

LETNO POROČILO DRUŽBE IN SKUPINE HSE 2012

»Povsod vidimo priložnosti«

hse

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

LETNO POROČILO DRUŽBE IN SKUPINE HSE 2012

»Povsod vidimo priložnosti«

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Kazalo

7	1 Uvod	
8	1.1 Pismo direktorja	
9	1.2 Poročilo nadzornega sveta	
10	1.2.1 Spremljanje in nadzor poslovanja družbe	
13	1.2.2 Spremljanje in nadzor poslovanja družbe v mandatu nadzornega sveta, ki je bil konstituiran 6.12.2012	
13	1.2.3 Preveritev letnega poročila ter stališče do revizijskega poročila	
14	1.2.4 Ugotovitev in predlog uporabe bilančnega dobička	
15	1.3 Dejavnosti proizvodnje in trgovanja z EE v skupini HSE	
16	1.4 Poudarki poslovanja družbe in skupine HSE	
19	1.5 Kronologija pomembnejših dogodkov v letu 2012	
22	1.6 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta	
25	2 Poslovno poročilo	
26	2.1 Obvladujoča družba	
26	2.1.1 Splošni podatki obvladujoče družbe	
27	2.1.2 Organiziranost obvladujoče družbe	
28	2.1.3 Upravljanje obvladujoče družbe	
30	2.1.4 Izjava o upravljanju družbe	
32	2.1.5 Poročilo o izvajanju priporočil AUKN RS (SOD) v letu 2012	
33	2.2 Predstavitev skupine HSE	
47	2.2.1 Upravljanje skupine HSE	
49	2.3 Poslovna politika skupine HSE	
49	2.4 Strateške usmeritve skupine HSE	
51	2.5 Politika sistema vodenja	
51	2.5.1 Doseganje ciljev na področju kakovosti	
51	2.5.2 Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem	
51	2.5.3 Doseganje ciljev na področju VZD	
52	2.5.4 Doseganje ciljev na področju varovanja informacij	
52	2.5.5 Družini prijazno podjetje	
52	2.5.6 Pridobljeni certifikati proizvodnih družb skupine HSE	
53	2.6 Tržni položaj	
53	2.6.1 Značilnosti gospodarskega okolja v Sloveniji	
53	2.6.2 Tržno okolje elektrogospodarstva	
54	2.6.3 Razmere na trgih z EE	
59	2.7 Prodaja in kupci	
60	2.7.1 Ostale dejavnosti	
61	2.8 Nabava in dobavitelji	
61	2.8.1 Električna energija	
64	2.9 Naložbe	
64	2.9.1 Nadomestni blok 6	
65	2.9.2 Hidroelektrarne na spodnji Savi	
66	2.9.3 Hidroelektrarne na srednji Savi	
67	2.9.4 ČHE Kozjak	
67	2.9.5 Rekonstrukcija II. faza HE Doblar I	
67	2.9.6 Vlaganja PV	
68	2.9.7 TET	
68	2.10 Informatika	
69	2.11 Analiza uspešnosti poslovanja	
73	2.11.1 Kazalniki obvladujoče družbe	
77	2.11.2 Kazalniki skupine HSE	
82	2.12 Upravljanje s tveganji	
82	2.12.1 Poročilo o delu odbora za upravljanje s tveganji HSE za leto 2012	
84	2.12.2 Poslovna tveganja	
91	2.13 Komuniciranje z javnostmi	
92	2.14 Raziskave in razvoj	
92	2.14.1 Koordinacija razvojnih aktivnosti na ravni skupine HSE	

93	2.14.2 Normativna ureditev na področju izvajanja R&R aktivnosti in investicij na ravni skupine HSE
93	2.14.3 Spremljanje zakonodaje in energetske-podnebnne politike na ravni skupine HSE
94	2.14.4 Pridobivanje nepovratnih sredstev za izvajanje R&R dejavnosti na ravni skupine HSE
95	2.15 Načrti za prihodnost
97	3 Poročilo o družbeni odgovornosti
98	3.1 Odgovornost do zaposlenih
99	3.1.1 Zaposleni v obvladujoči družbi
101	3.1.2 Zaposleni v skupini HSE
103	3.2 Odgovornost do naravnega okolja
105	3.3 Odgovornost do širše družbene skupnosti
107	4 Računovodsko poročilo družbe HSE
108	4.1 Revizorjevo poročilo
110	4.2 Izjava o odgovornosti posloводства
111	4.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov
112	4.4 Računovodski izkazi
112	4.4.1 Izkaz finančnega položaja
113	4.4.2 Izkaz poslovnega izida
113	4.4.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa
114	4.4.4 Izkaz denarnega toka
115	4.4.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala
116	4.5 Pojasnila k računovodskim izkazom
116	4.5.1 Poročajoča družba
116	4.5.2 Podlaga za sestavo
118	4.5.3 Podlaga za merjenje
118	4.5.4 Valutna poročanja

118	4.5.5 Uporaba ocen in presoj
119	4.5.6 Podružnice in predstavništva
119	4.5.7 Pomembne računovodske usmeritve
127	4.5.8 Razkritja k računovodskim izkazom

159 **5 Računovodsko poročilo skupine HSE**

160	5.1 Revizorjevo poročilo za skupino HSE
162	5.2 Izjava o odgovornosti posloводства
163	5.3 Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov
164	5.4 Skupinski računovodski izkazi
164	5.4.1 Skupinski izkaz finančnega položaja
165	5.4.2 Skupinski izkaz poslovnega izida
165	5.4.3 Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa
166	5.4.4 Skupinski izkaz denarnega toka
167	5.4.5 Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala
168	5.5 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom
168	5.5.1 Poročajoča skupina
170	5.5.2 Podlaga za sestavo
171	5.5.3 Podlaga za merjenje
172	5.5.4 Valutna poročanja
172	5.5.5 Uporaba ocen in presoj
173	5.5.6 Podružnice in predstavništva
173	5.5.7 Pomembne računovodske usmeritve
184	5.5.8 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

214 **Kontaktni podatki**

217 **Pomen kratic**

**Vi vidite:
Močan nalive**

Mi vidimo:

Priložnost, da moč dežja s posebej občutljivimi ploščami na okolju prijazen način pretvorimo v čisto energijo. Če bi iznašli tehnologijo, kjer bi sončnim kolektorjem dodali na dotik občutljive plošče, ki bi moč deževnih kapelj spremenila v energijo, bi lahko vsaka hiša ustvarila dovolj energije za lastno porabo – v lepem ali slabem vremenu.

1.1 Pismo direktorja

Dvanajstica v znamenju svoje polovice

Za HSE in skupino HSE je eno izmed najbolj zahtevnih let v enajstletni zgodovini. »Dvanajstica« je minevala v znamenju svoje polovice, torej šestice, natančneje nadomestnega bloka 6 termoelektrarne Šoštanj. Je že tako, da je od tega projekta usodno odvisen ne le investor, temveč tudi njegov lastnik, od lastnika skupina, od skupine slovenska energetika, od slovenske energetike država. Vse skupaj tako na nek način spominja na pravljico o repi velikanki in nas opominja na to, kako prav je v kritičnih trenutkih stopiti skupaj. Ni pomembno, kdo je repi zadal usoden poteg, ampak da so jo spravili na plano. Ni pomembno, kdo je »prislužil« poročstvo za šesti blok in pripomogel k sprostitvi ključnega posojila, ampak je pomembno zgolj in samo to, da projekt teče dalje. Vsota dejanj nad zaslugami posameznika: to je tisto, kar šteje. V energetiki, v poslovnem svetu, v življenju nasploh.

Skupinsko razmišljanje in delovanje, timski pristop in združevanje moči bo tisto, kar nas bo usmerjalo tudi pri vseh prihodnjih projektih, ki so pred skupino HSE. Vse preradi namreč pozabljamo, da nismo le šesti blok. Smo tudi prvi v Sloveniji v proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov in na tem področju so pred nami zahtevni izzivi, omejeni z birokratskimi postopki na eni in okoljevarstvenimi omejitvami na drugi strani. Kljub temu verjamemo, da imamo dovolj volje in moči, znanja in izkušenj, da bomo v zastavljenih rokih zgradili vrsto novih objektov za varno in zanesljivo proizvodnjo električne energije. To od nas pričakuje država, k temu smo zavezani ne le s svojim poslanstvom, ampak z odgovornostjo do vseh, ki jih napaja električna energija. Doslej se jim nismo izneverili in naša naloga je, da tako ostane.

Rezultati za leto 2012, predstavljeni v tem letnem poročilu, kažejo, da smo v tem pogledu na dobri poti: proizvodnja, prodaja, prihodki in dobiček nas uvrščajo v vrh najuspešnejših slovenskih podjetij. Za to gre pohvala in zahvala slehernemu zaposlenemu v skupini HSE, ki je z znanjem, izkušnjami in prizadevnostjo pripomogel k še enemu dobremu poslovnemu letu. K dobri letini. Repo iz uvoda tega besedila nas je pulilo več tisoč. Bila je velika, težka in uporna. A smo jo obvladali.

V leto 2013 smo vstopili s sloganom »Imejte vsaj 13 razlogov za srečo«. Nismo namreč vraževerni, ampak verjamemo v dejstva. In ta so, da imamo kadrovske, tehnološke, finančne in strokovne potencial doseči cilje, ki smo si jih zastavili. Ne dvomim, da bo ob pisanju naslednjega letnega poročila več kot trinajst res utemeljenih razlogov za srečo in zadovoljstvo.

Ljubljana, 28. junij 2013

Blaž Košorok,
generalni direktor HSE d.o.o.

1.2 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. skladno z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) s tem poročilom obvešča ustanovitelja o:

- načinu in obsegu preverjanja vodenja družbe med poslovnim letom 2012,
- preveritvi in potrditvi letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2012,
- preveritvi predloga za uporabo bilančnega dobička,
- stališču nadzornega sveta do revizorjevih poročil.

V nadzornem svetu družbe so v poslovnem letu 2012 kot predstavniki kapitala sodelovali: od 1.1.2012 do 27.11.2012 dr. Drago Dolinar, mag. Marjan Ravnikar in mag. Vekoslav Korošec, dr. Igor Šalamun od 1.1.2012 do 31.1.2012. V obdobju od 28.11.2012 do 31.12.2012 pa: mag. Marko Zidanšek, dr. Vlasta Krmelj, dr. Peter Kralj in Milenko Ziherl.

Kot predstavniki zaposlenih so v skladu z določili Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU) sodelovali: Rene Jeromel in mag. Mojca Turnšek v obdobju od 1.1.2012 do 11.7.2012 ter Stanislav Prevalnik in Marjana Molan od 12.7.2012 do 31.12.2012.

Tričlanska revizijska komisija nadzornega sveta je v letu 2012 delovala v obdobju od 1.1.2012 do 27.11.2012 v naslednji sestavi: mag. Marjan Ravnikar, kot predsednik, Brane Podboršek, ki je bil v revizijsko komisijo imenovan v skladu z 280. členom ZGD-1 kot neodvisni strokovnjak z računovodskega in davčnega področja, kot zunanji član, predstavnika zaposlenih, ki sta bila v revizijsko komisijo imenovana s strani Sveta delavcev družbe HSE d.o.o. in skladno z določili ZSDU pa sta bila Rene Jeromel od 1.1.2012 do 11.7.2012, od 12.7.2012 do 27.11.2012 pa Marjana Molan.

Na sejah nadzornega sveta je bil prisoten generalni direktor družbe, v obdobju od 1.1.2012 do 4.11.2012 mag. Matjaž Janežič, od 5.11.2012 do 31.12.2012 pa Blaž Košorok.

1.2.1 Spremljanje in nadzor poslovanja družbe

Nadzorni svet se je v letu 2012 sestal na devetih rednih, treh izrednih in petih korespondenčnih sejah.

Nadzorni svet se je v tem času redno seznanjal s poslovanjem družbe ter realizacijo sklepov nadzornega sveta, obravnaval je pravne posle, za katere je v skladu z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o. potrebno predhodno soglasje nadzornega sveta, in druga poslovna ter strateško pomembna področja, ki pomembno vplivajo na srednje in dolgoročne interese družbe, investicije skupine HSE ter družbeno odgovorno povečevanje ekonomske učinkovitosti družbe. Nadzorni svet je skrbno spremljal likvidnost družbe ter področje zagotavljanja zadostnih finančnih sredstev za realizacijo razvojnih projektov skupine.

Nadzorni svet se je na svojih sejah seznanjal in obravnaval priporočila AUKN RS (SOD), ki so bila tudi smiselno upoštevana.

Nadzorni svet je v obravnavanem obdobju aktivno nadzoroval v tem trenutku največji energetski projekt v Sloveniji, investicijo nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v Termoelektrarni Šoštanj d.o.o. V nadaljevanju navajamo nekaj pomembnejših odločitev, ki jih je nadzorni svet sprejel na tem področju in tekoče aktivnosti nadzornega sveta:

- aktivno je spremljal vsa dogajanja in realizacijo investicije v nadomestni blok 6 moči 600 MW v TEŠ d.o.o. ter se seznanjal s poročili Odbora za aktivni nadzor investicije blok 6 ter kvartalnimi poročili o izvajanju investicije;
- predhodno je soglašal z najemom premostitvenih posojil za namene financiranja investicije blok 6 moči 600 MW v TEŠ d.o.o.;
- dne 26.1.2012 se je seznanil z dokumentoma HSE d.o.o. in TEŠ d.o.o. o posledicah neizdaje državnega poročstva in zaznal povečano stopnjo tveganja zaradi nesprejetega zakona o poročstvu, zato je ponovno predlagal poslovodstvu družbe, da v najkrajšem možnem času pripravi:
 - program dodatnega aktivnega zniževanja vseh vrst stroškov v obvladujoči družbi kakor tudi v odvisnih družbah skupine HSE, s ciljem zagotoviti v vmesnem času dovolj virov za financiranje projekta;
 - program dodatnega omejevanja rednega vzdrževanja, kakor tudi program dodatnega omejevanja investicij, ki niso nujno potrebne in v ta program vključi vse družbe skupine HSE;
 - dodatni program presoje potrebnosti sredstev in možnosti dezinvestiranja in v ta program vključi vse družbe skupine HSE;
- seznanil se je z dopisom Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije št. 02-01/2012-318 z dne 27.2.2012, z izsekem iz sporočila za javnost 3. redne seje Vlade RS z dne 23.2.2012, ki se nanaša na družbi HSE d.o.o. in TEŠ d.o.o. in z Vmesnim poročilom o aktivnostih izvedenih s strani poslovodstev družb HSE d.o.o. in TEŠ d.o.o. z dne 22.2.2012;
- seznanil se je z možnostjo realizacije pogojev, ki jih je postavila Vlada RS na 3. redni seji dne 23.2.2012 v zvezi z izdajo državnega poročstva za projekt blok 6 v TEŠ in predlaga poslovodstvu družbe, da o tem pripravi še pisno poročilo in ga posreduje Agenciji za upravljanje s kapitalskimi naložbami RS;
- seznanil se je z variantnim scenarijem za primer, da državno poročstvo za projekt blok 6 TEŠ ne bi bilo izdano,
- seznanil se je z dokumentom Komisije za preprečevanje korupcije z nazivom »Vmesne ugotovitve in stališče Komisije za preprečevanje korupcije v zvezi s projektom blok 6 – Termoelektrarna Šoštanj« z dne 17.2.2012 in nanj podal svoje pisno stališče;
- zaradi zaščite koristi družbe HSE in skupine HSE in navkljub proceduralnim zapletom v zvezi s podanimi sklepi odbora DZ RS za finance in monetarno politiko potrdil Novelirani investicijskim programom, Rev. 5 (NIP5) za postavitev nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TEŠ ter pozval AUKN RS, da odpravi proceduralno pomanjkljivost.

Ostala pomembnejša področja in vprašanja, ki jih je nadzorni svet obravnaval v letu 2012, so razčlenjena v nadaljevanju:

- seznanil se je s poročilom družbe o možnosti nakupa delnic PV,
- dal soglasje na Pravilnik o delovanju notranje revizije,
- seznanjal se je s Priporočili AUKN RS,

- sprejel Operativno navodilo glede plačil in povračil stroškov zunanjim članom komisij pri NS,
- seznanjal se je z aktivnostmi pri obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona,
- obravnaval problematiko družbe TET v luči zapiranja RTH in ohranjanja energetske lokacije ter se seznanil z gradivom: »Dokument identifikacije investicijskega projekta Postopna prenova bloka 4 v Termoelektrarni Trbovlje, april 2012«,
- seznanil se je z razvojnimi možnostmi družbe TET, z možnostmi in postopki vstopa tujega partnerja v lastništvo TET; v primeru nerealizacije razvojne strategije, ki temelji na domačem energentu ter predlagal, da poslovodstvo HSE o možnostih vstopa tujega partnerja v TET obvesti tudi svojega lastnika in si o tem poskuša pridobiti njegovo pisno stališče,
- seznanil se je s predloženimi gradivi v zvezi s TET ter predlagal poslovodstvu družbe HSE, da pisno seznani NS o dosedanjih potencialnih strateških partnerjih v naložbi v TET,
- seznanil se je z informacijo o nerevidiranih računovodskih izkazih za družbo HSE za leto 2011,
- seznanil se je z javnim pismom MzIP glede izplačila regresa,
- soglašal s sprejemom vseh potrebnih sklepov, ki jih HSE kot ustanovitelj in edini lastnik mora sprejeti za ukinitve odvisne družbe HSE Hungary,
- dal predhodno soglasje na ukinitve predstavništva HSE Beograd,
- seznanil se je s priporočilom generalnega direktorja direktorjem odvisnih družb v zvezi z izplačilom regresa v letu 2012,
- seznanil se je z vmesnim poročilom o skrbnem pregledu družbe Amitea II Mostar v povezavi z izgradnjo MHE na reki Kraljuščici,
- seznanil se je z Informacijo o poslovanju HSE v obdobju I-III 2012 v luči zaostrenih likvidnostnih razmer in predlogom ukrepov poslovodstva,
- seznanil se je z Informacijo o stanju proizvodnih kapacitet skupine HSE, s poudarkom na ČHE Avče, HE Zlatoličje, TEŠ blok 3 in PV,
- dal soglasje na letni načrt dela Službe notranje revizije za leto 2012,
- seznanil se je s Povzetkom poročila revizije postopka razpisa pri izbiri ponudnika poslovno informacijskega sistema ERP v družbi HSE,
- imenoval tričlansko kadrovsko-nominacijsko komisijo NS,
- seznanil se je z odgovori poslovodstva na pisna vprašanja NS,
- seznanil se je z dokumentom »Restriktivni načrt znižanja stroškov za leto 2012 v družbi HSE d.o.o.« in predlagal poslovodstvu, da nadaljuje z aktivnostmi pri racionalizaciji poslovanja,
- seznanil se je s potencialnimi tveganji iz predloženega dokumenta »Likvidnostni plan v zaostrenih razmerah za obdobje maj–december 2012« ter v skladu s smiselno uporabo določil 31. člena ZFPPIPP naložil poslovodstvu, da pripravi najkasneje do 4.6.2012 ustrezne ukrepe za preprečitev in odpravo vzrokov nelikvidnosti (dokument je bil NS predložen v roku),
- seznanil se je z dopisom generalnega direktorja v zvezi s sklepom AUKN RS in Priporočilom AUKN RS glede revizorja in naložil Revizijski komisiji NS, da problematiko obravnava na svoji naslednji seji,
- obravnaval je Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2011 z revizorjevima poročiloma; NS na revizorjevi poročili ni imel pripomb; NS po končni preveritvi ni imel pripomb na letno poročilo in ga je potrdil; o ugotovitvah preveritve letnega poročila je NS sestavil pisno poročilo za ustanovitelja;
- soglašal je s predlogom poslovodstva družbe ustanovitelju, da se bilančni dobiček družbe za leto 2011 uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička,
- naložil kadrovsko-nominacijski komisiji, da oblikuje razpis za mesto generalnega direktorja, ga objavi do 30.6.2012 in pregleda prispele prijave ter pripravi seznam kandidatov,
- seznanil se je z obvestilom SD HSE o odpoklicu članov NS Reneja Jeromla in mag. Mojce Turnšek z 11.7.2012, ter imenovanjem članov NS Marjance Molan in Stanislava Prevalnika z 12.7.2012,
- seznanil se je s predstavitvijo projekta izgradnje HE na reki Muri, ČHE Kozjak in drugih projektov družbe DEM,
- dal poslovodstvu družbe soglasje za sklenitev oz. podaljšanje zavarovalne pogodbe za D&O zavarovanje družb skupine HSE za 1-letno obdobje od 1.10.2012,

- predlagal ustanovitelju v sprejem sklep o spremembah in dopolnitvah Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE ter podal soglasje h gradivu za skupščino družbe,
- sprejel spremembe Poslovnika o delu NS,
- na podlagi določil ZGD ter na osnovi določila 16. člena Akta o ustanovitvi družbe in po opravljeni predstavitvi je NS družbe imenoval novega generalnega direktorja družbe s 5.11.2012 ter sprejel ustrezne sklepe za tedensko poročanje posloводства do nastopa novega generalnega direktorja in se z njim tedensko seznanjal,
- seznanil se je z zaključkom aktivnosti na projektu izgradnje mHE na reki Kraljuščici,
- seznanil se je s potekom skupščine v družbi PV,
- seznanil se je s problematiko plinskih dobav za potrebe obratovanja PT TEŠ,
- seznanil se je z informacijo o problematiki dobave EE za družbo Talum,
- seznanil se je z informacijo v zvezi z reševanjem problematike agregata ČHE Avče,
- seznanil se je s poročilom DEM težavah pri izvajanju zagonskih testov agregata 1 na HE Zlatoličje.

Revizijska komisija nadzornega sveta družbe se je v letu 2012 sestala na dveh rednih sejah in obravnavala različna strateška in poslovna področja:

- seznanila se je z informacijo o nerevidiranih računovodskih izkazih za družbo HSE za leto 2011;
- seznanila se je in obravnavala Priporočilo AUKN RS št. 12;
- seznanila se je z revizorjevima poročiloma k revidiranem letnem poročilu družbe in skupine HSE za leto 2011 ter predlagala revizijski hiši, da pripravi pismo poslovodstvu, v katerem opozori na tveganja vezana na TET;
- predlagala je revizijski družbi, da poročilo za družbo in skupino HSE za zadnje petletno obdobje dopolni v skladu z 39. členom Zakona o revidiranju in ga dostavi na sejo NS HSE.

V letu 2012 je nadzorni svet intenzivno usmerjal svoje aktivnosti tudi v postopke izvedbe nadomestnega bloka 6 v Termoelektrarni Šoštanj d.o.o. Nadzorni svet ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo v okviru pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z zakonom in Aktom o ustanovitvi družbe.

Nadzorni svet v novi sestavi je svoje aktivnosti intenziviral na področju investicije blok 6 moči 600 MW v TEŠ d.o.o., ki jih nadaljuje v letu 2013, ko je med drugim skladno s svojimi pristojnostmi sprožil tudi postopke za ugotavljanje odgovornosti tako glede domnevnega zavajanja Vlade RS in DZ kot tudi za ostale napake, ki naj bi se dogajale med izvajanjem investicije.

1.2.2 Spremljanje in nadzor poslovanja družbe v mandatu nadzornega sveta, ki je bil konstituiran 6.12.2012

Nov nadzorni svet je bil konstituiran na seji NS HSE d.o.o. dne 6.12.2012. Do konca leta 2012 je opravil eno korespondenčno sejo, in sicer dne 27.12.2012. Nadzorni svet je sprejel naslednji odločitvi:

- nadzorni svet je predhodno soglašal za podpis pogodbe za najem kratkoročnega kredita za zagotovitev premostitvenega financiranja TEŠ 6 do črpanja dolgoročnejših kreditov ter
- generalnemu direktorju HSE kot poroku je dal soglasje za podpis nadomestila stroškov zaradi podaljšanja roka predložitve garancije RS za kredit EIB in za povečanje garancijske premije, ki jo je moral plačati TEŠ d.o.o.

1.2.3 Preveritev letnega poročila ter stališče do revizijskega poročila

Poslovodstvo je nadzornemu svetu v skladu s 3. odstavkom 272. člena ZGD-1 dne 11.7.2013 predložilo Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2012 skupaj z revizorjevima poročiloma za leto 2012. Nadzorni svet ga je obravnaval na 11. redni seji dne 19. in 29.7.2013. Nadzorni svet je ugotovil, da je poslovodstvo Letno poročilo za leto 2012 izdelalo v zakonskem roku, prav tako pa tudi, da poročilo vsebuje vse obvezne sestavine, ki jih predpisuje Zakon o gospodarskih družbah.

Revidiranje letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2012 je opravila revizijska družba Deloitte Revizija, d.o.o., ki je izdala mnenji brez pridržkov k nekonsolidiranim in konsolidiranim računovodskim izkazom družbe in skupine HSE ter ugotovila, da je poslovno poročilo družbe in skupine HSE usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi za leto 2012.

Revizijska komisija NS HSE je na svoji 4. redni seji dne 17.7.2013 obravnavala informacijo o revidiranih računovodskih izkazih za družbo HSE d.o.o. za leto 2012 in ocenila, da je družba poslovala v skladu s pričakovanji v letu 2012.

Nadzorni svet je na podlagi mnenja revizijske komisije in mnenj revizorja brez pridržkov potrdil letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2012 v vsebini, kot mu ga je predložilo poslovodstvo družbe.

1.2.4 Ugotovitev in predlog uporabe bilančnega dobička

Družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o. je poslovno leto 2012 zaključila s čistim dobičkom v višini 42.954.179,40 EUR.

Nadzorni svet družbe je na svoji 11. redni seji dne 19. in 29.7.2013 soglašal s predlogom posloводства, da se polovica čistega dobička leta 2012 v višini 21.477.089,70 EUR uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička že pri izdelavi računovodskih izkazov za leto 2012.

Ostanek čistega dobička predstavlja bilančni dobiček leta 2012, ki znaša 21.477.089,70 EUR.

V skladu s strateškimi cilji in naložbeno politiko Nadzorni svet HSE soglašal s predlogom posloводства družbe ustanovitelju, da se bilančni dobiček za leto 2012, ki predstavlja ostanek čistega dobička leta 2012 v višini 21.477.089,70 EUR, v celoti porabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička.

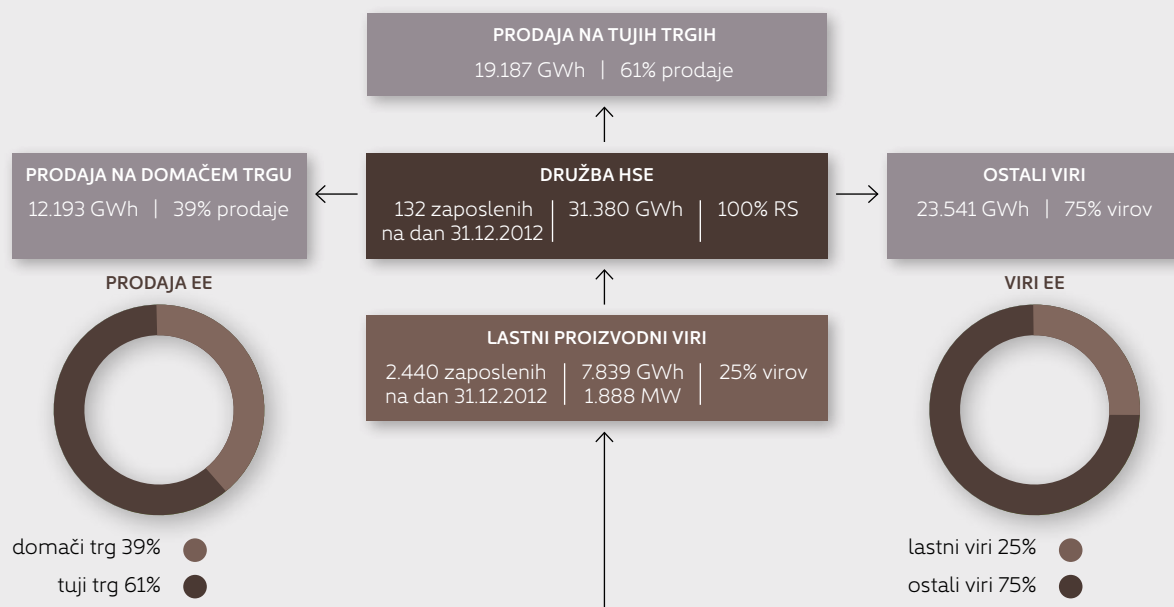
Nadzorni svet družbe HSE d.o.o. je poročilo pripravil v skladu z 282. členom ZGD-1. Poročilo nadzornega sveta je namenjeno ustanovitelju in edinemu družbeniku družbe.

Ljubljana, 29. julij 2013

mag. Marko Zidanšek
Predsednik nadzornega sveta
Holdinga Slovenske
elektrarne d.o.o.

1.3 Dejavnosti proizvodnje in trgovanja z EE v skupini HSE

45% virov

55% virov

HIDRO 450 zaposlenih na dan 31.12.2012 3.527 GWh 1.033 MW 72 turbin	TERMO 657 zaposlenih na dan 31.12.2012 4.312 GWh 855 MW 4 bloki in 4 plinske turbine	PRIMARNI VIRI 1.333 zaposlenih na dan 31.12.2012 41.799 TJ
DEM 290 zaposlenih na dan 31.12.2012 2.645 GWh 589 MW 24 turbin 100% HSE	TEŠ 464 zaposlenih na dan 31.12.2012 3.743 GWh 687 MW 3 bloki in 2 plinski turbin 100% HSE	PV 1.333 zaposlenih na dan 31.12.2012 42.385 TJ 77,7% HSE
SENG 129 zaposlenih na dan 31.12.2012 641 GWh 335 MW 39 turbin 100% HSE	TET 193 zaposlenih na dan 31.12.2012 569 GWh 168 MW 1 blok in 2 plinski turbin 81,3% HSE	
HESS** 31 zaposlenih na dan 31.12.2012 242 GWh 109 MW 9 turbin 84,6% HSE		

* moč na pragu v MW je prikazana konec leta 2012

** 15,4% proizvodnje HESS se po pogodbi prodaja izven skupine HSE; v mesecu oktobru 2012 se je začelo testno obratovanje HE Krško (poskusna proizvodnja je v obdobju oktober-december 2013 znašala 23,5 GWh).

1.4 Poudarki poslovanja družbe in skupine HSE

Poslovno leto 2012 je bilo za skupino HSE uspešno. Oskrba Slovenije z EE je bila tudi po zaslugi skupine HSE varna in zanesljiva, nadaljevalo se je izvajanje aktivnosti na ključnih razvojnih projektih skupine, poslovni rezultati družb skupine so bili dobri, podpisani sta bili dve ključni pogodbi v zvezi s projektom nadomestnega bloka 6 v TEŠ, Pogodba o ureditvi razmerij v zvezi s projektom postavitve šestega bloka TEŠ in Pogodba o načinu in pogojih zavarovanja državnega poroštva za posojilo 440 mio EUR z EIB, katerima je konec leta sledil še potrjen Zakon o ratifikaciji Poroštvene pogodbe med Republiko Slovenijo in Evropsko investicijsko banko.

Skupina HSE je v primerjavi z letom 2011:

- presegla čisti poslovni izid za 23%,
- presegla količinsko prodajo za 28%,
- realizirala za 36% višje čiste prihodke od prodaje,
- povečala sredstva za 14%,
- povečala kapital za 5% in
- povečala proizvedeno EE za 3%.

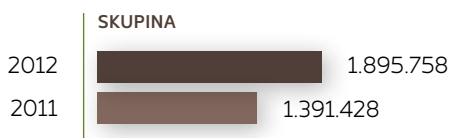
Skozi celo leto 2012 sta si družbi HSE in TEŠ, ob izvajanju investicije v nadomestni blok 6 v TEŠ, prizadevali za pridobitev državnega poroštva za posojilo EIB v višini 440 mio EUR. Zamik pri izdaji državnega poroštva je vplival na nečrpanje dolgoročnega posojila, kar ima konec leta 2012 za posledico večjo kratkoročno zadolženost in odlog plačil dobaviteljem nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

Skupina HSE	2012	2011	IND _{12/11}
Čisti prihodki od prodaje v EUR	1.807.655.487	1.327.546.308	136 ●
Prihodki v EUR	1.895.758.366	1.391.427.639	136 ●
EBIT v EUR	113.297.265	96.190.255	118 ●
EBITDA v EUR	202.965.858	188.895.859	107 ●
Čisti poslovni izid v EUR	85.980.549	69.753.103	123 ●
Sredstva v EUR	2.595.852.738	2.275.886.031	114 ●
Kapital v EUR	1.473.462.757	1.409.097.763	105 ●
Denarni tok iz poslovanja v EUR	156.048.670	135.505.458	115 ●
Dodana vrednost v EUR	377.149.993	336.972.068	112 ●
Proizvedena električna energija v GWh	7.839	7.625	103 ●
Prodana električna energija v GWh	28.734	22.508	128 ●
Število zaposlenih na dan 31.12.	3.900	3.819	102 ●
Število družb v skupini na dan 31.12.	32	31	106 ●

Družba HSE d.o.o.	2012	2011	IND _{12/11}
Čisti prihodki od prodaje v EUR	1.932.488.711	1.358.117.730	142 ●
Prihodki v EUR	1.955.550.197	1.364.704.771	143 ●
EBIT v EUR	63.509.542	55.617.424	114 ●
EBITDA v EUR	65.525.398	57.043.353	115 ●
Čisti poslovni izid v EUR	42.954.179	46.729.619	92 ●
Sredstva v EUR	1.534.472.368	1.311.214.398	117 ●
Kapital v EUR	988.423.184	970.128.945	102 ●
Denarni tok iz poslovanja v EUR	57.917.957	29.798.354	194 ●
Dodana vrednost v EUR	75.131.222	65.629.910	114 ●
Prodana električna energija v GWh	31.380	23.779	132 ●
Število zaposlenih na dan 31.12.	132	135	98 ●

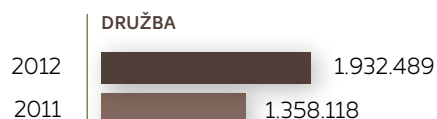
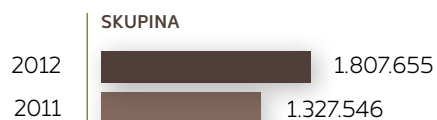
Celotni prihodki

v tisoč EUR

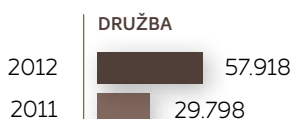
Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR

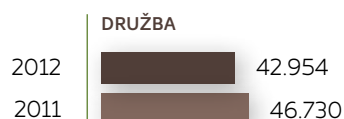
Denarni tok iz poslovanja

v tisoč EUR

Čisti poslovni izid

v tisoč EUR

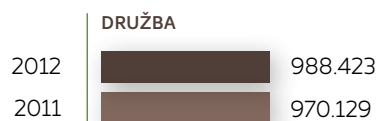
Sredstva

v tisoč EUR

Kapital

v tisoč EUR

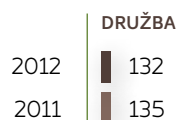

Proizvodnja EE družb skupine HSE

v GWh

Zaposleni

1.5 Kronologija pomembnejših dogodkov v letu 2012

Januar

- 3.1. sta Alstom in TEŠ podpisala dogovor o načinu plačevanja obveznosti v času do izdaje državnega poročstva za financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.
- 12.1. so DEM predstavile Strateškemu svetu Pomurskega razvojnega inštituta Murska Sobota postopek pobude za DPN za HE Hrastje–Mota.
- 16.1. so v PV kljub zahtevnim razmeram v proizvodnji na odkopu G3/B dosegli največji dnevni napredek odkopa v letu 2012, in sicer 8,6 metra.
- SENG je pridobil podaljšanje poskusnega obratovanja za objekt ČHE AVČE do 6.1.2014.
- HESS je pridobil deklaraciji za proizvodni napravi HE Boštanj in HE Arto-Blanca za obratovanje.

Februar

- 2.2. je bil v parlamentarno proceduro s strani skupine poslancev in poslank vložen predlog Zakona o poročstvu RS za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 mio EUR, ki ga najame TEŠ pri EIB za financiranje projekta postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TEŠ (ZPODPTEŠ).
- 14.2. so rudarji PV pri izdelavi odvozne proge odkopa na koti -130/B, kjer se je delo odvijalo v 4-izmenskem ciklusu, dosegli največji dnevni napredek na Pripravah dela, in sicer 16,8 metra.
- 15.2. je TEŠ Alstomu predal področje kotlovnice nadomestnega bloka 6, kjer so se pričele priprave na montažo.
- 23.2. je Vlada RS na 3. redni seji podala mnenje, da je pripravljena prevzeti dodatno tveganje z izdajo poročstva in torej podpreti predlog ZPODPTEŠ pod določenimi pogoji.
- Vrhovno sodišče je zavrnilo zahtevo sindikata TEŠ po reviziji sodbe Višjega delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani, ki je potrdilo sodbo Delovnega sodišča v Celju, da je bila stavka v TEŠ novembra 2010 nezakonita.
- SENG je pridobil uporabno dovoljenje za obratovanje agregata 3 v HE Doblar I.
- PV je postal eden prvih premogovnikov v Evropi in na svetu, ki je začel z uporabo mobilnih telefonov v podzemlju.
- PV je podpisal pogodbo za projektiranje in izdelavo poslovno-tehnične dokumentacije pri odpiranju novega premogovnika v kraju Mariovo v Makedoniji.

Marec

- 7.3. so v PV dosegli največji skupni dnevni napredek pri izdelavi jamskih prog, in sicer 49,8 metra.
- 13.3. je Alstom pričel z montažo glavne jeklene konstrukcije kotlovnice nadomestnega bloka 6 v TEŠ.
- 15.3. je potekalo svečano odprtje prenovljene kotlovnice na Planini v Kranju, katere investitor je družba Soenergetika.
- 20.3. je potekala prva skupščina družbe SRESA, na kateri so izvolili NS.
- V SENG je bil izveden prevzem rekonstruiranega agregata 3, začetek obratovanja agregata 3 v HE Doblar I ter začetek izvajanja rekonstrukcije agregata 2 v HE Doblar I.

April

- 19.4 je DZ RS prvič obravnaval ZPODPTEŠ ter glasoval v prid poročstvu.
- V SENG je bil uspešno izveden strokovno tehnični pregled za levo trodelno zapornico pri rekonstrukciji HMO Jez Podselo ter popravilo na generatorju ČHE Avče in s tem začetek obratovanja.

Maj

- 17.5. je Vlada RS vložila amandma k 1. členu predloga ZPODPTEŠ.
- 24.5. je PV na koti -65/A dosegel najvišjo dnevno proizvodnjo odkopa v višini 13.470 ton.
- 31.5. je HSE Invest praznoval deseto obletnico obstoja.
- V DEM je pričel obratovati nov portalni žerjav HE Dravograd.

Junij

- 4.6. sta TEŠ in Alstom zaradi težav pri pridobivanju državnega poročstva podpisala dogovor o prestavitvi roka za sprejem ZPODPTEŠ, in sicer na 16.6. Ker predmetni rok ni bil dosežen, je 17.6. nastopil suspenz pogodbe o dobavi glavne tehnološke opreme za nadomestni blok 6, ki je bil 2.7. prekinjen.
- 6.6. se je začel uradni postopek umeščanja HE na Muri z pripravo DPN za prvo HE na reki Muri.
- 12.6. je bilo na HE Krško uspešno opravljeno prvo vrtenje z vodnim natokom na agregatu 3, kar je omogočilo pričetek testiranj hidro in elektro opreme HE.
- 13.6. je bil v obratovanje predan prenovljen skupni CV DEM in HSE.
- 21.6. je Odbor za finance in monetarno politiko DZ RS obravnaval predlog ZPODPTEŠ ter z obravnavo nadaljeval 28.6. Obravnava je bila pozitivno zaključena 13.7.
- 29.6. je Vlada RS potrdila DPN za HE Brežice.
- SENG je uspešno izvedel STP za odzračevalno cev I. faza na ČHE Avče.
- TET se je prijavil na razpis za zagotavljanje zanesljive oskrbe z EE z uporabo domačih primarnih virov in pridobil sredstva v višini 7,4 mio EUR.
- V PV je bil izveden tradicionalni 52. Skok čez kožo.
- Dosežen je bil rekorden dnevni odkop premoga velenjskih rudarjev v letu 2012, ki je znašal 24.749 t premoga.

Julij

- 2.7. sta TEŠ in Alstom z namenom nadaljevanja projekta v načrtanem terminskem planu podpisala aneks z naslednjo vsebino: prekinitve suspenza izvajanja pogodbe in sprememba plačilnega plana do 31.10. s kontrolno točko 5.10.
- 18.7. je DZ RS sprejel ZPODPTEŠ.
- 19.7. je Vlada RS sprejela uredbo o DPN za PPE v TET.
- 3.7. je HESS skladno s programom testiranj uspešno izvedel prvo vključitev HE Krško v elektroenergetsko omrežje Slovenije.

Avgust

- 1.8. je z objavo v UL RS stopil v veljavo ZPODPTEŠ.
- 13.8. je NS HESS potrdil Investicijski program za HE Brežice–energetski del.
- 27.8. je DEM po letu dni prenove v HE Zlatoličje zavrtil še drugi agregat.
- V SENG je bil izveden delni STP za rekonstrukcijo HE Doblar I, II. faza, agregat 2–LOT EE.

September

- 25.9. je v DEM potekala krajša slovesnost ob uradnem zaključku projekta gradnje mHE Ruše.
- NS TEŠ in NS HSE sta obravnavala ter podala soglasje k NIP 5 nadomestnega bloka 6 v TEŠ.
- TEŠ je prejel soglasje bank garantk in EBRD o odložitvi pogoja predložitve veljavnega državnega poročstva za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 mio EUR, ki ga TEŠ najame pri EIB za financiranje nadomestnega bloka 6, do 30.11.2012.
- Uspešno je bila zaključena montaža primarne jeklene konstrukcije ter sekundarne jeklene konstrukcije–viseči del nadomestnega bloka 6 TEŠ.
- PV je predal izgradnjo jaška NOP II glavnemu izvajalcu del povezani družbi RGP Velenje. S tem je uradno začel teči 30-mesečni rok za končanje.
- TET je zaključila redni letni remont.

Oktober

- 12.10. je DEM v HE Zlatoličje izvedel interni tehnični pregled naprav agregata 1.
- 19.10. je bil podpisan sporazum o financiranju, logistiki in vsem drugem potrebnem za prilagajanje gradnje HE Brežice na NEK.
- 30.10. sta TEŠ in Alstom podpisala aneks št. 7, s katerim je bil sprejet dogovor glede cene montažnih del.
- SENG je izvedel STP za rekonstrukcijo HE Doblar I, II. faza, agregat 2.
- HESS je podpisal aneks št. 5 h Koncesijski pogodbi za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save.
- PV je prejel srebrno priznanje GZS za naj inovacijo Napredujevalni stroj GPK.
- Izvedena je bila 15. strateška konferenca Skupine PV.

November

- Od 1.11. dalje je bila pogodba z Alstomom zaradi TEŠ-evega neizpolnjevanja finančnih obveznosti v suspenzu.
- 24.8. je NS HSE za novega generalnega direktorja družbe HSE imenoval Blaža Košoroka. Vodenje je prevzel 5.11.
- 5.11. je zaradi močnih padavin poplavlila reka Drava, kar je povzročilo škodo na objektih DEM. Ocenjena škoda znaša več kot 10 mio EUR.
- 8.11. je bil v DEM uspešno izveden tehnični pregled mHE Markovci.
- 28.11. se je AUKN RS kot zastopnica ustanovitelja na skupščini HSE seznanila z Letnim poročilom družbe in skupine HSE za leto 2011 ter sprejela sklep, da se bilančni dobiček v višini 23.364.809,34 EUR uporabi za naslednje namene: 20.000.000,00 EUR za izplačilo udeležbe na dobičku ustanovitelju, 3.364.809,34 EUR za razporeditev v druge rezerve iz dobička.
- 30.11. je TEŠ z RS podpisal pogodbo o ureditvi razmerij v zvezi s projektom postavitve nadomestnega bloka 6 TEŠ in pogodbo o načinu in pogojih zavarovanja RS.
- SENG je izvedel prvo sinhronizacijo agregata 2 v HE Doblar I in zaključek zagonskih preizkusov.
- TET je pridobil energetske dovoljenje za ekološko prenovo bloka 4. V postopku izdaje energetskega dovoljenja je upravni organ ugotovil, da prenova bloka 4 v TET sovпада z energetske politiko države ob upoštevanju vseh direktiv EU.

December

- 3.12. sta TEŠ in Alstom podpisala aneks zaradi zamika pridobitve operativnega državnega poročstva za posojilo EIB za nadomestni blok 6 v TEŠ.
- 7.12. je bila podpisana poroštvena pogodba med RS in EIB.
- 19.12. je HSE Invest pridobil certifikat 27001:2005-sistem vodenja varovanja informacij.
- 21.12. je DZ RS odobril ratifikacijo poroštvene pogodbe med RS in EIB.
- 27.12. je bil v UL RS objavljen Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki določa, da z njegovo uveljavitvijo preneha obstajati AUKN RS. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je začel veljati naslednji dan. Upravljanje kapitalskih naložb RS, s katerimi je do uveljavitve tega zakona upravljala AUKN RS, v imenu in za račun RS v skladu s tem zakonom izvršuje uprava SOD.
- HESS je na HE Krško uspešno zaključil montažo in funkcionalne teste na vseh treh agregatih. V decembru je bil še zadnji agregat predan v pogodbeno poskusno delovanje.
- Zaključeni sta bili javni razgrnitvi DPN z OP za HE Mokrice.
- SENG je pričel poskusno obratovanje agregata 2 v HE Doblar I.
- MF je ugotovilo, da je RTH kot prejemnik državne pomoči za zapiranje rudnika prenehal komercialno proizvodnjo premoga in bo izvedel vsa zapiralna dela. RTH bo kot pravna oseba prenehal obstajati in obstaja možnost, da bi na območju Brnice lahko nov tržni subjekt komercialno izkoriščal premog ter odplačno prevzel sredstva RTH. To pomeni, da državne podpore niso ovira za izkoriščanje premoga na območju Brnice, kar za TET pomeni možno nadaljnjo uporabo domačega premoga pri proizvodnji EE.
- MKO je 125 MW blok v TET uvrstil v nacionalni prehodni načrt RS za naprave, ki jim bo omogočeno delovanje in hkrati prilagoditev novim okoljskim normam v prehodnem obdobju 2016-2020. Dokument je RS poslala v potrditev EK, ki bo v roku enega leta podala odgovor.

1.6 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta

- 17.1. je na seji NS TEŠ mag. Simon Tot odstopil z mesta direktorja TEŠ. Za v.d. direktorja je bil imenovan Franc Rosec. 10.4. je bil na 36. Izredni seji NS TEŠ za novega direktorja družbe imenovan Peter Dermol.
- 28.1. je NS HSE dal soglasje za ustanovitev družbe v Romuniji.
- 6.2. se je povečal osnovni kapital družbe TEŠ za vplačani vložek družbenika HSE v višini 18.922.500,00 EUR. Ta dokapitalizacija je bila načrtovana v letu 2012.
- HSE in družbe proizvajalke skupine HSE so bile februarja 2013 uvrščene na Seznam naročnikov v sektorju proizvodnje, transporta ali distribucije EE na podlagi zakona o javnih naročilih.
- 4.3. je NS HSE dal soglasje za zaprtje predstavništva na Slovaškem po pridobitvi lastne licence za trgovanje.
- 6.3. je mag. Miran Žgajner podal odstopno izjavo z mesta direktorja družbe HSE Invest. NS družbe je za novega direktorja družbe za čas do izvolitve novega direktorja imenoval Sandija Ritlopa.
- 14.3. je družba TEŠ prejela posojilo v vrednosti 440 mio EUR, ki ga je EIB odobrila za financiranje nadomestnega bloka 6. Z omenjenim posojilom je TEŠ poplačala odložene obveznosti glavnemu dobavitelju tehnološke opreme Alstomu.
- 18.3. je formalno izveden izbris družbe HSE Hungary Kft. v likvidaciji iz registra družb na Madžarskem.
- 19.3. je TEŠ črpal dolgoročno posojilo pri EBRD v višini 117,5 mio EUR. Na podlagi obeh črpanj je družba TEŠ vrnila obvladujoči družbi HSE kratkoročna okvirna posojila v skupni višini 335,6 mio EUR, ki jih je imela odobrene za namen premostitvenega financiranja nadomestnega bloka 6 v okviru »cash managementa« skupine HSE. Takoj po prejemu priliva s strani TEŠ je tudi družba HSE vrnila kratkoročna okvirna posojila, ki jih je imela najete v okviru »cash managementa« skupine HSE pri odvisnih družbah v skupni višini 77 mio EUR ter delno odplačala kratkoročna posojila pri bankah.

- 19.3. je Alstom pisno obvestil TEŠ o ukinitvi suspenza pogodbe, ki je trajal od 1.11.2012 do 14.3.2013, ko je TEŠ poravnal vse zapadle obveznosti do Alstoma.
- 29.3. je NS HESS podal soglasje za nakup 100% poslovnega deleža v družbi Partner storitveno in trgovsko podjetje d.o.o., Senovo.
- 15.4. je NS HSE dal soglasje za likvidacijo družbe HSE Bulgaria.
- V mesecu aprilu je potekala sedma strateška konferenca skupine HSE, na kateri so bili izpostavljeni ključni izzivi skupine HSE v prihajajočem obdobju, še zlasti izjemno zahteven finančni položaj skupine in potrebna racionalizacija poslovanja.
- Skupina PV je v izjemno zahtevnem finančnem položaju, zato so bili pripravljeni programi procesov dezinvestiranja, stroškovne optimizacije in širitve dejavnosti na trge izven skupine HSE s katerimi mora skupina PV do leta 2015 postopoma pomembno povečati svojo konkurenčnost in izboljšati svoje poslovne rezultate.
- Vodstvo TEŠ je skupaj s projektno skupino pripravilo oceno stanja, ki odraža dejansko tehnično, finančno in terminsko stanje projekta nadomestnega bloka 6 v TEŠ na dan 10.5.2013. Predmetno poročilo, iz katerega izhajajo določena odstopanja TEŠ od zavez in jamstev iz pogodbe, je bilo predloženo tudi NS družbe TEŠ dne 24.5.2013, 27.5.2013 pa so bila z ugotovitvami seznanjena tudi ministrstva, pristojna za finance in infrastrukturo.
- Potekajo aktivnosti za prodajo 81,3% deleža HSE v TET.

**Vi vidite:
Veter, ki vam
vztrajno dviguje
dežnik**

Mi vidimo:

Idejo, da za pridobivanje energije uporabimo tudi nizke vzgonske vetrove oziroma vetrove, ki se dvigujejo vertikalno. Vertikalna os bi omogočila, da bi bila tovrstna naprava zvočno skoraj neslišna in zato nadvse primerna tudi za gosto naseljena področja.

2.1 Obvladujoča družba

2.1.1 Splošni podatki obvladujoče družbe

Holding Slovenske elektrarne d.o.o. je družba z omejeno odgovornostjo, vpisana v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Osebna izkaznica družbe HSE

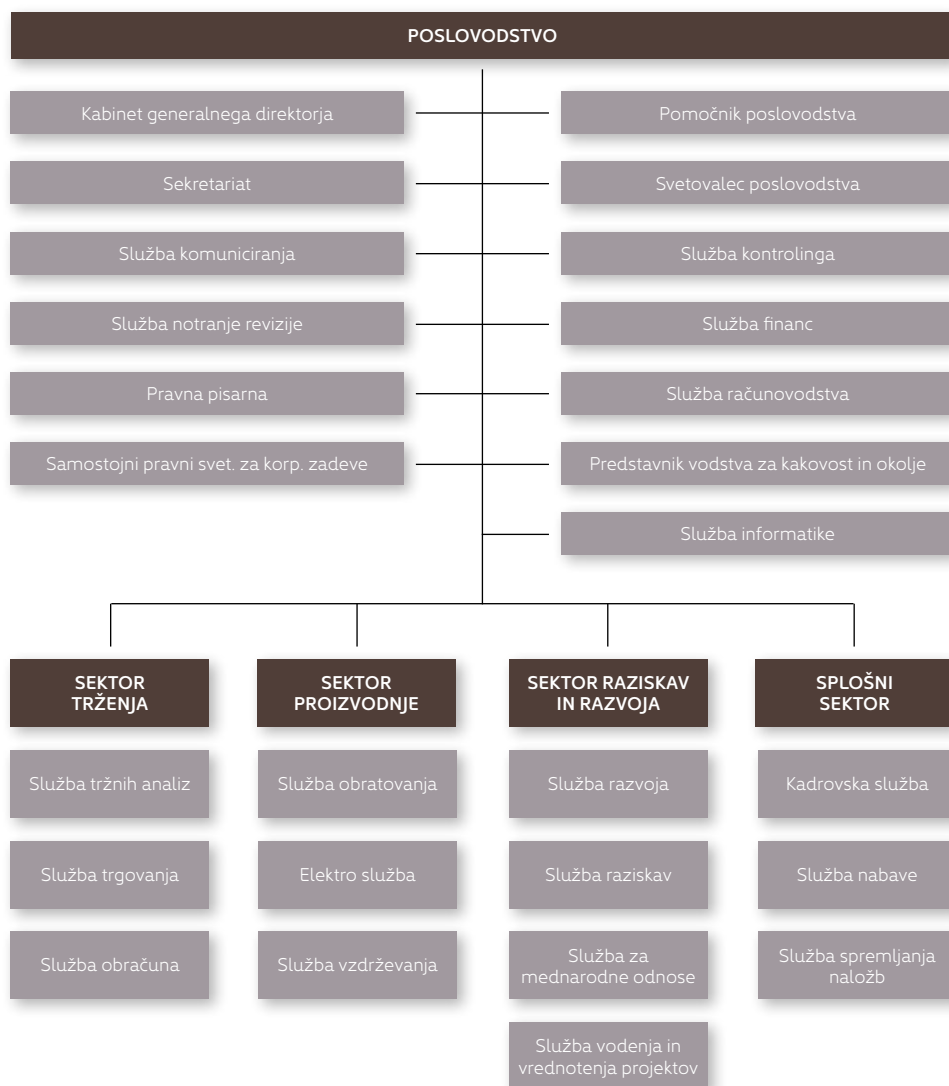
Osebna izkaznica Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o. na dan 31.12.2012	
Polno ime družbe	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
Skrajšano ime	HSE d.o.o.
Oblika organiziranosti	Družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon	01 470 41 00
Faks	01 470 41 01
Št. vložka	1/35036/00, registrirano pri Okrožnem sodišču v Ljubljani
Osnovni kapital v EUR	29.558.789
Velikost	Velika gospodarska družba
Struktura lastništva	100% Republika Slovenija
Leto ustanovitve	2001
Davčna številka	99666189
Identifikacijska številka za DDV	SI99666189
Matična številka	1662970
Glavna dejavnost družbe	35.140 Trgovanje z električno energijo
Spletni naslov	www.hse.si
E - pošta	hse@hse.si; info@hse.si
Generalni direktor	Blaž Košorok
Predsednik nadzornega sveta	mag. Marko Zidanšek

Vlada RS je na 38. Seji dne 26.7.2001 sprejela Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE, ki je v 100% lasti RS.

Vlada je holding ustanovila zaradi enotnega nastopa družb, ki holding sestavljajo, na tržišču pri prodaji EE, izboljšanja konkurenčnosti slovenskih proizvodnih družb in izvedbe projekta HE na spodnji Savi.

2.1.2 Organiziranost obvladujoče družbe

Organizacijska shema družbe HSE na dan 31.12.2012

HSE je obvladujoča družba skupine HSE s sedežem v Ljubljani in poslovnimi enotami v Mariboru, Velenju in Novi Gorici. Poslovne funkcije so razdeljene po mestih, kjer je mogoče najbolje izkoristiti različne prednosti.

2.1.3 Upravljanje obvladujoče družbe

RS kot edini lastnik obvladujočo družbo upravlja preko AUKN RS (SOD) ter preko NS in generalnega direktorja.

Organi obvladujoče družbe na dan 1.1.2012

SKUPŠČINA	NADZORNI SVET	GENERALNI DIREKTOR
Družbenik	Predstavniki kapitala	mag. Matjaž Janežič
RS - 100 % lastniški delež	dr. Drago Dolinar - predsednik mag. Marjan Ravnikar - namestnik mag. Vekoslav Korošec dr. Igor Šalamun	
	Predstavniki zaposlenih	
	mag. Mojca Turnšek Rene Jeromel	
	REVIZIJSKA KOMISIJA	
	mag. Marjan Ravnikar - predsednik Brane Podboršek Rene Jeromel	

Organi obvladujoče družbe na dan 31.12.2012

SKUPŠČINA	NADZORNI SVET	GENERALNI DIREKTOR
Družbenik	Predstavniki kapitala	Blaž Košorok
RS - 100 % lastniški delež	mag. Marko Zidanšek - predsednik dr. Vlasta Krmelj - namestnica predsednika dr. Peter Kralj Milenko Ziherl	
	Predstavnika zaposlenih	
	Marjanca Molan Stanislav Prevalnik	

Spremembe v poslovodstvu družbe HSE v letu v 2012

V letu 2012 so bile naslednje spremembe v poslovodstvu družbe:

- mag. Matjaž Janežič, generalni direktor, od 1.1.2012 do 4.11.2012,
- Blaž Košorok, generalni direktor od 5.11.2012 dalje.

Spremembe v NS družbe HSE v letu 2012

Od 1.1.2012 do 27.11.2012 so bili predstavniki kapitala:

- dr. Drago Dolinar, predsednik,
- mag. Marjan Ravnikar, namestnik,
- mag. Vekoslav Korošec.

Dr. Igor Šalamun je odstopil kot član NS HSE z dnem 31.1.2012.

Od 28.11.2012 do konca leta 2012 pa so bili predstavniki kapitala sledeči:

- mag. Marko Zidanšek, od 6.12.2012 predsednik,
- dr. Vlasta Krmelj, od 6.12.2012 namestnica,
- dr. Peter Kralj,
- Milenko Ziherl.

Od 1.1.2012 do 11.7.2012 sta bila predstavnika zaposlenih:

- mag. Mojca Turnšek,
- Rene Jeromel.

Od 12.7.2012 do konca leta 2012 pa sta bila predstavnika zaposlenih:

- Marjanca Molan,
- Stanislav Prevalnik.

2.1.4 Izjava o upravljanju družbe

Družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana, v skladu s 5. Odstavkom 70. Člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) podaja Izjavo o upravljanju družbe. Izjava se podaja in nanaša na obdobje od 1.1.2012 do 31.12.2012.

Generalni direktor družbe HSE izjavljam, da upravljanje družbe poteka v skladu z zakoni in drugimi predpisi, veljavnim Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE, internimi akti družbe ter v skladu z dobro poslovno prakso.

Generalni direktor družbe HSE v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavljam, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu ZGD-1 in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

1. Izjava o skladnosti s kodeksom upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države

Generalni direktor družbe HSE, izjavljam, da je bilo upravljanje družbe HSE v letu 2012 skladno s priporočili, navedenimi v Kodeksu upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države (Kodeks), sprejetim s strani Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije (AUKN RS) in javno objavljenim dne 18.1.2011 na spletnih straneh AUKN RS (www.auknrs.si), ob spoštovanju Smernic poročanja družb s kapitalskimi naložbami države in posamičnih veljavnih priporočil AUKN RS.

Generalni direktor družbe HSE skladno s točko 73. Kodeksa izjavljam, da je družba HSE Kodeks AUKN RS sklenila prostovoljno uporabljati.

2. Organi upravljanja družbe

V skladu z Aktom o ustanovitvi HSE z družbo upravlja ustanovitelj neposredno in preko organov družbe. Organa družbe sta NS in generalni direktor.

2.1 Ustanovitelj

Ustanovitelj samostojno odloča o:

- spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi družbe,
- sprejemu temeljev poslovne politike in razvojnem načrtu družbe,
- sprejemu letnega poročila, če NS letnega poročila ni potrdil ali če generalni direktor in NS prepustita odločitev o sprejemu letnega poročila ustanovitelju,
- uporabi bilančnega dobička,
- podelitvi razrešnice generalnemu direktorju in NS,
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- spremembah osnovnega kapitala družbe,
- statusnih spremembah in prenehanju družbe,
- izvolitvi in razrešitvi članov NS družbe,
- imenovanju revizorja družbe,
- postavitvi prokurista in poslovnih pooblaščenecv družbe in
- drugih zadevah v skladu s predpisi in aktom o ustanovitvi.

V skladu s 526. Členom ZGD-1 ustanovitelj svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov.

2.2 Generalni direktor

Družbo vodi in zastopa generalni direktor družbe. Generalnega direktorja imenuje in odpokliče NS. Po poteku mandatne dobe je lahko ponovno imenovan. V skladu z določili Akta o ustanovitvi HSE generalni direktor zastopa, predstavlja in vodi družbo v skladu s cilji, strategijo in smernicami na lastno odgovornost.

2.3 Nadzorni svet

ZGD-1, Akt o ustanovitvi HSE in Poslovnik o delu NS HSE urejajo pristojnosti in postopke odločanja NS, organizacijo dela in druga vprašanja pomembna za njegovo delovanje.

Akt o ustanovitvi HSE določa sestavo NS. NS sestavlja šest članov, štirje člani zastopajo interese lastnika in jih imenuje in razrešuje lastnik, dva člana pa zastopata interese zaposlenih ter se imenujeta in razrešujeta v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Člani NS so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani.

V skladu z Aktom o ustanovitvi ima NS naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- preveri sestavo letnega poročila in predlog za uporabo bilančnega dobička,
- o rezultatih preveritve letnega poročila sestavi pisno poročilo za skupščino,
- potrjuje letno poročilo oziroma navede pripombe nanj,
- daje mnenje k temeljem poslovne politike in programu razvoja družbe,
- daje soglasje k poslovnemu načrtu družbe,
- predlaga ustanovitelju sprejem sklepov iz njegove pristojnosti oziroma daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov ustanovitelja, danih s strani generalnega direktorja,
- imenuje in odpokliče generalnega direktorja družbe,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z generalnim direktorjem,
- daje soglasje generalnemu direktorju družbe k sprejemanju odločitev na skupščinah odvisnih družb v primeru statusnih in kapitalskih sprememb,
- sprejeme poslovnik o delu NS,
- lahko zahteva poročila tudi o drugih vprašanih in
- daje generalnemu direktorju HSE predhodno soglasje za sklepanje poslov pridobivanja ali odsvajanja oz. obremenitve delnic ali poslovnih deležev v odvisnih in drugih družbah, za ustanavljanje ali ukinitve drugih družb, podružnic, obratov, za nakup, prodajo, menjavo ali obremenitev nepremičnin v lasti družbe, ter za sklepanje vseh pravnih poslov (vključno z investicijami, kreditnimi posli in podobno), katerih vrednost presega 10% osnovnega kapitala družbe ali 2.955.000,00 EUR, razen za trgovalne posle z EE in na te posle vezane posle, posle povezane s kratkoročnim upravljanjem denarnih sredstev v skupini HSE ter posle za kratkoročno nalaganje denarnih sredstev v obliki depozitov pri poslovnih bankah.
- NS lahko opravlja tudi druge naloge v skladu s predpisi in akti družbe ter v skladu s sklepi ustanovitelja.

2.4 Revizijska komisija

Revizijska komisija je bila ustanovljena v skladu z ZGD-1 in zagotavlja strokovno podporo NS. Naloge in pristojnosti revizijske komisije določajo ZGD-1 in sklepi NS:

- spremljanje postopka računovodskega poročanja,
- spremljanje učinkovitosti notranjih kontrol v družbi, notranje revizije in sistemov za obvladovanje tveganj,
- spremljanje obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja za letno poročilo družbe, zlasti zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev,
- predlaganje NS imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe,
- nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ocenjevanje sestavljanja letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za NS,
- sodelovanje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodelovanje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo,
- opravljanje drugih nalog, določenih s statutom ali sklepom NS in
- sodelovanje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe, še zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo.

Sestava in delovanje NS ter revizijske komisije je predstavljeno v poročilu NS.

3. Notranje kontrole in upravljanje tveganj v družbi

S sistemom notranjih kontrol v družbi razumemo načrtno in sistematično vzpostavitev postopkov in metod, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov ter internih aktov družbe.

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda OHSAS 18001, standarda varovanja informacij po ISO/IEC 27001 in internih aktov družbe z natančno izdelanim sistemom poročanja po posameznih organizacijskih enotah. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obdelovanje podatkov.

Za vzpostavitev celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi, da se vodstvu družbe in ustanovitelju zagotovijo kakovostne podlage za upravljanje in vodenje družbe, z namenom doseganja načrtovanih ciljev je družba ustanovila (po)svetovalni organ Odbor HSE za celovito upravljanje s tveganji. Organizacija, sestava, način dela in njegove naloge so opredeljene s Poslovníkom o delu odbora HSE d.o.o. za upravljanje s tveganji.

Za stalno in celovito preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja je družba ustanovila notranjo revizijo kot samostojno organizacijsko enoto. Izvaja neodvisno in objektivno revizijsko aktivnost znotraj družbe.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovoren generalni direktor.

Ljubljana, 28. junij 2013

Blaž Košorok,
generalni direktor HSE d.o.o.

2.1.5 Poročilo o izvajanju priporočil AUKN RS (SOD) v letu 2012

Družba HSE je v letu 2012 tekoče spremljala priporočila AUKN RS (SOD) ter z izvajanjem danih priporočil seznanila NS HSE. Priporočila AUKN RS (SOD) je družba pri poslovanju smiselno upoštevala.

2.2 Predstavitev skupine HSE

Enoten nastop družb, ki sestavljajo skupino HSE, zagotavlja večjo konkurenčnost na trgu, optimalno izrabo proizvodnih zmogljivosti glede na trenutne tržne razmere, zmanjšanje negativnih finančnih učinkov izpada proizvodnje, celovitejšo ponudbo vseh produktov EE, manjše tveganje pri sklepanju dolgoročnih pogodb in večje možnosti nastopa na tujih trgih.

Dejavnost skupine

Dejavnost skupine HSE zajema predvsem področje upravljanja z energijo in okoljem ter obvladovanje s tem povezanih procesov in tveganj. Širok spekter aktivnosti je moč združiti v naslednje glavne skupine:

- proizvodnja električne in toplotne energije,
- pridobivanje lignita,
- prodaja in trgovanje z električno in toplotno energijo, terminskimi pogodbami za EE, emisijskimi kuponi, RECS-i ter plinom,
- optimizacija proizvodnje skupine HSE,
- zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema,
- vodenje in izvedba energetskih in okoljskih projektov.

Glavna dejavnost skupine so procesi proizvodnje in trgovanja z EE, zato si skupina HSE s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadeva izkoristiti sinergije širokega spektra proizvodnih zmogljivosti. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se med seboj razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo doseči stroškovno ugodnejšo ponudbo EE. Obenem se s časom spreminja tudi cena EE na trgu, zato sta načrtovanje in optimiranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih kriterijev in vedno bolj zahtevnih razmer na trgih EE toliko bolj pomembna.

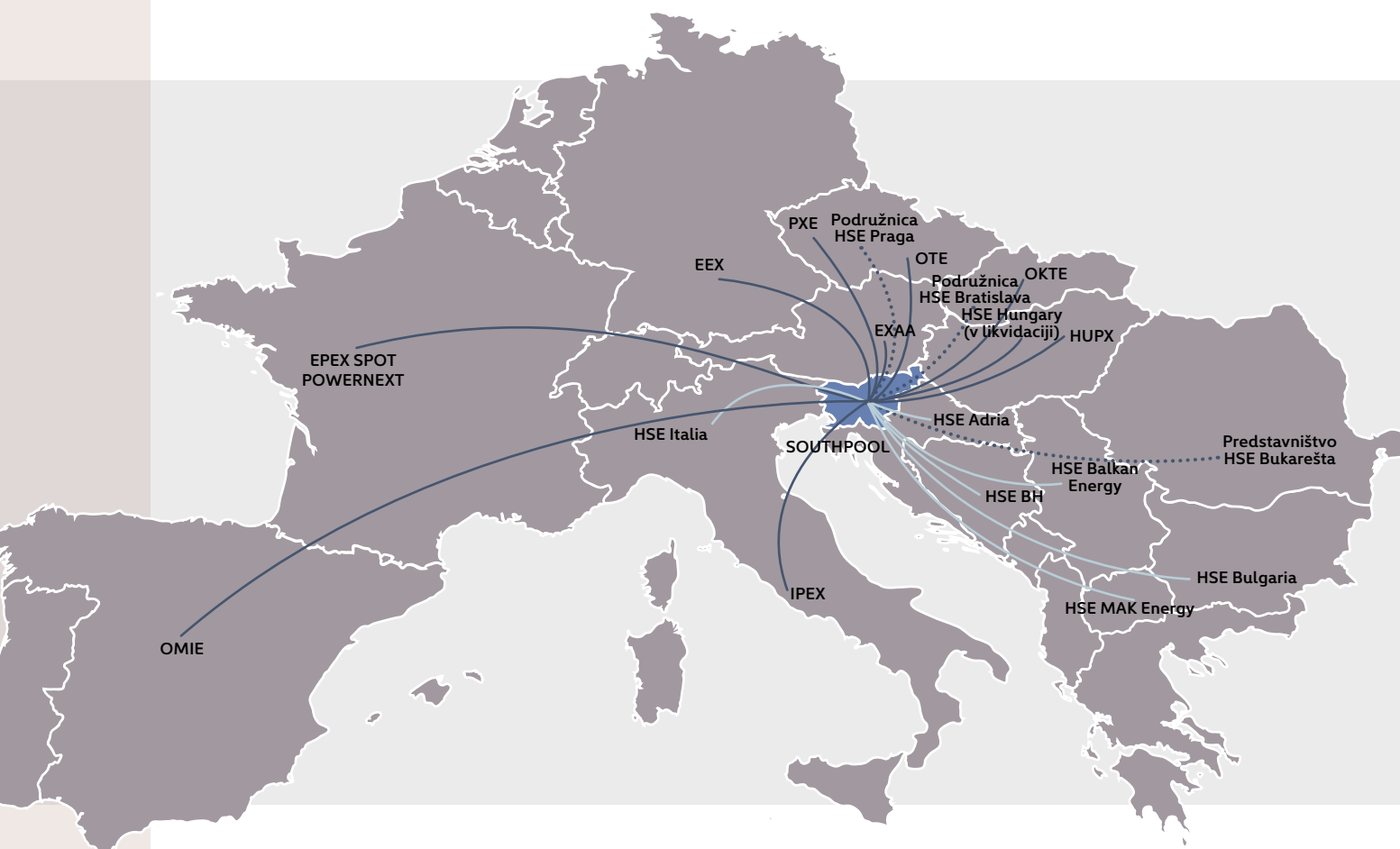

Povezane družbe skupine HSE

Skupino HSE v letu 2012 sestavljajo:

- Holding Slovenske elektrarne d.o.o. kot obvladujoča družba,
- Dravske elektrarne Maribor d.o.o. z eno odvisno in eno pridruženo družbo,
- Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. z odvisno družbo,
- Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.,
- Srednjesavske elektrarne d.o.o.,
- Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. s pridruženo družbo,
- Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. z odvisno družbo,
- Premogovnik Velenje d.d. z osmimi odvisnimi in štirimi pridruženimi družbami,
- HSE Invest d.o.o.,
- HSE Italia S.r.l.,
- HSE Balkan Energy d.o.o.,
- HSE Hungary Kft. v.a. (v likvidaciji),
- HSE Adria d.o.o.,
- HSE Bulgaria EOOD,
- HSE MAK Energy DOOEL,
- HSE BH d.o.o.,
- Podružnica HSE Praga,
- Podružnica HSE Bratislava,
- Podružnica PV v Makedoniji,
- Predstavništvo HSE v Bukarešti.

Skupina HSE na trgih zahodne, srednje in JV Evrope

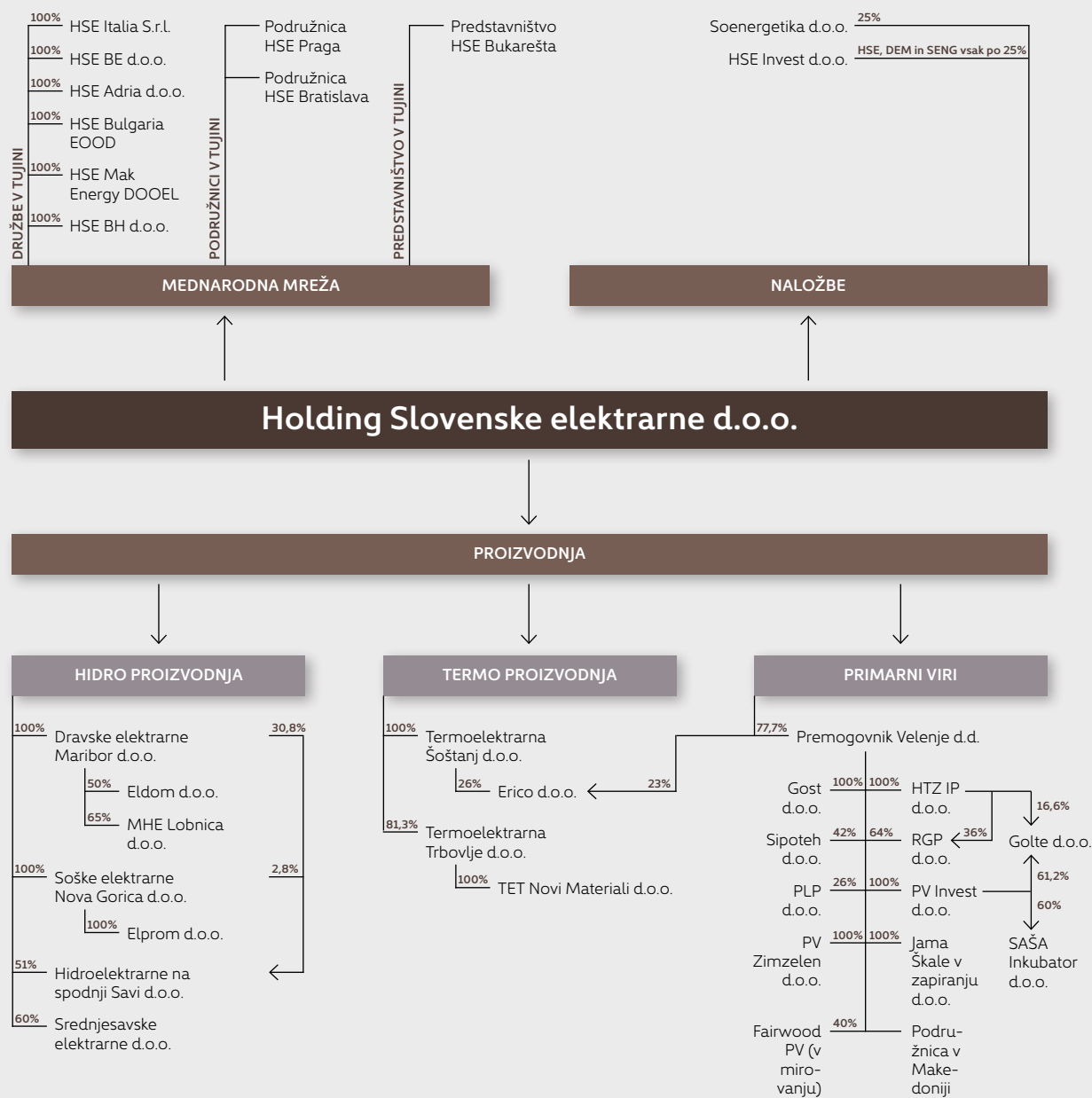

HSE ima registrirane družbe, podružnice in predstavništvo v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, v Italiji, v Bolgariji, v Bosni in Hercegovini, na Češkem, na Slovaškem, v Romuniji in Makedoniji ter je član borz z EE EEX, EPEX, EXAA, Powernext, IPEX, OTE, PXE, HUPIX, Southpool OKTE in OMIE. V Grčiji ima HSE licenco za trgovanje v imenu obvladujoče družbe, prav tako ima koncesijo za trgovanje na Poljskem.

Ostali trgi, na katerih HSE sklepa posle, so:

- Albanija,
- Črna Gora,
- Švica,
- Kosovo in
- Turčija.

Povezane družbe skupine HSE na dan 31.12.2012

Hidro proizvodnja

Dravske elektrarne Maribor d.o.o. (DEM)

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	
Direktor družbe	mag. Viljem Pozeb
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 1.1.2012	Stanislava Boban - predsednica mag. Djordje Žebeljan Marjan Kirbiš
Sestava NS na 31.12.2012	dr. Marko Tandler - predsednik Miran Jug Marjan Kirbiš

Z osmimi HE na reki Dravi (HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt, HE Fala, HE Mariborski otok, HE Zlatoličje, HE Formin), s tremi Mhe (Mhe Melje, Mhe Markovci in Mhe Ceršak) ter štirimi SE (SE Zlatoličje, SE Formin, SE Dravograd in SE OCV 3) družba DEM proizvede skoraj četrtino vse slovenske EE. Povprečna letna proizvodnja družbe DEM, ki znaša 2.660 GWh, predstavlja 80% slovenske EE, ki ustreza kriterijem OVE in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS. Skupna moč na pragu elektrarn družbe DEM je 589 MW.

Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih in prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnika in zunanjega okolja. Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti, pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še namerava vzpostaviti. Učinkovitost, zanesljivost, prilagodljivost, celovitost in okoljska odgovornost so temeljne vrednote družbe.

MHE Lobnica d.o.o. je odvisna družba DEM, ki je bila ustanovljena maja 2011 za proizvodnjo EE.

Eldom d.o.o. je pridružena družba DEM. Dejavnost družbe je upravljanje z nepremičninami, organiziranje prehrane v restavracijah in upravljanje s počitniškimi domovi elektrogospodarstva v Sloveniji.

Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o. (HESS)

Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.

Direktor družbe	Bogdan Barbič
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 1.1.2012	mag. Janez Keržan - predsednik Andrej Kovač Primož Stropnik Nikola Galeša Vladimir Gabrijelčič
Sestava NS na 31.12.2012	mag. Matjaž Janežič - predsednik Andrej Kovač Primož Stropnik Nikola Galeša Vladimir Gabrijelčič

Družba HESS je bila ustanovljena leta 2008 predvsem za izgradnjo, obratovanje in vzdrževanje verige HE na spodnji Savi v skladu z določili Koncesijske pogodbe za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save in Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save.

Projekt izgradnje HE na spodnji Savi družbo HESS uvršča med trenutno največje investitorje izgradnje OVE v RS in v širšem prostoru.

Družba HESS je sodobna in tehnološko usmerjena družba, ki z optimalno in racionalno izgradnjo HE na spodnji Savi ostaja vodilna družba pri izgradnji novih objektov na področju OVE v državi oziroma si ta položaj še dodatno utrjuje.

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. (SENG)

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Direktor družbe	Vladimir Gabrijelčič
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 1.1.2012	dr. Tomaž Štokelj - predsednik Irena Stare Silvester Medvešček
Sestava NS na 31.12.2012	dr. Matjaž Eberlinc - predsednik mag. Nenad Trkulja Silvester Medvešček

Osnovno poslanstvo družbe SENG je proizvodnja EE iz obnovljivega vodnega vira. Na porečju Soče s pritoki proizvaja t.i. modro energijo 5 velikih in 22 Mhe, v letu 2010 pa je verigo HE na Soči dopolnila prva slovenska ČHE Avče.

Vizija družbe je optimalno izkoriščanje razpoložljivega hidrološkega potenciala reke Soče s pritoki ter pridobivanje EE iz drugih OVE, kot sta na primer vetrna in sončna energija.

Elprom d.o.o. je odvisna družba SENG. Ustanovljena je bila z namenom trgovanja z EE. Družba je v mirovanju.

Srednjesavske elektrarne d.o.o. (SRESA)

Srednjesavske elektrarne d.o.o.	
Direktor družbe	mag. Matjaž Janežič
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v HE
Sestava NS na 31.12.2012	Marjanca Molan - predsednica Marko Štrigl Primož Stropnik Janez Žlak Drago Polak Mitja Dušak

Družba SRESA je bila ustanovljena v letu 2011 s sedežem na lokaciji družbe TET. Ustanovljena je bila z namenom izgradnje verige HE in izkoriščanja vodnega energetskega potenciala vode za proizvodnjo EE na delu vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola. Delovanje družbe bo v precejšnji meri opredeljeno s koncesijsko pogodbo (ki pa še ni sklenjena), na podlagi katere bo družba terminsko in finančno vodila izgradnjo novih HE.

HE na srednji Savi bodo pomembno prispevale k izpolnitvi zahtev direktive EU o OVE in omogočile večjo fleksibilnost obratovanja elektroenergetskega sistema Slovenije.

Termo proizvodnja

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. (TEŠ)

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.

Direktor družbe	mag. Simon Tot
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v TE
Sestava NS na 1.1.2012	mag. Janez Keržan – predsednik dr. Dean Besednjak mag. Klemen Potisek Franc Rosec Aljoša Tomaž Branko Sevcnikar
Sestava NS na 31.12.2012	dr. Roman Šturm – predsednik Janja Špiler mag. Marjan Ravnikar Aljoša Tomaž

TEŠ je naš največji termo proizvodni objekt v skupini HSE. Osnovna dejavnost je proizvodnja elektrike in toplote za daljinsko ogrevanje.

Z inštalirano močjo 779 MW proizvede povprečno tretjino energije v državi, v kriznih obdobjih pa pokriva preko polovico porabe. Povprečna letna proizvodnja EE se giblje med 3.500 in 3.800 GWh. Povprečna letna proizvodnja toplotne energije, za daljinsko ogrevanje Šaleške doline znaša 400 do 450 GWh.

Delovanje TEŠ je po proizvodnih rezultatih primerljivo z enakimi evropskimi TE, po obratovalni pripravljenosti bloka pa jih celo prekaša. K temu bo dodatno pripomogla tudi izgradnja nadomestnega bloka 6, energetskega objekta z močjo 600 MW, ki bo za enako količino proizvedene energije porabil približno 30% manj premoga, zato bodo tudi skupne emisije v okolje bistveno nižje; zmanjšanje CO₂ emisij za približno 35% v primerjavi z obstoječimi bloki TEŠ. Z izgradnjo nadomestnega bloka 6 v TEŠ se bo zmanjšala stopnja onesnaženosti okolja, izboljšala kakovost in energetska učinkovitost ter omogočilo elektrarni doseganje skladnosti z mednarodnimi standardi najboljših razpoložljivih tehnologij BAT (Best Available Technology).

Erico d.o.o. je pridružena družba TEŠ.

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (TET)

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.	
Direktor družbe	Franc Blaznek
Glavna dejavnost	proizvodnja EE v TE
Sestava NS na 31.12.2012	Drago Skornšek - predsednik mag. Zvonko Petan mag. Jaroslav Vrtačnik Borut Dolanc Samo Moškon Janez Balog

Prvi zametki proizvodnje EE v Zasavju, točneje v Trbovljah, segajo v daljno leto 1906, ko je bila v takratni kalorični elektrarni, ki je bila v tistih časih najmodernejša elektrarna, proizvedena prva kilovatna ura EE. Skozi čas se je v družbi TET marsikaj spremenilo na različnih področjih – tehničnem, razvojnem, gospodarskem, kadrovskem, organizacijskem in okoljevarstvenem. Spremembe so posledica zavedanja, da je potrebno delovati učinkoviteje in gospodarnejše.

Poslanstvo TET je zanesljiva, okolju prijazna in cenovno sprejemljiva proizvodnja in prodaja energije. S tem lahko v največji meri zadovoljimo interese lastnikov, kupcev, zaposlenih, dobaviteljev, lokalne skupnosti in države.

TET želi postati sodobna energetska družba, ki si s pomembnim tržnim deležem zagotavlja dolgoročen konkurenčni razvoj na področju proizvodnje EE, proizvodnje tehnološkega goriva, proizvodnje toplote in toplotne oskrbe bližnjih mest. TET želi dolgoročno ohraniti in povečati proizvodnjo EE na ekonomskih temeljih, ob sočasnem spoštovanju mednarodnih okoljskih obvez naše države in z dodatno razpoložljivo močjo pomembno prispevati k zanesljivi oskrbi Slovenije z EE.

TET Novi Materiali d.o.o. je bil ustanovljen 27.12.2012. TET kot edini družbenik je ustanovil družbo TET Novi materiali d.o.o, Trgovina in storitve, katera glavna dejavnost je: trgovina na debelo z lesom, gradbenim materialom in sanitarno opremo. Nova družba je posledica aktivnosti razvojnega centra RC eNeM, v katerem TET dela na dveh razvojnih projektih.

Primarni viri

Premogovnik Velenje d.d.

Premogovnik Velenje d.d.

Uprava	dr. Milan Medved - predsednik dr. Vladimir Malenković - član Sonja Kugonič - članica (delavska direktorica)
Glavna dejavnost	pridobivanje rjavega premoga in lignita
Sestava NS na 1.1.2012	mag. Matjaž Janežič - predsednik Irena Stare Miran Božič
Sestava NS na 31.12.2012	mag. Matjaž Janežič - predsednik Marko Štrigl mag. Jana Vrtovec Trček Rajko Arlič mag. Kristjan Verbič Bojan Brcar

PV je družba s skoraj 140-letno preteklostjo, s trdno sedanostjo in z energično usmeritvijo v prihodnost. Visoko tehnološko razvita odkopna oprema ter usposobljeni zaposleni, ki jo upravljajo, jo postavljajo med najsodobnejše podzemne premogovnike na svetu. Z uporabo najsodobnejše tehnologije dosegajo izjemne proizvodne rezultate, ki so primerljivi z dosežki podzemnih premogovnikov v Evropi in po svetu. Poleg zanesljive in konkurenčne dobave domačega premoga za proizvodnjo EE je bistvenega pomena prenos lastnega visoko strokovnega inženirskega znanja in tehnologije izven meja Slovenije. Po mnenju mednarodnih recenzentov je referenčni premogovnik zahodne Evrope in s svojim tehnološkim znanjem v vrhu svetovne tehnologije. Vrhunska elektro-strojna oprema je rezultat večletnega razvoja in plod domačega inženirskega znanja.

Odvisne in pridružene družbe PV

HTZ I.P. d.o.o. je največja invalidska družba v Sloveniji z 859 zaposlenimi, tudi največja družba v skupini PV. Odlikujejo jo znanje s področja vzdrževanja in servisiranja različnih naprav, za katere opravlja projektiranje, izdelavo, montažo in avtomatizacijo. Sodelujejo z zahodnoevropskimi proizvajalci elektro, strojne in varnostne opreme za rudarstvo, gradbeništvo in industrijo.

PV Invest d.o.o. je mlada, hitro rastoča družba na področju urejanja okolja, gradbenega inženiringa, jamomerstva, geodezije in inženirskih meritev. Storitve v zvezi z urejanjem okolja, gradbenim inženiringom ter geodezijo so usmerjene na trge izven skupine PV. V družbi se ukvarjajo tudi s prodajo nepremičnin in prodajo stanovanj najemnikom.

Gost d.o.o. poleg osnovne dejavnosti gostinstva in turizma označuje tudi prireditvena dejavnost. Družba organizira prireditve na področju Turistično-rekreativnega centra Jezero, pogostitve za različne priložnosti, bankete, vedno bolj pa se uveljavlja na področju cateringa. Njihova dejavnost sega tudi na področje hotelirstva.

Jama Škale v zapiranju d.o.o. je ustanovljena za potrebe zapiranja jame Škale.

RGP d.o.o. izvaja storitve na področju rudarskih gradenj in proizvaja kamene agregate in betonske mešanice. Osnovna dejavnost proizvodnje kamenih agregatov temelji na pridobivanju in predelavi kamnin v peske, uporabne za gradbeništvo.

PV Zimzelen d.o.o. je dom stanovalcem, starejšim od 65 let. Z družinsko obliko življenja v bivalnih enotah in zagotavljanjem socialne in medicinske podpore deluje po smernicah zagotavljanja kvalitetnega in osmišljenega življenja starejših.

Golte d.o.o. zimsko letni turistični center, z glavno dejavnostjo-dejavnost smučarskih centrov sestavljajo štirje sektorji: tehnični sektor, ki skrbi za obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav in objektov, hotel kot namestitveni objekt, gostinstvo in turistična agencija.

Saša Inkubator d.o.o. je mrežni podjetniški inkubator s sedežem v Velenju, ki deluje v SAŠA regiji. S svojim delovanjem želi spodbuditi nastanek novih družb in hitrejši razvoj obstoječih inovativnih družb. V okviru inkubatorja želi z odličnimi storitvami podpreti nosilce dobrih podjetniških idej ter jim omogočiti uspešnejši in hitrejši razvoj družbe.

Sipoteh d.o.o. se ukvarja s strojno in proizvodno opremo, proizvodnjo kovinskih konstrukcij in njihovih delov.

Erigo d.o.o. kot osrednjo dejavnost družbe izvaja storitve na okoljskih področjih, ki jih zahteva zakonodaja: Zakon o varstvu okolja, Nacionalni program varstva okolja, zakonodaja na področju voda, zraka, tal, odpadkov itd. K storitvam sodijo tudi laboratorijske analize in storitve, monitoringi, različne okoljske raziskave, programi varstva okolja, sanacijski programi, okoljsko in delovno izobraževanje, storitve vezane na okoljska vprašanja in probleme, sonaravni in trajnostni razvoj ter ostale storitve.

PLP d.o.o. oskrbuje premogovnik z lesnimi izdelki, ki morajo biti zaradi zagotavljanja varnosti, zelo visoke kakovosti.

Fairwood PV

PV, Skupina Fairwood, Cigler & partners in Chescor Capital so ustanovili skupno družbo Fairwood PV, s sedežem v Singapurju. Nudila bo celovite storitve upravljanja premogovnikov, projektiranja, inženiringa in operative na področju Indije in celotne azijsko-pacifiške regije, s poudarkom na okolju prijaznih tehnologijah, ki so rezultat najnovejših tehnologij za povečanje produktivnosti in varnosti na področju premogovništva. Družba Fairwood PV načrtuje pomoč pri modernizaciji nekaterih rudnikov s podzemnim pridobivanjem premoga v omenjeni regiji, pri tem pa bo delovalo v skladu z dosedanjimi strateškimi cilji PV, ki daje velik poudarek varnosti in varovanju okolja.

Podružnica v Makedoniji

Družba PV je 20.10.2011 ustanovila podružnico v Republiki Makedoniji. Naziv podružnice je Premogovnik Velenje d.d.–Velenje Podružnica v Republiki Makedoniji Skopje. Družba je v letu 2012 preko podružnice poslovala v minimalnem obsegu.

Mednarodna mreža

HSE Italia S.r.l.

HSE Italia S.r.l.

Upravni odbor družbe na dan 31.12.2012	dr. Tomaž Štokelj - predsednik Ana Zaljetelj Damjan Lipušček
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Odvisna družba HSE Italia, ki se ukvarja s podporo trgovalnim aktivnostim v zvezi z EE na italijanskem trgu, je bila ustanovljena leta 2003. Družba povezuje HSE s partnerji za morebitne naložbe na področju Italije in je bila pred vstopom Slovenije v EU osnova za ustanavljanje bilančnih skupin na območju EU.

HSE Balkan Energy d.o.o.

HSE Balkan Energy d.o.o.

Direktor družbe na 1.1.2012	mag. Boris Mezgec
Direktorja družbe na 31.12.2012	Irena Stare Drago Skornšek
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Ustanovitev družbe HSE Balkan Energy s sedežem v Beogradu je bila rezultat širjenja poslovanja v JV Evropo. Srbija ima v svoji regiji pomembno geografsko in energetske vlogo, razvit elektroenergetski sistem in pomembne vire, kot so voda, premog in geotermalna energija. Družba trguje z EE in nudi podporo skupini HSE pri širitvi poslovanja v JV Evropo.

HSE Hungary Kft. v.a. – v likvidaciji

HSE Hungary Kft. "v.a." – v likvidaciji

Direktorja družbe na 1.1.2012	dr. Tomaž Štokelj Borut Meh
Likvidacijska upraviteljica na dan 31.12.2012	Irena Stare
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Družba HSE Hungary je bila leta 2006 ustanovljena z namenom vzpostavitve povezave s trgi srednje in vzhodne Evrope, predvsem s Poljsko, Češko in Slovaško.

V letu 2010 je HSE sam pridobil omejeno licenco za trgovanje na Madžarskem in prevzel trgovanje z EE. HSE Hungary celo leto 2012 ni trgovala z EE in po dokončnem zaprtju poslovnih terjatev je bil zato v začetku leta 2012 sprožen postopek prostovoljne likvidacije družbe HSE Hungary, družba je formalen izbris iz sodnega registra dočakala marca 2013.

HSE Adria d.o.o.

HSE Adria d.o.o.	
Direktorja družbe	dr. Tomaž Štokelj Irena Stare
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Družba s sedežem v Zagrebu je bila ustanovljena z namenom vzpostavitve povezave s trgi srednje in vzhodne Evrope in se ukvarja s čezmejno trgovino z EE, sklepanjem pogodb o prodaji in nakupu EE ter tehničnim svetovanjem.

HSE Bulgaria EOOD

HSE Bulgaria EOOD	
Direktorja družbe	Drago Skornšek Irena Šlemic
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Odvisna družba HSE Bulgaria je bila leta 2007 ustanovljena z namenom širitve trgovanja z EE na trge JV Evrope. Konec leta 2012 je zaradi spremembe zakonodaje HSE pričel s postopkom pridobitve licence za trgovanje na ozemlju Bolgarije ter v začetku 2013 pričel z aktivnostmi prostovoljne likvidacije HSE Bulgaria.

HSE MAK Energy DOOEL

HSE MAK Energy DOOEL	
Direktorja družbe	dr. Tomaž Štokelj Drago Skornšek
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Maja 2009 je bila v Makedoniji ustanovljena družba HSE MAK Energy z namenom vstopa HSE na makedonski trg z EE in povečanja možnosti trgovanja na območju Balkana vse do Grčije.

HSE BH d.o.o.

HSE BH d.o.o.	
Direktor družbe	Zlatko Sahadžić
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Junija 2010 je bila v Bosni in Hercegovini ustanovljena družba HSE BH s sedežem v Sarajevu za potrebe trgovanja z EE, saj zakonodaja BiH zahteva, da je za pridobitev licenc za trgovanje z EE na področju BiH in za čezmejno trgovanje potrebno imeti pravno osebo, registrirano v BiH.

Podružnica HSE Praga

Podružnica HSE Praga

Vodja	dr. Tomaž Štokelj
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Glavni razlog ustanovitve podružnice na Češkem je bila pridobitev licence za trgovanje z EE, ki omogoča trgovanje znotraj Češke in članstvo na borzah OTE in PXE. Zaradi sprememb izvajanja pravil je v letu 2010 trgovanje z EE prešlo na družbo HSE, sama podružnica pa mora biti formalno aktivna.

Podružnica HSE Bratislava

Podružnica HSE Bratislava

Vodja	dr. Tomaž Štokelj
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Glavni razlog ustanovitve podružnice na Slovaškem je bil v zapolnitvi vrzeli med Češko in Madžarsko ter s tem omogočiti pretok energije iz Češke, ki bo še kar nekaj let neto izvoznica EE, prek Slovaške in Madžarske na področju Balkana.

Tudi na Slovaškem se je začelo izvajati trgovanje preko družbe HSE, kar omogoča večjo kredibilnost in fleksibilnost pri izvajanju trgovskih transakcij.

Predstavništvo HSE Bukarešta

Predstavništvo HSE Bukarešta

Vodja	Drago Skornšek
Glavna dejavnost	trgovanje z EE

Po pridružitvi Bolgarije EU in posledičnem zaprtju dveh reaktorjev v JE Kozloduy je postala Romunija glavna izvoznica EE v regiji. Romunija ima tudi največjo borzo EE v JV Evropi in liberaliziran trg, kar je botrovalo odločitvi, da v Bukarešti leta 2007 ustanovimo predstavništvo in pridobimo licenco za trgovanje z EE.

Naložbe

HSE Invest d.o.o.

HSE Invest d.o.o.	
Direktor družbe	mag. Miran Žgajner
Glavna dejavnost	drugo tehnično projektiranje in svetovanje
Sestava NS v letu 2012	Irena Šlemic - predsednica mag. Alida Rejec Andrej Tumpej Drago Polak Igor Žurga Nives Podgornik

HSE Invest je družba za inženiring in izgradnjo energetskih objektov in izvaja storitve svetovalnega in izvajalskega inženiringa. Najpomembnejša dejavnost družbe je vodenje razvojnih projektov v predinvesticijski fazi, vodenje projektov izgradnje novih objektov in vodenje projektov rekonstrukcij obstoječih objektov. Družba izvaja projekte na energetskem in infrastrukturnem področju ter na področju varstva okolja v Sloveniji z vizijo razširiti dejavnost tudi v tujino.

Soenergetika d.o.o.

Soenergetika d.o.o.	
Direktor družbe	Aleš Ažman
Glavna dejavnost	proizvodnja elektrike in toplote

HSE je v okviru aktivnosti na področju URE in distribuirane proizvodnje EE vršil aktivnosti glede iskanja potencialnih projektov in zanesljivih partnerjev, ki bi bili pripravljeni v sodelovanju s HSE pristopiti k tovrstnim projektom. Kot rezultat aktivnosti je bil identificiran projekt Soproizvodnja Planina, kjer je mestna občina Kranj izvedla razpis za dodelitev pravice za gradnjo in obratovanje infrastrukture in naprav »soproizvodnja toplote in elektrike v kotlarni Planina Kranj« z neposredno pogodbo.

Partnerji na projektu so Elektro-Gorenjska, Petrol, Domplan in HSE. Vsak partner na projektu sodeluje v višini 25%. Vodilni partner konzorcija je Elektro-Gorenjska. Konzorcij omenjenih partnerjev je bil s svojo ponudbo dne 15.1.2010 s strani MO Kranj tudi izbran kot najugodnejši ponudnik.

Cilj investicije je bil izvedba projekta za soproizvodnjo SPTE na območju kotlovnice Planina, ki je bil v letu 2012 uspešno zaključen.

2.2.1 Upravljanje skupine HSE

Ustanovitev HSE je imela dva ključna cilja: koordinacijo glavnih aktivnosti in izkoriščanje sinergijskih učinkov med družbami znotraj skupine HSE. HSE je bil ustanovljen z osnovnim namenom opravljanja holdinške dejavnosti; ustanavljanja, financiranja in upravljanja družb, v katerih ima večinske deleže. Z genezo skupine HSE se je želja po intenzivnejšem povezovanju in izkoriščanju medsebojnih sinergij vedno bolj uveljavljala.

V pripravi je Strateški razvojni koncept skupine HSE, na osnovi katerega bomo uresničevali našo vizijo: zagotavljati optimalno izrabo slovenskih energetskega virov in strokovnega potenciala ter s sočasno vzpostavitvijo partnerstev v tujini, zlasti JV Evropi, zagotoviti dolgoročno konkurenčnost skupine na globalnem energetskem trgu, hkrati pa razširiti našo dejavnost in s tem ustvarjati dodatne sinergijske učinke. Strateški razvojni koncept skupine HSE nam bo pomagal ohraniti poslanstvo skupine HSE: obdržati vodilno vlogo na domačem trgu in prevzeti vodilno vlogo na trgih JV Evrope, razvijati slovensko energetsko gospodarstvo in znanost ter ju uveljaviti v mednarodnem okolju.

Skupina HSE mora graditi na zaupanju in prepoznavnosti. Dvig ugleda skupine HSE je ključni izziv prihodnosti. Korporativno upravljanje (Corporate Governance) je zato izjemnega pomena. Kot nujen pogoj boljšega gospodarjenja, dobre prakse poslovanja, učinkovitejšega obvladovanja tveganj, optimizacije organizacijske strukture in medsebojnih odnosov v skupini je tako nedvomno tisto področje, ki potrebuje nove temelje in prenovljeno strategijo. Strateški razvojni koncept skupine HSE bo redefiniral korporativno upravljanje skupine HSE. Ko se razmere na trgu pomembno spremenijo, mora biti poslovni sistem v najkrajšem možnem času sposoben prilagoditve, da si zagotovi obstoj, napredek in razvoj. Prava pot je dobro upravljanje in odločanje, ki vodi v:

- dvig ravni učinkovitosti v delovanju,
- maksimiziranje sinergijskih učinkov,
- uspešno obvladovanje tveganj,
- ustvarjanje potrebnih pogojev za izpeljavo investicij,
- doseganje še boljših rezultatov v poslovanju,
- zagotavljanje neprestanega napredka, inovativnosti in razvoja.

Ideja o reorganizaciji skupine HSE v smislu kvalitetnejšega in učinkovitejšega upravljanja skupine ni nova. O tem pričajo sklepi dosedanjih strateških konferenc in gradiva povezana s strategijo in razvojem skupine HSE. Tudi iz vsebine teh dokumentov nedvoumno izhaja potreba po **večjem koriščenju sinergij, kapitalski konsolidaciji** in intenzivnejši **koordinaciji aktivnosti**.

Organi upravljanja

Večino odvisnih družb v Sloveniji vodi enočlansko poslovodstvo oziroma uprava. Odvisna družba PV ima tričlansko upravo, družbe v tujini pa praviloma dvočlansko poslovodstvo. V večini družb so konstituirani tričlanski NS.

HSE upravlja družbe skupine HSE preko predstavnikov v NS odvisnih družb, poslovodstev ter preko odbora za izvajanje nadzora nad večjimi investicijami.

Odbor za aktivni nadzor

HSE je začel aktivnosti ustanavljanja odborov za aktivni nadzor tudi v tistih odvisnih družbah, ki so zaradi intenzivnega investiranja izpostavljene večjim tveganjem.

Sodelovanje delavcev pri upravljanju

Zaposleni v skupini HSE uresničujejo svoje pravice preko sindikatov, sveta delavcev in preko svojih predstavnikov v NS.

Redno sodelovanje s sindikati in sveti delavcev skupine HSE je praksa, ki se je uveljavila že z ustanovitvijo HSE. Takšen način sodelovanja zagotavlja uravnoteženost različnih interesov in s tem široko soglasje tako glede razvojnih načrtov skupine kot tudi zagotavljanja socialne varnosti zaposlenih.

Delovanje sindikata v družbah

Delovanje sindikata v družbah DEM, SENG, TET in TEŠ je organizirano v okviru Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije (SDE), ki je eden najbolj vplivnih in pomembnih sindikatov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS).

V okviru Konference elektrogospodarstva SDE deluje Koordinacija SDE skupine HSE, ki jo sestavljajo predsedniki sindikatov družbe DEM, SENG, TET ter TEŠ in ima vzpostavljen dialog tako s poslovodstvom HSE kot tudi z direktorji posameznih družb, kar omogoča, da se nastali problemi in pobude tekoče obravnavajo. Sodelujejo tudi s Skupnim svetom delavcev skupine HSE.

V okviru skupine HSE delujeta še sindikata Neodvisnost in Sindikat pridobivanja energetskih surovin Slovenije (SPESS), ki deluje v okviru poslovnega sistema PV.

Koordinacija Sindikata delavcev dejavnosti energetika Slovenije in ostali sindikati v okviru skupine HSE delujejo povezovalno.

Skupni svet delavcev skupine HSE

Zaposleni v družbah skupine HSE soupravljanje uresničujejo preko sveta delavcev posamezne družbe, ki med drugim izvoli tudi predstavnika delavcev v NS družbe. Sveti delavcev družb v skupini HSE so z Dogovorom o oblikovanju sveta delavcev kapitalsko povezanih družb ustanovili SSD.

Pristojnost SSD je obravnavanje vprašanj, ki se nanašajo na zaposlene v vseh kapitalsko povezanih družbah. Mednje sodijo: letno poročilo družbe in skupine HSE, strategija razvoja in poslovna politika skupine, spremembe dejavnosti znotraj skupine HSE, statusne spremembe v skupini HSE, prodaja posameznih družb in bistvene spremembe lastništva, skupna izhodišča za urejanje posameznih vprašanj, položaja in pravic delavcev, kot so: skupna metodologija za sistemizacijo in vrednotenje dela, razpolaganje s skupnimi sredstvi standarda delavcev, politika izobraževanja ter VZD.

Naloga SSD je tudi spremljanje izvajanja Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Tako SSD opravlja povezovalno nalogo vseh zaposlenih v skupini HSE, sodeluje s poslovodstvom, pri upravljanju na način, ki ga določa zakon in Participacijski dogovor in skupaj s sindikatom zastopa interese zaposlenih. Pomemben prispevek SSD k uspešni poslovni politiki skupine HSE predstavlja enotna podpora skupnim projektom, ki so zapisani v razvojnih načrtih skupine HSE.

Ekonomsko socialni odbor (ESO)

V letu 2010 je bil ustanovljen Ekonomsko socialni odbor (ESO) s ciljem poglobitve sodelovanja med poslovodstvi oziroma upravo, sveti delavcev in reprezentativnimi sindikati v družbah skupine HSE.

2.3 Poslovna politika skupine HSE

Poslanstvo

Poslanstvo skupine HSE je ohraniti vodilno vlogo na domačem trgu in prevzemati vodilno vlogo na trgih JV Evrope, poleg tega pa razvijati slovensko energetske gospodarstvo in znanost ter ju uveljaviti v mednarodnem okolju.

Vizija

Naša vizija je zagotavljati optimalno izrabo slovenskih energetskih virov in strokovnega potenciala ter s sočasno vzpostavitvijo partnerstev v tujini, zlasti v JV Evropi, zagotoviti dolgoročno konkurenčnost skupine na globalnem energetskem trgu, hkrati pa razširiti dejavnost in s tem ustvarjati dodatne sinergijske učinke za skupino in celotno Slovenijo.

Vrednote

Naše vrednote se odražajo v odnosih do družbenega okolja, zaposlenih, uporabnikov, poslovnih partnerjev in lastnikov. V središču so:

- skrb za zadovoljstvo uporabnikov storitev,
- razvoj odgovornega dolgoročnega razmerja s poslovnimi partnerji,
- varovanje okolja in uporaba OVE,
- prizadevanja za strokovno usposobljenost,
- nenehno izobraževanje in motivacijsko delovno okolje za zaposlene,
- zagotavljanje varnih in stabilnih delovnih mest ter ustvarjalnega delovnega okolja,
- učinkovito poslovanje in ustvarjanje donosa lastnikom,
- stalno izboljševanje sistema vodenja.

2.4 Strateške usmeritve skupine HSE

Skupina HSE je zavezana k prispevanju svojega deleža k razrešitvi ključnega izziva evropske in s tem tudi nacionalne energetike: zagotoviti zanesljivo, konkurenčno in trajnostno oskrbo uporabnikov z energijo. Ta izziv terja od nas, da smo v luči doseganja ambicioznih ciljev 3x20 aktivni na vseh prednostnih področjih: izkoriščanje OVE, zniževanje emisij CO₂ ter zagotavljanje učinkovite in zanesljive oskrbe domačih uporabnikov. V ta okvir so umeščene tudi naše dolgoročne naložbe v nove proizvodne objekte, ki jih vedno presoja tudi z vidika prispevka k doseganju dolgoročnih zavez države na podnebnem in okoljskem področju.

Skupina HSE si je tudi v letu 2012, kljub zaostrenim razmeram na trgu, glede na splošno gospodarsko situacijo, prizadevala:

- ohraniti položaj največjega proizvajalca E-OVE v Sloveniji,
- prispevati k bistvenemu znižanju emisij CO₂ pri proizvodnji EE,
- z izkoriščanjem edinega domačega primarnega energenta na konkurenčen način zagotoviti stabilno oskrbo uporabnikov,
- razviti jedro za nove energetske tehnologije,
- ohraniti položaj vodilnega trgovca z EE v regiji,
- širiti svojo vlogo v JV Evropi in
- izrabiti priložnosti, ki jih bo ponudil projekt Južni tok s svojim prihodom v Slovenijo na področju izrabe zemeljskega plina za proizvodnjo EE in/ali toplote tako pri gospodinjstvih kot v industriji.

Te usmeritve smo v letu 2012 uresničevali z nadaljevanjem aktivnosti na projektih, predvsem so to izgradnja verige HE na spodnji Savi, nadomestni blok 6 v TEŠ ter novi izvozni jašek v PV. V 2012 smo nadaljevali z aktivnostmi na HE na Muri, HE na srednji Savi ter pri opredelitvi rešitev za energetske lokacije TET. V letu 2012 so se tudi nadaljevale aktivnosti za doseganje bolj učinkovite koordinacije med obvladujočo družbo HSE in odvisnimi družbami v skupini s ciljem maksimizacije razpoložljivih potencialov skupine ter izkoriščanja medsebojnih sinergijskih učinkov.

Nacionalni, evropski in globalni okvir v letu 2012

Skupina HSE trenutno deluje v zelo nestanovitnih okoliščinah, ki niso povezane le z okrevanjem nacionalnega gospodarstva, ampak tudi z neposodobljeno nacionalno energetske strategijo za naslednje srednje in dolgoročno obdobje. Tako so naše aktivnosti pogojene z dinamiko sprejemanja novega NEP, ki naj bi začrtal ključne usmeritve in investicije v slovenski energetiki do leta 2030, vendar dokument še ni pripravljen. Pravna ureditev energetskega področja se bo pomembno spremenila tudi z novim EZ. Oba omenjena ključna dokumenta bi morala biti sprejeta že v letu 2011, ker pa je njuno sprejetje odloženo, je skupina HSE soočena z dejstvom, da bo jasnejše terminske okvire in obseg nekaterih dolgoročnih projektov ter njihovo sprejemljivost na strateški ravni potrebno preučiti šele po sprejetju novega NEP.

28.1.2012 so bile sprejete le spremembe in dopolnitve trenutnega Energetskega zakona (EZ-E), s čimer so bile v slovenski pravni red prenesene direktiva o uporabi energije iz obnovljivih virov, o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom, o geološkem shranjevanju CO₂, o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov ter o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo.

V letu 2012 se je pričakovalo tudi sprejetje Podnebnega zakona in Strategije prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo do leta 2050, ki naj bi določila ambiciozne cilje tudi na področju energetike, kot so zmanjšanje emisij TGP iz energetike na nič do leta 2050 ter ukinitve uvoza premoga do leta 2020. Oba dokumenta sta bila dana v javno obravnavo, vendar še nista bila sprejeta. Omenjeno problematiko naj bi po novem pokril nov Zakon o podnebnih spremembah.

Na evropski ravni je bila tudi v letu 2012 za naše delovanje še naprej ključna strategija Evropa 2020, ki določa 5 ključnih ciljev do leta 2020, dva od njih pa neposredno vplivata na naše delovanje: prvi je doseganje ciljev 3x20 na področju podnebja in energetike, drugi pa je doseganje 3% BDP EU za raziskave in razvoj. Za doseganje teh ciljev je EU vzpostavila 7 pobud, med njimi t.i. pobudo »Evropa, gospodarna z viri« za podporo prehodu v nizkoogljično gospodarstvo, povečanju uporabe OVE, posodobitev prometnega sektorja in spodbujanje energetske učinkovitosti, ter t.i. »Unijo inovacij« za izboljšanje okvirnih pogojev in dostopa do financiranja raziskav in inovacij.

Novembra 2012 je bila sprejeta Direktiva o energetske učinkovitosti. Direktiva ponuja splošni okvir za spodbujanje energetske učinkovitosti v EU. Cilj predlaganih ukrepov je poleg zapolnitev vrzeli pri doseganju 20% cilja EU na področju prihranka energije, uresničitev vizije EU za leto 2050, ki predvideva z viri gospodarno in nizkoogljično gospodarstvo, manjšo energetske odvisnost in izboljšano zanesljivost oskrbe z energijo. Direktiva je začela veljati 4.12.2012, RS pa jo mora prenesti v pravni red do 5.6.2014. Direktiva naj bi se prenesla v Slovenski pravni red z novim EZ-1.

Konec leta 2012 je potekala globalna podnebna konferenca Združenih narodov v Dohi v Indiji. Potrjeno je bilo podaljšanje veljavnosti kjotskega protokola, edinega pravno zavezujočega sporazuma, ki omejuje višino izpustov TGP v ozračje. Protokol bo veljal do leta 2020, ko ga bo nadomestil nov dogovor, ki bo drugače od sedanjega zajel tudi države v razvoju. Ta bo po napovedih podpisan v treh letih.

2.5 Politika sistema vodenja

2.5.1 Doseganje ciljev na področju kakovosti

Stalni cilji kakovosti so naslednji:

- zadostiti naročnikovim zahtevam,
- doseči zastavljene strateške in taktične cilje poslovanja,
- doseči optimalno organiziranost in preglednost poslovanja,
- poslovati v skladu z veljavnimi predpisi in
- stalen nadzor nad ekonomiko poslovanja, ki bo omogočal uspešno poslovanje.

V letu 2012 so bili zastavljeni cilji doseženi. Nadaljevali smo z deli na izdelavi enotnega poslovnika vodenja skupine HSE. Spremenjeni in dopolnjeni so bili nekateri sistemski postopki. Dokumenti sistema vodenja so bili uvedeni v računalniški dokumentni sistem ODOS. Izvajala so se izobraževanja zaposlenih na področju sistemov vodenja. Izvedli smo Obnovitveno presojo ISO 9001:2008, redno presojo ISO 14001:2004, redno presojo OHSAS 18001:2007 ter obnovitveno presojo ISO/IEC 27001:2005.

V preteklem letu sta bili izvedeni in uspešno zaključeni notranja presoja, vodstveni pregled ter zunanja presoja za proizvodnjo OVE po kriterijih EE, EE+ in Eenew TÜV SÜD in RECS za verige HE DEM, HE SENG in HE HESS. V letu 2012 smo dodali še Eenew (Certifikat za proizvodnjo E-OVE iz novih elektrarn, starih do 12 let).

2.5.2 Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem

V skupini HSE so združena okoljsko odgovorne družbe, ki zaposlenim zagotavljajo prijetno in zdravo delovno okolje, s sosedi pa živijo v sožitju. Uveljavljajo načelo trajnostnega razvoja na lokalni in državni ravni, njihov cilj pa je nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih razmer zaposlenih in prebivalcev v okolici posamezne družbe. Okoljska politika družb je usklajena z zahtevami standarda ISO 14001:2004.

V letu 2012 sta bili opravljeni in uspešno zaključeni notranja in zunanja presoja standarda ISO 14001 na področju varstva okolja. Temeljni cilj okoljske politike HSE ostaja trajna uravnoteženost, ki jo skupina dosega s preventivnimi ukrepi, s preprečevanjem nastajanja škode v okolju, z delitvijo odgovornosti in vključevanjem okolja v posamezne poslovne procese.

Za leto 2012 so bili pripravljeni štirje okoljski programi. Izveden je bil program »Povzetek projektne naloge PN 2 (9 Knjiga)«, kjer so opisani načini shranjevanja CO₂ in možne potencialne lokacije za skladiščenje v Sloveniji.

Zaključena je bila študija »Preliminarna ekonomska ocena investicije in stroškov delovanja postrojenja za zajem CO₂ na bloku 6 TEŠ«.

2.5.3 Doseganje ciljev na področju VZD

Izpolnjevanje zahtev veljavne zakonodaje skupini HSE pomeni minimum, ki ga upošteva in nadgrajuje z zahtevami standarda OHSAS 18001. Pri izvedeni in uspešno zaključeni notranji in zunanji obnovitveni presoji so presojevalci ugotovili, da je področje VZD urejeno v skladu s standardom. V letu 2012 so bile izvedene vse zadane aktivnosti za doseganje ciljev v skladu s finančnimi zmožnostmi.

2.5.4 Doseganje ciljev na področju varovanja informacij

V letu 2012 se je nadaljevalo izvajanje ukrepov za vodenje varovanja informacij v skladu s standardom ISO 27001.

Izdelano je bilo:

- ažuriran popis informacijskih sredstev po posameznih sistemih v TEŠ in HSE,
- obnovljena ocena tveganja za vsa informacijska sredstva, papirne dokumente, servise (pogodbe) in ljudi,
- dopolnjeni postopki za spremljanje dogodkov na področju varovanja informacij in poslovne informatike, metode za njihovo razvrščanje na spremembe, možne incidente ter resnične incidente, za pravilno usmerjanje ter njihovo reševanje,
- spremenjen poslovnik sistema vodenja,
- v skladu z organizacijskimi spremembami je bil spremenjen postopek SP 30-41 Poslovna informatika,
- v skladu z zakonom o varovanju osebnih podatkov je potekal pregled vseh zbirk, v katerih HSE obdeluje osebne podatke, ki so v skladu z zakonom kot katalogi zbirk osebnih podatkov prijavljeni informacijski pooblaščenki.

Izvedena je bila zunanja presoja po kriterijih ISO/IEC 27001:2005.

2.5.5 Družini prijazno podjetje

Certifikat je bil družbi HSE podeljen 10.5.2010. Po pridobitvi certifikata je bil s strani generalnega direktorja imenovan tim za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, ki skladno z ukrepi nadaljuje z delom na certifikatu. Sprejeti ukrepi se v veliki meri ustrezno izvajajo, pripravljeni in potrjeni so protokoli pri posameznih ukrepih, vsako leto se izvede tudi raziskava med zaposlenimi. 6.9.2012 je bil na HSE izveden drugi letni obisk zunanjega svetovalca na podlagi letnega poročila HSE o izvajanju ukrepov za pridobitev polnega certifikata Družini prijazno podjetje. Certifikat ima tudi družba DEM.

2.5.6 Pridobljeni certifikati proizvodnih družb skupine HSE

	HSE	DEM	SENG	HESS	TEŠ	TET	PV	HSE Invest
ISO 9001	•	•	•		•	•	•	•
ISO 14001	•	•	•		•	•	•	
OHSAS 18001	•	•	•		•	•	•	•
ISO 27001	•	•			•			•
ISO 50001							•	
ISO/IEC 17025					•			
EE TÜV	•	•	•	•				
EE+ TÜV	•	•	•	•				
EEnew TÜV	•			•				
RECS	•	•	•	•				
Pol		•	•	•				
DPP	•	•						
HACCP					•	•		
DOP					•			•

ISO 9001: Sistem vodenja kakovosti po zahtevah standarda; **ISO 14001:** Sistem ravnanja z okoljem po zahtevah standarda; **OHSAS 18001:** Sistem varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda; **ISO 27001:** Sistem vodenja varovanja in upravljanja informacij po zahtevah standarda; **ISO 50001:** Sistemi upravljanja z energijo – Zahteve z navodili za uporabo; **ISO/IEC 17025:** Splošne zahteve za usposobljenost preizkuševalnih in kalibracijskih laboratorijev; **EE TÜV:** certifikacijska presoja po TÜV TMS kriterijih za proizvodnjo EE iz OVE (CMS Standardu 83: Erzeugung EE (04/2011)); **EE+ TÜV:** certifikacijska presoja po TÜV TMS kriterijih za proizvodnjo EE iz OVE z zagotavljanjem garancije delovanja in učinkovitosti; **Eenew TÜV:** certifikacijska presoja po TÜV TMS kriterijih za proizvodnjo EE iz OVE – za nove elektrarne stare do 12 let; **RECS:** Renewable Energy Certificate System = Mednarodni sistem certificiranja EE proizvedene iz OVE; **Pol:** Potrdilo o izvoru; **DPP:** Družini prijazno podjetje; **HACCP:** Hazard Analysis Critical Control Point = Analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk Standard za merilne laboratorije; **DOP:** Družbeno odgovorno podjetje.

2.6 Tržni položaj

2.6.1 Značilnosti gospodarskega okolja v Sloveniji

Padec BDPja

V letu 2012 se je BDP realno zmanjšal za 2,3%, predvsem zaradi znižanja domače potrošnje, tako zasebne kot tudi potrošnje države.

Nadaljuje se tudi zmanjševanje investicij. Zmanjševanje domačega povpraševanja se odraža tudi v transakcijah s tujino; uvoz blaga in storitev je bil za 6,6% manjši kot pred letom, medtem ko je izvoz blaga in storitev ostal nespremenjen.

Letna inflacija

Medletna inflacija v Sloveniji je ob koncu leta znašala 2,7%, kar je nekoliko nad povprečjem evrskega območja. Gibanje cen je zaznamovala predvsem šibka gospodarska aktivnost v domačem in mednarodnem okolju. K medletni rasti inflacije so prispevale predvsem višje cene hrane, storitev in energentov ter dvigi nekaterih trošarin.

Kreditni krč

Zniževanje obsega posojil domačim nebančnim sektorjem se je ob koncu leta 2012 še okrepilo, neto odplačevanje tujih obveznosti domačih bank pa nadaljevalo.

Poraba EE

V dvanajstih mesecih leta 2012 je bila poraba EE za manj kot 1% manjša v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2011.

Zmanjšanje delovno aktivnih prebivalcev

Število brezposelnih se je spet povečalo. V letu 2012 je bilo v povprečju 90.000 brezposelnih, 6.000 več kot v letu 2011.

2.6.2 Tržno okolje elektrogospodarstva

V letu 2012 se je evropsko gospodarstvo soočalo z zaostrovanjem evropske dolžniške krize, ki je svoj vrh dosegla poleti, ko je zahtevan donos na 10-letne španske obveznice znašal 7,7% in na italijanske 6,6%. Po izjavi predsednika ECB Maria Draghija 26.7.2012, s katero se je zavezal, da bo ECB naredila »whatever it takes«, da prepreči razpad evro cone, so se razmere na finančnih trgih umirile in pritisk na vrednost obveznic problematičnih držav je do konca leta počasi popustil. Evrske države so se zaradi velikega dolga, merjenega v deležu BDP, zavezale k močnim javno finančnim varčevalnim ukrepom. To je povzročilo upad povpraševanja po končnih dobrinah in gospodarstvo evro cone je kljub stabilnim gospodarskim razmeram v ZDA in na Kitajskem, zabeležilo 0,9% upad BDP.

Vse to je vplivalo na slabljenje evrske valute nasproti ameriškemu dolarju, kar je na eni strani vplivalo na boljšo konkurenčnost evropskih izvoznikov na svetovnem trgu, na drugi strani pa dražilo energente znotraj EU, ki kotirajo v ameriških dolarjih. Upad povpraševanja je posledično povzročil občuten padec industrijske proizvodnje v evro coni, ki je na letnem nivoju znašala kar -2,2%, to pa je vplivalo na manjšo porabo EE v letu 2012.

Kar zadeva prenos EE preko slovenskih meja, naj omenimo, da je slovenski operater prenosnega omrežja ELES v skladu z evropsko direktivo o dodeljevanju čezmejnih prenosnih zmogljivosti tudi v letu 2012 nadaljeval z dodeljevanjem le-teh na tržnih osnovah s pomočjo eksplicitnih avkcij. Dodeljevanje dnevnih čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-italijanski meji se je v letu 2012 izvajalo s pomočjo spajanja trgov (Market coupling), kar je dvignilo obseg trgovanja na slovenski borzi z EE.

V letu 2011 so slovenske elektrodistribucijske družbe izločile tržno dejavnost in jo prenesla na novoustanovljene odvisne družbe. Z namenom zagotovitve stabilnih prodajnih kanalov

na domačem trgu EE je HSE v letu 2012 nadaljeval z aktivnostmi za kapitalski vstop novoustanovljene družbe. Za lastniški vstop v Elektro Gorenjska Prodaja smo soglasje UVK pridobili že v aprilu 2012, v E3 pa v novembru.

Neugodna gospodarska gibanja so se odražala tudi na trgu emisij, kjer je zaradi nižje proizvodne aktivnosti praktično vseh gospodarskih panog, bilo nižje tudi povpraševanje po emisijskih kuponih. Poleg sektorja energetike, ki predstavlja največji člen v Evropski trgovalni shemi, so vanjo vključena še kemična, cementna, jeklarska in papirna industrija, kjer je bil padec aktivnosti še bolj očiten. Precej je k nižjim emisijam pripomogla tudi hitra rast obnovljivih virov EE, kjer imamo v mislih predvsem solarne in vetrne elektrarne, smo v preteklih letih dosegali rekordne stopnje rasti instalirane moči tovrstnih elektrarn. Zgoraj opisani dejavniki so predstavljali močan pritisk na ceno emisijskih kuponov, ki se je skoraj celotno preteklo leto zadrževala na nivojih okrog 8 EUR/t, vendar pa je v novembru zabeležila večji padec in konec leta dosegla nivoje okrog 6,5 EUR/t. Kontinuirano padanje cen kuponov, kateremu smo priča vse od junija 2011, je posledica specifičnosti trga emisij, kjer imamo na eni strani spreminjajoče povpraševanje, ki je odvisno od trenutnih gospodarskih razmer, na drugi strani pa administrativno določeno ponudbo, ki se ne prilagaja razmeram na trgu.

2.6.3 Razmere na trgih z EE

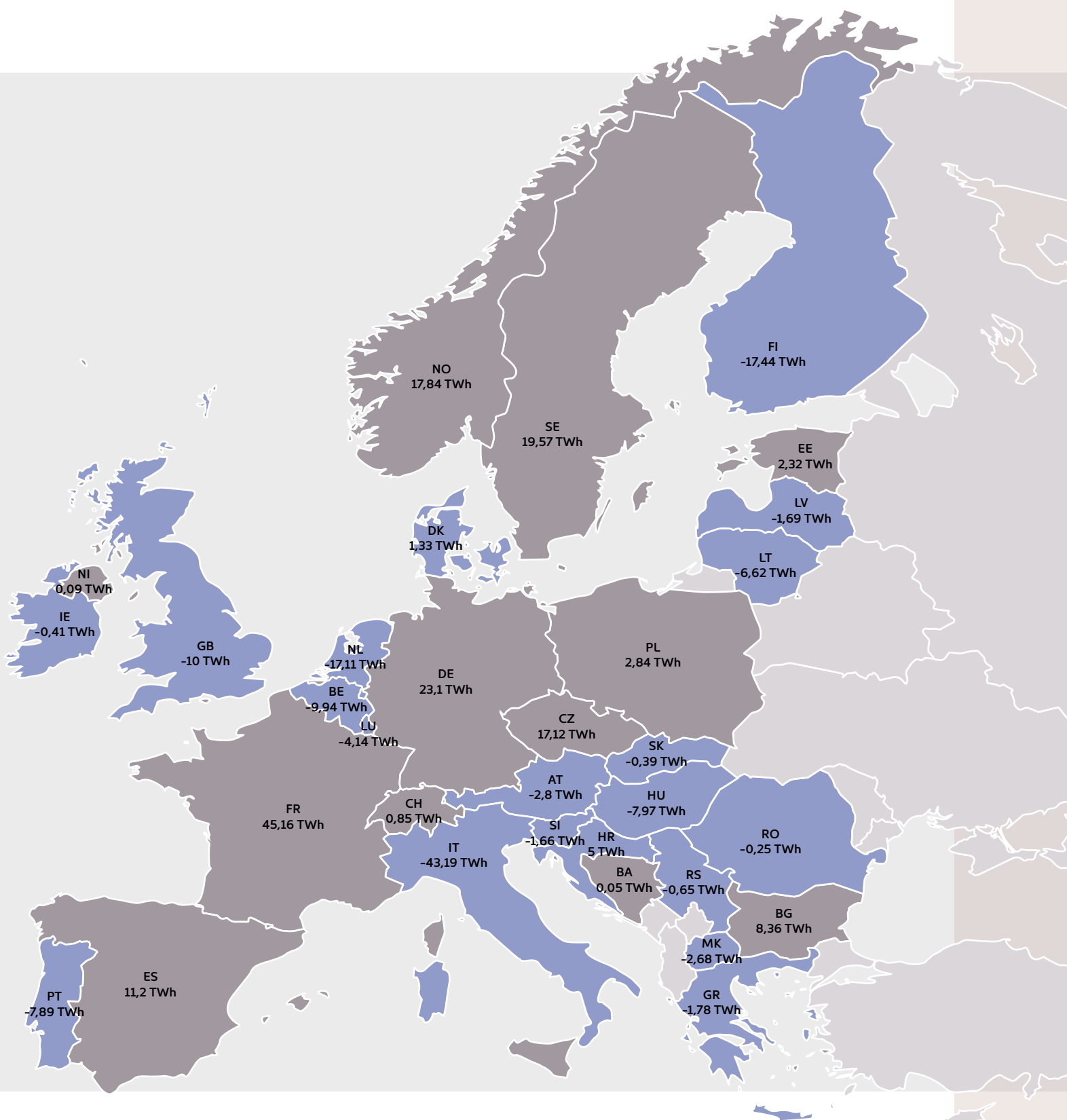
Slovenija

Slovensko gospodarstvo se je tudi v letu 2012 soočalo s težavami, ki so posledica svetovne finančne in gospodarske krize in na katere niso imuna niti ostala gospodarstva v Evropi. Priča smo bili zaprtjem mnogim industrijskim obratom in nižji industrijski proizvodnji, kar je negativno vplivalo na porabo EE. Energetska bilanca Slovenije za 2012 je podobno negativna kot v letu 2011 in skupaj z izgubami na prenosnem omrežju po podatkih ELES-a znaša okrog 1,7 TWh. Izredno nizka proizvodnja HE v letu 2011 se je nadaljevala v prvi polovici 2012, vendar se je v drugi polovici leta toliko izboljšala, da je tudi ob remontu NEK in nižji proizvodnji TE skupna proizvodnja EE v Sloveniji z 11,1 TWh v letu 2012 skoraj izenačila s tisto iz leta 2011. V prvi polovici leta je omenjena hidrološka podhranjenost JV Evrope ob zmernem povpraševanju po EE na Balkanu dvignila cene dobav, obenem pa je razmeroma nizka cena energije iz kontinentalne Evrope dvignila ceno čezmejnih prenosnih zmogljivosti na severni meji. Povprečna cena dnevnih avkcij za prenosne zmogljivosti iz Avstrije v Slovenijo se je v letu 2012 več kot podvojila in dosegla vrednost 8,6 EUR/MWh. Uvoz EE za potrebe slovenskega trga se je v letu 2012 glede na preteklo leto povečal na italijanski in avstrijski meji, na hrvaški meji pa zmanjšal. Ob dobri hidrologiji v drugi polovici leta so se razmere ustalile in cena na dnevnem trgu JV Evrope se je približala ceni kontinentalne Evrope. Najvišje cene dobav v Sloveniji na dnevnem trgu smo beležili v februarju, ko je hkrati prišlo do nizke proizvodnje zaradi slabe hidrologije na eni strani in visoke porabe zaradi izjemno nizkih temperatur na drugi strani. 9.2.2012 ob 19. uri je bil dosežen najvišji urni odjem iz slovenskega prenosnega omrežja, ki je znašal 2.068 MW, ob isti uri naslednji dan pa je bila na borzi BSP Southpool dosežena najvišja urna cena EE 224 EUR/MWh.

Proizvodna struktura skupini HSE omogoča fleksibilen odziv na tržne razmere in v smislu doseganja najboljšega poslovnega rezultata optimalno obratovanje. V skladu z dinamiko cen na trgu smo glede na aktualno razpoložljivost virov za proizvodnjo EE, tehnične omejitve posameznih enot in njihovih variabilnih stroškov energijo plasirali v dražje ure. V razlikah med trgi smo prepoznali poslovne priložnosti in strateško pozicijo Slovenije kot stičišče treh trgov izkoristili za prodajo energije iz lastne proizvodnje za družbo najbolj ugoden način. K dobremu poslovnemu rezultatu je pripomogla tudi optimizacija obratovanja ČHE Avče.

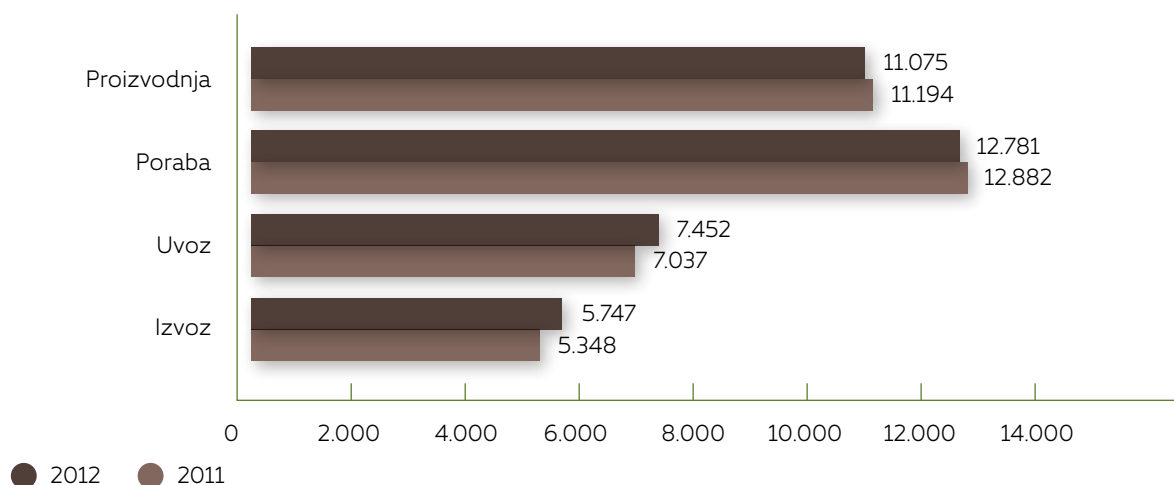
Družba HSE je z dnevnim trgovanjem prispevala k razvoju slovenske borze BSP Southpool, ki je s spajanjem slovenskega in italijanskega trga pridobila pomembno vlogo na trgu EE v Sloveniji. Po skromnem začetku v 2010 so letne trgovalne količine v 2011 že znašale 1,5 TWh, v 2012 pa dosegle 4,4 TWh. Z rastjo trgovalnih količin se je povečala likvidnost trga, BSP pa je Slovenijo umestila na zemljevid transparentnih in likvidnih trgov EE Evrope.

Bilanca evropskih trgov z EE v letu 2012 v TWh

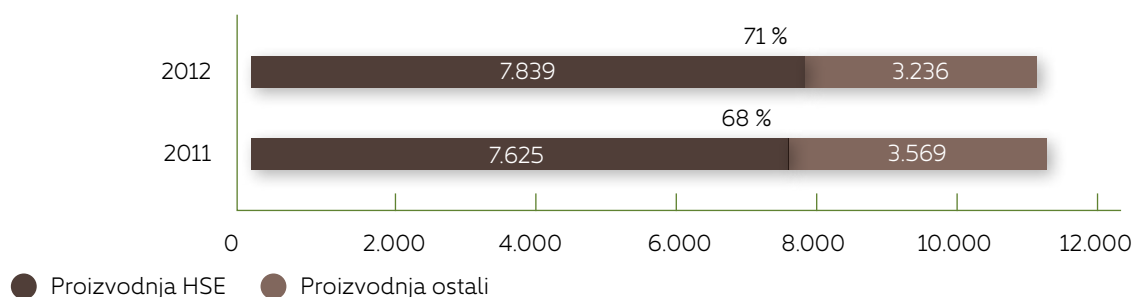

Trgi s pozitivno energetske bilanco ●
Trgi z negativno energetske bilanco ●

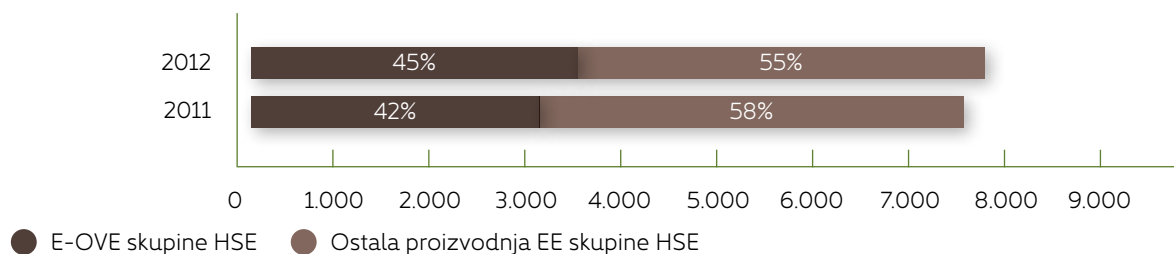
Slovenski trg z EE v letih 2012 in 2011 v GWh

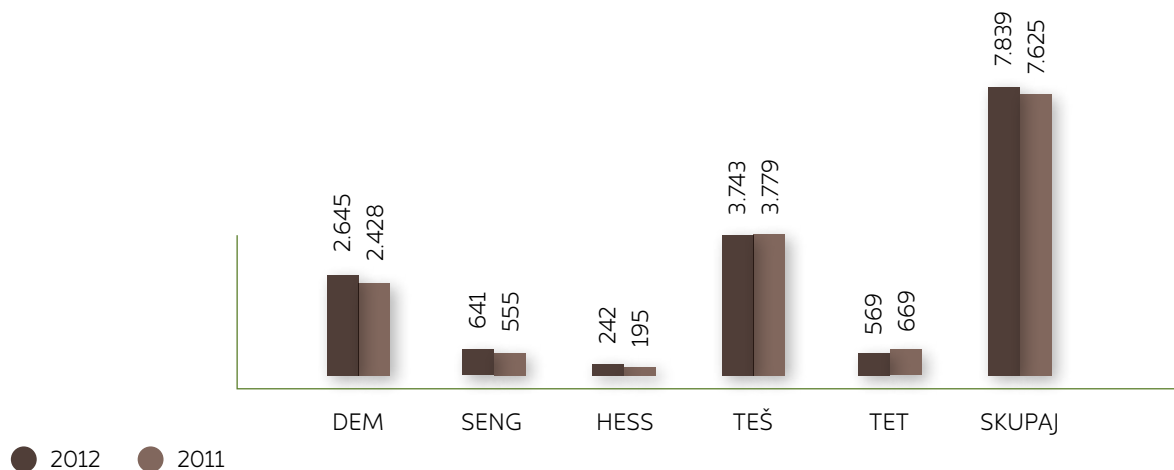
Delež proizvodnje skupine HSE v celotni proizvodnji EE v Sloveniji v letih 2012 in 2011 v GWh

Delež E-OVE v skupini HSE v proizvodnji skupine HSE

Proizvodnja EE na pragu v skupini HSE v letih 2012 in 2011 v GWh

Kontinentalna Evropa

Po skoku cen EE za dobavo za leto vnaprej ob jedrski nesreči na Japonskem in posledične odločitve o zaprtju osmih nuklearnih elektrarn v Nemčiji v marcu 2011 se je trend upadanja cen dolgoročnih pogodb za dobavo EE nadaljeval skozi celo leto 2012, skupaj z zaostrovanjem evropske dolžniške in gospodarske krize. Razmeroma visoke cene surovin in energentov ter padanje vrednosti evropske valute nasproti ameriški niso uspele dvigniti cene EE za dobavo v prihodnjem letu, saj je na drugi strani občutno večja proizvodna EE iz sončnih in vetrnih elektrarn močno pritiskala na cene dobav kratkoročnih pogodb. Ob embargu na uvoz iranske nafte v Evropo zaradi spornega jedrskega oboroževanja in zaskrbljenostjo nad morebitnimi prekinitvami v dobavi ob napetostih v Siriji in kasneje v Palestini je nafta skozi vse leto 2012 vztrajala na visokih nivojih. Cene premoga na svetovnih trgih so se v drugi polovici leta začele gibati v negativnem trendu, kar je negativno vplivalo tudi na ceno dolgoročnih pogodb za dobavo EE. Ugašanje industrijskih obratov znižuje izpuste emisij in s tem povpraševanje po emisijskih kuponih, trg je tako močno odvisen od političnih odločitev evropskega vrha, ki še vedno ni soglasen o zadržanju/umiku dela kuponov iz evropske trgovalne sheme. Z letom 2013 prehajamo tudi v novo trgovalno obdobje z emisijami, ko bodo morali proizvajalci EE svoje izpuste pokriti v celoti. Poglabljanje evropske dolžniške krize je začelo postavljati vprašanje, če lahko majavo evropsko gospodarstvo resnično prenese finančno breme nakupa emisijskih kuponov. Ravno negotovost glede dolgoročnih pravil na področju omejevanja emisij CO₂ je eden glavnih dejavnikov pri zaviranju investicij v nove proizvodne zmogljivosti v kontinentalni Evropi. Vsak investitor potrebuje namreč jasn cenovni signal, ki mu omogoča lažje napovedovanje prihodnjih denarnih tokov in s tem olajša zaprtje finančne konstrukcije investicije.

Trg kontinentalne Evrope predstavlja trg, kjer ustvarimo velik delež našega prometa, promet pa smo kljub zaostrenim razmeram v letu 2012 še povečali. Ta trg izkoriščamo predvsem zaradi visoke likvidnosti za obvladovanje cenovnih tveganj pri trgovanju na ostalih regionalnih trgih.

Češki trg EE smo v letu 2012 izkoriščali predvsem za nakupe EE, ki smo jo plasirali na nemški in na madžarski trg. Izvajanje spajanja trgov (Market coupling) je bil eden od dejavnikov, ki je izenačil ceno EE na dnevnem nivoju na češkem in slovaškem trgu, k temu pa se je v letu 2012 na dnevnem nivoju pridružil tudi madžarski trg. Na Češkem trgujemo tako s kratkoročnimi kot z dolgoročnimi pogodbami za dobavo EE, medtem ko na slovaškem zaradi slabe likvidnosti dolgoročnih pogodb trgujemo le na dnevnem nivoju.

Obseg trgovanja na italijanskem trgu se je v letu 2012 glede na predhodno leto povečal, kar je v glavni meri rezultat nakupa čezmejnih prenosnih zmogljivosti in s tem omogočen tranzit EE iz Slovenije, Avstrije, Švice in Francije v Italijo. Tudi Italija je v preteklem letu močno povečala instalirano moč iz OVE, še posebej SE. Pričakovati je bilo, da se bo to poznalo tudi na ceni EE, vendar je bila t.i. »Standard National Price« v poletnih mesecih razmeroma visoka in je v avgustu v povprečju dosegla nivo preko 85 EUR/MWh.

Švicarski trg EE ostaja razmeroma nelikviden, kar je razvidno iz velikega trgovalnega razpona na praktično vseh produktih, ki kotirajo na trgovalnih portalih. Cena je pod močnim sezonskim vplivom, saj Švica v zimskih mesecih uvaža EE, v pomladansko poletnem času pa intenzivno prodaja.

JV Evropa

V letu 2012 se je recesija na področju JV Evrope glede na leto 2012 še bolj zaostila, kar je seveda imelo negativen vpliv na trgovanje z EE. Čeprav je bila povprečna cena dnevnih dobav nižja od preteklega leta, so cene na dnevnem trgu pozimi in na začetku poletja dosegale rekordne vrednosti. Razlogi za to ležijo v dolgotrajni suši, ki se je odrazila v nižji proizvodnji EE in izjemno nizkih temperaturah, ki je dvignila porabo. Izjemne razmere so privedle tudi do začasnega zaprtja mej in prepovedi izvoza EE iz držav, ki so beležile rekordno porabo. V drugi polovici leta, predvsem pa v zadnjem četrtletju leta 2012 pa so se razmere na podlagi obilnih padavin in slabih gospodarskih razmer drastično spremenile. Zaradi nadaljevanja padca industrijske porabe so nekatere države še dodatno zmanjšale nakupe EE na trgu. Črna Gora je tako prvič postala izvoznica EE. Na trgih JV Evrope se je likvidnost trgovanja zaradi poslabšanja kreditnih bonitet trgovskih družb še zmanjšala. Zaradi finančne nelikvidnosti družb v regiji so se še povečala poslovna tveganja, kar se je odrazilo v poostrenem preverjanju kreditnih bonitet vseh poslovnih partnerjev ter povečanju trgovanja na organiziranih trgih z EE oz. zmanjšanju sklepanja bilateralnih poslov.

HSE je v letu 2012 neposredno in prek svojih odvisnih družb sodeloval na večini avkcij za čezmejne kapacitete na področju JV Evrope. Zaradi likvidnosti in delujoče borze z EE je Madžarska za HSE najpomembnejši trg v JV Evropi za sklepanje poslov z naslova zavarovanja pred spremembo cen in balansiranja portfelja na urnem nivoju. HSE je v letu 2012 na Madžarskem trgoval v imenu obvladujoče družbe.

Romunija je v letu 2012 sprejela zakon o obveznem trgovanju na borzi OPCOM. Za HSE je to nepremostljiva težava, saj zaradi težav z vračilom DDV za tuje družbe nismo mogli trgovati neposredno na borzi temveč preko posrednikov. Zato smo se konec leta odločili ustanoviti družbo v Romuniji s katero bomo lahko trgovali na borzi OPCOM.

Že v letu 2011 je HSE zaradi finančnih težav Grčije na tem trgu omejil trgovanje in s tem izpostavljenost do tega trga. Tudi na ostalih trgih se je budno spremljalo finančno stanje partnerjev vendar so se aktivnosti večinoma nemoteno izvajale. Bolgarija je sredi leta 2012 dodatno povečala izvozne dajatve za EE ter s tem podražila bolgarsko energijo do mere, ko izvoz ni bil več ekonomsko smiseln. Zato se je zmanjšal obseg trgovanja HSE MAK Energy, ki je večinoma tranzitirala bolgarsko energijo na ostale trge JV Evrope. Ob koncu leta 2012 smo začeli uspešno dobavljati energijo na albanske meje. V BiH je podjetje HSE BH služilo za nakup hidro viškov EE v BiH v zadnjem četrtletju ter za tranzit na ostale trge EE. HSE Adria je tudi v letu 2012 predstavljala pomemben povezovalni člen v skupini HSE, saj povezuje domači trg s trgi JV Evrope.

2.7 Prodaja in kupci

EE in cena EE

Leto 2012 se je za skupino HSE, kljub zaostrenim razmeram, nedvomno uspešno zaključilo. Soočali smo se s težavam z vremenom in sušo, ki se je začela že v jeseni leta 2011 ter se nadaljevala v prvi polovici leta 2012, kar se je odražalo tudi na proizvodnji EE proizvedene v HE. K sreči pa je obilno deževje od septembra dalje pripomoglo, da so se hidrološke razmere bistveno izboljšale.

V skupini HSE so HE (brez ČHE Avče) uspele nadoknaditi primanjkljaj EE ter do konca leta 2012 poslate v omrežje 249 GWh več EE kot je bilo planirano.

Kljub neugodnim razmeram v prvi polovici leta si je skupina HSE tudi v letu 2012 prizadevala za učinkovito in varno oskrbo EE svojim odjemalcem. Z usklajenim trgovanjem, prodajo EE, proizvedene v družbah skupine HSE, vodenjem proizvodnih enot družbe in prodajo EE iz drugih virov se je maksimiral poslovni rezultat.

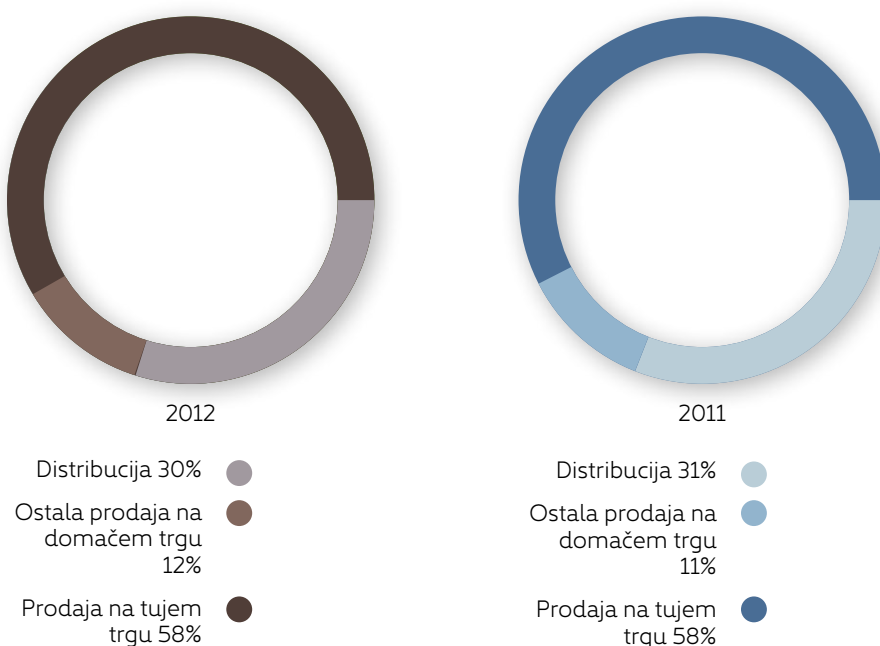
Omeniti velja dejstvo, da je količina prodane EE na domačem trgu dosegla 39%, prodaja EE na tujih trgih pa je presegla 61% vse prodane EE družbe HSE v letu 2012. HSE je kupil oziroma uvozil več EE kot jo je skupina HSE sama proizvedla (nakup v Sloveniji je predstavljal 30%, nakup na tujih trgih pa 70% kupljene energije). To samo potrjuje dejstvo, da se je HSE uveljavil kot uspešen trgovec ne samo na domačem trgu, ampak tudi na evropskem trgu EE, kjer postaja vse bolj uveljavljen partner.

Obseg in struktura prodaje

Skupina HSE je v letu 2012 prodala 28.734 GWh EE. Na domačem trgu je prodala 11.983 GWh EE oziroma 42%, medtem ko je na tujem trgu prodala 16.751 GWh EE oziroma 58%.

Na domačem trgu je bilo prodanih 72% EE distribucijskim družbam, veliki odjemalci (Talum, Petrol energetika, PV, Treibacher in Silkem) so odkupili 11% vse EE, 17% EE pa je bilo prodane ELSES-u (energija sekundarne in terciarne regulacije, odstopanja), Borzenu in ostalim kupcem v Sloveniji.

Struktura količinske prodaje EE skupine HSE v letih 2012 in 2011

Dolgoročne pogodbe in dnevni trgi

Družba HSE je večino prodaje ustvarila preko dolgoročnih pogodb. Na dnevnih trgih se je trgovalo z namenom usklajevanja pogodbenih obveznosti z možnostmi proizvodnje družb skupine HSE ter s ciljem optimizacije portfelja družbe in izkoriščanja tržnih priložnosti. Na dnevnih trgih so se prodajali viški EE, ki so nastali ob porastu vodotokov in dodatne količine EE, ko je bila tržna cena višja od stroškov dodatne proizvodnje.

Sistemske storitve

Poleg EE so bile v letu 2012 zagotovljene tudi pogodbeno zahtevane sistemske storitve, in sicer:

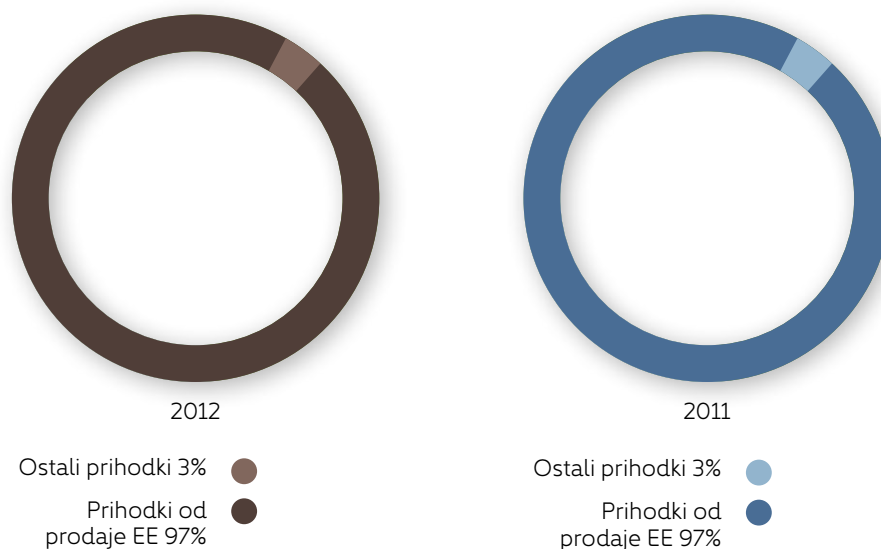
- sekundarna regulacija frekvence v regulacijskem obsegu ± 77 MW,
- tercialna regulacija frekvence v višini 138 MW,
- zagon agregatov brez zunanjega vira napajanja,
- regulacija napetosti in jalove moči.

2.7.1 Ostale dejavnosti

Struktura čistih prihodkov od prodaje

Skupina HSE je imela v letu 2012 1.808 mio EUR čistih prihodkov od prodaje. V strukturi prihodkov je bila s 97% daleč najpomembnejša EE, ostali prihodki pa so znašali 3% čistih prihodkov od prodaje.

Struktura čistih prihodkov od prodaje skupine HSE v letih 2012 in 2011

Ostali proizvodi in storitve

Med ostalimi prihodki od prodaje proizvodov in storitev skupine HSE so vključeni prihodki iz naslova CO₂ kuponov, prihodki od prodaje stanovanj in najemnin, prihodki od gostinskih storitev, od prodaje toplotne energije ter skladiščenja, oskrbe s paro in toplo vodo, in od prodaje elektrofilterskega pepela.

Toplotna energija

V letu 2012 je bilo proizvedeno 345 GWh toplotne energije, to je 6% manj od proizvedene v letu 2011.

2.8 Nabava in dobavitelji

2.8.1 Električna energija

Sinergija

V HSE si s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadevamo izkoristiti sinergije proizvodnih enot znotraj skupine. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se namreč med seboj razlikujejo, zato se trudimo z ustrezno kombinacijo proizvodnih vozniš redov doseči stroškovno ugodno proizvodnjo EE. Obenem se s časom spreminja tudi cena EE na trgu, zato je ekonomsko dispečiranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih kriterijev v zaostrenih razmerah toliko bolj pomembno.

Enote za proizvodnjo EE v skupini HSE v letu 2012

DEM	št. agreg.	Dravograd 3	Vuzenica 3	Vuhred 3	Ožbalt 3	Fala 3	MB otok 3	Zlatoličje 2	Formin 2	mHE 2	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	26,2	55,6	72,3	73,2	58,0	60,0	126,0	116,0	1,3	588,6
Nazivna moč generatorja	MVA	36,0	78,0	90,0	90,0	74,0	78,0	170,0	148,0	2,9	766,9
Bruto padec Hbr.	m	8,9	13,7	17,4	17,4	14,6	14,2	33,0	29,0		148,2
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	405,0	550,0	550,0	550,0	505,0	550,0	463,0	500,0		

HESS	št. agreg.	Boštanj 3	Arto-Blanca 3	Krško 3	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	31,5	38,0	39,0	108,5
Nazivna moč generatorja	MVA	43,5	49,5	49,5	142,5
Bruto padec Hbr.	m	7,7	9,1	9,2	26,0
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	500,0	500,0	500,0	

SENG	št. agreg.	Doblar I. 3	Doblar II. 1	Plave I. 2	Plave II. 1	Solkan 3	ČHE Avče 1	Zadlaščica 2	mHE 26	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	30,0	40,0	15,0	19,0	32,0	180,0	8,0	11,4	335,4
Nazivna moč generatorja	MVA	48,0	50,0	22,0	23,0	39,0	195,0	10,0	15,6	402,6
Bruto padec Hbr.	m	47,2	48,5	27,5	27,5	23,0	521,0	440,0		1.134,7
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	90,0	105,0	75,0	105,0	180,0	40,0	2,2		

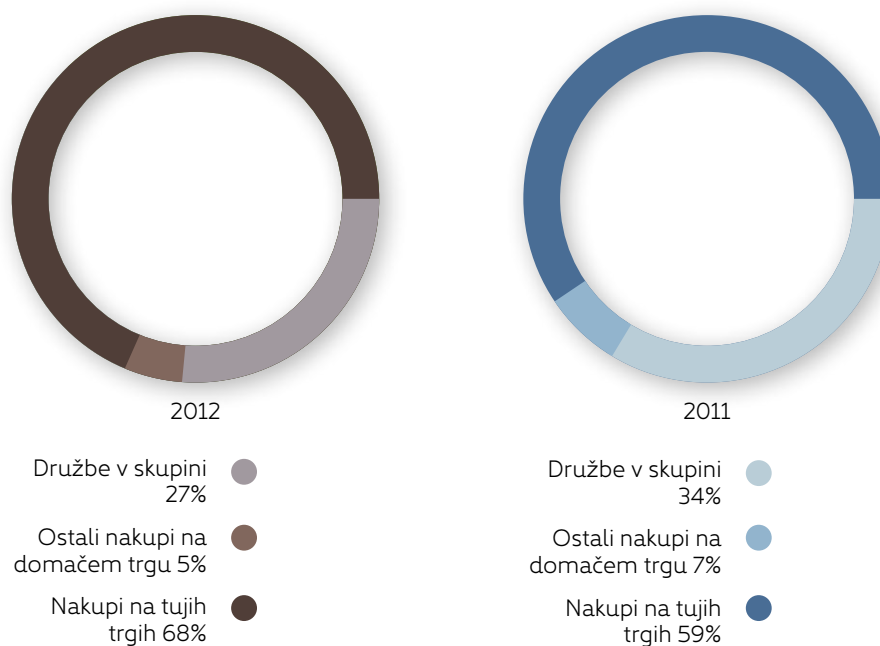
TEŠ		PT 51	PT 52	Blok 3	Blok 4	Blok 5	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	42,0	42,0	50,0	248,0	305,0	687,0
Nazivna moč generatorja	MVA	56,3	56,3	94,0	324,0	377,0	907,5

TET		PB I.	PB II.	Blok 4	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	29,0	29,0	110,0	168,0
Nazivna moč generatorja	MVA	39,7	39,7	156,0	235,4

Struktura virov

EE, ki jo je skupina HSE v letu 2012 dobavljala svojim kupcem, se je na domačem trgu kupila od družb skupine HSE (27%), ostali nakupi v Sloveniji (5%). Preostalo energijo (68%) pa je HSE kupila na tujih trgih.

Struktura nakupov EE v letih 2012 in 2011

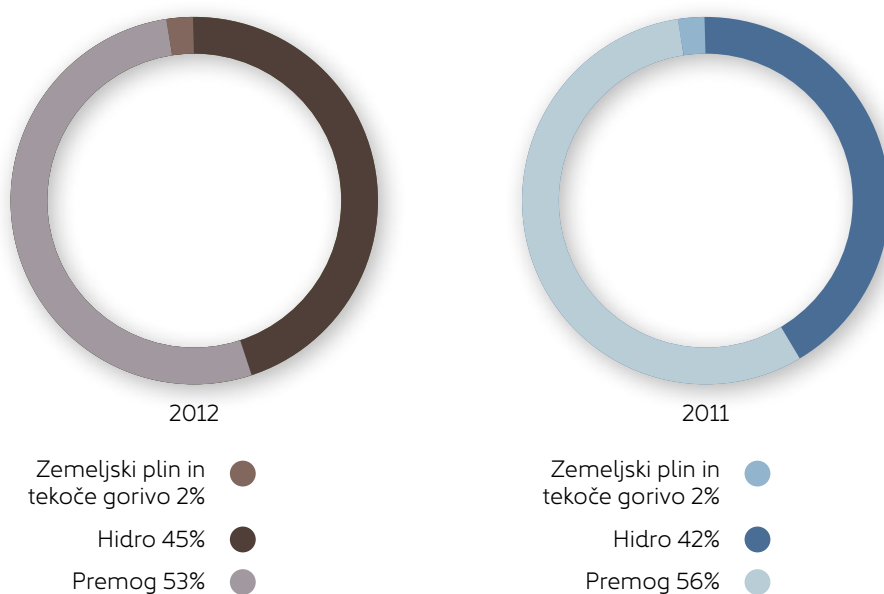
Optimiranje nabav

HSE je na dnevnem trgu z EE kupoval EE za pokrivanje primanjkljajev v primeru izpadov in slabe hidrologije ter z namenom optimiranja proizvodnje in trgovanje.

Primarne surovine

Med primarnimi surovinami za proizvodnjo EE je v letu 2012 premog predstavljal 53% primarno proizvedene EE, vodni potencial 45%, 2% pa sta predstavljala zemeljski plin in ekstra lahko kurilno olje.

Primarne surovine za proizvodnjo EE v letih 2012 in 2011

Nabavna cena

Na nabavno ceno EE so v letu 2012 vplivali predvsem naslednji dejavniki:

- proizvodnja EE iz HE je bila višja za 8% od načrtovane,
- proizvodnja EE, pridobljene iz premoga v TEŠ, je bila manjša za 2,7% od načrtovane,
- proizvodnja EE, pridobljene iz plina v TEŠ, je bila realizirana 100%,
- proizvodnja EE iz TET je bila 94,8% realizirana glede na planirano količino,
- razmere na trgu z EE.

Premog

Za potrebe proizvodnje EE v TEŠ je bilo porabljeno 41.799 TJ premoga. Za potrebe proizvodnje EE v TET pa je bilo porabljeno 6.957 TJ premoga.

Zaloge premoga

Na dan 31.12.2012 je zaloga premoga v PV znašala 4.278 TJ, zaloga premoga v TET pa 1.337 TJ.

2.9 Naložbe

Skupina HSE je zavezana k prispevanju svojega deleža k razrešitvi ključnega izziva evropske in s tem tudi nacionalne energetike: zagotoviti zanesljivo, konkurenčno in trajnostno oskrbo uporabnikov z energijo. Ta izziv terja od nas, da smo v luči doseganja ambicioznih ciljev 3x20 aktivni na vseh prednostnih področjih: izkoriščanje OVE, zniževanje emisij CO₂ ter zagotavljanje učinkovite in zanesljive oskrbe domačih uporabnikov. V ta okvir so umeščene tudi naše dolgoročne naložbe v nove proizvodne objekte, ki jih vedno presojujemo tudi z vidika prispevka k doseganju dolgoročnih zavez države na podnebnem in okoljskem področju.

Skupina HSE se nahaja v obdobju intenzivnih investicijskih vlaganj v nove proizvodne objekte. V izgradnji je nadomestni blok 6 v TEŠ, veriga HE na spodnji Savi ter prenova nekaterih obstoječih proizvodnih HE objektov.

V nadaljevanju so predstavljene večje naložbe skupine HSE v letu 2012.

2.9.1 Nadomestni blok 6

Glavni razlog za nadomestno enoto je v dotrajanosti obstoječih proizvodnih enot, saj te obratujejo z zastarelo tehnologijo, ki sčasoma ne bo več izpolnjevala minimalnih zahtev za tovrstne enote. Za presojo o smiselnosti investicije je ključnega pomena energetska lokacija z vso potrebno infrastrukturo za odvod EE, kakor tudi naklonjenost prebivalcev. Danes je ne samo v Sloveniji, temveč tudi širše, izjemno zamudno pridobiti novo energetska lokacijo v relativno kratkem času.

S postavitvijo nove nadomestne enote na premogovno kurjavo (blok 6) se bodo zaradi uporabe najnovejše (BAT) tehnologije bistveno zmanjšale obremenitve okolja z emisijami toplogrednega plina CO₂ in drugimi emisijami in to z doseganjem bistveno višjega energetskega izkoristka nove enote.

Ključni cilji investicije so:

- ohraniti proizvodnjo EE na lokaciji TEŠ z uporabo domačega premoga,
- proizvodnja EE cca 3.500 GWh ob cca 30% nižji porabi premoga,
- znižati emisijski faktor (kg CO₂ / kWh) z 1,25 na 0,87,
- znižati stroškovno/lastno ceno EE za več kot 20 EUR/MWh,
- doseči donosnost na lastniški kapital najmanj v velikosti 10%,
- v povezavi s PV zagotoviti nadaljnji obstoj energetike v Šaleški dolini in
- izpolniti podnebne zaveze v okviru EU.

Osnovni tehnični podatki

Moč na generatorju	600 MW
Moč na pragu	545,5 MW
Specifična poraba na pragu	8.451 kl/kwh
Cena premoga	2,25 EUR/GJ
Ure obratovanja s polno močjo	6.650 ur/leto
Število zaposlenih	200
Življenska doba	40 let
Emisija CO ₂	1,056 kg CO ₂ /kg premoga

Nadomestni blok 6 v TEŠ zagotavlja viden ekonomski učinek, saj zagotavlja nižjo ceno EE kot jo trenutno dosegajo v TEŠ, zagotavlja pa tudi bistven ekološki učinek. V okolje bomo namreč po zagonu nadomestnega bloka 6 zmanjšali izpuste žveplovih oksidov iz 400 na 100 mg/Nm³ ter dušikove okside iz 500 na 150 mg/Nm³, glede na doseženo emisijo obeh polutantov v letu 2008.

Projekt izgradnje nadomestnega bloka 6 TEŠ je v letu 2012 prešel v najbolj aktivno fazo izvedbe, saj so bila februarja zaključena glavna gradbena dela na področju kotlovnice ter izvedena ustrezna pripravljala dela. S tem so bili izpolnjeni pogoji za predajo področja kotlovnice Alstomu, ki je v marcu začel z montažo glavne, v mesecu maju z montažo sekundarne konstrukcije kotlovnice, nato pa v mesecu avgustu tudi z montažo tlačne opreme kotla.

V letu 2012 je bila izvedena večina gradbenih del na objektu strojnice, jeseni pa tudi montaža glavnega mostnega žerjava. V hladilnem sistemu so bila aprila zaključena gradbena dela na plašču hladilnega stolpa, nadaljevala pa so se zaključna dela na plašču in talni plošči ter začele priprave na vgrajevanje opreme. Konec maja so bila zaključena gradbena dela na objektu razžvepljevanja dimnih plinov in sledil je začetek montaže konstrukcije in opreme. Poleg tega je bila pregledana in primerno urejena tudi železniška infrastruktura za prevoz najtežjih delov opreme.

V letu 2012 so bili izvedeni postopki za izbor izvajalcev za ostala gradbena dela, pripravo in transporta produktov, pripravo hladilne vode, gradbene inštalacije, skladiščenje amonijačne vode, GIS 400 Kv stikališče, transporta premoga – fazi 1 in 2 ter za tehnološke povezave. Z večino izbranih izvajalcev so bile pogodbe podpisane do konca leta 2012, dela pa so se začela izvajati na področju ostalih gradbenih del, priprave hladilne vode in gradbenih inštalacij.

Zaradi nesprejetja državnega poročstva in posledičnem pomanjkanju finančnih sredstev je bilo izvajanje projekta občasno prekinjeno s strani nekaterih večjih izvajalcev. V DZ je bil julija sprejet ZPODPTEŠ, ustrezni pogodbi z državo sta bili podpisani novembra in nato je decembra sledila še ratifikacija poročstvene pogodbe v DZ.

Investitor projekta je TEŠ.

2.9.2 Hidroelektrarne na spodnji Savi

Projekt izgradnje verige HE na spodnji Savi je projekt državnega pomena in eden pomembnejših projektov v državi. Je ekonomsko učinkovit projekt, rezultat predvsem slovenskega znanja in bo imel pozitivni učinek na področju energetike (z zagotavljanjem proizvodnje deleža EE iz OVE), protipoplavne zaščite, hkrati pa lokalnim skupnostim namenja redni prispevek – koncesijo in predstavlja spodbudo lokalnemu gospodarstvu.

HE na spodnji Savi bodo poleg že zgrajenih HE Vrhovo (v lasti SEL), HE Boštanj in HE Arto – Blanca obsegale še HE Krško, ki je v poskusnem obratovanju ter HE Brežice in HE Mokrice, ki sta v postopku umeščanja v prostor.

Osnovni tehnični podatki

HE	Boštanj	Arto-Blanca	Krško	Brežice	Mokrice
instaliran pretok	500 m ³ /s	500 m ³ /s	500 m ³ /s	500 m ³ /s	500 m ³ /s
višina padca	7,74 m	9,19 m	9,23 m	11,07 m	7,47 m
največja moč	36 MW	42 MW	42 MW	54,1 MW	33,72 MW
povprečna letna proizvodnja	115 GWh	144 GWh	144 GWh	168 GWh	133,19 GWh
koristna prostornina bazena	1.170.000 m ³	1.300.000 m ³	1.170.000 m ³	3.400.000 m ³	2.600.000 m ³
srednji letni pretok	209 m ³ /s	215 m ³ /s	218 m ³ /s	231,3 m ³ /s	273 m ³ /s
obdobje izgradnje	2002 - 2006	2005 - 2009	2007 - 2012	2013 - 2016	2013/14 - 2017

Na **HE Krško** je končana izgradnja strojnice z zaključenimi obrtniškim deli; končane so tudi zunanje ureditve levega in desnega brega; zaključena je montaža turbinske in generatorske opreme, zadnji agregat je predan v pogodbeno poskusno obratovanje; zaključena so dela na prehodu za vodne organizme; izveden je bil dodatni sistem za možnost spuščanja zaklopk v ročnem režimu; montaža sistema meritev vodostajev je zaključena; izvedena so dela na sistemu tehničnega varovanja; HE Krško je priključena na 110Kv daljnovod in povezana v omrežje; izvedeno je bilo polnjenje akumulacijskega bazena na drugo vmesno koto 162,90 m n.v.; predani ali v zaključni fazi izdelave so vsi PIDi in navodila za obratovanje in vzdrževanje opreme; vzpostavljen je prenos dela obratovalnih podatkov do NEK za potrebe obratovanja.

Na **HE Brežice** in **HE Mokrice** se je izvajal postopek priprave DPN in celovite presoje vplivov na okolje DPN za HE Brežice in HE Mokrice; 27.6.2012 je Vlada RS sprejela uredbo o DPN za območje HE Brežice; potekale so aktivnosti za naročilo in izdelavo Poročila o vplivih na okolje za HE Brežice z dodatkom o vplivih na NEK; potekale so aktivnosti za izbor projektanta energetskih ureditev HE Brežice in podpisana pogodba; aktivnosti na izdelavi PGD in posameznih razpisov so že intenzivno v teku; z NEK je bil usklajen sporazum o sofinanciranju sprememb zaradi vplivov HE Brežice; izdelan, recenziran in na NS je potrjen Investicijski program za HE Brežice – energetski del; izdelovale so se strokovne podlage za osnutek in končni predlog DPN, Okoljsko poročilo za HE Mokrice, ki je bilo v juniju 2012 predano na MKO; v septembru 2012 so bili dokumenti usklajeni med vsemi resorji in pripravljeni za javno razgrnitev in javno obravnavo; javna razgrnitev DPN za HE Mokrice se je v RS pričela v septembru 2012, na Hrvaškem v Zagrebu pa v novembru 2012; javni razgrnitvi sta zaključeni.

Investitor projekta je družba HESS. Družbe HSE, DEM, SENG in GEN Energija sorazmerno z njihovimi deleži v osnovnem kapitalu družbe HESS ter skladno z načrti vplačil financirajo gradnjo HE na spodnji Savi.

2.9.3 Hidroelektrarne na srednji Savi

Dne 22.12.2005 je bila HSE podeljena koncesijska pravica za izkoriščanje vodnega potenciala srednje Save. Kljub temu, da je bila koncesijska pravica HSE podeljena, pa HSE na tej osnovi dejansko še ne izvaja dejavnosti v splošnem interesu. Koncesijska pogodba namreč še ni bila sklenjena, zato medsebojne pravice in obveznosti med koncedentom in koncesionarjem še niso dogovorjene. Iz navedenega torej izhaja, da na podlagi podeljene koncesijske pravice med državnimi organi in HSE kot imetnikom te pravice finančni odnosi še niso vzpostavljeni.

Namenski cilj projekta je povečanje izkoriščenosti hidropotenciala reke Save ter s tem povečanje instalirane moči. Z izgradnjo verige na srednji Savi gre za povečanje proizvodnje pasovne in delno tudi trapezne energije iz OVE.

Z izvedbo projekta se bo predvidoma izgradila veriga HE na srednji Savi med Medvodami in Zidanim Mostom, povečala proizvodnja E-OVE za 994 GWh, povečala instalirana moč za 295 MW v skupini HSE in povečal delež sistemskih storitev.

Osnovni tehnični podatki predvidenih HE na srednji Savi med Medvodami in Zidanim Mostom:

Objekt	HE Suhadol	HE Trbovlje	HE Renke	HE Ponoviče	HE Kresnice	HE Jevnica	HE Zalog	HE Šentjakob	HE Gameljne	HE Tacen	SKUPAJ
Instal. moč (MW)	39,3	27,8	28,6	63,0	27,7	22,9	15,7	15,9	24,4	30,1	295,4
EE (GWh/leto)	153,4	97,6	97,9	190,7	96,4	101,4	52,8	52,4	66,7	84,7	994,0

V letu 2012 se je projekt odvijal po načrtani smeri, vendar z manjšo intenzivnostjo kot je bilo pričakovati. V letu 2012 se je pričel postopek DPN za HE Renke, HE Trbovlje in HE Suhadol, ki pa je bil na Prostorski konferenci ustavljen zaradi nepodpisane Koncesijske pogodbe. Ta se, kljub intenzivnim naporom koncesionarja HSE, še vedno ni podpisala. V drugi polovici leta 2012 je MKO predstavil predlog širitve Natura 2000, ki posega vse do Kresnic.

V letu 2012 sta bila z zasavskimi občinami pripravljena dva dokumenta, ki se podpisujeta skupaj z Koncesijsko pogodbo: Dogovor o sodelovanju ter medsebojnih pravicah in obveznostih v zvezi z izgradnjo HE Suhadol, HE Trbovlje in HE Renke ter kot priloga Nabor projektov in virov financiranja. Z njima se definirajo odnosi vključevanja posameznih občin v projekt ter določitev (nabor) vseh ureditev, ki se v sklopu HE izvedejo (tako zaradi vpliva HE kot tudi ostalih ureditev, ki niso vezena na HE). Navedeni so tudi viri, iz katerih se bo posamezni projekt financiral oz. kdo je za posamezno ureditev zadolžen.

V letu 2011 je bila ustanovljena družba SRESA (skupaj s partnerji pri projektu – SEL in GEN). V letu 2012 družba še ni operativno začela delovati, ker je nosilec koncesijske pravice HSE, tako da se vse aktivnosti še vedno vodijo s strani HSE.

Investitor projekta je HSE.

2.9.4 ČHE Kozjak

Osnovni koncept izgradnje ČHE na Dravi je izrabiti naravne danosti za proizvodnjo EE v času njene največje porabe, imenovane tudi vršna energija, prav tako pa omogočiti boljšo izkoriščenost elektrarn, ki proizvajajo pasovno energijo. ČHE bo rezervna moč ob izpadu večjega proizvodnega agregata v elektroenergetskem sistemu Slovenije, hkrati pa bo omogočala nadzor nad močjo in frekvenco v omrežju.

V letu 2012 je potekala izdelava PVO-ja ter strokovnih podlag za PVO iz področja elektro magnetnega sevanja, hrupa in vibracij, arheologije.

Investitor projekta je DEM.

2.9.5 Rekonstrukcija II. faza HE Doblar I

Jesen 2009 pričeta rekonstrukcija HE Doblar I obsega postopno zamenjavo vseh treh agregatov in pomožnih sistemov. Po uspešnem zagonu agregata 3 se je septembra 2011 pričela demontaža agregata 2, ki je obsegala celotno odstranitev generatorja, turbine, predturbinskega zasuna in ostale elektroopreme. Opravljena so bila rušitvena gradbena dela in ponovno je obbetonirano novo spiralno ohišje, montirana nova turbina in generator in preostala strojna in elektro oprema. Izveden je bil strokovni tehnični pregled. Po opravljeni prvi sinhronizaciji oktobra 2012 in zagonskih preizkusih na mreži se je pričelo pogodbeno poizkusno obratovanje agregata A2.

Investitor projekta je SENG.

2.9.6 Vlaganja PV

Večja investicija družbe PV, ki se nadaljuje iz leta 2011, je izdelava navezav, povezanih z odpiralnimi deli centralnega dela jame in navezav za odkopavanje stebra centralnega dela. Nadaljevali so z izdelavo jaška NOP II in opravili nujna vzdrževalna dela na zunanjih objektih.

PV je največ vlagal v posodobitev odkopne opreme, in sicer v: nabavo odkopnega in smernega verižnega transporterja, opremo za vzdrževanje obstoječe odkopne opreme (predvsem v opremo za hidravlično podporje), opremo za odkopne stroje in krmilno ter energetska opremo. Vlaganja v opremo za izdelavo jamskih prog se nanašajo na nabavo jeklenega ločnega podporja, vzdrževanje napredovalnih strojev, posodobitev odvoza premoga iz pripravnih delovišč oziroma v proces izdelave jamskih prog ter v investicijo v nove transporterje s trakom ter investicijsko vzdrževanje obstoječih. Poleg tega je PV vlagal še v posodobitev in vzdrževanje infrastrukture ter v ostale opreme v jami ter na površini.

2.9.7 TET

Tudi v letu 2012 so se pripravljale ustrezne podlage za sprejem odločitve o dolgoročni rešitvi energetske lokacije TET po letu 2015.

2.10 Informatika

Optimizacija podatkovnega centra skupine HSE

V okviru konsolidacije sistemskih in aplikativnih storitev je bil v letu 2012 izveden pregled oziroma optimizacija obstoječih podatkovnih kapacitet posameznih družb skupine HSE. Uveden je bil sodoben datotečni sistem v skupni rabi, ki omogoča razbremenitev visoko-razpoložljivega produkcijskega sistema skupine HSE za manj zahtevne aplikacije in podatke. V okviru projekta racionalizacije je bil hkrati uveden sistem virtualne knjižnice, ki omogoča shranjevanje in izdelavo varnostnih kopij na dnevnem, mesečnem in letnem nivoju na dveh lokacijah, kar na obstoječi tehnološko zastareli opremi ni bilo več izvedljivo. Za skupino je tovrsten pristop pomemben predvsem s stališča kontroliranega obvladovanja informacijskega sistema HSE ob hkratnem zagotavljanju podvojenosti podatkov.

Varnostna politika IT HSE

Na področju informacijske varnosti je bila v letu 2012 v okviru standarda ISO-27001 prenovljena protivirusna zaščita in uvedena storitev poenotenega upravljanja delovnih postaj v skupini. Hkrati je z uvedbo rešitve zagotovljeno sprotno preverjanje skladnosti nameščene programske opreme in popravkov, kar dodatno prispeva k zanesljivosti delovanja IS sistemov.

Konsolidacija strežniške in podatkovne infrastrukture IS HSE

HSE ima glede na naravo svojega dela in organiziranosti več poslovnih lokacij, prav tako pa tej shemi sledi IT, ki je vsled temu kompleksen. V ta namen je bila konec leta 2012 izvedena konsolidacija IT strežniške in podatkovne (produkcijske) infrastrukture v duhu »Open Architecture«, kar pomeni standardno odprto arhitekturo brez zaklepanja na specifičnega proizvajalca. Pri izvedbi projekta so bili upoštevani razpoložljivi sistemski viri v skupini HSE – za izgradnjo visoko razpoložljivega centra DRC (Disaster Recovery Center) so bile na novo vzpostavljene podatkovne in strežniške kapacitete v obstoječih varnih celicah, pri čemer so bili doseženi sinergijski učinki tako v stroškovnem kot v tehnološkem smislu. Postavljena arhitektura omogoča v primeru naravne katastrofe ali izpada primarne lokacije dostop do sistemskih sredstev in podatkov na sekundarni lokaciji, v vsakem trenutku in za vse končne uporabnike.

Poenotenje poslovnih ERP sistemov v skupini HSE

Družba HSE je v letu 2012 pričela s posodobitvijo poslovno informacijskega sistema ERP po postopkih projektnega vodenja in s posebnim poudarkom na pripravi projektnih načrtov (BBP), ki bodo osnova za učinkovito delo v nadaljevanju projekta prenove.

2.11 Analiza uspešnosti poslovanja

Skupina HSE je v letu 2012 realizirala **čiste prihodke od prodaje** v znesku 1.807.655.487 EUR in preseгла realizirane v enakem obdobju preteklega leta za 36% zaradi večjih prodajnih količin obvladujoče družbe, predvsem na tujem trgu.

Dosežen **poslovni izid iz poslovanja** skupine v letu 2012 v znesku 113.297.265 EUR in presega za 18% realiziranega v preteklem letu. Skupina HSE je v letu 2012 ustvarila **čisti dobiček** v višini 85.980.549 EUR, kar je 23% več kot v lanskem letu. Na višji čisti dobiček so vplivali predvsem višji drugi poslovni prihodki (iz naslova odprave rezervacij, črpanja odloženih prihodkov ter pozitivno rešene sodbe vrhovnega sodišča v zvezi z razsodbo TDR-Metalurgija) ter nižji davek iz dobička zaradi spremenjene davčne zakonodaje.

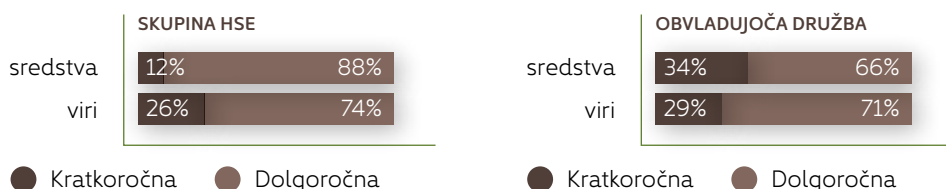
Sredstva skupine HSE na dan 31.12.2012 v znesku 2.595.852.738 EUR so za 14% višja v primerjavi s stanjem konec leta 2011, predvsem zaradi visokih investicij skupine.

Kapital skupine HSE je na dan 31.12.2012 znašal 1.473.462.757 EUR, kar je za 5% več glede na konec leta 2011, predvsem zaradi čistega dobička leta 2012.

Družbe skupine HSE so v proučevanem obdobju **proizvedle** 7.839 GWh. Proizvodnja je višja za 3% predvsem zaradi višje proizvodnje HE (boljše hidrologije v drugi polovici leta) ter zaradi pričetka poizkusnega obratovanja HE Krško.

V letu 2012 je skupina dosegla pozitiven **denarni tok** iz poslovanja in financiranja, kar je ključno, iz naložbenja pa je bil dosežen negativen denarni tok zaradi financiranja obsežnih investicij skupine HSE, zlasti investicije v nadomestni blok 6 v TEŠ. Denarna sredstva na dan 31.12.2012 so v primerjavi s stanjem konec leta 2011 nižja za 60 mio EUR. Zaradi nerealiziranih črpanj dolgoročnih posojil EIB in EBRD je skupina izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 s kratkoročnim zadolževanjem pri bankah in z lastnimi sredstvi.

Struktura izkaza finančnega položaja skupine HSE in obvladujoče družbe na dan 31.12.2012

Struktura IFP

Iz strukture izkaza finančnega položaja skupine HSE je razvidno, da na presečni dan 31.12.2012 skupina HSE kratkoročno financira tudi del dolgoročnih sredstev. Razlog je v še ne realiziranemu črpanju dolgoročnih posojil EIB in EBRD za nadomestni blok 6 v TEŠ v letu 2012, zaradi česar je skupina izvajala premostitveno financiranje s kratkoročnim zadolževanjem pri bankah in z lastnimi sredstvi.

Kapitalska ustreznost

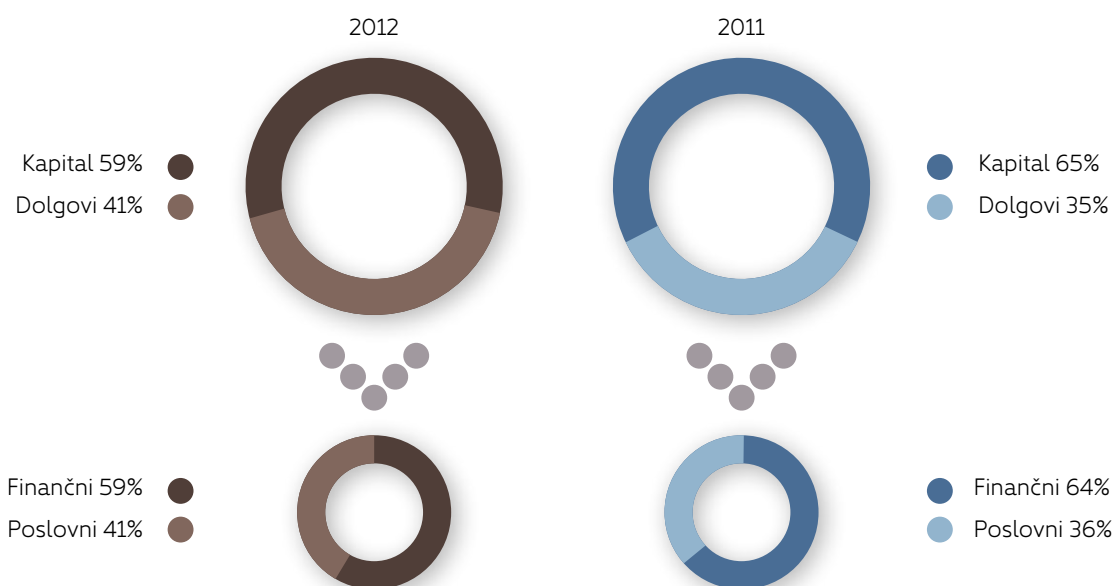
Zagotavljanje kapitalske ustreznosti spada med najpomembnejše zadolžitve odgovornih v družbah skupine HSE. Na dan 31.12.2012 je skupina ugotovila primanjkljaj dolgoročnih virov za financiranje dolgoročnih sredstev. Razlog je v kratkoročnem premostitvenem financiranju nadomestnega bloka 6 v TEŠ. Po izvršenem črpanju dolgoročnih posojil EIB in EBRD v marcu 2013 se je kapitalska ustreznost skupine normalizirala in ocenjuje se, da skupina razpolaga z ustreznimi viri glede na ročnost sredstev. Glede na stanje zadolženosti in predvidevanj glede dogajanj na trgih EE ostaja zagotavljanje kapitalske ustreznosti ena ključnih nalog poslovodstev skupine HSE.

Stanje zadolženosti

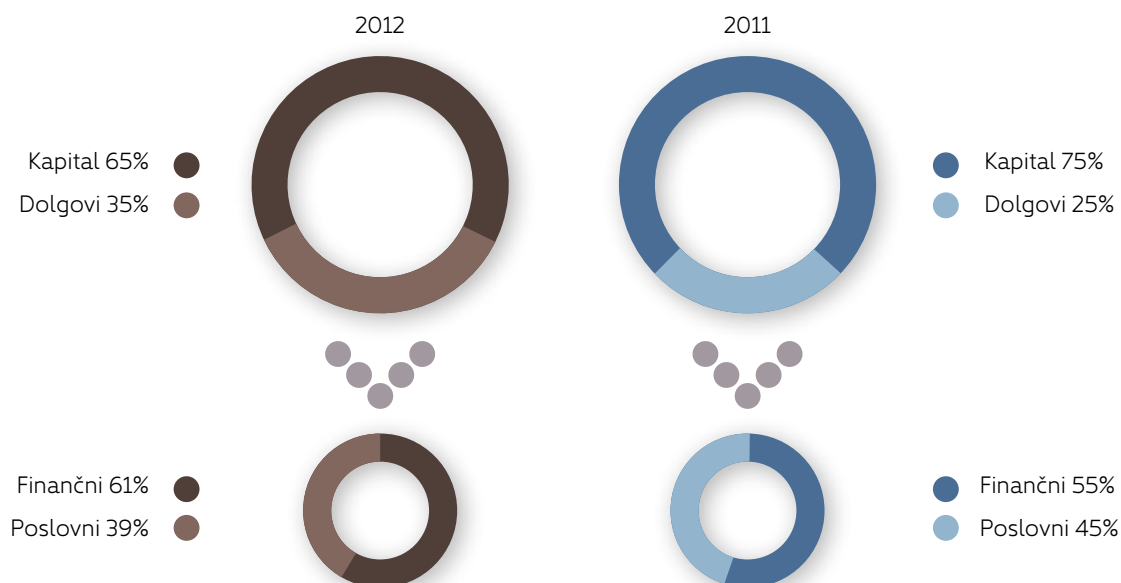
Pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja je tudi stanje zadolženosti. Iz analize finančnega položaja družb skupine HSE izhaja, da je poslovno-finančni položaj družb skupine HSE z vidika zadolženosti obvladljiv, saj so bili konec leta 2012 kazalniki zadolženosti še znotraj tistih mejnih vrednosti, ki opredeljujejo varno poslovanje.

Delež dolgov (upoštevane so postavke dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti ter dolgoročne in kratkoročne poslovne obveznosti iz izkaza finančnega položaja) v financiranju obvladujoče družbe je 35%, v skupini pa 41%. V strukturi dolgov obvladujoče družbe predstavljajo finančni dolgovi 61%, skupine pa 59%. Podrobnejša struktura dolgov je razvidna iz računovodskih poročil obvladujoče družbe in skupine HSE.

Razmerje med kapitalom in dolgovi v skupini HSE na dan 31.12.2012

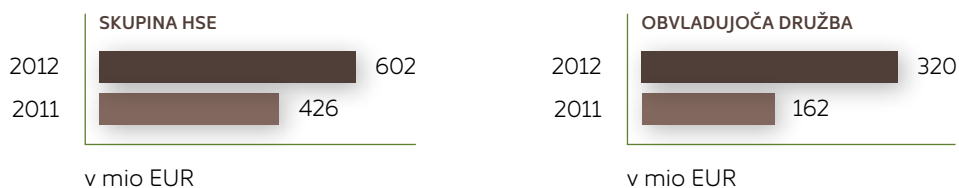
Razmerje med kapitalom in dolgovi v obvladujoči družbi na dan 31.12.2012

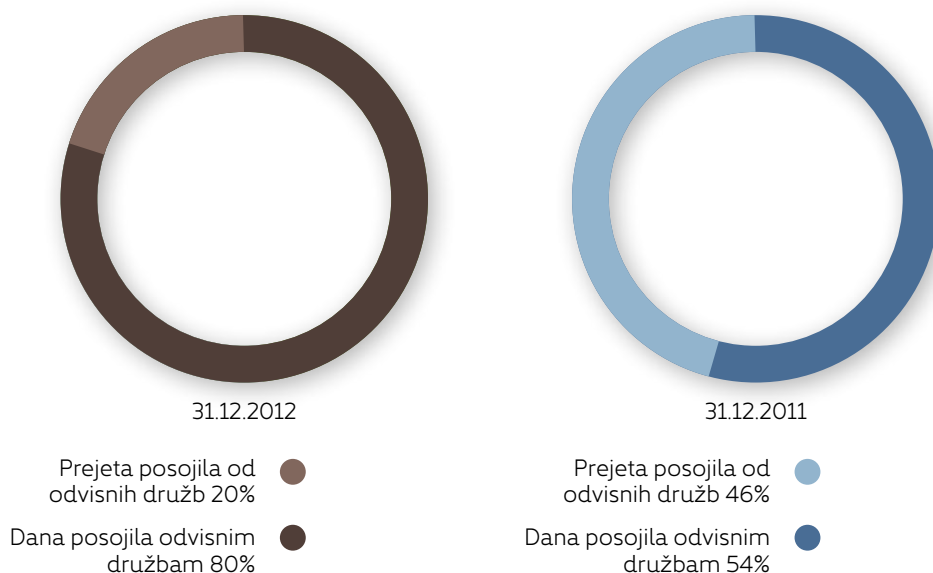
Zadolženost obvladujoče družbe do bank je bila konec leta 2012 za 91% višja v primerjavi s stanjem konec leta 2011, zadolženost skupine do bank pa za 24% večja, predvsem zaradi kratkoročnega zadolževanja obvladujoče družbe, ki je izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

Neto finančni dolg obvladujoče družbe je bil konec leta 2012 za 98% višji v primerjavi s koncem leta 2011, skupine pa za 41% višji glede na leto 2011. Tako obvladujoča družba kot skupina sta se zadolževali za financiranje investicij skupine HSE.

Neto finančni dolg skupine HSE in obvladujoče družbe na dan 31.12.2012

Struktura medsebojnega kreditiranja

Prikaz vrednosti sredstev, višine celotnega kapitala na dan 31.12.2012 ter doseženi poslovni rezultati družb skupine HSE v letu 2012

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.

vrednost sredstev v EUR	1.534.472.368
višina celotnega kapitala v EUR	988.423.184
čisti poslovni izid v EUR	42.954.179

Slovenija

Dravske elektrarne d.o.o.

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	563.849.951
višina celotnega kapitala v EUR	546.253.419
čisti poslovni izid v EUR	7.341.405

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	1.192.103.061
višina celotnega kapitala v EUR	395.268.577
čisti poslovni izid v EUR	32.460.877

HSE Invest d.o.o.

delež HSE neposredno	25%
delež HSE posredno	75%
vrednost sredstev v EUR	2.434.048
višina celotnega kapitala v EUR	1.007.418
čisti poslovni izid v EUR	36.326

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	262.520.195
višina celotnega kapitala v EUR	190.461.792
čisti poslovni izid v EUR	7.078.935

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.

delež HSE	81,3%
vrednost sredstev v EUR	50.594.218
višina celotnega kapitala v EUR	34.655.507
čisti poslovni izid v EUR	56.600

Soenergetika d.o.o.

delež HSE	25%
vrednost sredstev v EUR	6.564.050
višina celotnega kapitala v EUR	1.202.548
čisti poslovni izid v EUR	238.960

Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.

delež HSE neposredno	51%
delež HSE posredno	84,6%
vrednost sredstev v EUR	265.169.755
višina celotnega kapitala v EUR	259.536.329
čisti poslovni izid v EUR	1.217.607

Premogovnik Velenje d.d.

delež HSE	77,7%
vrednost sredstev v EUR	219.462.673
višina celotnega kapitala v EUR	111.307.106
čisti poslovni izid v EUR	19.741

SRESA d.o.o.

delež HSE	60%
vrednost sredstev v EUR	80.275
višina celotnega kapitala v EUR	80.266
čisti poslovni izid v EUR*	(18.844)

* SRESA je ustanovljena za namen izgradnje HE na srednji Savi. Nosilec koncesijske pravice je še vedno HSE d.o.o.

Tujina

HSE Italia S.r.l.

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	155.956
višina celotnega kapitala v EUR	149.516
čisti poslovni izid v EUR	28.728

HSE MAK Energy DOOEL

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	3.523.753
višina celotnega kapitala v EUR	66.808
čisti poslovni izid v EUR	21.727

HSE Balkan Energy d.o.o.

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	2.071.778
višina celotnega kapitala v EUR	946.240
čisti poslovni izid v EUR	247.569

HSE Adria d.o.o.

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	6.983.041
višina celotnega kapitala v EUR	924.565
čisti poslovni izid v EUR	461.949

HSE Bulgaria EOOD

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	656.984
višina celotnega kapitala v EUR	487.507
čisti poslovni izid v EUR	1.303

HSE BH d.o.o.

delež HSE	100%
vrednost sredstev v EUR	4.224.918
višina celotnega kapitala v EUR	593.314
čisti poslovni izid v EUR	82.022

2.11.1 Kazalniki obvladujoče družbe

Stopnja lastniškosti financiranja

Konec leta predstavlja kapital družbe skoraj 64% vseh obveznosti do virov sredstev. Glede na leto 2011 se je stopnja lastniškosti financiranja znižala kljub povečanju kapitala zaradi vnosa čistega dobička leta 2012 predvsem zaradi povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti, saj je HSE izvajal premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

Družba je 71% svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 29% s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je glede na konec leta 2011 nižja za 12 odstotnih točk, kar je posledica znižanja dolgoročnih posojil zaradi odplačil ter povečanja kratkoročne zadolženosti.

Delež stalnih sredstev je med sredstvi družbe 2,3%, v primerjavi s koncem leta 2011 je nižji, ker so se stalna sredstva povečala manj kot ostala sredstva.

Vsa dolgoročna sredstva predstavljajo skoraj 66% celotnih sredstev družbe. Vrednost kazalnika se je glede na konec leta 2011 znižala predvsem zaradi povečanja kratkoročno danih posojil družbi TEŠ ter zaradi slabitve dolgoročne finančne naložbe v TET.

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kapital in obveznosti	1.534.472.368	1.311.214.398
2. Kapital	988.423.184	970.128.945
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	64,41	73,99

Stopnja dolgoročnosti financiranja

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kapital	988.423.184	970.128.945
2. Dolgoročne obveznosti	96.726.143	108.727.007
3. Skupaj (1 + 2)	1.085.149.327	1.078.855.952
4. Kapital in obveznosti	1.534.472.368	1.311.214.398
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 3/4	70,72	82,28

Stopnja osnovnosti investiranja

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Nepremičnine, naprave in oprema	12.307.202	12.832.828
2. Neopredmetena sredstva	23.653.281	19.888.785
3. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (1 + 2)	35.960.483	32.721.613
4. Sredstva	1.534.472.368	1.311.214.398
Stopnja osnovnosti investiranja = 3/4	2,34	2,50

Stopnja dolgoročnosti investiranja

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Nepremičnine, naprave in oprema	12.307.202	12.832.828
2. Neopredmetena sredstva	23.653.281	19.888.785
4. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	968.572.290	982.338.595
5. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	366.500	246.500
6. Dolgoročne poslovne terjatve	676.352	870.313
7. Skupaj (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	1.005.575.625	1.016.177.021
8. Sredstva	1.534.472.368	1.311.214.398
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 7/8	65,53	77,50

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kapital	988.423.184	970.128.945
2. Nepremičnine, naprave in oprema	12.307.202	12.832.828
3. Neopredmetena sredstva	23.653.281	19.888.785
4. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (2 + 3)	35.960.483	32.721.613
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	27,49	29,65

Vrednost koeficienta je konec leta 2012 znašala 27, kar pomeni, da so bila z lastniškim kapitalom v celoti financirana najbolj nelikvidna sredstva. Koeficient je glede na leto 2011 nekoliko nižji zaradi povečanja neopredmetenih sredstev (zaloge emisijskih kuponov).

Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Denar in denarni ustrezniki	3.200.494	18.203.132
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	303.599.771	109.317.324
3. Skupaj likvidna sredstva (1 + 2)	306.800.265	127.520.456
4. Kratkoročne obveznosti	449.323.041	232.358.446
Koeficient neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,68	0,55

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Konec leta 2012 je znašal 0,7, kar pomeni da je družba z likvidnimi sredstvi pokrila več kot polovico svojih kratkoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi z letom 2011 višji zaradi višjih najetih kratkoročnih posojil.

Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Denar in denarni ustrezniki	3.200.494	18.203.132
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	303.599.771	109.317.324
3. Kratkoročne poslovne terjatve	215.552.162	150.285.915
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	522.352.427	277.806.371
5. Kratkoročne obveznosti	449.323.041	232.358.446
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	1,16	1,20

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2012 znašala 1,2, kar pomeni, da družba kratkoročno financira tudi del dolgoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2011 nekoliko nižji predvsem zaradi višjih kratkoročnih finančnih obveznosti, saj je družba HSE izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kratkoročna sredstva	524.780.555	291.420.090
2. Kratkoročne obveznosti	449.323.041	232.358.446
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.) = 1 / 2	1,17	1,25

Kratkoročni koeficient je konec leta 2012 znašal 1,17, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi pokrila celotne kratkoročne obveznosti. V primerjavi s stanjem konec leta 2011 je koeficient nekoliko nižji zaradi povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti, saj je družba HSE izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

Koeficient gospodarnosti poslovanja

V letu 2012 je družba ustvarila 3% več poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki. Kazalnik je v primerjavi z letom 2011 nekoliko nižji zaradi nižjega poslovnega rezultata.

v EUR	2012	2011
1. Poslovni prihodki	1.943.501.488	1.359.019.422
2. Poslovni odhodki	1.879.991.946	1.303.401.997
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 2	1,03	1,04

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)

Družba je v letu 2012 ustvarila 4 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala. Vrednost koeficienta je nekoliko nižja glede na doseženega v letu 2011, predvsem zaradi nižjega čistega dobička leta 2012, kar je posledica predvsem slabitve dolgoročne finančne naložbe v TET.

v EUR	2012	2011
1. Čisti poslovni izid	42.954.179	46.729.619
2. Povprečni kapital	979.276.064	949.938.622
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	0,044	0,049

Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)

Donosnost sredstev leta 2012 v višini 3% je bila v primerjavi s preteklim letom nekoliko nižja predvsem zaradi nižjega čistega dobička leta 2012 ter višjih povprečnih sredstev (višjih danih kratkoročnih posojil družbam v skupini).

v EUR	2012	2011
1. Čisti poslovni izid	42.954.179	46.729.619
2. Povprečni na sredstva	1.422.843.383	1.254.711.192
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev = 1 / 2	0,030	0,037

Dodana vrednost

Dodana vrednost leta 2012 je v primerjavi s preteklim letom višja za 14% predvsem zaradi v letu 2012 realiziranih višjih drugih poslovnih prihodkov kot posledica pozitivno rešene tožbe v zadevi TDR v višini 7 mio EUR.

v EUR	2012	2011
1. Poslovni prihodki	1.943.501.488	1.359.019.422
2. Stroški blaga, materiala in storitev	1.867.670.826	1.292.558.665
3. Drugi poslovni odhodki	699.440	830.847
Dodana vrednost = 1-2-3	75.131.222	65.629.910

Dodana vrednost / zaposlenega

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2012 je v primerjavi s preteklim letom višja za 11% zaradi višje dodane vrednosti.

v EUR	2012	2011
1. Dodana vrednost	75.131.222	65.629.910
2. Povprečno število zaposlenih	134	129
Dodana vrednost / zaposlenega = 1/2	562.781	508.759

Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kratkoročne finančne obveznosti	233.694.331	80.108.197
2. Dolgoročne finančne obveznosti	89.558.481	100.009.595
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	323.252.812	180.117.792
4. Kapital	988.423.184	970.128.945
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja = 3/4	0,33	0,19

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2012 v višini 0,33 in je višji glede na stanje konec leta 2011 zaradi večje kratkoročne zadolženosti. Razlog je, da je družba HSE v letu 2012 izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ, saj družba TEŠ zaradi zamika pri pridobivanju državnega poročstva do konca leta 2012 ni uspela črpati dolgoročnih posojil pri EIB in EBRD. Kazalnik je konec marca 2013 v višini 0,27. Razlog je, da je družba TEŠ marca 2013 črpala dolgoročna posojila pri EIB in EBRD za financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ in posledično vrnila premostitvega posojila družbi HSE. Kratkoročna posojila do bank in v skupini pa so se znižala zaradi odplačil.

Celotne finančne obveznosti / EBITDA

v EUR	2012	2011
1. Kratkoročne finančne obveznosti	233.694.331	80.108.197
2. Dolgoročne finančne obveznosti	89.558.481	100.009.595
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	323.252.812	180.117.792
4. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	63.509.542	55.617.425
5. Amortizacija	2.015.856	1.425.928
6. EBITDA (4+5)	65.525.398	57.043.353
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3/6	4,93	3,16

Kazalnik pokaže razmerje med zadolženostjo družbe in EBITDA. Kazalnik se je v primerjavi s koncem leta 2011 zvišal zaradi višje kratkoročne zadolženosti družbe.

EBITDA / Finančni odhodki iz prejetih posojil

v EUR	2012	2011
1. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	63.509.542	55.617.425
2. Amortizacija	2.015.856	1.425.928
3. EBITDA (1+2)	65.525.398	57.043.353
4. Finančni odhodki iz prejetih posojil	7.753.911	3.298.008
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3/4	8,45	17,30

Kazalnik je v primerjavi z letom 2011 nižji predvsem zaradi višjih odhodkov za obresti, kot posledica višje zadolženosti.

Celotne finančne obveznosti / Sredstva

Delež celotnih finančnih obveznosti glede na sredstva je bil v primerjavi s koncem leta 2011 višji zaradi višjih kratkoročnih finančnih obveznosti.

v EUR	2012	2011
1. Dolgoročne finančne obveznosti	89.558.481	100.009.595
2. Kratkoročne finančne obveznosti	233.694.331	80.108.197
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	323.252.812	180.117.792
4. Sredstva	1.534.472.368	1.311.214.398
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3/4	0,21	0,14

Stopnja dividendnosti kapitala

Stopnja dividendnosti kapitala za leto 2012 je v višini 2%, saj je družba HSE v letu 2012 izplačala bilančni dobiček za leto 2011 v višini 20 mio EUR. Predlog posloводства in NS družbe HSE lastniku je, da se bilančni dobiček leta 2012 v višini 21,5 mio EUR zaradi načrtovanih visokih investicij skupine HSE razporedi v druge rezerve iz dobička.

2.11.2 Kazalniki skupine HSE

Stopnja lastniškosti financiranja

Konec leta 2012 predstavlja kapital skupine 57% vseh obveznosti do virov sredstev. Zaradi vnosa čistega dobička skupine HSE v višini 86 mio EUR je kapital konec leta 2012 glede na preteklo leto višji, vendar se je stopnja lastniškosti financiranja kljub temu znižala. Razlog je povečanje kratkoročne zadolženosti skupine HSE kot posledica premostitvenega financiranja HSE za TEŠ za financiranje izgradnje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kapital in obveznosti	2.595.852.738	2.275.886.031
2. Kapital	1.473.462.757	1.409.097.763
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	56,76	61,91

Stopnja dolgoročnosti financiranja

Skupina je 74% svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 26% s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je glede na konec leta 2011 nižja, ker so se v primerjavi s preteklim letom zvišale kratkoročne finančne obveznosti na račun premostitvenega financiranja HSE za TEŠ za financiranje izgradnje nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kapital	1.473.462.757	1.409.097.763
2. Dolgoročne obveznosti	458.930.107	501.407.398
3. Skupaj (1 + 2)	1.932.392.864	1.910.505.161
4. Kapital in obveznosti	2.595.852.738	2.275.886.031
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 3/4	74,44	83,95

Stopnja osnovnosti investiranja

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Nepremičnine, naprave in oprema	2.231.808.245	1.900.121.752
2. Neopredmetena sredstva	46.605.673	47.817.146
3. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (1 + 2)	2.278.413.918	1.947.938.898
4. Sredstva	2.595.852.738	2.275.886.031
Stopnja osnovnosti investiranja = 3/4	87,77	85,59

Konec leta 2012 je delež stalnih sredstev med sredstvi skupine 88%. Stopnja osnovnosti investiranja je v primerjavi s koncem leta 2011 višja predvsem zaradi visokih vlaganj družb skupine HSE, predvsem v nadomestni blok 6 v TEŠ.

Stopnja dolgoročnosti investiranja

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Nepremičnine, naprave in oprema	2.231.808.245	1.900.121.752
2. Neopredmetena sredstva	46.605.673	47.817.146
3. Naložbene nepremičnine	266.073	281.019
4. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	422.300	4.378.971
5. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	3.995.914	5.137.980
6. Dolgoročne poslovne terjatve	1.234.782	1.685.613
7. Druga dolgoročna sredstva	520.189	632.148
8. Skupaj (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)	2.284.853.176	1.960.054.629
9. Sredstva	2.595.852.738	2.275.886.031
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 8 / 9	88,02	86,12

Vsa dolgoročna sredstva skupine predstavljajo 88% celotnih sredstev skupine. V primerjavi s stanjem na koncu leta 2011 je stopnja dolgoročnosti investiranja višja predvsem zaradi visokih vlaganj družb skupine HSE.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kapital	1.473.462.757	1.409.097.763
2. Nepremičnine, naprave in oprema	2.231.808.245	1.900.121.752
3. Neopredmetena sredstva	46.605.673	47.817.146
4. Skupaj stalna sredstva po neodpisani vrednosti (2 + 3)	2.278.413.918	1.947.938.898
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	0,65	0,72

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je konec leta 2012 znašal 0,65, kar pomeni, da se s kapitalom financira glavnina najbolj nelikvidnih sredstev. V primerjavi s stanjem konec leta 2011 je vrednost koeficienta nižja, saj se je kapital povečal manj kot so se povečala stalna sredstva. Razlog je v premostitvenem financiranju investicij s kratkoročnimi posojili.

Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi skupine. Konec leta 2012 je znašal 0,01, kar pomeni, da je skupina z likvidnimi sredstvi pokrila 1,2% svojih kratkoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi z letom 2011 slabši zaradi zvišanja kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev, kot posledica doseženih odlogov plačil dobaviteljem opreme za nadomestni blok 6 v TEŠ zaradi še ne črpanih dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD.

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Denar in denarni ustrezniki	6.795.197	67.007.238
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	1.210.394	1.894.071
3. Skupaj likvidna sredstva (1 + 2)	8.005.591	68.901.309
4. Kratkoročne obveznosti	663.459.874	365.380.870
Koeficient neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,01	0,19

Koeficient pospešene pokritosti kratko- ročnih obveznosti (pospešeni koeficient)

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2012 znašala 0,38, kar pomeni, da skupina HSE s kratkoročnimi sredstvi pokrije 38% vseh kratkoročnih obveznosti. Kazalnik je v primerjavi s stanjem konec leta 2011 slabši zaradi zvišanja kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev kot posledica doseženih odlogov plačil dobaviteljem opreme za nadomestni blok 6 v TEŠ, zaradi še nečrpanih dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD.

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Denar in denarni ustrezniki	6.795.197	67.007.238
2. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	1.210.394	1.894.071
3. Kratkoročne poslovne terjatve	247.340.093	188.986.897
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	255.345.684	257.888.206
5. Kratkoročne obveznosti	663.459.874	365.380.870
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	0,38	0,71

Koeficient kratkoročne pokritosti kratko- ročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)

Kratkoročni koeficient je konec leta 2012 znašal 0,45, kar pomeni, da je skupina s svojimi kratkoročnimi sredstvi pokrila 45% celotnih kratkoročnih obveznosti. V primerjavi s stanjem konec leta 2011 je koeficient slabši zaradi že omenjenih višjih kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev za nadomestni blok 6 v TEŠ kot posledica še nečrpanih dolgoročnih posojil EIB in EBRD.

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kratkoročna sredstva	301.532.840	305.056.555
2. Kratkoročne obveznosti	663.459.874	365.380.870
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.) = 1 / 2	0,45	0,83

Koeficient gospodarnosti poslovanja

V letu 2012 je skupina ustvarila 6% več poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki. Koeficient je v primerjavi z letom 2011 nižji za 1% zaradi nižjega poslovnega rezultata obvladujoče družbe.

v EUR	2012	2011
1. Poslovni prihodki	1.894.454.884	1.388.711.186
2. Poslovni odhodki	1.783.491.020	1.294.235.872
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 2	1,06	1,07

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)

v EUR	2012	2011
1. Čisti poslovni izid	85.980.549	69.753.103
2. Povprečni kapital	1.441.280.260	1.376.617.115
ROE = 1 / 2	0,060	0,051

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala – ROE za leto 2012 znaša 6,0%, kar je več kot v letu 2011, ko je znašal 5,1%. Razlog je v višjem čistem dobičku skupine leta 2012.

Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)

v EUR	2012	2011
1. Čisti poslovni izid	85.980.549	69.753.103
2. Povprečna sredstva	2.435.869.385	2.088.197.192
ROA = 1 / 2	0,035	0,033

Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev – ROA za leto 2012 znaša 3,5%, kar je več kot v letu 2011, ko je znašal 3,3%, saj se je čisti dobiček zvišal bolj kot so se zvišala povprečna sredstva.

Dodana vrednost

v EUR	2012	2011
1. Poslovni prihodki	1.894.454.884	1.388.711.186
2. Stroški blaga, materiala in storitev	1.459.518.583	995.533.662
3. Drugi poslovni odhodki	57.786.308	56.205.456
Dodana vrednost = 1-2-3	377.149.993	336.972.068

Dodana vrednost skupine leta 2012 je v primerjavi z letom 2011 višja za 12% predvsem zaradi višjega poslovenega izida iz poslovanja.

Dodana vrednost / zaposlenega

v EUR	2012	2011
1. Dodana vrednost	377.149.993	336.972.068
2. Povprečno število zaposlenih iz dveh stanj konec obdobja	3.860	3.822
Dodana vrednost/zaposlenega = 1/2	97.720	88.178

Dodana vrednost na zaposlenega skupine leta 2012 je v primerjavi z letom 2011 višja za 11% predvsem zaradi višje dodane vrednosti skupine.

Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja

v EUR	31.12.2012	31.12.2011
1. Kratkoročne finančne obveznosti	224.986.772	81.031.495
2. Dolgoročne finančne obveznosti	383.769.140	411.791.973
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	608.755.912	492.823.468
4. Kapital	1.473.462.757	1.409.097.763
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja = 3/4	0,41	0,35

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo skupine in kapitalom. Vrednost kazalnika je glede na konec leta 2011 višja, predvsem zaradi višje kratkoročne zadolženosti skupine HSE kot posledice financiranja investicije v nadomestni blok 6 v TEŠ. Zaradi vnosa čistega dobička skupine HSE v višini 86 mio EUR je višji tudi kapital, vendar je povišanje kapitala nižje kot zvišanje zadolženosti skupine. Kazalnik je znotraj pogojev, ki jih določajo banke, vključene v financiranje investicij.

Celotne finančne obveznosti / EBITDA

Kazalnik pokaže razmerje med zadolženostjo skupine in EBITDA. Kazalnik je v primerjavi z letom 2011 višji, predvsem zaradi višje kratkoročne zadolženosti skupine HSE kot posledice financiranja investicije v nadomestni blok 6 v TEŠ. Kljub temu, da je kazalnik v primerjavi s preteklim letom nekoliko slabši, pa je znotraj pogojev, ki jih določajo banke, vključene v financiranje investicij.

v EUR	2012	2011
1. Kratkoročne finančne obveznosti	224.986.772	81.031.495
2. Dolgoročne finančne obveznosti	383.769.140	411.791.973
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	608.755.912	492.823.468
4. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	113.297.265	96.190.255
5. Amortizacija	89.668.593	92.705.604
6. EBITDA (4+5)	202.965.858	188.895.859
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3/6	3,00	2,61

EBITDA / Finančni odhodki iz prejetih posojil

Kazalnik, ki pokaže razmerje med zadolženostjo skupine in finančnimi odhodki iz posojil, je glede na leto 2011 nižji zaradi višjih obresti iz posojil ter je znotraj pogojev, ki jih določajo banke, vključene v financiranje investicij.

v EUR	2012	2011
1. EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	113.297.265	96.190.255
2. Amortizacija	89.668.593	92.705.604
3. EBITDA (1+2)	202.965.858	188.895.859
4. Finančni odhodki iz prejetih posojil	11.466.705	8.387.544
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3/4	17,70	22,52

Celotne finančne obveznosti / Sredstva

Kazalnik, ki pokaže razmerje med zadolženostjo in sredstvi skupine je v primerjavi z letom 2011 nekoliko višji predvsem zaradi višje zadolženosti skupine. Kazalnik je znotraj pogojev, ki jih določajo banke, vključene v financiranje investicij.

v EUR	2012	2011
1. Dolgoročne finančne obveznosti	383.769.140	411.791.973
2. Kratkoročne finančne obveznosti	224.986.772	81.031.495
3. Celotne finančne obveznosti (1+2)	608.755.912	492.823.468
4. Sredstva	2.595.852.738	2.275.886.031
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3/4	0,23	0,22

Stopnja dividendnosti kapitala

V okviru skupine HSE je obvladujoča družba v letu 2012 izplačala lastniku bilančni dobiček za leto 2011 v višini 20 mio EUR, kar pomeni, da stopnja dividendnosti kapitala znaša 1,4%.

2.12 Upravljanje s tveganji

V skupini HSE imamo vzpostavljen sistem za upravljanje s poslovnimi tveganji. Izpostavljenost različnim vrstam tveganj, s katerimi se skupina HSE srečuje na vseh področjih delovanja, še posebej pri proizvodnji EE in njenemu trženju, posledično pa tudi na finančnem področju, se je redno spremljala in izvajale so se aktivnosti za njihovo obvladovanje. V grobem lahko ključna tveganja skupine HSE razdelimo na:

- tržna tveganja,
- količinska tveganja,
- finančna tveganja,
- korporativna tveganja,
- tveganja informacijskega sistema,
- tveganja R&D,
- kadrovska tveganja,
- itd.

Upravljanje tveganj zajema ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila skupina izpostavljena. Cilji, ki jih ves čas zasledujemo, so predvsem pravočasno prepoznati nevarnosti in z njimi povezana tveganja, jih spremljati in pravočasno ukrepati, da le-ta povzročijo kar se da majhne odklone od pričakovanih rezultatov.

Na podlagi analize poslovanja skupine HSE v letu 2012 se ocenjuje, da so bila, ob upoštevanju danih omejitev, tveganja ustrezno obvladovana.

Z namenom izboljšanja nadzora nad sistemom upravljanja s tveganji v družbah skupine HSE delujejo v družbah skupine HSE na območju RS odbori za upravljanje s tveganji, podpisana pa je tudi Temeljna listina o delovanju notranje revizije v družbah skupine HSE.

2.12.1 Poročilo o delu odbora za upravljanje s tveganji HSE za leto 2012

Upravljanje tveganj je v obdobju nizke gospodarske rasti ali celo recesije in ob hkratnem odpiranju trga EE izjemno pomembno. Strukturne spremembe pri proizvodnji EE in politike EU za spodbujanje proizvodnje iz OVE vse skupaj še dodatno zapletajo. Lastnik in poslovodstvo HSE zato potrebujeata poleg strokovnih služb še organ, ki je sestavljen multidisciplinarno in ki lahko z vseh vidikov presoja tveganja, ki so lastna konkurenčnemu gospodarstvu. To vlogo v HSE opravlja Odbor za upravljanje s tveganji (v nadaljevanju Odbor), ki deluje v skladu s svojim poslovnikom.

Seje odbora

Odbor se je v letu 2012 sestal na šestih sejah, na katerih je obravnaval problematiko, povezano s tveganji, veliko pozornost pa je namenil pregledu izvajanja sklepov. Osnova za delo Odbora je bil sprejet program dela, ki je vedno tudi sestavni del poslovnega načrta. Odbor je v letu 2012 sprejel 81 sklepov, ki so bili v glavnem realizirani.

Strokovno podporo Odboru je kakovostno zagotavljala služba notranje revizije HSE, ki je skrbela tudi za redne objave na spletnem portalu Odbora v okviru dokumentacijskega sistema družbe.

Pregled vsebine dela odbora

Poleg obravnavanja in presojanja primernosti kreditnih limitov, kar je osrednja in stalna naloga Odbora, je v letu 2012 Odbor namenil veliko pozornosti formalni ureditvi spremljanja in evidentiranja poslovnih dogodkov. V tem okviru je razpravljal o Računovodskem priročniku skupine HSE, katerega sestavni del so računovodske usmeritve skupine, kontni plan skupine, kakor tudi Pravilnika o računovodstvu družbe in skupine. S končno verzijo teh dokumentov, ki so jih pripravili v računovodstvih skupine HSE, se je Odbor strinjal in predlagal generalnemu direktorju, da jih je podpisal.

Ob tem je Odbor spremljal izdelavo Priročnika kontrolinga družbe in skupine, ki bi v skladu s sklepi moral biti zaključen in podpisan v letu 2013. Ključni cilj priročnika o kontrolingu, ki je nadaljevanje Računovodskega priročnika, mora biti ažurnejša izdelava mesečnih ter obdobjnih poročil kakor tudi jasni napotki, povezani z ugotavljanjem odklonov od poslovnih načrtov in predlaganjem korektivnih ukrepov.

Zaradi neusklajenosti pri izdelavi podlag za investicije in njihovi izvedbi v družbah skupine HSE so v Sektorju raziskav in razvoja pripravili osnutek Pravilnika o odločanju, vrednotenju, spremljanju in izvajanju projektov. Pravilnik je bil predstavljen tudi Odboru, ki je predlagal dopolnitve, in je še vedno v fazi predloga.

V okviru obravnave kreditnih limitov je odbor pripravil določena priporočila sodelavcem in generalnemu direktorju družbe s ciljem obvladovanja tveganj pri temeljni dejavnosti, to je trgovanju z EE in z njo povezanimi produkti (npr. emisijski kuponi v okviru ETS). Zaradi hitro spreminjajočih razmer na trgu in potrebe po hitri reakciji pri določanju limitov se je Odbor odločil v skladu s svojim poslovníkom in predlagal generalnemu direktorju družbe imenovanje Pododbora za kreditna tveganja. Pododbor je že izdelal pravila svojega delovanja. Odbor je pravila potrdil in pododbor je konec leta začel z delom. Seznanil se je tudi z namero vstopa HSE na maloprodajni trg z EE in sprejel določena priporočila.

Odbor je v letu 2012 uvedel tudi prakso rednega spremljanja izvedbe investicijskega projekta nadomestnega bloka 6 TEŠ in s tem povezanih likvidnostnih razmer v družbi in skupini. V okviru analize finančnega stanja družbe se je seznanjal s poročilom »Finančni kazalniki družbe HSE z vidika 14. Člena ZFPPIPP«.

Redne naloge Odbora so tudi preveritev letnega poročila, spremljanje izvajanja poslovnega načrta, analiziranje poslovnih procesov in priprava programa dela za prihodnje poslovno obdobje.

Zaključna ugotovitev

Iz povzetka letnega poročila je razvidno, da je Odbor kljub zapletenim razmeram v letu 2012 spremljal in obravnaval vsa ključna tveganja družbe, oblikoval priporočila in predlagal generalnemu direktorju in direktorjem odvisnih družb ter ostalim odgovornim ustrezne sklepe v sprejem in podpis.

V vsakem primeru je potrebno upoštevati, da je Odbor posvetovalni organ in zato njegovi sklepi nimajo izvršne moči. Tako je tudi prav, saj bi se v nasprotnem primeru lahko zameglila tudi odgovornost.

Ljubljana, 4. marec 2013

Borut Meh
Predsednik OUT

2.12.2 Poslovna tveganja

Tržna tveganja

Spreminjanje tržne strukture, vse več je proizvodnje iz OVE, nenehna nihanja cen EE in drugih primarnih energentov so prinesli številne poslovne izzive, s tem pa tudi kontrolo obvladovanja tržnih tveganj. Za skupino HSE je sistematično evidentiranje, vrednotenje in nadzor tveganj ključni element upravljanja s tveganji, ki pa mora hkrati omogočiti tudi izkoriščanje novih tržnih priložnosti.

Politika obvladovanja tveganj temelji na pravilih, strategijah, sklepih ter registrih, sprejetih v obdobju 2008 – 2012 in je zastavljena tako, da zagotavlja povečanje vrednosti HSE s sprejemanjem tveganj, ki so znotraj predpisanih omejitev in omogoča tudi prepoznavanje in izkoriščanje tržnih priložnosti. Proces obvladovanja tveganj je integriran v dnevno poslovanje HSE.

HSE na podlagi sprejete politike obvladovanja tržnih tveganj spremlja izpostavljenost glede na portfelje (skupine poslov s podobnim namenom) in sicer na ravni posameznega portfelja kot tudi skupno izpostavljenost vseh portfeljev. V časovni razsežnosti HSE spremlja izpostavljenost portfeljev za posamezna leta trgovanja kot tudi za celotno obdobje trgovanja.

Iz analitičnega stališča HSE nadaljuje z razvojem orodij za spremljanje vplivnih dejavnikov tržne izpostavljenosti trgovanja. Pri tem gre predvsem za spremljanje dinamike cen, volatilitnosti in korelacij na posameznih trgih v posameznem obdobju ter pozicije družbe. Vzporedno se izboljšujejo in dopolnjujejo tudi modeli optimizacije in napovedovanja prihodnjega obratovanja elektrarn, ki so v lasti družbe. Prav tako se pripravljajo modeli in mehanizmi zagotavljanja podatkovne podlage za nove produkte, s katerimi bo družba glede na okoliščine morda trgovala v prihodnosti.

Tržno tveganje iz naslova nelikvidnosti trga

Tržna tveganja iz naslova nelikvidnosti nastajajo na trgih, kjer se pojavljajo nizke trgovalne količine na strani ponudbe ali na strani povpraševanja. Do tovrstne izpostavljenosti lahko prihaja tudi zaradi nizke tržne participacije trgovcev ali zaradi neskljenjenih EFET sporazumov. Posledica je nezmožnost, nepravočasnost zaprtja pozicije ali zaprtje pozicije po neugodnih cenah.

Z vidika poslovanja in obvladovanja tveganj HSE so nelikvidni veleprodajni trgi z EE tisti trgi oz. države, kjer nimajo organizatorja trga ali borze z EE.

Družba HSE je v letu 2012 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- segmentacija in prioretizacija trgov in partnerjev,
- oblikovanje maržne politike v odvisnosti od likvidnosti trga in tržnih razmer,
- spodbujanje dolgoročnih odnosov s partnerji,
- sklepanje pogodb z ustrezno ročnostjo in ustreznimi pogodbenimi zavarovanji,
- dnevno analiziranje pozicije družbe HSE, trgovalnih količin in cen produktov na nelikvidnih trgih ter vrednosti porabljenega kritja za cenovna nihanja za posle z namenom ustvarjanja dodane vrednosti oz. minimiziranja tveganja izgube v skladu z načelom dobrega gospodarjenja,
- omejevanje trgovanja oz. odprte pozicije družbe HSE na nelikvidnih trgih,
- trgovanje z instrumenti za zavarovanje pred cenovnimi tveganji,
- sklepanje EFET sporazumov.

Tržno tveganje iz naslova netransparentnosti trga

Tržna tveganja iz naslova netransparentnosti nastajajo na trgih, kjer lahko prihaja do sklenitev poslov po neugodnih cenah, do napačnega vrednotenja cenovnih krivulj in posledično napačnega vrednotenja vrednosti portfelja družbe HSE. Z vidika poslovanja in obvladovanja tveganj družbe HSE so netransparentni veleprodajni trgi z EE identični nelikvidnim trgom.

Družba HSE je v letu 2012 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- tedenski pregled fundamentalne analize gibanja cen EE,
- tedenski pregled dogodkov, ki so se zgodili na netransparentnih trgih in bi lahko vplivali na spremembe tržnih razmer na trgu z EE,
- dnevno analiziranje pozicije družbe HSE,
- mesečni pregledi cenovnih krivulj glede na sklenjene posle v različnih državah in vrednosti čezmejnih prenosnih kapacitet,
- pridobivanje kvalitetnih in ažurnih informacij od lokalnih virov.

Cenovno tveganje

Cenovno tveganje je tveganje, ki izhaja iz nihanja tržnih cen EE in tržnih cen drugih energentov (premog, plin, emisijski kuponi, nafta, itd.), ki imajo neposredni vpliv na cene EE ali na poslovanje družbe HSE. Cenovna tveganja na eni strani vplivajo na prihodke od prodaje (npr. nižje tržne cene EE vplivajo na znižanje tržne vrednosti neprodane EE odvisnih družb HSE), na drugi strani pa na odhodke iz poslovanja družbe (npr. višje cene emisijskih dovolilnic CO₂ povečujejo proizvodne stroške odvisnih družb, ki emitirajo CO₂).

Družba HSE je v letu 2012 upravljala oz. obvladovala cenovna tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- Dnevno spremljanje tržne pozicije na ravni skupine kot družbe HSE po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oz. pomen. V primeru, da pozicija v določenem momentu presega količine, dovoljene s pravilniki, se jo ustrezno korigira (sklenitev nakupnega ali prodajnega posla). Za optimiranje tržne pozicije se uporabljajo tako pogodbe za dobavo oz. prodajo fizične energije kot tudi izvedene finančne instrumente s fizično poravnavo (forward pogodbe). V letu 2012 tržna pozicija ni nikoli presegla limitov, določenih s pravilniki.
- Dnevno spremljanje in omejevanje trgovanja na nelikvidnih trgih ali na likvidnih trgih z dobavo daleč v prihodnost glede na tržne volatilitosti.
- Dnevni hedging – sklepanje kontra poslov z isto količino na istem trgu ali z nakupom izvedenih finančnih instrumentov s finančno poravnavo (futures pogodbe), če za ta trg obstajajo, glede na vrsto trgovalnega posla.
- Dnevno spremljanje in analiziranje cen energentov ter napovedi pričakovanega gibanja cen energentov na različnih trgih.
- Dnevno spremljanje tržnih aktivnost na trgu emisijskih kuponov CO₂, investicijskih odločitev v energetiko na območju EU, spremljanje gospodarske rasti vodilnih držav.
- Dnevno spremljanje in analiziranje vrednosti parametra VaR in MtM po posameznih skupinah poslov družbe HSE, ki imajo podoben namen oz. pomen, upošteva omejitve oz. nivoje vrednosti VaR določenimi s pravilniki.
- Dnevno spremljanje vrednosti porabljenega kritja za cenovna nihanja za posle z namenom ustvarjanja dodane vrednosti oz. minimiziranja tveganja izgube v skladu z načelom dobrega gospodarjenja.
- Tedenski pregled razmer, cen in dogodkov na trgu EE.
- Dvotedenski pregled izpostavljenosti družbe HSE tveganjem po posameznih skupinah poslov s podobnim pomenom ter pregled razmer na trgih z nafto in premogom.

Več o obvladovanju cenovnih tveganj je razkrito v računovodskem delu letnega poročila, v poglavjih 4.5.8.8.5 in 5.5.8.8.5.

Količinsko tveganje iz naslova odstopanj od pogodbenih količin

Količinsko tveganje iz naslova odstopanj od pogodbenih količin predstavlja razlika med dejansko dobavljenimi ali odvzetimi količinami in napovedanimi količinami. Razliko energije je potrebno dodatno kupiti ali prodati na trgu, pogosto pod manj ugodnimi pogoji, podobno je potrebno izpad proizvodnje pokriti z nakupom EE, katere tržna cena je običajno višja od pogodbenih cen.

Družba HSE je v letu 2012 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- dnevno vnašanje meritev (dejanski odjem ali proizvodnja), spremljanje odstopanj dejanskih voznih redov od planiranih oz. pogodbenih količin, s čimer se dnevno spremlja realizacija ter posledično analizira tveganje nedobave in neprevzema po partnerjih,
- dnevno analiziranje scenarijev različne hidrologije ali izpada agregatov TE (angl. Stress testing),
- dnevno spremljanje tržnih razmer (cen energentov in prenosnih kapacitet), pozicije družbe HSE, VaR in MtM po posameznih skupinah poslov s podobnim pomenom.

Količinsko tveganje iz naslova spremembe NTC (čezmejnih prenosnih kapacitet)

Količinsko tveganje iz naslova spremembe čezmejnih prenosnih kapacitet izhaja iz naslova sprememb v propustnosti posameznih ključnih transportnih poti (npr. zmanjšanje dnevnih čezmejnih prenosnih kapacitet zaradi divjih tokov). Posledično lahko prihaja do neizpolnjevanja obveznosti iz dolgoročnih pogodb, potrebe po nakupu dražje nadomestne energije iz drugih virov (držav) ter do možnosti bilančnih odstopanj.

Družba HSE je v letu 2012 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- mesečno spremljanje stanja regulative po državah in stanja prenosnih zmogljivosti,
- mesečna scenarijska analiza tržnih razmer glede na pretekle verjetnosti dogodkov in posledično glede na ugotovitve omejevanje trgovalnih količin med državami,
- dnevno spremljanje tržne pozicije na ravni skupine kot družbe HSE po državah in po posameznih skupinah poslov, ki imajo podoben namen oz. pomen, ter spremljanje razpisanih letnih, mesečnih in dnevnih vrednosti čezmejnih prenosnih kapacitet na posameznih mejah.

Regulatorno tveganje

Regulatorna tveganja, ki izhajajo iz sprememb tržnih pravil ali zakonodaje na slovenskem ali tujih trgih EE ter na trgu s CO₂ emisijskimi kuponi in vplivajo na poslovni rezultat družbe, je najtežje obvladovati, saj jih je težko identificirati, kvantificirati in omejevati njihove učinke.

Družba HSE je v letu 2012 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- ažurno spremljanje razvoja slovenskega in tujih trgov EE, drugih energentov ter trga CO₂ kuponov in spremljajočo regulativo, ter odzivanje na spremembe s prilagajanjem trgovalne strategije,
- izvajanje dolgoročnih in srednjeročnih scenarijskih analiz glede na pričakovane spremembe regulativ,
- ažurno poročanje in informiranje o spremembah zakonodaje na domačem in lokalnih trgih s strani domače in lokalnih pravnih pisarn družbe HSE,
- dnevno spremljanje investicijskih odločitev v energetiko na območju EU, gospodarske politike in prilagajanje tržnih ukrepov.

Metodološko tveganje

Metodološko tveganje je tveganje, ki izhaja iz spremembe dejanske vrednosti posameznih skupin poslov zaradi napačne metodologije, napačnih postavk modeliranja, napak pri izvedbi modeliranja ali nezdružljivih modelov. Posledice so napačna predvidevanja gibanja cen oz. napačne cenoitve produktov na trgu.

Družba HSE je v letu 2012 upravljala oz. obvladovala tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- redno preverjanje vseh faz modeliranja,
- redno preverjanje sprememb vrednosti posameznih skupin poslov ob različnih modelih in drugih upoštevanih privzetkih,
- redno evidentiranje sprememb in popis modelov vrednotenja.

Ocenjuje se, da so bila tržna tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

Količinska tveganja

Količinsko tveganje obsega tveganja, ki izvirajo iz negotovosti proizvodnje, negotovosti porabe in negotovosti možnosti dobave energije.

- Negotovost proizvodnje zajema predvsem vprašanje, ali bo energija na voljo na trgu. Pri tem se povezuje z obratovalnim tveganjem, ki poskuša ovrednotiti verjetnost in vpliv izpada posameznega agregata ali drugega proizvodnega elementa. Pomemben je vpliv negotove hidrologije, saj družba/skupina velik del energije zagotavlja iz HE.
- Negotovost porabe je posledica vpliva vremena in temperature, elastičnosti obremenitve ter sezonskih ciklov.
- Negotovost dobave energije pa je posledica naključnih izpadov vodov in druge opreme ali pa nastopi zaradi posegov upravljavca prenosnega omrežja zaradi preobremenitev prenosnih poti.

Tveganje dobave EE iz skupine HSE

Pri proizvodnji EE se pojavljajo naslednja tveganja odstopanj od načrtovanih dobav:

- tveganje (ne)dobave EE iz HE v odvisnosti od hidrološko meteoroloških razmer in zaradi izpadov ali tehnoloških omejitev proizvodnje,
- tveganje (ne)dobave EE iz TE zaradi izpadov ali tehnoloških in ekoloških omejitev proizvodnje,
- tveganje (ne)dobave premoga iz PV zaradi možnih zastojev proizvodnje ob izpadih ali okvarah tehnoloških sistemov, nesreč ali drugih motenj,
- pri veliki proizvodnji TE je potrebno upoštevati tudi ekonomsko omejitev oziroma spremembo celotnega načina plačevanja ekološke takse CO₂ in trgovanje z emisijskimi kuponi CO₂.

Odstopanje od načrta

V letu 2012 so HE skupine HSE proizvedle 85,5 GWh več od načrtovane, TEŠ je proizvedel za 96,7 GWh manj in TET za 31,5 GWh manj EE od načrta, kar je pomenilo primanjkljaj na proizvodnji HSE v količini 43,7 GWh glede na planirano.

Odstopanja dejanskih dnevnih dotokov vode od dnevnih napovedi se odražajo v odstopanjih proizvodnje HE od napovedanih voznih redov. Odstopanja so bila izravnana v okviru možnosti s prilagajanjem proizvodnje TE, večjo prodajo oziroma nakupi.

Pri TE je potrebno poleg načrtovanih zaustavitev v času remontov upoštevati tudi 2-4% nenačrtovano izgubo možne proizvodnje – deset do dvajset enodnevnih izpadov proizvodnje, ki je lahko le kratkotrajno nadomeščena z zagoni plinskih elektrarn, sicer pa v okviru možnosti s prerazporejanji izrabe akumulacij HE in z nakupi EE na trgu. V letu 2012 je imel TEŠ 2,6% nenačrtovano izgubo možne proizvodnje. TET je imel 2,9% izgubo.

Tveganje prekinitve dobav premoga iz PV

Prekinitve dobave premoga lahko nastane zaradi okvar na tehnoloških sistemih, nesreč ali drugih motenj pri odkopu premoga. Po oceni tehničnega vodstva premogovnika bi lahko večino možnih okvar odpravili brez večjih motenj v proizvodnji, le izjemoma bi zahtevale okvare 14-20 dnevno prekinitve dobav. Zelo majhna pa je možnost, da bi prišlo do večje okvare, ki bi zahtevala šestmesečno zaustavitev. Na osnovi takšne ocene so določene minimalne skupne zaloge premoga, s katerimi mora skupina HSE razpolagati. Te znašajo 3.000 TJ (februar-oktober) oziroma 4.000 TJ (november-januar).

Vodenje proizvodnje

Vodenje proizvodnje EE skupine HSE se izvaja iz centra vodenja v Mariboru. Osnovni cilji vodenja proizvodnje so:

- zagotoviti čim manjša odstopanja proizvodnje in bilančne skupine od voznih redov,
- zagotoviti optimalno razporejanje moči na razpoložljive agregate,
- ob izrednih dogodkih pravočasno vključiti rezervne zmogljivosti.

Kakovost vodenja bilančne skupine HSE se odraža v minimiziranju stroškov odstopanj, saj se s prilagajanjem proizvodnje zmanjšujejo odstopanja članov bilančne skupine. V letu

2012 so bili člani bilančne skupine HSE proizvodne enote skupine HSE vključno z Mhe, PV, večji odjemalci, priključeni na prenosno omrežje, bilančna podskupina štirih distribucijskih družb in ena bilančna podskupina SODO ter še nekaj manjših odjemalcev. V odstopanjih bilančne skupine so zajeta vsa odstopanja med realizirano proizvodnjo in odjemom od napovedanih vozni redov. Skupina HSE ocenjuje, da je bilo vodenje bilančne skupine HSE v letu 2012 uspešno, saj so bila odstopanja v okviru zadanih ciljev, moč se je razporejala optimalno glede na dnevne razmere, ob izrednih dogodkih pa se je pravočasno aktiviralo vse lastne rezervne zmogljivosti.

Ocenjuje se, da so bila količinska tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

Finančna tveganja

Zaostrene gospodarske razmere in svetovna finančna in gospodarska kriza so tudi v letu 2012 imele močan vpliv na poslovanje družb in povečevale negotovost poslovanja. Stanje na finančnih trgih je namreč tako v Sloveniji kot tudi v Evropi zaskrbljujoče. Posledice finančno gospodarske krize, evropske dolžniške krize, slabo gospodarsko stanje držav Evro območja, zniževanje bonitetne ocene RS, slabo kapitalsko stanje domačih bank in bank v Evro območju zaostrujejo razmere na finančnih trgih. Posojilna masa bank je omejena in posojila banke odobravajo pod najstrožjimi pogoji. Družbe se poleg poslovanja v razmerah zastoja gospodarske rasti srečujejo tudi s težavami pri pridobivanju novih virov financiranja ali podaljšanja obstoječih posojil, kar lahko vodi do poslabšane plačilne sposobnosti družb in zamud pri plačilih.

V skupini HSE smo tudi v letu 2012 posebno pozornost namenjali izpostavljenosti posameznim vrstam finančnih tveganj ter izvajali ukrepe in aktivnosti za njihovo obvladovanje. Obvladovanje in s tem omejevanje finančnih tveganj je v takšnih gospodarskih razmerah ključnega pomena za zagotavljanje stabilnega poslovanja in razvoja ter posledično stabilne rasti in vrednosti skupine. Tudi v letu 2012 je skupina HSE poslovala s skrbnostjo poslovno finančne stroke in si konstantno prizadevala ohranjati kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost ter kapitalsko ustreznost. Družbe v skupini HSE so se v letu 2012 uspele uspešno prilagajati zaostrenim razmeram poslovanja in spremenjenim razmeram na finančnih trgih, uspešno obvladovati finančna tveganja ter posledično ohraniti stabilen finančni položaj.

Bolj podrobno so finančna tveganja (likvidnostno, kreditno, obrestno in tečajno tveganje) razkrita v računovodskem delu letnega poročila v poglavjih 4.5.8.8 in 5.5.8.8.

Tveganje finančne nediscipline bank in finančnih institucij iz naslova naložbenja prostih denarnih sredstev je bilo ravno tako ustrezno nadzorovano, saj se obvladuje z upoštevanjem načela razpršenosti vseh deponiranih sredstev po posameznih bankah, z naložbenjem denarnih sredstev za tekoče poslovanje na kratek rok (v obliki depozitov »čez noč« in na odpoklic) in preko združevanja denarnih sredstev v obliki storitve »cash pooling«.

Posli izvedenih finančnih instrumentov za zaščito pred obrestnim in valutnim tveganjem se sklepajo s poslovnimi bankami na podlagi standardiziranih pogodb ISDA in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve teh poslov minimalna.

Poleg tega se spremljajo tudi podatki o tekočem poslovanju bank, s katerimi sodeluje obvladujoča družba. Obvladujoča družba pošilja odvisnim družbam v skupini HSE priporočila v zvezi z naložbenjem prostih denarnih sredstev.

Ocenjuje se, da so bila finančna tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

Korporativna tveganja

Iz registra tveganj izhajajo naslednja korporativna tveganja skupine HSE:

- obvladovanje upravljanja skupine HSE,
- tveganja zaradi neaktualnega Razvojnega načrta,
- obvladovanje upravljanja družbe HSE, prepogosta menjava posloводства in NS ter
- konsolidacija upravljanja skupine HSE.

Ocenjuje se, da so bila tveganja ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

Tveganja informacijskega sistema

Eden od ključnih projektov, ki bodo zmanjšali tveganje informacijskega sistema je projekt implementacije novega ERP. Ker gre za implementacijo programske rešitve, ki zahteva visoko razpoložljivo okolje, je bil konec leta 2012 vzpostavljen podvojen podatkovni center DRC – Disaster Recovery Center. Hkrati je bila izvedena optimizacija strežniške in podatkovne infrastrukture HSE, ki zagotavlja sinhrono replikacijo podatkov med obema podatkovnima centroma. DRC dejansko zagotavlja podvojenost produkcijskih podatkov na obeh lokacijah, ki sta med seboj oddaljeni več kot 70 km in dosegljivi preko komunikacijskega obročja skupine HSE z dveh strani.

Ocenjuje se, da so bila tveganja informacijskega sistema ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

Tveganje R&R

Nepravočasna izvedba načrtovanih naložb

Za obvladovanje tveganj na področju zamud pri realizaciji posameznih naložb redno spremljamo pripravo in izvajamo aktivni nadzor nad pripravo in izvajanjem vseh naložbenih projektov v skupini HSE v vseh fazah projektov. Potek investicijskih in drugih razvojnih načrtov se spremlja v okviru Razvojnega kolegija ter Odbora za aktivni nadzor investicij ter Odbora za obvladovanje tveganj. Vsa morebitna odstopanja in tveganja se rešujejo v skladu s predvidenimi mehanizmi.

Napačne prioritete pri pripravi in izvajanju strateških usmeritev družbe

Strateške usmeritve družbe so določena glede na cilje nacionalne in EU energetske in podnebne politike, zahtev lastnika glede upravljanja z infrastrukturo ter ekonomskih (podjetniških) ciljev poslovanja. Strateške usmeritve so določene v ključnih razvojnih dokumentih družbe, katerih posodobitev smo zaradi številnih sprememb v energetiki in gospodarske okolju začeli s prenovo z zadnjem četrtletju 2012. Kot ukrep obvladovanja tveganj v družbi aktivno spremljamo vse spremembe na naštetih področjih in strateške usmeritve prilagajamo novonastalim razmeram. Prav tako spremljamo tehnološki razvoj na področju proizvodnje EE, okoljskih tehnologij ter druga tehnološka področja.

Neuvrstitev ključnih projektov družbe med nacionalne prioritete

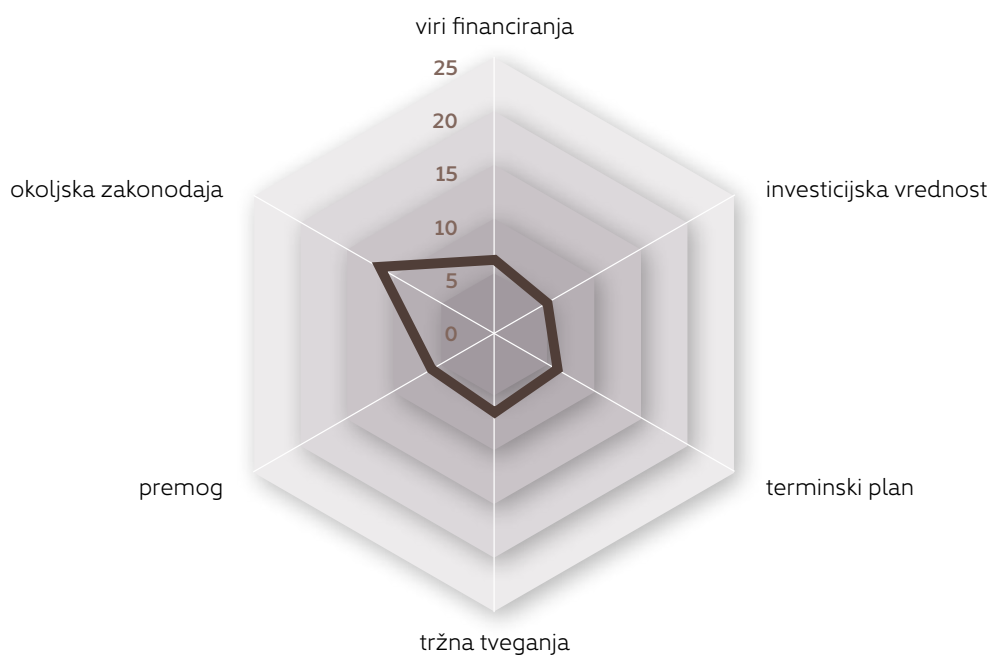
Skladno s pripravo strateških usmeritev in razvojnih dokumentov družbe in skupine HSE zagotavljamo pravočasno pripravo vseh ključnih investicijskih projektov v nove proizvodne objekte. V ta namen aktivno spremljamo pripravo investicijskih in drugih razvojnih projektov v okviru Razvojnega kolegija. Na ta način zagotavljamo nemoteno pravo potrebno dokumentacijo za vse obstoječe in potencialne nove razvojne projekte. Usklajevanje ciljev razvojnih projektov skupine HSE s sektorskimi cilji RS na področju energetske in podnebne politike. Aktivno sodelujemo s predstavniki lastnika, z resornimi ministrstvi in drugimi pristojnimi institucijami.

Tveganje investicijske dejavnosti

Kot ključna tveganja nadomestnega bloka 6 v TEŠ so opredeljena naslednja tveganja:

- tveganje v zvezi s pridobitvijo virov financiranja potrebnih za izgradnjo bloka 6,
- tveganja v zvezi z investicijsko vrednostjo projekta,
- tveganja v zvezi s tem, da projekt ne bo končan v skladu s terminskim planom,
- tveganje, da ne bo na voljo dovolj premoga oziroma ta ne bo primerne kakovosti,
- tržno tveganje v zvezi s ceno EE in emisijskih kuponov in
- tveganje, da se zaostri zakonodaja na okoljskem področjih.

Profil tveganj

Preučena so bila vsa ključna zaznana tveganja in opredeljena njihova verjetnost. Z opravljeno analizo tveganj in z njenim doslednim spremljanjem in ukrepanjem so bila potencialna nastajajoča tveganja obvladovana.

Da so bila tveganja obvladovana potrjuje tudi dejstvo, da je TEŠ v začetku leta 2013 črpala posojilo v višini 440 mio EUR pri EIB ter 117,5 mio EUR pri EBRD.

Ocenjuje se, da so bila tveganja R&R ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

Kadrovska tveganja

Sama dejavnost družbe, naša intenzivna rast in uresničevanje zastavljenih strateških načrtov zahtevajo od zaposlenih stalno nadgrajevanje obstoječega ter pridobivanje novega znanja in kompetenc, dinamičnost, multidisciplinarnost, timsko delo in samoiniciativnost.

Kot glavno tveganje na področju kadrov ocenjujemo tveganje morebitne izgube ključnih zaposlenih, kar lahko preprečimo z dobrim vodenjem in komunikacijo z/med zaposlenimi, s stalno strokovno rastjo in motiviranjem ter zagotavljanjem stimulativen delovnih pogojev in okolja. Ocenjujemo, da je izpostavljenost tovrstnemu tveganju nizka ter da so bila tveganja ustrezno obvladovana.

Varovanje informacij

Vsa tveganja so navedena v registru tveganj HSE za posamezno leto. Ocenjena imamo tveganja fizičnih sredstev, programske opreme, podatkovnih baz, papirnih dokumentov, ljudi, lokacij, storitev.

Ocenjuje se, da so bila tveganja varovanja informacij ob upoštevanju danih omejitev ustrezno obvladovana.

2.13 Komuniciranje z javnostmi

Tudi leto 2012 (kot že predhodna) je bilo v komunikacijskem smislu zaznamovano z največjo energetske investicije skupine HSE–nadomestnim blokom 6 TEŠ. Poslanih je bilo več deset sporočil za medije, skozi katera smo znova in znova pojasnjevali energetske, ekonomsko in ekološko upravičenost ter smiselnost investicije, v katero verjamemo in ki jo zagovarja tudi energetska stroka. Ažurno smo odgovarjali na vsa vprašanja novinarjev. Obsežna komunikacija je prvi sad obrodila julija, ko se je Odbor za finance in monetarno politiko DZ RS pozitivno opredelil do predloga ZPODPTEŠ, drugi avgusta, ko je omenjeni zakon stopil v veljavo in ključni decembra, ko so pristojna ministrstva podpisala poroštveno pogodbo.

Vendar, kot radi rečemo skupina HSE ni samo nadomestni blok 6, je mnogo več in o vsem smo seznanjali javnosti.

V mesecu marcu smo v družbi z Gorenjskimi elektrarnami d. o. o., Domplan d. d. in Petrolom d. d. svečano odprli prenovljeno kotlovnico Planina v Kranju, ki so-proizvaja toploto in EE. Zasnova, priprava in izvedba projekta je potekala ob sodelovanju Mestne občine Kranj ter pobudnika projekta, Civilne iniciative Ogrevanje za Planino.

Zgodaj spomladi smo se soočali z neverjetno sušo, ko so naše HE zaradi nizkega vodostaja delovale z zmanjšano močjo in se je ponovno pokazal (dodaten) pomen termoelektrarn, ki delujejo neodvisno od vremenskih razmer. Pozno jeseni smo bili priča poplavam, ki jih v Sloveniji ne pomnijo niti najstarejši prebivalci; najhuje je deroča Drava poškodovala objekte ob strugi, med drugim tudi HE Formin, podobna situacija pa je bila tudi na Soči.

Skladno s programom testiranja je bila v začetku julija uspešno izvedena prva vključitev HE Krško v elektroenergetsko omrežje Slovenije, s čimer so bile proizvedene prve Kv ure iz četrte po vrsti HE na spodnji Savi.

Avgusta smo javnosti obvestili o imenovanju novega generalnega direktorja družbe HSE, ki ga je med dvanajstimi prijavljenimi kandidati imenoval NS HSE. Blaž Košorok je vodenje največje energetske družbe v državi prevzel v začetku novembra.

V komunikaciji pa nismo zanemarili niti ostalih proizvodnih objektov (obnova HE na Soči, ČHE Avče in ČHE Kozjak, HE na srednji Savi in Muri ter NOP 2) in strateško pomembnih projektov in odločitev na ravni družbe in skupine HSE.

Za potrebe informiranja interne in eksterne javnosti smo izdali štiri številke časopisa Energija.

Na področju ozaveščanja o pomenu varovanja okolja med najmlajšimi, smo leto začeli z nagradnim natečajem za EKOPRAVLJICO, s katerim smo želeli prebuditi pisateljsko žilico osnovnošolcev. Za predšolske otroke smo pripravili dva projekta: MODRI NABIRALNIK in USTVARJALNA ZIMA, za osnovne šole pa smo nadaljevali z uveljavljenim EKOPROJEKTOM 3. Konec marca smo otroke povabili k projektu MATERINSKI DAN; na spletni strani www.modri-jan.si so s pomočjo obrazca napisali simpatična sporočila za svoje mame. Spletni strani smo preko celega leta namenjali posebno pozornost, jo neprestano nadgrajevali in dopolnjevali (nova spletna igrice, prenovljena klepetalnica, nagradne igre, ...). Leto smo zaključili s projektom EKOZAOBLJUBA, s katerim smo otroke v prvi in drugi triadi spodbudili, da se obljub, ki jih dajo okolju tudi držijo. Ob vseh naštetih projektih smo izdali tudi štiri številke brezplačne okoljevarstvene revije za otroke MODRI JAN, ki je imela ob koncu leta že več kot 14.000 naročnikov.

2.14 Raziskave in razvoj

Na področju raziskav in razvoja so bile aktivnosti HSE v letu 2012 usmerjene v izvajanje projektov za doseganje zastavljenih dolgoročnih poslovnih ciljev skupine HSE. Pomembno področje dela so predstavljale aktivnosti v podporo realizaciji zahtevnega investicijskega programa novih proizvodnih zmogljivosti, s katerimi skupina HSE zasleduje cilje trajnostne proizvodnje EE.

2.14.1 Koordinacija razvojnih aktivnosti na ravni skupine HSE

Koordinacija naložbenih aktivnosti skupine HSE

Vse razvojne aktivnosti in projekti na nivoju skupine HSE se spremljajo in koordinirajo v okviru Razvojnega kolegija. V letu 2012 so bili realizirani mesečni razvojni kolegiji v okviru katerih smo spremljali pripravo in realizacijo investicijskih projektov na področju novih proizvodnih objektov, obravnavali smo predloge zakonodajnih in drugih sektorskih dokumentov na nacionalnem in EU nivoju ter druge aktualne razvojne naloge.

V okviru razvojnega kolegija je bil predstavljen osnutek Pravilnika o vrednotenju in spremljanju investicij, katerega namen je poenotenje postopkov priprave in izvedbe investicijskih projektov v skupini HSE. Skladno s pripravo Pravilnika in uvajanjem novega informacijsko-poslovnega sistema v HSE smo na področju spremljanja investicij uvedli spremenjen in poenoten sistem poročanja odvisnih družb o tekočih in načrtovanih investicijah, ki bo temeljil na mesečnih in četrtnih poročilih stanja na projektih.

Periodično obveščanje o novostih na regulatornem in tehnološkem področju

V HSE pripravljamo redne tedenske novice, v katerih predstavljamo aktualne informacije s področja nacionalne in EU zakonodaje ter energetske in okoljske/podnebne politike, tehnološke novosti na področju proizvodnje EE s poudarkom na OVE in drugih nizkoogljičnih tehnologijah ter pregled dogajanj znotraj strokovnega združenja EURELECTRIC. Novice se pripravljajo z namenom obveščanja ključnih zaposlenih, kar omogoča pravočasen odziv družbe na spremembe v poslovnem okolju. Tako predstavljajo ažurirane novice formaliziran ukrep na področju zmanjševanja tveganja neobveščenosti in posledično neustrezne odzivnosti na aktualno problematiko ter so sestavni del politike obvladovanja tveganj.

Dolgoročno strateško načrtovanje razvoja skupine HSE

Priprava strateških razvojnih dokumentov skupine HSE je prioritarna naloga, ki je v letu 2012 nismo uspeli zaključiti. Pomemben razlog leži v nesprejetju ključnih nacionalnih dokumentov na področju energetike in podnebne politike. Za skupino HSE pomenijo nacionalne strateške usmeritve na področju oskrbe z energijo izhodišče za določitev razvojnih prioritet celotne skupine, zato priprava strateških razvojnih dokumentov skupine HSE ostaja ključni cilj za leto 2013. Nov koncept Srednjeročnega razvojnega koncepta (SRK) bo temeljil na usmeritvah nacionalne energetske politike ter mednarodnih obvezah države s poudarkom na strateških investicijah, s katerimi bo skupina HSE prispevala svoj delež k doseganju teh obvez. Ker se skupina HSE nahaja v obdobju intenzivnega investicijskega cikla je ključna tudi priprava kratkoročnih akcijskih 3-letnih operativnih načrtov. Poglavitna razlika med akcijskim načrtom ter strateškim razvojnim konceptom bo predvsem v podrobnosti podatkov ter strateškim/operativnim pogledom na poslovanje družb v obravnavanem obdobju.

Trenutno je še vedno veljaven Razvojni načrt skupine HSE 2006-2015 s pogledom do 2025; sprejet na 100. Redni seji vlade RS z dne 7.12.2006. V 2010 smo se lotili izdelave Razvojnega načrta skupine HSE 2010-2020 s pogledom do 2030, ki je bil izdelan skladno z usmeritvami 73. Redne seje vlade RS z dne 18.3.2010 in usklajen s stališči NS HSE z dne 22.6.2010 ter z osnutkom NEPa vendar do njegove potrditve s strani lastnika ni prišlo.

2.14.2 Normativna ureditev na področju izvajanja R&R aktivnosti in investicij na ravni skupine HSE

Na podlagi sprejetega Poslovnega načrta za leto 2012 je bila med ključnimi cilji na področju investicij predvidena izdelava enotne metodologije za presojo investicij v skupini HSE. S tem ciljem je bili izdelani osnutek Pravilnika o odločanju, vrednotenju, spremljanju in izvajanju investicij. Osnutek pravilnika je metodološko poenoten z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur.l. 60/06, 54/10). Namen pravilnika je poenotiti postopke, udeležence, potrebno minimalno dokumentacijo za uvrstitev investicijskih predlogov v razvojne in poslovne dokumente odvisnih družb in skupine HSE ter merila in kriterije za odločanje o izvedbi predlaganih investicij. Osnutek Pravilnika je bil že predstavljen vsem ključnim udeležencem v skupini HSE, med drugim tudi na Odboru za tveganja.

2.14.3 Spremljanje zakonodaje in energetske-podnebnne politike na ravni skupine HSE

V HSE se aktivno vključujemo v postopke priprave in javne obravnave vseh relevantnih zakonodajnih in drugih strateških dokumentov na nacionalnem in EU nivoju. V letu 2012 je bil formaliziran tudi postopek priprave skupnih stališč družbe in skupine HSE do vseh relevantnih zakonodajnih in strateških dokumentov, ki bodo s svojo uveljavitvijo pomembno vplivali na delovanje družb in poročanje v skupini HSE. Tudi ta aktivnost sodi med enega pomembnejših ukrepov pri obvladovanju tveganj iz naslova izpolnjevanja zakonodajnih obvez ter izvajanja strateških usmeritev skupine HSE s cilji nacionalne in EU energetske in okoljske politike.

V letu 2012 so potekale aktivnosti z namenom uveljavljanja ukrepov skupine HSE in minimiziranja dodatnih stroškov, za skupino HSE, ki lahko nastali.

Nacionalna raven

Ključna področja aktivnosti so bila:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona,
- Predlog Nacionalnega energetskega programa,
- Uredba o spremembah Uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije,
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine,
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja.

Evropska raven

Ključna področja aktivnosti so bila:

- Strategija EU za obnovljivo energijo,
- Navodila o uporabi definicij iz Uredbe 1227/2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga,
- Osnutek smernice o preglednosti trga z EE k evropski uredbi 714/2009,
- Direktiva o energetske učinkovitosti,
- Osnutek Kodeksa omrežij,
- Strategija za obnovljive vire energije po letu 2020.

EK je naredila dva pomembna koraka k obravnavanju naraščajočega neravnovesja med ponudbo pravic do emisije in povpraševanjem po njih v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS). Kot prvi takojšen ukrep za obravnavanje hitrega kopičenja presežnih pravic do emisije je Komisija podala uradni predlog za pregled časovnega profila dražb in odložitve („zamrznitev“) prodaje 900 milijonov pravic do emisije na dražbi v tretji

fazi sistema EU ETS, ki se začne naslednje leto. Komisija je sprejela tudi poročilo o stanju evropskega trga ogljika, ki določa vrsto možnih strukturnih ukrepov, ki se lahko sprejmejo za rešitev vprašanja presežkov. Presežek pravic do emisije je prvotno nastal, ker je gospodarska kriza zmanjšala industrijske emisije TGP za več, kot je bilo pričakovati, kar je povzročilo manjše povpraševanje podjetij po pravicah do emisije. Presežek se bo po pričakovanjih še naprej večal v tretji fazi sistema v obdobju med letoma 2013–2020. Poročilo o trgu ogljika navaja seznam šestih možnosti in poziva zainteresirane strani, da izrazijo svoje mnenje. Evropski parlament in Svet sta Komisijo pozvala, naj preuči možnosti za čimprejšnje sprejetje strukturnih ukrepov, vključno s trajnim zadrževanjem količine pravic do emisije, potrebnim za izkoreninjenje presežka. O vseh zakonodajnih predlogih za strukturne ukrepe, ki jih je Komisija predstavila na podlagi javne razprave, bo treba opraviti javno posvetovanje in celovito oceno.

2.14.4 Pridobivanje nepovratnih sredstev za izvajanje R&R dejavnosti na ravni skupine HSE

Na področju virov financiranja razvojnih projektov spremljamo možnosti na nivoju, v okviru katerega je EK sprejela skupni strateški okvir za prihodnje programiranje vseh strukturnih skladov v obdobju 2014–2020. Strateški okvir bo v državah članicah Unije in njihovih regijah postavil jasne investicijske prioritete v okviru večletnega finančnega okvirja Unije za 2014–2020 in omogočil boljšo koordinacijo skladov z namenom optimizacije evropskih sredstev. V obravnavanem obdobju je bilo objavljenih več javnih razpisov na področju sofinanciranja razvojnih projektov na področju energetike, okolja in trajnostne rabe, katerih vsebine in možnosti prijave v obdobju 2012–2013 spremljamo ter iščemo možnost za sodelovanje v potencialnih projektih. EK je 9.7.2012 napovedala zadnji in doslej najobsežnejši sklop razpisov za zbiranje predlogov na področju raziskav v okviru 7. Okvirnega programa (FP7) za leto 2013. Za projekte in ideje, ki bodo izboljšali konkurenčnost Evrope ter reševali vprašanja na področju zdravja ljudi, varstva okolja in novih pristopov k izzivom urbanizacije in ravnanja z odpadki, bo skupaj namenjenih 8,1 mrd EUR.

Projekt Aquaviva

Dne 15.2.2012 je bila podpisana pogodba o sodelovanju pri izvedbi projekta Live Water-from Biodiversity to the Tap (Živa voda-od biodiverzitete do pipe). Smiselnost in utemeljenost projekta je s svojo odločitvijo potrdila tudi EK, ko je finančno podprla projekt. Namen projekta je pridobljene rezultate uporabiti pri ozaveščanju javnosti na področju zaščite in ohranjanja vodnih ekosistemov.

2.15 Načrti za prihodnost

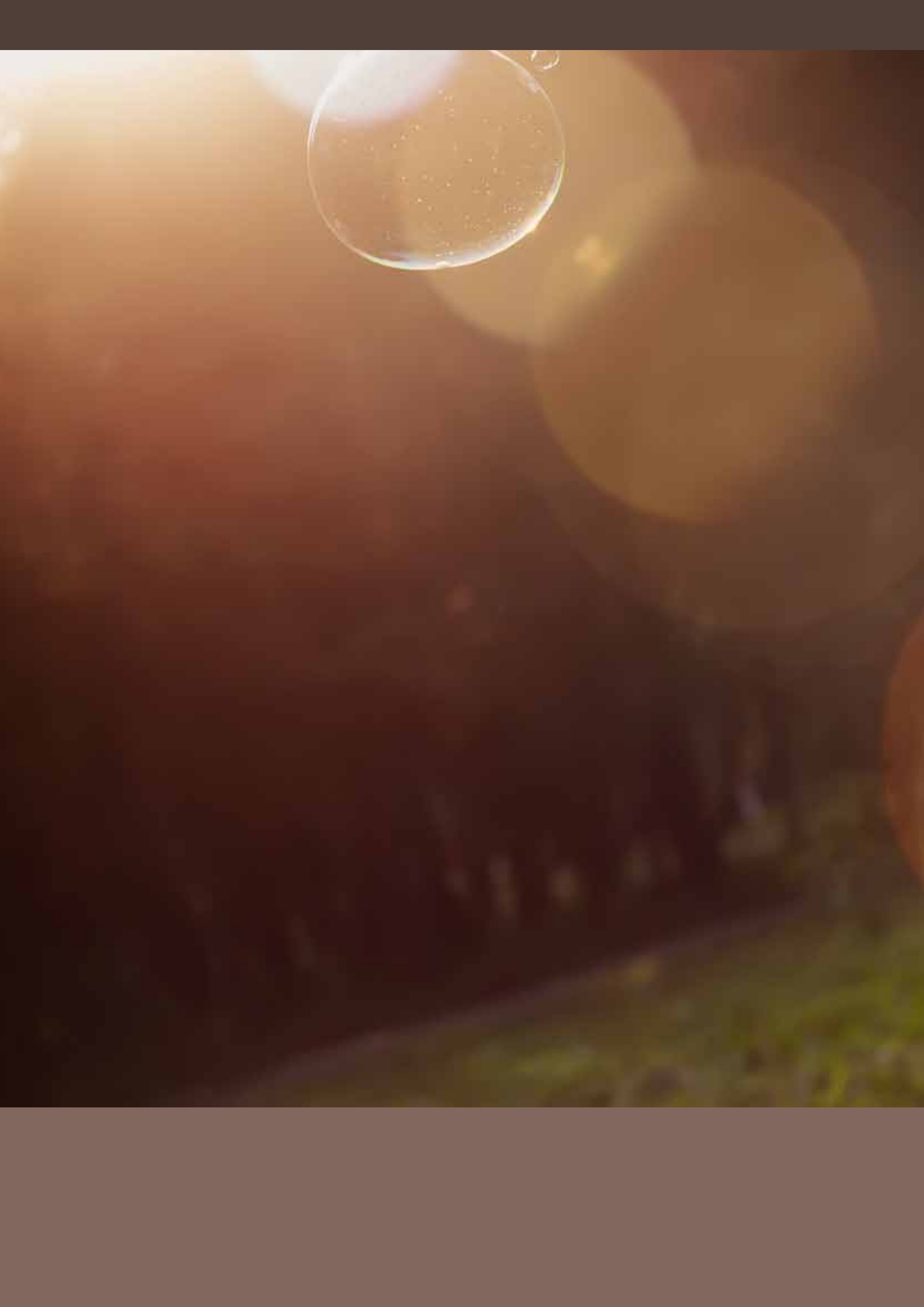
Po strmi rasti obsega poslovanja v letu 2012 ostajajo naši načrti na področju trgovanja z EE ambiciozni tudi za naslednje leto, vendar pa zaradi zaostrenih gospodarskih razmer kakor tudi težav pri pridobivanju posojil in našega znižanja bonitet do posameznih naših partnerjev smo se z namenom obvladovanja tveganj odločili obseg trgovanja v letu 2013 prilagoditi novim razmeram. Tako načrtujemo, da bomo v letu 2013 prodali manj količin EE kot v letu 2012, vendar pa so zastavljeni cilji še vedno ambiciozni.

Glavni cilji, ki jih bo skupina HSE v prihodnje zasledovala na področju razvoja evropskega in slovenskega trga z EE, so:

- obdržati mesto vodilnega slovenskega dobavitelja EE na veleprodajnem trgu,
- z iskanjem sinergije med tržnimi razmerami in možnostmi prilagajanja proizvodnje ustvariti čim večji dobiček iz trgovanja,
- geografska širitev trgovalnih aktivnosti,
- povečati prisotnost na trgih JV Evrope in
- pričeti s trgovanjem z zemeljskim plinom.

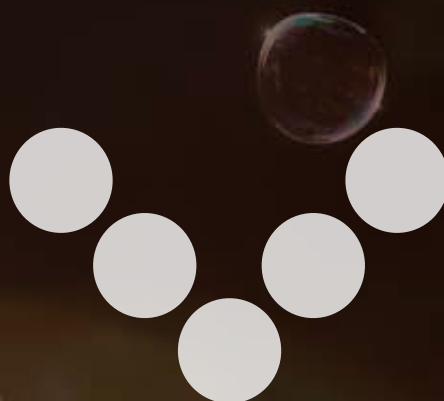
Izkoriščanje trgovskih priložnosti in ustvarjanje sinergij iz trgovanja z EE v povezavi s proizvodnjo EE na veleprodajnih trgih je mogoče le s prisotnostjo na različnih nacionalnih trgih. Za povečanje obsega in dobičkonosnosti trgovanja ter prisotnosti na tujih trgih bomo nadaljevali z ustanavljanjem odvisnih družb, pridobivanjem licenc za trgovanje in krepitvijo trgovske mreže.

Doseganje zastavljenih energetsko-podnebnih ciljev je mogoče tudi z izvedbo skupnih meddržavnih projektov, kar predstavlja poseben izziv za HSE ravno na področju JV Evrope, kjer je večina držav že v fazi priključevanja EU. Tako se bo sredi leta 2013 EU priključila Hrvaška, kar bo pomenilo, da bo bodo tudi na tem nacionalnem trgu proizvajalci EE iz fosilnih goriv podvrženi omejitvam, ki izhajajo iz omejevanja TGP. Skupina HSE bo še naprej aktivna na področju JV Evrope, čemur se bo ustrezno prilagodila tudi politika investiranja, pridobivanja finančnih in drugih virov ter sklepanja koristnih poslovnih partnerstev. Dobro poznavanje razmer na trgih JV Evrope in kapitalska moč HSE ter predhodno sodelovanje in poznavanje kulture so prednosti, ki HSE omogočajo sodelovanje pri realizaciji tovrstnih skupnih projektov. Izgradnja in nakup novih proizvodnih zmogljivosti ter mednarodno trgovanje z EE bistveno pripomorejo k trajnostni oskrbi Slovenije in zmanjšanju njene dolgoročne uvozne odvisnosti ter znižanju izpostavljenosti geopolitičnim tveganjem kot tudi pri ustvarjanju dobrega poslovnega rezultata. Ne nazadnje pa si HSE z aktivnostmi v tej regiji nenehno krepi tržni položaj in ugled pomembnega regionalnega akterja.

A young child in a green plaid shirt is reaching up towards several large, iridescent bubbles floating in the air. The background is a soft-focus outdoor scene with green foliage and warm sunlight filtering through, creating a dreamy atmosphere.

**Vi vidite:
Razposajenega
otroka med igro**

Mi vidimo:

Generacijo, ki ji želimo privzgojiti spoštljiv odnos do narave in soljudi. Generacijo, ki bo svojo domišljijo in živahno energijo usmerjala v inovativne, prodorne ter prelomne rešitve. Mi vidimo lepšo prihodnost.

3.1 Odgovornost do zaposlenih

Tudi v letu 2012 smo nadaljevali načrtano rast poslovanja družbe in skupine ter dosegali poslovne rezultate, ki so v korist vseh naših ključnih javnosti: lastnika, zaposlenih, poslovnih partnerjev in skupnosti, v katero smo vpeti. Uspešno povezujemo politike in vire posameznih področij ter skrbno spremljamo sedanost in imamo aktivno vlogo pri ustvarjanju prihodnosti. Ustvarili smo partnerstvo z vsemi pomembnejšimi deležniki v družbi in to je naš vir moči, konkurenčne prednosti in spodbujevalec sprememb, ki prinašajo nove izzive in priložnosti ter dajejo možnosti za napredek in razvoj v načrtani smeri.

Na globalne spremembe se odzivamo s poudarkom na ravnanju z zaposlenimi in nenehnim ozaveščanjem o ne le lastni, temveč tudi širši družbeni odgovornosti. Pohvalimo se lahko, da skupino HSE odlikujejo zaposleni s širokim spektrom znanj, interesov in talentov ter so pomembni gradniki organizacijske kulture in naši glasniki navznoter ter navzven.

Kadrovska politika

Eden od virov naših prednosti je ustvarjanje in zagotavljanje pogojev in okolja, ki našim zaposlenim omogočajo doseganje osebnih ambicij in spodbujajo razumno tveganje, ki je nujno potrebno za nadaljnji razvoj, krepitev moči v negotovih situacijah in doseganje zastavljenih strateških ciljev skupine HSE. Poudarek je na nenehnem razvoju zaposlenih na vseh ravneh, orientiranosti v izobraževanje ter motiviranju, s čimer zagotavljamo zadovoljstvo zaposlenih, njihovo zaupanje in zavzetost ter lojalnost skupini, kar je zagotovilo našega nadaljnega napredka, iskanja sinergij in uspešnosti poslovanja. Želimo si posameznike, ki so se pripravljene zavzeti za opazne in merljive poslovne izide, oziroma zaposlene, ki so zavzeti za uresničevanje poslovnih vizij in strategij. Zavedamo se, da strategije same po sebi ne vodijo do uspeha. Uspeh dosežejo ljudje in vrednote, ki jih pri tem usmerjajo. Ljudje smo tisti, ki oblikujemo vizijo, določamo poslanstvo, ustvarjamo kulturo, si postavljamo vrednote in sprejemamo strategije za njihovo uresničevanje. Pomembno je prepoznavati nove poslovne priložnosti in za njih oblikovati nove izdelke in storitve. Če smo pri tem uspešni, je večja verjetnost, da bo uspešna tudi naša skupina.

Bistveni elementi strategije upravljanja s človeškimi viri ostajajo tudi naprej:

- podpora poslovnim in strateškim ciljem skupine,
- zaposlovanje visoko usposobljenih kadrov in izboljševanje izobrazbene strukture,
- zagotavljanje optimalnega števila zaposlenih,
- vlaganje v nadgradnjo in prenos znanja ter razvoj kompetenc zaposlenih s poudarkom na razvoju lastnega znanja in usposabljanju vodij za delo s sodelavci,
- izgradnja fleksibilnega sistema nagrajevanja in napredovanja,
- vlaganje v kakovostno in zdravo delovno okolje ter nadaljevanje programa varovanja in krepitev zdravja v delovnih in življenjskih okoljih.

Redno in tesno sodelovanje s sindikati in sveti delavcev skupine HSE je praksa, ki se je uveljavila že z ustanovitvijo HSE. Takšen način sodelovanja nam zagotavlja uravnoteženost različnih interesov in s tem široko soglasje tako glede razvojnih načrtov skupine kot tudi zagotavljanja socialne varnosti.

3.1.1 Zaposleni v obvladujoči družbi

Zaposlovanje kadrov

Vodilni položaj skupine HSE v slovenskem energetskega sistemu, ki hkrati pomeni tudi status glavnega nosilca varne in zanesljive oskrbe Slovenije z EE, nam zagotavlja tudi status izredno privlačnega delodajalca, saj se na nas s prošnjami za zaposlitev obračajo tako kadri z že razvito delovno kariero, kot tudi tisti, ki so šele na njenem začetku. Politika kadrovanja temelji na kombinaciji zaposlovanja kadrov iz:

- skupine HSE oz. iz notranjega trga delovne sile, ki nam ponuja kvalitetne strokovnjake različnih profilov s širokim naborom splošnih in specifičnih kompetenc, ter pomeni za kader, ki prehaja v krovno družbo, napredovanje, nagrado za uspešnost ter perspektivo,
- zunanjega trga delovne sile, s čimer si zagotavljamo dotok novih idej, energij in drugačnih pogledov ter izkušenj.

Pri vodilnih kadrih in strokovnjakih smo oblikovali predvsem politiko vzgajanja lastnega kadra.

Vse navedeno se odraža tudi v kadrovskih okrepitvah. V obdobju od januarja do decembra 2012 se je v družbi HSE na novo zaposlilo 4 zaposlene, v istem obdobju pa je družbo zapustilo 7 zaposlenih. Tako je bilo na dan 31.12.2012 v družbi HSE 132 zaposlenih.

Prostovoljno pokojninsko zavarovanje

Že od leta 2002, ko smo zaposlili prve kadre, ki so prešli v HSE iz naših odvisnih družb, ima tudi HSE svoj pokojninski načrt oziroma program PDPZ v katerega je vključena večina zaposlenih. Na ta način želimo svojim zaposlenim z dolgoročno obliko varčevanja na osebem računu vsakega posameznika ob dopolnitvi določene starosti zagotoviti dodatno pokojnino in kvalitetnejše življenje po zaključeni delovni karieri.

Zaposleni in družbena skupnost

Zaposleni nimamo obveznosti samo do svojega delodajalca in do sebe, temveč tudi do širšega okolja, zato smo aktivni člani številnih gospodarskih, strokovnih in športnih združenj. V skrbi za zdravje in dobro počutje HSE spodbuja in finančno podpira športno rekreativno udejstvovanje zaposlenih v okviru Športnega društva HSE.

Izobraževanje

Dogajanja v poslovnem okolju in naša ambicija ustvarjati novo in presežno vrednost za najširši krog uporabnikov, potreba po hitrem odzivanju na okolje, fleksibilnosti in inovativnosti zahtevajo od nas kot delodajalca sistematično izobraževalno dejavnost, od zaposlenih pa nenehno izobraževanje in izpopolnjevanje ter nove načine mišljenja in prenos znanja.

Glede na to, da je izobraževanje v najširšem smislu v pozitivni povezavi z uspešnostjo, za našo družbo ne pomeni zgolj strošek, temveč izobraževanje pojmuje kot dolgoročno naložbo oziroma kapital.

Struktura vseh izobraževanj nam pokaže, da smo v letu 2012 največ ur, in sicer 1.663 ur namenili strokovnim izpopolnjevanjem in 937 ur jezikovnim izobraževanjem.

V letu 2012 je bilo skupno število ur izobraževanj 3.267. V povprečju smo dosegli 25 ur izobraževanja na zaposlenega (študij ob delu v ta podatek ni vključen), kar je v povprečju za 6 ur na zaposlenega manj kot v letu 2011. Nižja realizacija je posledica znižanja stroškov, namenjenih izobraževanju. Na nekaterih segmentih izobraževanja so zaposleni že v preteklih letih dosegli najvišjo stopnjo znanja.

Sama izobraževalna dejavnost obsega poleg izpopolnjevanja znanja in usposabljanja zaposlenih tudi študij ob delu in štipendiranje.

Študij ob delu

V obdobju od pričetka leta 2002 do konca leta 2012 je študij ob delu zaključilo 28 zaposlenih, od tega jih je 13 pridobilo naziv magistra znanosti, 2 zaposlena sta pridobila naziv magister po bolonjskem programu, 6 univerzitetno izobrazbo, 4 visokošolsko izobrazbo in 3 višješolsko izobrazbo. Med vsemi prevladujeta študij elektrotehnike in ekonomije.

HSE trenutno finančno podpira študij 13 zaposlenim na podlagi sklenjene pogodbe o izobraževanju. Spremljamo tudi zaposlene, ki se izobražujejo v svojem lastnem interesu. Le-tim HSE skladno s kolektivno pogodbo zagotavlja skupno 7 dni študijskega dopusta v posameznem koledarskem letu. Finančno pomoč omogočamo zaposlenim, ki študirajo v interesu družbe, šele po uspešno zaključenem 1. Letniku študija. V letu 2012 je skupno število zaposlenih, ki se izobražuje tako v interesu družbe kot v lastnem interesu 20. Struktura izobraževanja ob delu nam pokaže, da se 3 zaposleni izobražujejo za pridobitev naziva doktor znanosti (8/2), 6 za pridobitev naziva magister znanosti (8/1), 6 za pridobitev naziva magister po bolonjskem programu (2. stopnja 7), 3 za pridobitev visokošolske strokovne izobrazbe (1. Stopnja 6/2) in 2 za pridobitev višješolske strokovne izobrazbe (6/1).

V letu 2012 nismo sklenili nobene pogodbe o izobraževanju.

Štipendiranje

Študentje v razvojno dejavnost vnesejo nove ideje in poglede na reševanje delovne problematike. HSE podpira, tako v finančnem smislu kot tudi v smislu praktičnega usposabljanja in postopnega uvajanja v organizacijsko okolje, študente tehničnih, družboslovnih in naravoslovnih znanosti. V letu 2012 smo imeli enega štipendista.

3.1.2 Zaposleni v skupini HSE

Konec leta 2012 je bilo v skupini HSE zaposlenih 3.900 delavcev, kar je za 81 več v primerjavi s stanjem 31.12.2011. Skupina PV vključuje v letu 2012 tudi družbo Golte, ki se je v tem letu prvič uskupinjevala.

Število zaposlenih se je najbolj znižalo v družbi TEŠ, in sicer za 13, sledijo družbe TET za 11, SENG za 4, HSE za 3 in HSE Balkan Energy za 1. Največje povečanje števila zaposlenih v letu 2012 izkazuje skupina PV, in sicer za 100, kar je posledica vključitve družbe Golte v uskupinjevanje in povečanega obsega dela v proizvodnji, ki je odvisno tudi od izvajanja del na tekočih projektih.

Stanje zaposlenih v skupini HSE

Družba	31.12.2012	%	31.12.2011	%	IND 12/11
HSE	132	3	135	4	98
DEM	290	7	285	7	102
SENG	129	3	133	3	97
TEŠ	464	12	477	12	97
TET	193	5	204	5	95
skupina PV*	2.582	66	2.482	65	104
HSE Invest	76	2	73	2	104
HESS	31	1	26	1	119
HSE Italia	0	0	0	0	0
HSE Balkan Energy	1	0	2	0	50
HSE Hungary	0	0	0	0	0
HSE Adria	1	0	1	0	100
HSE Bulgaria	0	0	0	0	0
HSE Mak Energy	0	0	0	0	0
HSE BH	1	0	1	0	100
SRESA	0	0	0	0	0
SKUPAJ	3.900	100	3.819	100	102

* op. Skupina PV vključuje tudi družbo GOLTE, ki se je v letu 2012 prvič uskupinjevala (na dan 31.12.2012 je družba Golte zaposlovala 27 delavcev)

Izobrazbena struktura zaposlenih je v skupini HSE iz leta v leto boljša. V skupini HSE se je v primerjavi s preteklim letom najbolj povečalo število zaposlenih s VI. Stopnjo izobrazbe za 6%, zaposlenih s VII. Stopnjo izobrazbe za 4% ter zaposlenih z VIII. In IX. Stopnjo izobrazbe za 1%. Število zaposlenih s V. in nižjo stopnjo izobrazbe se je ponovno znižalo.

Število zaposlenih na dan 31.12.2012 in povprečno število zaposlenih v letu 2012 po izobrazbeni strukturi

Izobrazbeni razred	Zaposleni na dan 31.12.2012		Povprečno št. zaposlenih v letu 2012	
	Obvladujoča družba	Skupina HSE	Obvladujoča družba	Skupina HSE
I.	0	216	0	221
II.	0	152	0	153
III.	0	14	0	14
IV.	1	1.417	1	1.406
V.	15	1.076	16	1.076
VI.	14	516	14	509
VII.	80	424	81	420
VIII. in IX.	22	85	23	85
SKUPAJ	132	3.900	134	3.882

Izobraževanje v skupini HSE

Uspešnost organizacije je neločljivo povezana tudi s prenosom znanja med njenimi člani, zato že od leta 2004 glede na potrebe posameznega področja organiziramo tematske delavnice na različnih ravneh za celotno skupino HSE. S tovrstnimi delavnicami bomo nadaljevali tudi vnaprej, saj so postale učinkovit del izobraževalnega sistema v skupini HSE. Delavnice bodo tako tudi v bodoče namenjene pridobivanju znanja, spodbujanju kreativnosti in inovativnosti, uveljavljanju organizacijske kulture, uvajanju sprememb, poenotenju dela, kjer je to mogoče in zaželeno ter nenazadnje tudi strokovnemu druženju zaposlenih skupine HSE.

3.2 Odgovornost do naravnega okolja

Okolju prijazni

Skupina HSE je že ob pričetku svojega delovanja oblikovala svojo okoljsko politiko, katere bistvo lahko strnemo v nekaj osnovnih točk:

- EE proizvajati z minimalnimi vplivi na okolje,
- spoštovati vse zakonske norme in priporočila,
- uvajati najboljše tehnologije, ki so na voljo, da so vplivi na okolico čim manjši,
- spodbujati razvoj OVE,
- doseči partnerski odnos z lokalnimi skupnostmi in skupaj reševati okoljske probleme in načrtovati trajnostni razvoj proizvodnje EE,
- doseči trajnostno obratovanje in razvoj energetskih zmogljivosti.

Vse družbe v skupini HSE, ki proizvajajo EE, kot tudi obvladujoča družba, imajo mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001 in mednarodni okoljski certifikat ISO 14001. Z njunim doslednim upoštevanjem zagotavljajo varno in okolju prijazno pridobivanje EE v vseh hidroenergetskih objektih. Z okoljskimi sanacijami in posodobitvami sta okolju prijaznejšo tehnološko raven dosegli tudi obe TE, PV pa je bil med prvimi premogovniki na svetu, ki je dokazal celovito in odgovorno ravnanje z okoljem po zahtevah tega standarda.

Obnovljivi viri energije

HSE se zaveda svoje odgovornosti do okolja, v katerem deluje, zato si prizadeva za pridobivanje EE iz obnovljivih virov in racionalno rabo energije.

Področje OVE se v Sloveniji po zgledu evropskih držav hitro razvija. V popravku slovenskega Energetskega zakona (2008) je tako pretežen del namenjen predvsem E-OVE in v okviru tega tudi Pol. Evropska direktiva 2009/28/ES predpisuje vsem državam EU nacionalne splošne cilje za delež OVE v končni porabi energije za leto 2020, ki za Slovenijo znaša 25%.

Energija iz HE je količinsko najpomembnejši vir E-OVE v Sloveniji. Področje OVE je zato zelo pomembno tako za poslovanje kot tudi za prihodnje oblikovanje zunanje podobe družbe. Na področju E-OVE so se zato že v drugi polovici leta 2004 pričele aktivnosti, povezane z vzpostavljanjem domačega trga z E-OVE (Modra energija), sodelovanje pri oblikovanju podzakonskih aktov, ki urejajo to področje, ter mednarodne aktivnosti, ki se nanašajo na prodajo obnovljivih certifikatov v tujini in doma.

Modra energija

V letu 2004 je HSE v sodelovanju z distribucijskimi družbami zasnoval projekt Modra energija. Modra energija je EE, pridobljena iz okolju prijaznih OVE. Namen projekta Modra energija je spodbujanje razvoja energije iz obnovljivih virov, oblikovanje trga s tovrstno energijo in njena prodaja v Sloveniji. S projektom Modra energije smo slovenskim odjemalcem EE na področju celotne Slovenije omogočili, da lahko sami izbirajo, iz katerih virov bo proizvedena EE, ki jo uporabljajo. Prodaja Modre energije je stekla z januarjem 2005. Od 1.7.2007, torej od popolnega odprtja trga z EE, nudimo Modro energijo poslovnim in gospodinjstvom odjemalcem. Tudi v letu 2012 je bilo zaznati vpliv recesije na nakup Modre energije, saj je število kupcev upadlo iz 1.707 (konec leta 2011) na 1.592 (konec leta 2012). Kljub temu se je količina prodane Modre energije povečala z dobrih 17 GWh (konec leta 2011) na skoraj 20 GWh (konec leta 2012).

V projekt Modra energija so vključene HE družb skupine HSE, ki so certificirane po mednarodnem sistemu RECS. E-OVE v RS pod znamko Modra energija odjemalcem prodajajo HSE in distribucijske družbe. HSE partnerjem projekta zagotavlja obnovljivost energije tako, da v njihovem imenu unovči ustrezno število RECS certifikatov. Modra energija je imela v letu 2012 enotno ceno 0,001 EUR/kWh. Lastnik blagovne znamke je HSE, ki koordinira projekt, skrbi za komunikacijo z javnostmi in za promocijo Modre energije. V sklopu projekta sta se oblikovala in zaščitila blagovna znamka in logotip.

V skladu s pogodbo med partnerji projekta Modra energija se večji del sredstev od prodaje Modre energije (60%) steka v Modri sklad, ki je namenjen spodbujanju pridobivanja E-OVE, raziskavam na področju pospeševanja pridobivanja tovrstne energije ter razvoju, obnovi in izgradnji enot, ki tako energijo proizvajajo. Z zbranimi sredstvi smo kvalitetno izpeljali več obsežnih izobraževalnih projektov, raziskovalnih nalog, študij in nenazadnje pomagali pri izvedbi številnih poletnih izobraževalnih taborov na področju E-OVE in URE. Konec leta 2010 je bila iz sredstev Modrega sklada zgrajena tudi Modra SE Gimnazija Velenje (49,68 Kw) na Centru srednjih šol v Velenju. Postavitev SE na šoli prinaša več prednosti. Takšna SE služi poleg proizvodnje E-OVE, ki s svojim delovanjem ne obremenjuje okolja tudi v izobraževalne, promocijske, demonstracijske in raziskovalne namene. Tudi v naslednjih letih nameravamo zgraditi še kakšno SE iz sredstev Modrega sklada.

Modri Jan

Vzorci obnašanja, ki jih pridobimo v mladosti, ostanejo naši tudi kasneje. Zato je treba s pomembnostjo odgovornega ravnanja z okoljem seznaniti že otroke. Samo tako lahko pričakujemo, da bodo naravo občudovali tudi zanamci. Zato smo zasnovali projekt Modri Jan ter v tem okviru tudi spletno stran www.modri-jan.si. Mladi na tej spletni strani skozi zabavne vsebine spoznavajo energijo in z okoljem povezano tematiko. Spoznavajo, da z odločitvijo za OVE in njeno varčno uporabo lahko tudi sami prispevajo k varovanju narave. V okviru tega projekta redno izvajamo tudi različne natečaje in nagradne igre kjer otroke spodbujamo k razmišljanju o pomenu OVE in URE. Prav tako v ta namen že od leta 2010 vsako četrtletje izide tudi posebna revija Modri Jan.

Učinkovita raba energije

HSE si že od začetka svojega obstoja prizadeva za promocijo rabe OVE in tudi za siceršnje varovanje okolja, v katerem deluje. Sestavni del teh aktivnosti so tudi prizadevanja za osveščanje javnosti o varčnem ravnanju z energijo, ki so namenjena ne le gospodarnejšemu ravnanju z okoljem, temveč tudi preprečevanju ekstremnih okoliščin, ki jih lahko povzroči nesmotna (po)raba EE (npr. električni mrk, kolaps sistema...).

Od septembra leta 2006 HSE izvaja širšo informativno-izobraževalno kampanjo Energija. si, ki na domiselni način izobražuje o učinkoviti rabi EE. S promoviranjem varovanja okolja in učinkovite rabe energije se HSE v slovenski in mednarodni javnosti uvršča kot ozaveščeno in družbeno odgovorno podjetje.

Modra energija za toplotne črpalke

Konec leta 2010 je HSE v sodelovanju s ponudniki EE Elektro Celje, Elektro Maribor, Elektro Gorenjska in Elektro Primorska ter z nekaterimi ponudniki toplotnih črpalk zasnoval akcijo Modra energija za toplotne črpalke. V sklopu te akcije, ki se je začela v začetku leta 2011, sta

združeni spodbudi za URE in uporabo E-OVE (Modre energije). V okviru omenjene akcije so ponudniki toplotnih črpalk in dobavitelji EE s ciljem spodbujanja URE in OVE združili svoja prizadevanja v skupni akciji z izjemno ugodnimi pogoji za končnega kupca. Oboji nudijo popust na svoj izdelek tistim gospodinjstvom, ki bodo kot način ogrevanja izbrala toplotno črpalko in se ogrevala z okolju prijazno energijo. Ponudniki toplotnih črpalk bodo svojim kupcem omogočili do 15% popust na ceno toplotne črpalke, ki ustreza kriterijem akcije. Dobavitelji EE pa bodo kupcem teh toplotnih črpalk dobavili Modro energijo (E-OVE) po trenutno veljavni ceni navadne EE, na to pa dodali še 10% popust za obdobje dveh let.

Ekomobil

V okviru spodbujanja rabe E-OVE si je skupina HSE zadala, da bo glede na sprejeto prometno politiko v RS postala energetska družba, ki spodbuja uporabo E-OVE tudi v prometu skupaj z optimizacijo prometnega sistema. Zato je HSE v letu 2011 s podporo Službe Vlade za podnebne spremembe, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za promet in Eko sklada začel s projektom Ekomobil: okolju prijazna e-mobilnost, ki je del kampanje »Energija si, bodi učinkovit«. Projekt posebno pozornost namenja izvoru EE za električna vozila, zato smo pred poslovno stavbo postavili polnilno mesto, ki ga napaja Modra energija. S predstavitvijo vzorčnega električnega avtomobila in polnilnega mesta skupine HSE želimo predstaviti začetek dolgoročno zastavljene akcije Ekomobil, namenjene spodbujanju okolju prijazne mobilnosti, ki temelji na OVE in drugih naprednih tehnologijah za ekološko mobilnost, ki jih želimo uveljaviti znotraj celotne skupine HSE. V nadaljnjih korakih akcije Ekomobil pričakujemo, da se bo pobudi okolju prijazne mobilnosti ob državnih ustanovah pridružilo čim več družb in ustanov, ki v tem prepoznajo svoj izziv.

Akcija Ekomobil se je začela s podpisom pisma o nameri dne 18.4.2011 za sodelovanje v demonstracijskem projektu postavitve polnilnih mest za baterijska električna vozila ter nabavo električnih avtomobilov v navezi z izrabo OVE z namenom zmanjšanja izpustov TGP v prometu in pri proizvodnji EE. Podpisnice pisma (HSE, Služba vlade RS za podnebne spremembe, DEM in Elektro Maribor) želijo z akcijo Ekomobil vzpostaviti skupno točko, ki bo omogočila usklajevanje različnih interesov na področju rabe energije in mobilnosti. Spremembe tehnologij in navad v smeri okolju prijazne mobilnosti bodo postopne. Zato je podpora in sodelovanje državnih ustanov in družb ključnega pomena, da s skupnimi prizadevanji dosežemo čim več skupnih učinkov v smeri varovanja okolja.

3.3 Odgovornost do širše družbene skupnosti

Ne le standardi, ki jih predpisuje država in narekuje družba, temveč predvsem kultura organizacije, nas zavezuje k družbeno odgovornemu ravnanju.

V sodelovanju z agencijo Informa Echo smo nadaljevali z akcijo MODRA ENERGIJA ZA TOPLOTNE ČRPALKE – v okviru projekta Energija si, bodi učinkovit in EKOMOBIL – spodbujanje uporabe električnih vozil. Sodelovali smo pri prenosu portala POZITIVNA ENERGIJA in pri vzpostavitvi partnerske strani PORABI MANJ. Finančno smo podprli Raziskavo energetske učinkovitosti Slovenije REUS 2012.

Preko celega smo po najboljših močeh, v obliki namensko usmerjenih sponzorstev in donacij, pomagali organizacijam, društvom in posameznikom, ki so pomoči oziroma podpore posebej potrebni ter srečanjem in konferencam s področja EE, OVE in URE.

Odgovorno se ne vedemo le do zunanjih deležnikov in okolja temveč tudi do zaposlenih, pri čemer nam daje dodatno spodbudo pridobljeni Osnovni certifikat družini prijazno podjetje, ki smo nadgradili z novimi ukrepi, ki zaposlenim lajšajo usklajenost med poklicnim in družinskim življenjem.

Leto smo zaključili z dobrodelno akcijo 13 RAZLOGOV ZA SREČO: na spletni strani www.modri-jan.si smo zbirali zgodbe otrok na enega od navedenih razlogov za srečo, ki smo jih spremenili v denar in ga namenili 13 plavalnim društvom v Sloveniji, da jim vsaj nekoliko olajšamo izvedbo plavalnih programov za otroke.

**Vi vidite:
Priložnost za
oddih in zdravo
porjavitev**

Mi vidimo:

Prihodnost razvoja sončnih elektrarn v prehodu iz umetnih materialov v organske. S tem bi lahko ohranili podobno količino pridobljene energije ter močno zmanjšali vpliv proizvodnje in gradnje na naravno okolje.

4.1 Revizorjevo poročilo

Deloitte.

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o. (v nadaljevanju Družba), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2012, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanana na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Mnenje

Po našem mnenju so nekonsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Družbe na dan 31. decembra 2012 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podarjanje zadeve

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o. je obvladujoča družba skupine HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE (v nadaljevanju Skupina), ki pripravlja skupinske računovodske izkaze v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Revidirali smo skupinske računovodske izkaze Skupine in 28. junija 2013 izrazili mnenje brez pridržkov.

Naše mnenje v zvezi s poudarjeno zadevo ni prilagojeno.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah:

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija

3

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Ljubljana, 28. junij 2013

4.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Generalni direktor je odgovoren, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) in veljavno zakonodajo, kot jih je sprejela EU, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe HSE.

Generalni direktor upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost generalnega direktorja pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne,
- računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP, sprejetimi v EU.

Generalni direktor je odgovoren za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Generalni direktor je prav tako odgovoren za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Generalni direktor potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Generalni direktor je računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2012, sprejel dne 28.6.2013.

Ljubljana, 28. junij 2013

Blaž Košorok,
generalni direktor HSE d.o.o.

4.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Na podlagi sklepa AUKN RS v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29.11.2010 družba od 1.1.2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in izdala poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

4.4 Računovodski izkazi

4.4.1 Izkaz finančnega položaja

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo 4.5.8.1	31. december 2012	31. december 2011
SREDSTVA			1.534.472.368	1.311.214.398
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		1.009.691.813	1.019.794.308
I.	Neopredmetena sredstva	1	23.653.281	19.888.785
II.	Nepremičnine, naprave in oprema	2	12.307.202	12.832.828
IV.	Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	968.572.290	982.338.595
V.	Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila		366.500	246.500
VI.	Dolgoročne poslovne terjatve		676.352	870.313
VIII.	Odločene terjatve za davek	4	4.116.188	3.617.287
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		524.780.555	291.420.090
II.	Zaloge		620	1.324
III.	Kratkoročne finančne naložbe in posojila	5	303.599.771	109.317.324
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	6	215.552.162	150.285.915
V.	Terjatve za odmerjeni davek		5.885	6.041.373
VI.	Druga kratkoročna sredstva	7	2.421.623	7.571.022
VII.	Denar in denarni ustrezniki	8	3.200.494	18.203.132
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			1.534.472.368	1.311.214.398
A.	KAPITAL	9	988.423.184	970.128.945
I.	Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II.	Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III.	Rezerve iz dobička		384.313.947	359.472.048
IV.	Rezerva za pošteno vrednost		(8.169.827)	(3.509.887)
V.	Zadržani poslovni izid		21.477.090	23.364.810
B.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		96.726.143	108.727.007
I.	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	10	665.705	734.698
II.	Druge rezervacije	11	6.501.957	7.982.714
IV.	Dolgoročne finančne obveznosti	12	89.558.481	100.009.595
C.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		449.323.041	232.358.446
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	13	233.694.331	80.108.197
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	14	210.997.352	146.082.532
IV.	Obveznosti za odmerjeni davek	24	1.457.530	0
V.	Druge kratkoročne obveznosti	15	3.173.828	6.167.717

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.2 Izkaz poslovnega izida

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo 4.5.8.2	2012	2011
1.	Čisti prihodki od prodaje	17	1.932.488.711	1.358.117.730
4.	Drugi poslovni prihodki	18	11.012.777	901.692
	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		1.943.501.488	1.359.019.422
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	19	1.867.670.826	1.292.558.665
6.	Stroški dela	20	8.774.928	8.551.082
7.	Odpisi vrednosti	21	2.846.752	1.461.403
8.	Drugi poslovni odhodki		699.440	830.847
	POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		63.509.542	55.617.425
9.	Finančni prihodki	22	12.048.709	5.685.349
10.	Finančni odhodki	23	21.361.116	3.298.008
	FINANČNI IZID		-9.312.407	2.387.341
	POSLOVNI IZID PRED DAVKI		54.197.135	58.004.766
11.	Obračunani davek		11.717.691	11.190.185
12.	Odloženi davki		-474.735	84.962
	DAVEK	24	11.242.956	11.275.147
13.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	25	42.954.179	46.729.619

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo	2012	2011
13.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	25	42.954.179	46.729.619
18.	Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	4.5.8.3.	-4.659.940	-6.348.973
19.	CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA		38.294.239	40.380.646

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.4 Izkaz denarnega toka

v EUR

Zap. št.	Postavka	2012	2011
A.	DENARNI TOKOVI IZ POSLOVANJA		
a)	Postavke izkaza poslovnega izida	60.690.652	35.064.614
	Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.945.621.389	1.360.553.426
	Poslovni odhodki (razen za prevrednotenje in amortizacijo) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(1.880.711.950)	(1.305.269.023)
	Davek iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(4.218.787)	(20.219.789)
b)	Spremembe poslovnih postavk izkaza finančnega izida	(2.772.695)	(5.266.260)
	Začetne manj končne poslovne terjatve	(68.015.868)	(31.850.038)
	Začetna manj končna druga sredstva	5.149.399	(944.856)
	Začetne manj končne odločene terjatve za davek	0	(476.948)
	Začetne manj končne zaloge	704	(853)
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	65.116.108	29.640.313
	Končne manj začetne druge obveznosti in rezervacije	(5.023.038)	(1.660.187)
	Končne manj začetne odločene obveznosti za davek	0	26.309
c)	Denarni tok, ustvarjen pri poslovanju	57.917.957	29.798.354
B.	DENARNI TOKOVI IZ NALOŽBENJA		
a)	Prejemki pri naložbenju	26.714.998	212.038.811
	Prejemki za obresti	6.576.287	1.757.878
	Prejemki za dividende in deleže v dobičku povezanih družb	2.711.268	1.847.040
	Prejemki pri neopredmetenih sredstvih (vključno s predujmi)	3.856.426	5.659.866
	Prejemki pri nepremičninah, napravah in opreми (vključno s predujmi)	74.967	19.027
	Prejemki pri danih kratkoročnih posojilih	10.286.800	202.755.000
	Prejemki pri drugih dolgoročnih naložbah	3.209.250	0
b)	Izdatki pri naložbenju	(214.355.682)	(305.166.831)
	Izdatki pri neopredmetenih sredstvih (vključno s predujmi)	(8.073.222)	(19.609.806)
	Izdatki pri nepremičninah, napravah in opreми (vključno s predujmi)	(1.315.660)	(4.543.125)
	Izdatki pri danih kratkoročnih posojilih	(201.786.800)	(263.755.000)
	Izdatki pri naložbah v odvisne družbe, pridružene in skupaj obvladovane družbe	(3.180.000)	(17.258.900)
c)	Denarni tok, ustvarjen pri naložbenju	(187.640.684)	(93.128.020)
C.	DENARNI TOKOVI IZ FINANCIRANJA		
a)	Prejemki pri financiranju	190.764.740	187.350.000
	Prejemki iz prejetih kratkoročnih posojil	190.764.740	187.350.000
b)	Izdatki pri financiranju	(76.044.651)	(145.258.629)
	Izdatki za obresti prejetih posojil	(7.286.419)	(3.096.673)
	Izdatki iz prejetih dolgoročnih posojil	(9.108.232)	(9.811.956)
	Izdatki iz prejetih kratkoročnih posojil	(39.650.000)	(132.350.000)
	Izdatki za izplačila dividend oz. deležev v dobičku	(20.000.000)	0
c)	Denarni tok, ustvarjen pri financiranju	114.720.089	42.091.371
D.	DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA ZAČETKU OBDOBJA	18.203.132	39.443.839
	Učinki sprememb deviznih tečajev na denarna sredstva in denarne ustreznike	0	(2.412)
	Povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in denarnih ustreznikov	(15.002.638)	(21.238.295)
E.	DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA KONCU OBDOBJA	3.200.494	18.203.132

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Zap. št.	Postavka	V EUR					SKUPAJ		
		Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička		Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		
		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička			Preneseni čistí poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	
A.1.	Stanje 1.1.2011	29.558.789	561.243.185	296.361.537	0	2.839.086	39.745.702	0	929.748.299
B.1.	Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2.	Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	(6.348.973)	0	46.729.619	40.380.646
a)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta							46.729.619	46.729.619
b)	Druge spremembe v vseobsegajočem donosu					(6.348.973)			(6.348.973)
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	63.110.511	0	0	(39.745.702)	(23.364.809)	0
b)	Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			23.364.809				(23.364.809)	0
c)	Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			39.745.702			(39.745.702)		0
C.	Stanje 31.12.2011	29.558.789	561.243.185	359.472.048	0	(3.509.887)	0	23.364.810	970.128.945
A.1.	Stanje 1.1.2012	29.558.789	561.243.185	359.472.048	0	(3.509.887)	23.364.810	0	970.128.945
B.1.	Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	(20.000.000)	0	(20.000.000)
h)	Izplačilo dividend						(20.000.000)		(20.000.000)
B.2.	Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	(4.659.940)	0	42.954.179	38.294.239
a)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta							42.954.179	42.954.179
b)	Druge spremembe v vseobsegajočem donosu					(4.659.940)			(4.659.940)
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	24.841.899	0	0	(3.364.810)	(21.477.089)	0
b)	Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			21.477.089				(21.477.089)	0
c)	Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			3.364.810			(3.364.810)		0
	Stanje 31.12.2012	29.558.789	561.243.185	384.313.947	0	(8.169.827)	0	21.477.090	988.423.184
	BILANČNI DOBIČEK	0	0	0	0	0	0	21.477.090	21.477.090

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5 Pojasnila k računovodskim izkazom

4.5.1 Poročajoča družba

HSE (v nadaljevanju "družba") je družba, registrirana s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Koprška ulica 92, Ljubljana.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. Decembra 2012.

Družba HSE je obvladujoča družba skupine HSE s sedežem v Sloveniji.

4.5.2 Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31.12.2012 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU);
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon;
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb;
- Pravilnik o izvajanju Zakona davka o dohodku pravnih oseb in njegove podzakonske akte;
- Pravilnik o računovodstvu družbe in
- ostalo veljavno zakonodajo.

A) Trenutno veljavni standardi in pojasnila

V trenutnem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde in sprejela EU:

- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** - Prenosi finančnih sredstev, ki ga je EU sprejela 22. Novembra 2011 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Julija 2011 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah družbe.

B) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OPMSRP in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, popravki in pojasnila, ki jih je sprejela EU, bili izdani, vendar še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **MSRP 11 »Skupne ureditve«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **MSRP 13 »Merjenje poštene vrednosti«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2014 ali kasneje),
- **MRS 28 (spremenjen leta 2011) »Naložbe v pridružena podjetja in skupna vlaganja«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2014 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** - Visoka hiperinflacija in odstranitev dogovorjenih datumov za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),

- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** – Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov«** – Predstavljanje postavk drugega vseobsegajočega donosa, ki ga je EU sprejela 5. Junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Julija 2012 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 »Davek iz dobička«** – Odloženi davek: Povrnitev zadevnih sredstev, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja z začetkom 1. Januarja 2013 ali pozneje).
- **Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev«** – Izboljšave obračunavanja pozaposlitvenih zaslužkov, ki ga je EU sprejela 5. Junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavitev«** – Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **OPMSRP 20 »Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi površinskega najdišča«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali kasneje).

Družba se je odločila, da ne bo sprejela teh standardov, popravkov in pojasnil, preden stopijo v veljavo. Družba pričakuje, da sprejetje teh standardov, popravkov in pojasnil ne bo imelo bistvenega vpliva na računovodske izkaze družbe v obdobju začetne uporabe.

C) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OPMSRP in jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki na dan 28.6.2013 niso bili potrjeni za uporabo:

- **MSRP 9 »Finančni instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2015 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** – Vladna posojila (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 9 »Finančni instrumenti« in MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** – Obvezni datum uveljavitve in razkritja prehodov,
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 11 »Skupne ureditve« in MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«** – Napotki za prehod (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« in MRS 27 »Ločeni računovodski izkazi«** – Naložbena podjetja (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (2012)«,** ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP, objavljenega 17. Maja 2012 (MSRP 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje).

Družba predvideva, da uvedba teh standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Hkrati je obračunavanje varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU še ni sprejela, še vedno neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti v skladu z zahtevami **MRS 39: »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje«** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

4.5.3 Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk, razen izpeljanih finančnih instrumentov, ki so prikazani po pošteni vrednosti.

4.5.4 Valutna poročanja

4.5.4.1 Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

4.5.4.2 Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Positivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

4.5.5 Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (razkritje 4.5.8.1 točka 1 in 2),
- preizkusu oslabitve sredstev (razkritje 4.5.8.1 točka 1, 2 in 3),
- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov (razkritje 4.5.8.1 točka 9),
- oceni udenarljive vrednosti terjatev (razkritje 4.5.8.1),
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine (razkritje 4.5.8.1 točka 10),
- oceni drugih rezervacij (razkritje 4.5.8.1 točka 11) in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje 4.5.8.1 točka 16).

4.5.6 Podružnice in predstavništva

Družba ima v tujini dve podružnici, in sicer na Češkem in Slovaškem, ter predstavništvo v Romuniji. Preko podružnic družba v letu 2012 ni izvajala poslov, ker je trgovanje z EE prenesla na samo družbo. Poslovanje podružnic in predstavništva je vključeno v računovodske izkaze družbe.

4.5.7 Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

V primeru, da primerjalni podatki niso izkazani v istih postavkah kot za tekoče leto, je to ustrezno razkrito.

4.5.7.1 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in emisijske kupone za potrebe proizvodnje EE v skupini HSE. Emisijske kupone za trgovanje izkazuje med zalogami.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega neopredmetenega sredstva. Družba nakupe neopredmetenih sredstev ni financirala s posojili, zato v nabavno vrednost niso vključeni stroški izposojanja.

Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta, se tako tudi porabljajo.

Dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

Skupina neopredmetenih sredstev	Amortizacijska stopnja v %	Življenjska doba v letih
Računalniški programi	5-33,33%	3-20

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

4.5.7.2 Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema (v nadaljevanju osnovna sredstva) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi to je do aktivacije sredstva, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Družba ni imela najetih posojil za nabavo osnovnih sredstev, tako da stroški izposojanja sredstvom v gradnji oz. izdelavi niso pripisani.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima osnovnih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela osnovnega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Sredstva v gradnji oz. izdelavi se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

Skupina nepremičnin, naprav in opreme	Amortizacijska stopnja v %	Življenjska doba v letih
Zgradbe	2%	50
Proizvajalna oprema	4%	25
Računalniška oprema	20-50%	2-5
Pohištvo	10-25%	4-10
Drobni inventar	25-33,33%	3-4
Osebna vozila	20%	5
Druge naprave in oprema	10-33,33%	3-10

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oz. odpisi vrednosti.

4.5.7.3 Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe obračunane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po tržni obrestni meri za podobna finančna sredstva in pripozna kot finančni odhodek.

V primeru likvidacije odvisne družbe se razlika med knjigovodsko vrednostjo in likvidacijsko vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oz. odhodki.

4.5.7.4 Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti in
- izpeljane finančne instrumente.

4.5.7.4.1 Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo naložbe, terjatve in posojila ter denar in denarne ustreznike.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve so v izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila z obrestni, terjatve do kupcev in terjatve do drugih.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave (plačila), terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazani so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

4.5.7.4.2 Neizpeljane finančne obveznosti

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo finančne in poslovne obveznosti. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Med njimi družba izkazuje prejeta posojila z obrestmi, obveznosti do dobaviteljev in obveznosti do drugih.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

4.5.7.4.3 Izpeljani finančni instrumenti

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Družba ima sklenjene obrestne in valutne zamenjave ter standardizirane rokovne pogodbe za nakup EE in emisijskih kuponov v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju:

- ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za pošteno vrednost. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za pošteno vrednost, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid;
- učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

4.5.7.5 Zaloge

Med zalogami družba izkazuje v glavnini emisijske kupone za trgovanje (konec leta 2012 jih ni imela na zalogi).

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (fifo), za emisijske kupone pa metoda tehtanih povprečnih cen.

4.5.7.6 Oslabitev sredstev

4.5.7.6.1 Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslajeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Družba oceni dokaze o oslabitvi terjatev posamično.

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za terjatve v začetih stečajnih postopkih se oblikuje popravek vrednosti v višini 80% odprte terjatve, za tožene terjatve v višini 20% toženega zneska in za terjatve v postopku prisilne poravnave, ki še ni potrjena v višini 50 % zneska, prijavljenega v postopku prisilne poravnave. Ob upoštevanju okoliščin in dejstev v posameznem primeru se lahko % spremeni.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, za dosego poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

4.5.7.6.2 Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

4.5.7.7 Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. Decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi SRS vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove SRS je bil prenesen v kapitalske rezerve. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala.

Druge rezerve so namensko zadržani dobički preteklih let. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa nadzora oz. lastnika.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj izpeljanih finančnih instrumentov.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen dobiček tekočega leta.

4.5.7.8 Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

4.5.7.9 Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanjí vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodka in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oz. odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oz. odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

4.5.7.10 Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki). Odloženi stroški so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški). Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

4.5.7.11 Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti; ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje dana poročstva in starševske garancije.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Med pogojnimi sredstvi družba izkazuje zneske tožb, kjer je družba tožnik.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v izkazu finančnega položaja.

4.5.7.12 Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po poštenu vrednosti prejetega poplačila terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganj in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov in ko družba preneha odločati o prodanih proizvodih.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena. V primeru, da ima družba več pozitivnih kot negativnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže med čistimi prihodki od prodaje blaga, po neto načelu.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev.

Prihodki iz naslova obračunanih **zamudnih obresti** in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki iz naslova dobljenih tožb, prihodki od odprave rezervacij, prihodki od zamudnih obresti, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter prihodke od danih starševskih garancij. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

4.5.7.13 Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko je trgovsko blago prodano.

V **nabavni vrednosti prodanega blaga** izkazujemo odhodke povezane s prodajo EE, emisijskih kuponov za trgovanje in odvisne stroške EE. V primeru, da ima družba več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, in sicer stroški zaščitnih sredstev, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, EE in goriva, pisarniškega materiala, strokovne literature in ostalega materiala.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, in sicer storitev za vzdrževanje, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme.

Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja vključno z njimi povezanimi izpeljanimi finančnimi instrumenti in izgubo pri likvidaciji odvisne družbe. Odhodki za obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

4.5.7.14 Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek izhajajo iz obdavčljivega dobička poslovnega leta. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja. Obveznost za odmerjeni davek se zniža za plačane akontacije davka med letom.

V letu 2011 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 20%.

V letu 2012 je bila sprejeta sprememba davčnih stopenj davka od dohodkov pravnih oseb, in sicer:

- za leto 2012 se davek obračuna po 18%,
- za leto 2013 se davek obračuna po 17%,
- za leto 2014 se davek obračuna po 16%,
- od leta 2015 se davke obračuna po 15%.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravnava.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

4.5.7.15 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Družba odložene davke, ki izhajajo iz postavk drugega vseobsegajočega donosa ne prikazuje ločeno v samem izkazu, ampak izkaže znesek davka za vsako posamezno postavko v pojasnilih.

4.5.7.16 Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

4.5.7.17 Poročanje po odsekih

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

4.5.7.18 Določanje poštene vrednosti

Finančni instrumenti so izkazani po pošteni vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Za določanje poštene vrednosti obrestih in valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbi posreduje banka, pri kateri ima sklenjeno posamezno zamenjavo. Vrednosti se v družbi preverjajo.

4.5.7.19 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je podrobneje opredeljeno v poslovnem delu letnega poročila.

Pri pojasnitvah k računovodskih izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (točka 4.5.8.8 Finančni instrumenti in tveganja).

4.5.8 Razkritja k računovodskim izkazom

4.5.8.1 Izkaz finančnega položaja

Neopredmetena sredstva (1)

v EUR

Neopredmetena sredstva	31. december 2012	31. december 2011
Emisijski kuponi	21.820.152	17.981.378
Druge dolgoročne premoženjske pravice	1.833.129	1.907.407
Neopredmetena sredstva	23.653.281	19.888.785

Med **neopredmetenimi sredstvi** so izkazani emisijski kuponi za potrebe proizvodnje EE v skupini HSE in programska oprema.

V letu 2012 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da so se dobe koristnosti glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti spremenile, kar je vplivalo na spremembo amortizacijske stopnje. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti je bila v letu 2012 obračunana amortizacija v skupni višini 59.061 EUR, kar je 42.426 EUR manj od obračunane amortizacije prvotno določene dobe koristnosti.

v EUR

Neopredmetena sredstva	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2011	5.371.887	4.730.745	10.102.632
Pridobitve	27.377.412	286.674	27.664.086
Odtujitve	-14.767.921	0	-14.767.921
Nabavna vrednost 31.12.2011	17.981.378	5.017.419	22.998.797
Odpisana vrednost 1.1.2011	1.053.775	2.660.175	3.713.950
Amortizacija	0	449.837	449.837
Oslabitve	-1.053.775	0	-1.053.775
Odpisana vrednost 31.12.2011	0	3.110.012	3.110.012
Knjigovodska vrednost 1.1.2011	4.318.112	2.070.570	6.388.682
Knjigovodska vrednost 31.12.2011	17.981.378	1.907.407	19.888.785

v EUR

Neopredmetena sredstva	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2012	17.981.378	5.017.419	22.998.797
Pridobitve	7.695.201	378.021	8.073.222
Odtujitve	-3.856.427	0	-3.856.427
Nabavna vrednost 31.12.2012	21.820.152	5.395.440	27.215.592
Odpisana vrednost 1.1.2012	0	3.110.012	3.110.012
Amortizacija	0	452.299	452.299
Odpisana vrednost 31.12.2012	0	3.562.311	3.562.311
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	17.981.378	1.907.407	19.888.785
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	21.820.152	1.833.129	23.653.281

Nepremičnine, naprave in oprema (2)

v EUR

Nepremičnine, naprave in oprema	31. december 2012	31. december 2011
Zgradbe	1.434.579	1.469.574
Proizvajalna oprema	116.849	121.930
Druge oprema	3.001.999	4.099.328
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	7.753.775	7.141.996
Nepremičnine, naprave in oprema	12.307.202	12.832.828

Med nepremičninami, napravami in opremo so izkazani poslovni prostori, sončna elektrarna, ostala oprema in investicija v izgradnjo HE na srednji Savi.

V letu 2012 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše opreme in ugotovljeno je bilo, da so se dobe koristnosti nekatere opreme spremenile glede na prvotno predvidene. Zaradi spremembe dobe koristnosti je bila v letu 2012 obračunana amortizacija v višini 254.931 EUR, ker je 68.573 EUR več od obračunane amortizacije prvotno določene dobe koristnosti.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek, niti nima sredstev v finančnem najemu.

v EUR

Nepremičnine, naprave in oprema	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2011	1.731.210	127.010	6.442.361	6.006.550	14.307.131
Pridobitve	0	0	0	4.045.147	4.045.147
Odtujitve	0	0	-364.725	0	-364.725
Prenosi iz investicij v teku	2.074	0	2.907.627	-2.909.701	0
Nabavna vrednost 31.12.2011	1.733.284	127.010	8.985.263	7.141.996	17.987.553
Odpisana vrednost 1.1.2011	228.761	0	4.274.210	0	4.502.971
Amortizacija	34.949	5.080	936.062	0	976.091
Odtujitve	0	0	-324.337	0	-324.337
Odpisana vrednost 31.12.2011	263.710	5.080	4.885.935	0	5.154.725
Knjigovodska vrednost 1.1.2011	1.502.449	127.010	2.168.151	6.006.550	9.804.160
Knjigovodska vrednost 31.12.2011	1.469.574	121.930	4.099.328	7.141.996	12.832.828

v EUR

Nepremičnine, naprave in oprema	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2012	1.733.284	127.010	8.985.263	7.141.996	17.987.553
Pridobitve	0	0	0	1.114.372	1.114.372
Odtujitve	0	0	-556.812	0	-556.812
Prenosi iz investicij v teku	0	0	496.944	-496.944	0
Ostali prenosi	0	0	0	-5.649	-5.649
Nabavna vrednost 31.12.2012	1.733.284	127.010	8.925.395	7.753.775	18.539.464
Odpisana vrednost 1.1.2012	263.710	5.080	4.885.935	0	5.154.725
Amortizacija	34.995	5.081	1.523.481	0	1.563.557
Odtujitve	0	0	-486.020	0	-486.020
Odpisana vrednost 31.12.2012	298.705	10.161	5.923.396	0	6.232.262
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	1.469.574	121.930	4.099.328	7.141.996	12.832.828
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	1.434.579	116.849	3.001.999	7.753.775	12.307.202

Naložbe v odvisne družbe (3)

v EUR

Odvisna družba	31. december 2012	31. december 2011
DEM d.o.o.	387.058.979	387.058.979
SENG d.o.o.	152.692.249	152.692.249
HESS d.o.o.	130.089.548	127.029.548
TEŠ d.o.o.	224.289.677	224.289.677
TET d.o.o.	11.682.000	24.503.340
PV d.d.	60.408.543	60.408.543
HSE Invest d.o.o.	80.000	80.000
HSE Italia S.r.l.	29.690	29.690
HSE Hungary Kft.	0	4.004.965
HSE Balkan Energy d.o.o.	1.025.063	1.025.063
HSE Adria d.o.o.	102.553	102.553
HSE Bulgaria EOOD	513.220	513.220
HSE MAK Energy DOOEL	26.778	26.778
HSE BH d.o.o.	513.990	513.990
SRESA d.o.o.	60.000	60.000
SKUPAJ	968.572.290	982.338.595

Glavnino sredstev družbe predstavljajo dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe. Med njimi so izkazane naložbe v družbe, kjer ima družba neposredno ali posredno preko drugih lastnikov večinski delež, in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

Odvisna družba		Naslov	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
DEM d.o.o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor, SLO		Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100%	100%
SENG d.o.o.	Erjavčeva 20, 5000 Nova gorica, SLO		Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100%	100%
HESS d.o.o.	C. bratov Cerjakov 33 a, 8250 Brežice, SLO		Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	51%	51%
TEŠ d.o.o.	Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj, SLO		Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	100%	100%
PV d.d.	Partizanska cesta 78, 3320 Velenje, SLO		Pridobivanje rjavega premoga in lignita	77,73%	77,73%
TET d.o.o.	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje, SLO		Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	81,33%	81,33%
HSE Invest d.o.o.	Obrežna ulica 170 a, 2000 Maribor, SLO		Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	25%	25%
SRESA d.o.o.	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje, SLO		Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	60%	60%
HSE Italia S.r.l.	Via Roma 20, Gorizia, Italia		Trgovanje z električno energijo	100%	100%
HSE Balkan Energy d.o.o.	Bulevar Mihaila Pupina 117, Beograd, Srbija		Trgovanje z električno energijo	100%	100%
HSE Adria d.o.o.	Miramarska 24, Zagreb, Hrvaška		Trgovanje z električno energijo	100%	100%
HSE Bulgaria EOOD	45 a Bulgaria Blvd., Triaditza Region, Sofia, Bolgaria		Trgovanje z električno energijo	100%	100%
HSE MAK Energy DOOEL	Belasica no. 2, Skopje, Makedonija		Trgovanje z električno energijo	100%	100%
HSE BH d.o.o.	Ul.Bulevar Meše Selimovića br.16, Sarajevo, BIH		Trgovanje z električno energijo	100%	100%

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb za leto 2012

v EUR

Odvisna družba	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
DEM d.o.o.	563.849.951	17.596.532	76.965.275	7.341.405	546.253.419
SENG d.o.o.	262.520.195	72.058.403	42.854.162	7.078.935	190.461.792
HESS d.o.o.	265.169.755	5.633.426	10.491.111	1.217.607	259.536.329
TEŠ d.o.o.	1.192.103.061	796.834.484	293.042.637	32.460.877	395.268.577
PV d.d.	219.462.673	108.155.567	131.720.698	19.741	111.307.106
TET d.o.o.	50.594.218	15.938.711	47.518.419	56.600	34.655.507
HSE Invest d.o.o.	2.434.048	1.426.630	6.663.012	36.326	1.007.418
SRESA d.o.o.	80.275	9	90	-18.844	80.266
HSE Italia S.r.l.	155.956	6.440	7.685.600	28.728	149.516
HSE Balkan Energy d.o.o.	2.071.778	1.125.538	33.109.956	247.569	946.240
HSE Adria d.o.o.	6.983.041	6.058.476	100.286.426	461.949	924.565
HSE Bulgaria EOOD	656.984	169.477	7.174.460	1.303	487.507
HSE MAK Energy DOOEL	3.523.753	3.456.945	7.148.310	21.727	66.808
HSE BH d.o.o.	4.224.918	3.631.604	11.725.954	82.022	593.314
SKUPAJ	2.573.830.606	1.032.092.242	776.386.110	49.035.946	1.541.738.366

v EUR

Spremembe dolgoročnih finančnih naložb	2012
Povečanje naložbe v družbo HESS d.o.o.	3.060.000
Prostovoljna likvidacija družbe HSE Hungary Kft.	-4.004.965
Slabitev naložbe v družbo TET d.o.o.	-12.821.340
Skupaj spremembe dolgoročnih finančnih naložb	-13.766.305

Nobena od odvisnih družb ne kotira na borzi. Zato razloge za morebitno slabitev ni bilo mogoče ugotavljati na podlagi borznih cen. Preverili so se morebitni razlogi za slabitev na podlagi primerjave razlike med knjigovodsko vrednostjo dolgoročne finančne naložbe družbe s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb. Knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb so višje od knjigovodske vrednosti dolgoročne finančne naložbe, razen pri dveh družbah v tujini, kjer so nižje do 10% zaradi padca tečajev njihovih valut v primerjavi z EUR.

Za delež v družbi TET se je na dan 31.12.2012 izvedla cenitev za računovodske namene, in sicer se je kot nadomestljiva vrednost upoštevala poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, ker namerava družba svoj delež v letu 2013 prodati. Cenitev je pripravila družba KF Finance d.o.o. Iz Poročila o oceni vrednosti 81,33% deleža lastniškega kapitala v družbi TET na dan 31.12.2012 izhaja, da znaša poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, 14.122.350 EUR (z razponom med 11.682.000 EUR in 16.632.000 EUR). Zaradi splošne negotovosti na trgu in računovodske previdnosti je bila dolgoročna finančna naložba v družbo TET oslABLJENA do vrednosti 11.682.000 EUR. Znesek slabitve na dan 31.12.2012 tako znaša 12.821.340 EUR.

Revizijo odvisnih družb v Sloveniji je za leto 2012 izvedla revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. V tujini so se revidirale družbe HSE Balkan Energy, HSE Adria in HSE BH. Ostale družbe v tujini zaradi nedoseganja kriterijev za revidiranje po lokalni zakonodaji za leto 2012 niso bile revidirane. Prav tako v letu 2012 ni bila revidirana družba SRESA, saj še ne izvaja dejavnosti.

v EUR

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe	2012	2011
Stanje 1. januarja	982.338.595	965.079.695
Pridobitve, povečanja	3.060.000	17.258.900
Oslabitve	-12.821.340	0
Prostovoljna likvidacija družbe	-4.004.965	0
Stanje 31. decembra	968.572.290	982.338.595

Odložene terjatve za davek (4)

Odložene terjatve za davek so oblikovane iz naslova odhodkov, ki vplivajo na poslovni izid posameznega leta, niso pa davčno priznani v tem letu, in iz naslova poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki je izkazana na rezervi za pošteno vrednost in še ne vpliva na poslovni izid.

Sprememba terjatev za odloženi davek v letu 2012 znaša 498.901 EUR, v višini 474.735 EUR je pripoznana v izkazu poslovnega izida, v višini 24.166 EUR pa v izkazu finančnega položaja.

Odložene terjatve za davek so preračune na 17% davčno stopnjo, ki velja za leto 2013, razen odloženih terjatev za obveznosti iz naslova odpravnin in jubilejnih nagrad ter iz naslova slabitve dolgoročne finančne naložbe v družbo Premogovnik Velenje, ki so preračunane na 15% davčno stopnjo, ki bo veljala od leta 2015 naprej.

v EUR

Odložene terjatve za davek	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Izvedeni finančni instrumenti	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	94.804	3.014.478	31.057	0	3.140.339
V breme/(dobro) poslovnega izida	7.925	-85.792	-7.095	0	-84.962
V breme/(dobro) drugega vseobsegajočega donosa	0	0	0	561.910	561.910
Stanje na dan 31.12.2011	102.729	2.928.686	23.962	561.910	3.617.287
Stanje na dan 1.1.2012	102.729	2.928.686	23.962	561.910	3.617.287
V breme/(dobro) poslovnega izida	-41.015	498.374	17.376	0	474.735
V breme/(dobro) drugega vseobsegajočega donosa	0	0	0	24.166	24.166
Stanje na dan 31.12.2012	61.714	3.427.060	41.338	586.076	4.116.188

Kratkoročne finančne naložbe in posojila (5)

v EUR

Kratkoročne finančne naložbe in posojila	31. december 2012	31. december 2011
Kratkoročne finančne naložbe	23.066	0
Kratkoročne finančne terjatve in posojila do družb v skupini	303.576.705	109.317.324
SKUPAJ	303.599.771	109.317.324

Med **kratkoročnimi finančnimi terjatvami do družb v skupini** je izkazana terjatev iz naslova nadomestila za dane starševske garancije družbam v skupini v višini 2.123.198 EUR. V letu 2011 so bila nadomestila za dane starševske garancije družbam v skupini izkazane med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do skupine v višini 1.711.124 EUR ter v višini 240.731 EUR med drugimi kratkoročnimi sredstvi (razmejitev).

Med **danimi kratkoročnimi posojili do družb v skupini** so v višini 301.453.507 EUR izkazana kratkoročna okvirna posojila družbi TEŠ z obračunanimi obrestmi. Kratkoročna okvirna posojila so bili družbi TEŠ odobrena v okviru upravljanja z denarnimi sredstvi v skupini HSE (»cash management«) – zadolževanje med družbami v skupini HSE, z rokom vračila do konca marca 2013. Posojila so bila družbi TEŠ odobrena za zagotovitev premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ za investicijo v nadomestni blok 6 do črpanja dolgoročnih posojil družbe TEŠ pri EIB in EBRD.

Obrestne mere se na dan 31.12.2012 gibljejo v razponu od 3,5% p.a. fiksna do 4,63% p.a. fiksna. Posojila niso zavarovana.

Družba TEŠ je v prvem kvartalu leta 2013 črpala dolgoročni posojili pri EIB in EBRD za namen financiranja projekta nadomestni blok 6. Na podlagi slednjega je družba TEŠ nemudoma v celoti poplačala obvladujoči družbi HSE kratkoročna okvirna posojila, ki jih je imela odobrena za namen premostitvenega financiranja projekta v okviru »cash managementa« skupine HSE.

v EUR

Gibanje kratkoročnih posojil	31. december 2012	31. december 2011
Stanje 1. januarja	109.317.324	48.193.825
Povečanje	208.849.499	265.213.040
Vračila	-16.713.316	-204.089.541
Stanje 31. decembra	301.453.507	109.317.324

Kratkoročne poslovne terjatve (6)

v EUR

Kratkoročne poslovne terjatve	31. december 2012	31. december 2011
Do družb v skupini	14.934.325	9.676.573
Do kupcev	163.887.193	132.818.196
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-834.877	-10.569
Dani predujml	7.493.366	99.175
Do državnih in drugih inštitucij	24.030.619	5.450.488
Do drugih	6.060.932	2.271.448
Popravek vrednosti terjatev do drugih	-19.396	-19.396
SKUPAJ	215.552.162	150.285.915

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo terjatve za prodano EE, terjatve za storitve izvajanja določenih funkcij za odvisne družbe (trgovanje, finančna funkcija, IT funkcija ipd.).

Po posameznih družbah skupine je bilo stanje terjatev konec poročevalskega obdobja sledeče:

v EUR

Družba v skupini	Država	31. december 2012	31. december 2011
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	Slovenije	71.365	0
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	Slovenije	3.032.970	23.102
Premogovnik Velenje d.d.	Slovenije	662.711	861.889
HESS d.o.o.	Slovenije	39.650	58.529
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	Slovenije	32.004	1.768.948
HSE Invest d.o.o.	Slovenije	0	3.120
Golte d.o.o.	Slovenije	376	486
Gost d.o.o.	Slovenije	356	465
HSE Balkan Energy d.o.o.	Srbija	721.458	1.886.090
HSE Hungary Kft.	Madžarska	0	1.737
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška	5.166.612	3.116.204
HSE Bulgaria EOOD	Bolgarija	14.085	3.821
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina	1.930.786	17.422
HSE Italia S.r.l.	Italija	5.599	1.932.278
HSE MAK Energy DOOEL	Makedonija	3.256.353	2.482
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		14.934.325	9.676.573

Kratkoročne terjatve do kupcev sestavljajo v glavnini terjatve iz naslova prodaje EE v Sloveniji in v tujini. Glede na povečan obseg trgovanja z EE v primerjavi z letom 2011 so višje tudi terjatve do kupcev.

Med **kratkoročnimi poslovnimi terjatvami za dane predujme** predstavlja glavnino predujem za plačilo prenosnih kapacitet za EE (gre za depozitno poravnalni račun). Konec leta 2011 je bila ta terjatev izkazana med danimi depoziti na odpoklic v višini 6.857.611 EUR.

Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij se v glavnini nanašajo na terjatev za vstopni davek na dodano vrednost. S 1.1.2013 je začela veljati sprememba ZDDV-1 G, po kateri se prejeti računi iz tujine evidentirajo v DDV evidence po datumu izdaje. Pred omenjeno spremembo je trenutek obračuna DDV nastal na datum opravljene storitve. Zaradi te spremembe se je zamaknila pravica odbitka vstopnega DDV za en mesec (iz decembra 2012 v januar 2013).

Kratkoročne poslovne terjatve do drugih v višini 6.060.932 EUR predstavljajo v glavnini dane kratkoročne garancije kot varščine za plačilo EE na borzi v tujini. V januarju 2013 so se terjatve znižale za 5.754.109 EUR zaradi menjave banke v tujini in posledično spremenjenega načina zavarovanja trgovanja na borzi EEX (prej je bilo zahtevano denarno kritje, sedaj ima družba kreditno linijo).

Družba konec leta 2012 nima terjatev do posloводства in članov NS.

Druga kratkoročna sredstva (7)

v EUR

Druga kratkoročna sredstva	31. december 2012	31. december 2011
Odloženi stroški	1.975.957	5.081.798
Nezaračunani prihodki	445.666	2.489.224
SKUPAJ	2.421.623	7.571.022

Med **drugimi kratkoročnimi sredstvi** družba izkazuje kratkoročne odložene stroške in kratkoročno nezaračunane prihodke, v glavnini povezane s trgovanjem z EE.

Denar in denarni ustrezniki (8)

v EUR

Denar in denarni ustrezniki	31. december 2012	31. december 2011
Denarna sredstva na računih	3.179.992	2.690.360
Depoziti čez noč	20.502	17.332
Depoziti na odpoklic	0	7.195.440
Depoziti vezani do treh mesecev	0	8.300.000
SKUPAJ	3.200.494	18.203.132

Družba ima za potrebe izvajanja dejavnosti odprte račune doma in v tujini, na katerih je konec leta 2012 imela 3.179.992 EUR denarnih sredstev.

Kapital (9)

v EUR

Kapital	31. december 2012	31. december 2011
Vpoklicani kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Rezerve iz dobička	384.313.947	359.472.048
Rezerva za pošteno vrednost	-8.169.827	-3.509.887
Zadržani poslovni izid	21.477.090	23.364.810
Celotni kapital	988.423.184	970.128.945

Vrednost **osnovnega kapitala** in **kapitalskih rezerv** se v letu 2012 ni spremenila.

Druge rezerve iz dobička so se povečale za 24.841.899 EUR, in sicer:

- po sklepu skupščine za del čistega poslovnega izida leta 2011 v višini 3.364.810 EUR in
- po sklepu NS na predlog generalnega direktorja za polovico čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 21.477.089 EUR.

Družba med **rezervo za pošteno vrednost** v skupni vrednosti -8.169.827 EUR izkazuje konec leta 2012:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za EE (terminske pogodbe),
- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone (terminske pogodbe),
- pošteno vrednost valutnih zamenjav in
- pošteno vrednost obrestnih zamenjav za prejeta posojila.

Rezerva za pošteno vrednost se je v letu 2012 zmanjšala za -4.659.940 EUR, kar je v glavnini posledica nižjih cen standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone konec leta 2012, kot so bile v obdobju njihove sklenitve. Drugi večji razlog je zmanjšanje negativne poštene vrednosti obrestnih zamenjav.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za EE gre za sklenitev poslov za nakupe EE na tuji borzi za obdobja od 2013 do 2014, s čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo EE v istem obdobju. Za nakupe EE v letu 2012, ki so bili zavarovani s standardiziranimi rokovnimi pogodbami, se je znižala rezerva za pošteno vrednost in kumulativno povečala nabavna vrednost prodanega blaga v izkazu poslovnega izida za 8.289.942 EUR. Iz nihanj cen EE na borzi je bil pri sklenjenih terminskih poslih v letu 2012 dosežen kumulativno negativen finančni učinek v višini -9.331.146 EUR. Negativna končna vrednost rezerve za pošteno vrednost pri standardiziranih rokovnih pogodbah za EE za obdobja od 2013 do 2014 je rezultat nižjih cen EE na borzi konec leta 2012, kot v obdobju sklenitve teh pogodb za nakupe EE in znaša -2.303.451 EUR.

Družba se je v letu 2012 zavarovala pred tveganji sprememb cene emisijskih kuponov s sklenitvijo standardiziranih rokovnih pogodb za nakup emisijskih kuponov za leto 2012 in 2013. Za realizirane nakupe emisijskih kuponov v letu 2012, ki so bili zavarovani s standardiziranimi rokovnimi pogodbami, se je znižala rezerva za pošteno vrednost in povečala nabavna vrednost emisijskih kuponov med neopredmetenimi sredstvi v vrednosti 185.065 EUR. Negativna končna vrednost omenjenih pogodb za nakup emisijskih kuponov za leto 2013 je rezultat nižjih cen emisijskih kuponov na borzi konec leta 2012 kot v obdobju sklenitve in znaša -3.004.948 EUR.

Družba je konec marca 2011 sklenila posel obrestne zamenjave, pri katerem je konec leta 2012 znašala negativna poštena vrednost -2.820.568 EUR (z upoštevanjem odloženih davkov).

Konec leta 2012 družba izkazuje negativno pošteno vrednost valutnih zamenjav v vrednosti - 40.860 EUR (z upoštevanjem odloženih davkov).

v EUR

Rezerva za pošteno vrednost	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Terminske pogodbe za emisijske kupone	Obrestne zamenjave	Valutne zamenjave	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	2.733.850	0	0	105.236	2.839.086
Oblikovanje, povečanje	16.994.711	0	-1.998.986	-248.654	14.747.071
Zmanjšanje	-19.969.090	0	0	-105.236	-20.074.326
Prenos med odhodke	-1.021.718	0	0	0	-1.021.718
Stanje na dan 31.12.2011	-1.262.247	0	-1.998.986	-248.654	-3.509.887
Stanje na dan 1.1.2012	-1.262.247	0	-1.998.986	-248.654	-3.509.887
Oblikovanje, povečanje	1.438.632	2.935.023	-821.582	38.639	3.590.712
Zapiranje, zmanjšanje	0	0	0	169.155	169.155
Zmanjšanje	-10.769.778	-6.125.036	0	0	-16.894.814
Prenos med odhodke	8.289.942	185.065	0	0	8.475.007
Stanje na dan 31.12.2012	-2.303.451	-3.004.948	-2.820.568	-40.860	-8.169.827

Vrednost **zadržanega poslovnega izida** se je v letu 2012 znižala za 1.887.720 EUR, in sicer se je:

- znižala za del izplačila bilančnega dobička leta 2011 lastniku v višini 20.000.000 EUR,
- znižala za del bilančnega dobička 2011, ki je bil prenesen po sklepu skupščine med druge rezerve v višini 3.364.810 EUR in
- povečala za polovico čistega poslovnega izida leta 2012 v višini 21.477.090 EUR.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade (10)

v EUR

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	31. december 2012	31. december 2011
Odpravnine	472.685	547.497
Jubilejne nagrade	193.020	187.201
SKUPAJ	665.705	734.698

Konec leta 2012 družba izkazuje **rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade** v višini 665.705 EUR, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2012.

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v družbi na dan 31.12.2012 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje julij – september 2012),
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbi,
- rast povprečne bruto plače v višini 1,9% za leto 2013, 1,5% za leti 2014 in 2015, ter 3,0% v naslednjih letih,
- diskontna obrestna mera 4,6% in
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

Družba je v letu 2012 oblikovala rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v višini 66.452 EUR in jih črpala za izplačane jubilejne nagrade v višini 135.445 EUR.

Druge rezervacije (11)

v EUR

Druge rezervacije	31. december 2012	31. december 2011
Za tožbe	6.501.957	7.982.714
SKUPAJ	6.501.957	7.982.714

Med **drugimi rezervacijami** družba izkazuje

- Rezervacijo iz naslova vloženih tožb družbe TDR-Metalurgija d.d. – v stečaju in z njo povezanih družb ter zaposlenih, ki je bila oblikovana v letu 2008. Dva od štirih postopkov pred sodiščem sta bila rešena v korist družbe, v preostalih dveh postopkih ni prišlo do spremembe. V vrednosti so vključene tudi zamudne obresti.
- Rezervacijo za zahtevano plačilo nadomestila za omejeno rabo prostora (NORP), zaračunano družbi na osnovi Spremembe Uredbe o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo EE (UL 1/08), ki jo je družba oblikovala v letu 2007. Družba je to rezervacijo v letu 2012 odpravila. Na podlagi šestih od sedmih postopkov pred sodiščem jih je bilo šest zaključenih v korist družbe (štirje v letu 2012). Zato družba pričakuje, da bo v njeno korist odločeno tudi v zadnjem odprtem postopku pred sodiščem.

v EUR

Gibanje drugih rezervacij	Za tožbe
Stanje na dan 1.1.2011	7.657.477
Oblikovanje, povečanje	554.761
Zmanjšanje - črpanje	-229.524
Stanje na dan 31.12.2011	7.982.714
Stanje na dan 1.1.2012	7.982.714
Oblikovanje, povečanje	412.947
Zmanjšanje - odprava	-1.893.704
Stanje na dan 31.12.2012	6.501.957

Dolgoročne finančne obveznosti (12)

v EUR

Dolgoročne finančne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Do bank	86.160.206	97.510.862
Drugo	3.398.275	2.498.733
SKUPAJ	89.558.481	100.009.595

Družba izkazuje med dolgoročnimi obveznostmi **dolgoročna finančna posojila do bank**, in sicer:

- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2003 za dobo 12-ih let pri konzorciju slovenskih bank,
- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2007 za dobo 10-ih let pri slovenski banki in
- dolgoročno finančno posojilo, najeto v letu 2008 za dobo 20 let pri EIB.

Vrednosti glavnice prejetih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2013, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi.

Obresti prejetih posojil se poravnava kvartalno oz. polletno, obračunani nezapadli del za leto 2012 je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi oziroma med drugimi kratkoročnimi obveznostmi (razmejitevami).

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2003, bo dokončno odplačano oktobra 2015. Glavnica se odplačuje kvartalno. Dogovorjena obrestna mera je tri mesečni Euribor z minimalnim pribitkom. Posojilo je zavarovano z desetimi blanco menicami.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2007, bo dokončno odplačano januarja 2017. Glavnica se odplačuje polletno. Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni Euribor z minimalnim pribitkom. Posojilo je zavarovano s šestimi blanco lastnimi trasiranimi menicami.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2008, bo dokončno odplačano septembra 2028. Glavnica se odplačuje polletno. Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni Euribor z minimalnim pribitkom. Posojilo je v celoti zavarovano z garancijo tuje banke za dobo sedmih let.

Družba zapadle obroke glavnice in obresti plačuje v rokih.

Družba je v letu 2011 sklenila posel obrestnega ščitenja z izvedenim finančnim instrumentom obrestna zamenjava (IRS) za znesek v višini 50 mio EUR. Začetni datum ščitenja je 30.3.2011, datum zapadlosti pa 1.3.2016. Ocenjena poštena vrednost obrestne zamenjave na dan 31.12.2012 v višini -3.398.275 EUR je izkazana med **drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi** ter na rezervi za pošteno vrednost. Podrobnejša razkritja so v točki 4.5.8.8.4.

v EUR

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti	Prejeta posojila	Poštena vrednost izvedenih finančnih instrumentov	SKUPAJ
Stanje 1. januarja 2012	97.510.862	2.498.733	100.009.595
Pridobitve	0	899.542	899.542
Prenos na kratkoročni del	-11.350.656	0	-11.350.656
Stanje 31. decembra 2012	86.160.206	3.398.275	89.558.481

Kratkoročne finančne obveznosti (13)

v EUR

Kratkoročne finančne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Do družb v skupini	77.169.836	50.099.536
Do bank	156.452.200	29.697.845
Drugo	72.295	310.816
SKUPAJ	233.694.331	80.108.197

Kratkoročne finančne obveznosti iz naslova posojil do družb v skupini predstavljajo kratkoročna okvirna posojila najeta, v okviru »cash managementa«. Kratkoročna okvirna posojila, najeta v okviru »cash managementa« skupine HSE, so zavarovana z bianco menicami.

Kratkoročne finančne obveznosti iz naslova posojil do bank predstavljajo del glavnih dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2013, kratkoročna posojila, najeta v letu 2012 pri poslovnih bankah za namen obvladovanja likvidnosti v skupini HSE in v okviru tega za namen premostitvenega financiranja obveznosti družbe TEŠ za projekt postavitve nadomestnega bloka 6 ter črpane limite na transakcijskem računu. Zaradi časovnih zamikov pri črpanju dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD so bila kratkoročna posojila pri poslovnih bankah konec leta 2012 podaljšana. Kratkoročna posojila so zavarovana z bianco menicami.

Obrestne mere za kratkoročna posojila se gibljejo v razponu od 3,39% do 4,21%. Nezapadle obračunane obresti kratkoročnih posojil konec leta znašajo 1.060.945 EUR.

Za najem oz. podaljšanje kratkoročnih posojil, kratkoročnih okvirnih posojil in kratkoročnih posojil v obliki limitov na transakcijskem računu je družba ravnala v skladu z določili Uredbe o pogojih in postopkih zadolževanja pravnih oseb iz 87. Člena Zakona o javnih financah in v skladu s tem s strani resornega ministrstva in MF pridobila ustrezna soglasja.

S črpanjem dolgoročnih posojil TEŠ pri EIB in EBRD za namen financiranja projekta nadomestni blok 6 in posledično s poplačilom kratkoročnih okvirnih posojil družbe TEŠ do družbe HSE, je tudi družba HSE v prvem kvartalu leta 2013 vrnila kratkoročna okvirna posojila, ki jih je imela najeta v okviru »cash managementa« skupine HSE pri odvisnih družbah DEM, TET in HESS ter predčasno delno odplačala del kratkoročnih posojil pri poslovnih bankah, ki so bila najeta za premostitveno financiranje projekta nadomestni blok 6.

Med **drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi** je izkazana negativna poštena vrednost valutnih zamenjav v višini 72.295 EUR.

v EUR

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti	Prejeta posojila	Poštena vrednost izvedenih finančnih instrumentov	SKUPAJ
Stanje 1. januarja 2012	79.797.381	310.816	80.108.197
Pridobitve	198.921.215	72.295	198.993.510
Prenos na kratkoročni del	11.350.656	0	11.350.656
Odplačila	-56.447.216	-310.816	-56.758.032
Stanje 31. decembra 2012	233.622.036	72.295	233.694.331

Kratkoročne poslovne obveznosti (14)

v EUR

Kratkoročne poslovne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Do družb v skupini	82.492.658	61.178.574
Do skupaj obvladovanih družb	153.522	0
Do dobaviteljev	105.974.512	81.210.143
Predujmi	5.253	355.977
Do zaposlencev	923.290	757.824
Do državnih in drugih institucij	21.411.321	2.539.361
Drugo	36.796	40.653
SKUPAJ	210.997.352	146.082.532

Med **kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini** družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno EE od odvisnih družb.

Obveznosti do posamezne družbe v skupini na dan poročevalskega obdobja so prikazane v spodnji tabeli:

v EUR

Družbe v skupini	Država	31. december 2012	31. december 2011
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	Slovenija	39.782.385	33.785.172
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	Slovenija	10.528.603	9.299.893
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	Slovenija	10.028.796	4.974.527
Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.	Slovenija	5.360.894	8.029.239
HESS d.o.o.	Slovenija	1.560.923	1.222.254
MHE Lobnica d.o.o.	Slovenija	5.323	0
HSE Invest d.o.o.	Slovenija	210.934	142.408
HTZ VELENJE I.P. d.d.	Slovenija	5.182	37.137
Premogovnik Velenje d.d.	Slovenija	22.933	53.572
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška	6.162.081	2.426.788
HSE Balkan Energy d.o.o.	Srbija	1.484.517	211.642
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina	3.449.097	798.907
HSE Bulgaria EOOD	Bolgarija	584.777	195.300
HSE MAK Energy DOOEL	Makedonija	3.306.213	0
GOST d.o.o.	Slovenija	0	1.735
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		82.492.658	61.178.574

Med **kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev** družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno EE v Sloveniji in tujini. Glede na povečan obseg trgovanja z EE v primerjavi z letom 2011 so višje tudi obveznosti do dobaviteljev.

Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij predstavljajo obveznost za davek na dodano vrednost, obveznost za trošarino, obveznosti za decembrske prispevke za plače in prispevke od drugih prejemkov iz delovnega razmerja, ki jih je dolžan plačati delodajalec. Največjo postavko predstavlja obveznost za DDV. S 1.1.2013 je začela veljati sprememba ZDDV-1 G, po kateri se prejeti računi iz tujine evidentirajo v DDV evidence po datumu izdaje. Pred omenjeno spremembo je trenutek obračuna DDV nastal na datum opravljene storitve. Zaradi te spremembe, se je kot posledica samoobdavčitve, zamaknila obveznost obračuna DDV za en mesec (iz decembra 2012 v januar 2013).

Druge kratkoročne obveznosti (15)

v EUR

Druge kratkoročne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Vnaprej vračunani stroški	3.173.828	6.167.717
SKUPAJ	3.173.828	6.167.717

Družba izkazuje med drugimi kratkoročnimi obveznostmi vnaprej vračunane stroške, v glavnini povezane z nakupi EE.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva (16)

v EUR

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva	31. december 2012	31. december 2011
Dana poročstva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji	660.581.437	759.803.967
Dane starševske garancije za odvisne družbe v tujini	5.500.000	8.344.000
Dana poročstva drugim	62.124.606	350.000
Skupaj pogojne obveznosti	728.206.043	768.497.967

V letu 2011 je družba med pogojnimi obveznostmi razkrivala tudi dana poročstva iz naslova bančnih garancij in ostalih oblik zavarovanj na področju trgovanja z EE. To je sedaj razkrito v okviru kreditnega tveganja.

Prav tako je družba v letu 2011 med pogojnimi obveznostmi razkrivala vrednost sklenjenih standardiziranih rokovnih pogodb za nakup EE, kar je sedaj razkrito pri cenovnem tveganju.

Dana poročstva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji so podrobneje razkrita v spodnji tabeli:

v EUR

Upravičenec	Dolžnik	Vrsta poročstva	Osnovni pravni posel	OD	DO	Vrednost v mio EUR	Pogojna obveznost v EUR na dan 31.12.2012
Evropska Investicijska Banka/konzorcij bank	SENG	Poročstvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 15.02.06	15.02.06	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 43 mio EUR + obresti + stroški	33.250.000
Geoplina d.o.o.	TEŠ	Poročstvena izjava	Dolgoročna kupoprodajna pogodba za zemeljski plin št. 277 med TEŠ in Geoplina, z dne 23.11.06, 17.02.10	23.11.06	Za čas veljavnosti pogodbe	Za čas 2011-2015 skupaj 96 mio EUR + stroški + obresti	61.500.000
Konzorcij Alstom	TEŠ	Starševska garancija	Pogodba med TEŠ d.o.o. in konzorcijem Alstom (Contract on the design, procurement and erection of the power island for the facility called "Sostanj Unit 6"), z dne 27.6.2008 + aneksi	25.11.09	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 695 mio EUR + eskalacijska klavzula + montaža + obresti + stroški	407.831.437
Evropska Investicijska Banka/konzorcij bank	TEŠ	Poročstvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 24.11.10	24.11.10	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 88 mio EUR + obresti + stroški	88.000.000
UniCredit Slo, SID	TEŠ	Poročstvo za posojilo bank	Kreditna pogodba št. K 1967/07-SIN-107/07, z dne 21.12.07, 24.11.10	21.12.07	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 24 mio EUR + obresti + stroški	4.000.000
EBRD	TEŠ	Poročstvo za posojilo EBRD	Dogovor o poročstvu in povračilu škode med HSE in EBRD, z dne	12.1.11	Za čas veljavnosti posojilne pogodbe	Skupaj 160 mio EUR + obresti + stroški	66.000.000
Skupaj pogojne obveznosti iz danih poročstev in starševskih garancij odvisnim družbam							660.581.437

Ob upoštevanju povišanja ocenjene vrednosti investicije v primerjavi z NIP5 v višini 127.083.332 EUR družba HSE iz naslova kritja morebitnih povečanj vrednosti investicije izkazuje do družbe TEŠ na dan 31.12.2012 pogojne obveznosti v višini 61.874.606 EUR.

Davčni organi lahko kadarkoli v desetih letih po poteku leta, v katerem je treba odmeriti davek, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb oz. drugih davkov in dajatev.

Družba ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročili morebitno obveznost iz tega naslova.

Med pogojnimi sredstvi družba izkazuje glavnico kazni, ki jo je plačala v letu 2009 kot obvladujoča družba tedaj delujoče odvisne družbe TDR Metalurgija, ko je bila ta obtožena kartelnega dogovarjanja. Družba je sprožila spor pred Komisijo Evropske skupnosti za vračilo kazni v višini 9.100.000 EUR.

V letu 2011 je družba med pogojnimi sredstvi razkrivala prejete bančne garancije in druge oblike zavarovanj iz naslova trgovanja z EE, kar je sedaj razkrito pri kreditnem tveganju.

4.5.8.2 Izkaz poslovnega izida

Čisti prihodki od prodaje (17)

Čiste prihodke od prodaje ustvari družba v glavnini s prodajo EE. Znesek prihodkov iz tega naslova predstavlja 96 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

Prihodke od trgovskega blaga predstavlja prodajna vrednost emisijskih kuponov za trgovanje.

Prihodke od opravljenih storitev je družba ustvarila s storitvami, povezanimi z EE (Pol, prodaja kapacitet na meji, manipulativni stroški), storitvami, opravljenimi za odvisne družbe v tujini, in najemninami.

v EUR

Čisti prihodki od prodaje	2012	2011
a) na domačem trgu	753.439.978	568.940.352
Električne energije	720.742.697	565.983.279
Ostalega trgovskega blaga in materiala	31.476.038	1.062.344
Storitev	1.221.243	1.894.729
b) na tujem trgu	1.179.048.733	789.177.378
Električne energije	1.131.285.517	778.826.230
Ostalega trgovskega blaga in materiala	28.450.553	6.233.578
Storitev	19.312.663	4.117.570
Skupaj čisti prihodki od prodaje	1.932.488.711	1.358.117.730

Drugi poslovni prihodki (18)

Največje vrednosti drugih poslovnih prihodkov predstavljata vračilo z izvršbo zaseženih sredstev na računu družbe v novembru 2010 (gre za izpodbijane pravne posle iz obdobja enega leta pred uvedbo stečaja družbe TDR Metalurgija) na osnovi sodbe Vrhovnega sodišča v višini 7.152.891 EUR in prihodki od odprave rezervacij v višini 1.893.704 EUR (podrobneje pojasnjeno v točki 5.8.1.(11)).

Stroški blaga, materiala in storitev (19)

V **nabavni vrednosti prodanega blaga**, ki predstavlja 99% vseh poslovnih odhodkov, so izkazani odhodki za nakup EE, odhodki za nakup emisijskih kuponov za trgovanje, odvisni stroški nakupa EE in negativni neto efekt tečajnih razlik. V tej vrednosti je upoštevan tudi negativni rezultat iz zaključenih poslov zavarovanja nakupov EE s standardiziranimi rokovnimi pogodbami.

Med **stroški materiala** predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški goriva, stroški pisarniškega materiala in stroški strokovne literature.

Med **stroški storitev** predstavljajo največje vrednosti stroški intelektualnih storitev, stroški vzdrževanja računalniške opreme in programov, stroški sponzorstva in reklame ter stroški bančnih garancij.

v EUR

Stroški blaga, materiala in storitev	2012	2011
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.807.947.665	1.245.037.346
Odvisni stroški prodanega blaga	53.524.452	41.247.845
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.861.472.117	1.286.285.191
Skupaj stroški materiala	259.732	213.105
Skupaj stroški storitev	5.938.977	6.060.369
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev	1.867.670.826	1.292.558.665

v EUR

Stroški revizorja	2012	2011
Revidiranje letnih poročil*	23.940	25.270
Druge nerevizijske storitve	0	4.800
Skupaj stroški revizorja	23.940	30.070

*Pogodbena vrednost za leto

Stroški dela (20)

Med stroški dela so izkazani stroški plač in ostalih prejemkov zaposlenecv, vključno s prispevki delodajalca. V kalkilirani so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2012, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30.6.2013.

Na družbo do konca leta 2012 niso bile naslovljene dodatne zahteve zaposlenecv po izplačilih na podlagi določb zakona, kolektivne pogodbe oz. akta družbe.

Povprečno število zaposlenih po stopnjah formalne izobrazbe je razkrito v poslovnem delu letnega poročila.

v EUR

Stroški dela	2012	2011
Plače	6.834.693	6.570.563
Stroški pokojninskih zavarovanj	871.801	838.709
Stroški drugih zavarovanj	506.078	490.457
Drugi stroški dela	562.356	651.353
Skupaj stroški dela	8.774.928	8.551.082

Odpisi vrednosti (21)

v EUR

Odpisi vrednosti	2012	2011
Amortizacija neopredmetenih sredstev	452.299	449.837
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	1.563.556	976.091
Popravek ali odpis vrednosti terjatev	824.349	19.336
Prodaja in odpisi NNO in NS	6.548	16.139
Skupaj odpisi vrednosti	2.846.752	1.461.403

Med odpisi vrednosti je izkazana amortizacija, oblikovanje popravkov vrednosti dvomljivih terjatev, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 4.5.8.1 in izguba pri prodaji opreme.

Porast stroška amortizacije nepremičnin, naprav in opreme v primerjavi z letom 2011 je posledica večjih nakupov računalniške opreme v drugi polovici leta 2012 in skrajšanja dobe koristnosti nekatere opreme, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 4.5.8.1 (2).

Finančni prihodki (22)

Med **finančnimi prihodki iz deležev** so izkazani izplačani dobički odvisnih družb.

Finančni prihodki iz obresti v glavnini predstavljajo obračunane obresti za dana posojila družbam v skupini.

Med **drugimi finančnimi prihodki** so izkazana nadomestila za dane starševske garancije družbam v skupini.

v EUR

Finančni prihodki	2012	2011
Iz dividend in drugih deležev dobičku	2.711.269	1.847.040
Obresti iz danih posojil in depozitov	7.214.242	1.886.454
Drugo	2.123.198	1.951.855
Skupaj finančni prihodki	12.048.709	5.685.349

Finančni odhodki (23)

Finančne odhodke za obresti v glavnini sestavljajo obračunane obresti iz prejetih dolgoročnih in kratkoročnih posojil od bank in družb v skupini.

Finančne odhodke od slabitve finančnih naložb v odvisne družbe predstavlja slabitev naložbe v družbo TET.

Med **drugimi finančnimi odhodki** je izkazana izguba ob likvidaciji odvisne družbe v tujini, ki je nastala zaradi negativnih tečajnih razlik.

v EUR

Finančni odhodki	2012	2011
Iz prejetih posojil	7.753.911	3.298.008
Od slabitve finančnih naložb v odvisne družbe	12.821.340	0
Drugo	785.865	0
Skupaj finančni odhodki	21.361.116	3.298.008

Davki (24)

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost, Zakonu o trošarinah in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Podružnici družbe na Češkem in Slovaškem sta zavezanki za davek od dohodka pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2012 plačuje po stopnji 18% od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2012 znaša 11.717.691 EUR. Družba je v letu 2012 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2011 plačala 10.260.161 EUR akontacij davka od dohodkov in konec leta 2012 izkazuje obveznost za odmerjeni davek v višini 1.457.530 EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v razkritju pri terjatvah za odložene davke točka 4.5.8.1 (4).

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, popravljeni v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v naslednji tabeli.

v EUR		
Izračun obračunanega davka	2012	2011
Poslovni izid pred davki	54.197.135	58.004.766
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji (18%)	9.755.484	11.600.953
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-488.028	-407.215
Davek od davčnih olajšav	-129.547	-79.002
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-30.303	-62.147
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	2.585.684	122.250
Davek od ostalih sprememb v davčnem obračunu	24.401	15.346
Davek	11.717.691	11.190.185
Efektivna davčna stopnja	21,62%	19,29%

Čisti poslovni izid (25)

Družba je leto 2012 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 42.954.179 EUR.

v EUR		
Vrsta poslovnega izida	2012	2011
Kosmati donos iz poslovanja	1.943.501.488	1.359.019.422
Poslovni izid iz poslovanja	63.509.542	55.617.425
Finančni izid	-9.312.407	2.387.341
Poslovni izid pred davki	54.197.135	58.004.766
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	42.954.179	46.729.619

4.5.8.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa družba izkazuje rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za nakupe EE, emisijskih kuponov in pošteno vrednost obrestnih ter valutnih zamenjav v skupni vrednosti -4.659.940 EUR.

Rezultat iz naslova realiziranih in na novo sklenjenih standardiziranih rokovnih pogodb za EE v letu 2012 znaša -1.041.204 EUR. Podrobnejša razkritja so predstavljena v točki 4.5.8.1 (9). Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla družba plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Rezultat iz naslova realiziranih in na novo sklenjenih standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone v letu 2012 znaša -3.004.948 EUR. Podrobnejša razkritja so predstavljena v točki 4.5.8.1 (9). Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla družba plačala ceno, ki jo je dogovorila ob sklenitvi posla.

Družba je v letu 2011 sklenila obrestno zamenjavo, za katero znaša neto efekt spremembe poštene vrednosti v letu 2012 -821.582 EUR, kar pomeni končno negativno pošteno vrednost obrestne zamenjave v višini -3.398.274 EUR, od katere je družba obračunala za 577.707 EUR terjatve za odloženi davek.

Družba je v letu 2012 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih poštena vrednost je znašala na dan 31.12.2011 z upoštevanimi odloženimi davki -248.654 EUR. V letu 2012 je sklenila nove posle in jih delno v letu 2012 tudi zaprla. Poštena vrednost odprtih valutnih zamenjav konec leta 2012 znaša -49.229 EUR, od katere je družba obračunala za 8.369 EUR terjatve za odloženi davek, tako da je neto efekt -40.860 EUR.

Ob upoštevanju naštetega celotni vseobsegajoči donos konec leta 2012 znaša 38.294.239 EUR.

4.5.8.4 Izkaz denarnega toka

Podatki v izkazu denarnega toka so dobljeni iz izkaza finančnega položaja v poročevalskem in preteklem letu in iz izkaza poslovnega izida v poročevalskem letu.

Da pa bi bili pritoki čim bližje prejemkom, odtoki pa izdatkom, so bila v izkazu denarnih tokov izvedena naslednja izločanja:

- zmanjšanje iz naslova standardiziranih rokovnih pogodb za EE in emisijske kupone za leto 2012 na rezervi za pošteno vrednost in povečanje na poslovnih odhodkih in
- zmanjšanje iz naslova poštene vrednosti obrestne zamenjave na rezervi za pošteno vrednost in izdatkih pri financiranju.

Povečanje izdatkov pri naložbenju in prejemkov pri financiranju je posledica premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ za investicijo nadomestnega bloka 6 do črpanja dolgoročnih posojil, kar je podrobneje razkrito pri kratkoročnih finančnih terjativah, kratkoročnih finančnih obveznostih in likvidnostnem tveganju.

v EUR

Vrste denarnih tokov	2012	2011
Denarni tokovi iz poslovanja	57.917.957	29.798.354
Denarni tokovi iz naložbenja	-187.640.684	-93.128.020
Denarni tokovi iz financiranja	114.720.089	42.091.371
Denarni izid v obdobju	-15.002.638	-21.238.295

4.5.8.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto.

Družba sestavlja izkaz gibanja kapitala v obliki sestavljene razpredelnice.

V letu 2012 je prišlo v okviru transakcij z lastniki do izplačila udeležbe v dobičku v višini 20.000.000 EUR, kar predstavlja del bilančnega dobička družbe leta 2011.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je spremenil za 38.294.239 EUR, in sicer:

- povečal za čisti poslovni izid tekočega leta v višini 42.954.179 EUR in
- zmanjšal za spremembo drugih sestavin vseobsegajočega donosa v višini 4.659.940 EUR (vrednost standardiziranih rokovnih pogodb za EE, poštena vrednost obrestnih in valutnih zamenjav).

Na posameznih postavkah kapitala družbe je v tekočem letu prišlo do sprememb v višini 24.841.899 EUR, in sicer za:

- prenos bilančnega dobička preteklega leta v višini 3.364.810 EUR med druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine in
- razporeditev polovice čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 21.477.089 EUR med druge rezerve iz dobička po sklepu NS na predlog poslovodstva.

Bilančni dobiček leta 2012 predstavlja polovico čistega poslovnega izida tekočega leta in znaša 21.477.090 EUR. O delitvi bilančnega dobička odloča lastnik.

v EUR

Bilančni dobiček	2012	2011
Čisti poslovni izid tekočega leta	42.954.179	46.729.619
Povečanje rezerv iz dobička po sklepu uprave (zakonskih rezerv, rezerv za lastne deleže in statutarne rezerv)	-21.477.089	-23.364.809
Bilančni dobiček	21.477.090	23.364.810

4.5.8.6 Povezane družbe

v EUR

Družba v skupini	Prodaje v letu 2012	Nakupi v letu 2012	Dana posojila z obrestmi na dan 31.12.12	Prejeta posojila z obrestmi na dan 31.12.12	Prihodki od danih starševskih garancij
DEM d.o.o.	76.168	71.528.813	0	67.153.484	0
SENG d.o.o.	8.199.581	40.635.184	0	0	214.973
HESS d.o.o.	138.717	8.426.041	0	7.013.484	0
TEŠ d.o.o.	36.389.678	281.699.377	301.453.507	0	1.883.205
TET d.o.o.	286.427	37.773.641	0	3.002.869	0
PV d.d.	3.983.510	116.046	0	0	0
HSE Invest d.o.o.	3.900	44.570	0	0	0
HSE Italia S.r.l.	7.241.034	7.597.531	0	0	0
HSE Hungary Kft.	160.624	1.339	0	0	0
HSE Balkan Energy d.o.o.	20.430.068	28.111.427	0	0	19.266
HSE Adria d.o.o.	89.812.364	95.679.531	0	0	5.200
HSE Bulgaria EOOD	6.459.839	6.571.826	0	0	554
HSE MAK Energy DOOEL	6.405.945	6.546.869	0	0	0
HSE BH d.o.o.	2.186.372	7.555.541	0	0	0
Skupaj družbe v skupini	181.774.227	592.287.736	301.453.507	77.169.837	2.123.198
SOENERGETIKA d.o.o.	0	318.481	0	0	0
Skupaj obvladovane družbe	0	318.481	0	0	0
SKUPAJ	181.774.227	592.606.217	301.453.507	77.169.837	2.123.198

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV), vključno z obrestmi prejetih in danih posojil med HSE in povezanimi družbami v letu 2012. Pri danih in prejetih posojilih je prikazano stanje konec leta 2012 (posojilo z obrestmi). Prihodki od danih starševskih garancij v letu 2012 so prikazani ločeno, in sicer v neto vrednost (brez DDV). Vrednosti starševskih garancij so razkrite v točki 4.5.8.1 (16) Pogojne obveznosti in pogojna sredstva.

Stanje odprtih poslovnih terjatev s povezanimi osebami je razkrito v točki 4.5.8.1 (6) Kratkoročne poslovne terjatve, stanje odprtih poslovnih obveznosti pa v točki 4.5.8.1 (14) Kratkoročne poslovne obveznosti.

Posli z Republiko Slovenije in pravnimi osebami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije

v EUR

Poslovni partner	Odpрте terjatve na dan 31.12.2012	Odpрте obveznosti na dan 31.12.2012	Odhodki v letu 2012	Prihodki v letu 2012
Elektro-Slovenija	5.141.963	1.563.630	9.005.144	47.759.928
Elektro Maribor energija plus d.o.o.	9.299.263	0	0	82.146.566
Elektro Ljubljana d.d./Elektro energija d.o.o.	24.501.535	0	2.177.637	229.818.789
E3, energetika, ekologija, ekonomija, d.o.o.	13.479.045	1.017	583.586	71.003.153
Elektro Celje energija d.o.o.	8.501.756	67.088	692.893	82.708.567
Elektro Gorenjska prodaja d.o.o.	6.242.325	4.187	796.564	51.940.003
Talum d.d.	3.936.469	0	0	31.314.109
GEN-I d.d.	1.147.884	1.161.639	9.996.658	14.032.309

HSE je v 100% lasti RS. Družba z Vlado RS v letu 2012 ni sklepala poslov.

V tabeli so prikazani posli s pravnimi osebami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti RS in izvajajo energetske dejavnosti oz. so v neposredni lasti teh družb ter so za HSE z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je RS večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

4.5.8.7 Prejemki

Prejemki poslovođij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice) in
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov NS vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov NS znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v NS in revizijski komisiji.

Družba v letu 2012 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb.

Med kratkoročnimi poslovnimi dolgovi so izkazane obveznosti za decembrske plače poslovođstvu družbe in zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ter decembrske sejnine članom NS za opravljanje funkcije v NS.

v EUR

Prejemki poslovođstva, članov nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe v letu 2012	Plača	Drugi prejemki	Bonitete	Povračila stroškov	SKUPAJ
Poslovođstvo	140.335	19.607	4.545	1.723	166.209
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije	0	106.715	196	3.719	110.630
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.760.509	134.256	51.001	41.518	1.987.284
Skupaj prejemki	1.900.844	260.578	55.742	46.959	2.264.122

Prejemki članov nadzornega sveta in posloводства družbe 2012

v EUR

Prejemki posloводства	Plača bruto	Plača neto	Drugi prejemki - nagrada za del. uspešnost	Drugi prejemki - regres	Drugi prejemki - solidarnostna pomoč	Boniteta uporaba avtomobila	Boniteta zavarovanje D&O	Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	Povračila stroškov	Skupaj
Matjaž Janežič	129.685	63.970	14.354	763	2.010	4.167	26	2.273	1.409	154.687
Blaž Košorok	10.650	5.240	0	0	0	352	0	207	314	11.522
Skupaj prejemki	140.335	69.210	14.354	763	2.010	4.518	26	2.480	1.723	166.209
Prejemki članov nadzornega sveta	Sejнина bruto	Sejнина neto	Potni stroški	Strošek izobraževanja	Boniteta D&O	Skupaj				
Dolinar Drago	21.553	18.653	2.533	0	13	24.086				
Jeromel Rene	9.291	7.200	0	0	0	9.291				
Korošec Vekoslav	15.713	12.307	183	0	13	15.896				
Molan Marjanca	6.488	4.949	0	0	79	6.488				
Prevalnik Stanislav	6.488	5.047	126	0	79	6.614				
Ravnikar Marjan	16.843	13.085	58	0	13	16.901				
Šalamun Igor	2.873	2.264	48	0	0	2.921				
Turnšek Mojca	9.291	7.537	434	0	0	9.725				
Skupaj prejemki	88.540	71.043	3.383	0	196	91.923				
Prejemki članov revizijske komisije	Sejнина bruto	Sejнина neto	Potni stroški	Strošek izobraževanja	Boniteta D&O	Skupaj				
Jeromel Rene	2.171	1.683	0	0	0	2.171				
Molan Marjanca	1.093	847	0	0	0	1.093				
Ravnikar Marjan	4.678	3.633	10	0	0	4.687				
Skupaj prejemki	7.942	6.163	10	0	0	7.952				
Prejemki članov kadrovsko nominacijske komisije	Sejнина bruto	Sejнина neto	Potni stroški	Strošek izobraževanja	Boniteta D&O	Skupaj				
Dolinar Drago	2.894	2.435	248	0	0	3.143				
Korošec Vekoslav	2.135	1.678	31	0	0	2.165				
Ravnikar Marjan	2.135	1.662	10	0	0	2.144				
Skupaj prejemki	7.164	5.776	288	0	0	7.452				

4.5.8.8 Finančni instrumenti in tveganja

To poglavje je povezano s točko 4.5.7.19 računovodskega poročila in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

4.5.8.8.1 Kreditno tveganje

Velik del aktivnosti, pri katerih se srečujemo s tveganjem neizpolnitve nasprotne stranke v družbi, izhaja iz dejavnosti trgovanja in finančne dejavnosti, pri čemer pa pretežni del obsega teh aktivnosti predstavljajo pogodbeni odnosi s partnerji z visoko kreditno sposobnostjo. Za obliko poslovnega odnosa z drugimi partnerji se odločamo na podlagi predhodnih analiz kreditne sposobnosti partnerja, ki v nadaljevanju določa možen obseg in časovni horizont poslovanja, elemente pogodbenega odnosa, predvsem pa potreben obseg dodatnih zavarovanj izpolnitve pogodbenih obveznosti v obliki bančnih in korporativnih garancij, prejetih predujmov in drugih ustreznih oblik zavarovanja. Pri oblikovanju pogodbenega odnosa in izbiri zavarovanj še posebej upoštevamo morebitne omejitve lokalne zakonodaje partnerja, saj je ta bistvena v postopku izterjave morebitnih neizpolnjenih obveznosti ali unovčevanju prejetih zavarovanj.

Kreditno izpostavljenost do posameznih partnerjev spremljamo dnevno, na podlagi tega spremljamo tudi kreditno tveganje in ga uravnavamo s prilagajanjem limitov poslovanja in pravočasnimi zahtevami k predložitvi morebitnih dodatnih zavarovanj. Če ocenimo, da se je kreditna sposobnost partnerja poslabšala ali pa je bilo povečanje kreditne izpostavljenosti posledica dviga splošne (pričakovane) ravni tržnih cen, takoj pristopimo k pridobivanju dodatnih zavarovanj.

Nezavarovani delež terjatev je vsota dela prodaje partnerjem na odprti račun v okviru določenih kreditnih limitov. Prodaja na odprti račun je v skladu z internimi pravilniki možna v okviru odobrenih kreditnih limitov partnerjem glede na njihovo finančno moč in tveganje. Med nezavarovanimi terjatvami prevladujejo terjatve do partnerjev z najvišjo bonitetno oceno ter do partnerjev, ki sodijo v visoko regulirano dejavnost in so pogosto v državni lasti. V skupino slednjih sodijo tudi npr. ponudniki sistemskih storitev, kjer pridobitev zavarovanj terjatev, podobno kot pri npr. borzah, ni možno, sodijo pa v bonitetni razred z nizkim tveganjem neizpolnitve.

Ne glede na ocenjeno nizko tveganje partnerjev vsak bonitetni razred predstavlja višje ali nižje povprečno tveganje izgube zaradi neplačila oz. neizpolnitve pogodbenih obveznosti. Tudi zavarovane terjatve nosijo določeno tveganje neizpolnitve glede na bonitetni razred garanta, oboje pa spremljamo z oceno vrednosti možne izgube zaradi neizpolnitve. Terjatve do partnerjev so zavarovane z bančnimi garancijami, s korporativnimi poroštv, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov in z depoziti. Izjemoma so terjatve zavarovane z menicami, in sicer v kombinaciji s korporativnimi poroštv, ali pa kot samostojen instrument v primeru manjšega obsega poslovanja s partnerjem. Kadar v slednjem primeru kot partner nastopa družba z omejeno odgovornostjo v lasti fizičnih oseb terjatve zavarujemo z avaliranimi menicami. Družba ima zavarovanih okoli 85% terjatev do kupcev.

V letu 2012 so naši partnerji, z redkimi izjemami, redno poravnali svoje obveznosti.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo. Glavnina zapadlih terjatev konec leta 2012 se nanaša na izdane račune za EE, ki so bili do izdelave tega poročila že poravnane.

Družba ima konec leta 2012 oblikovanih za 854.273 EUR dvomljivih terjatev.

V letu 2012 je bila na novo oblikovana dvomljiva terjatev iz naslova prodaje EE, in sicer v višini 75% osnovne terjatve. Višino dvomljive terjatve smo ocenili ob upoštevanju običajne višine poplačil v stečajnih postopkih.

v EUR

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih terjatev	2012	2011
Stanje 1. januarja	29.965	458.922
Izterjane odpisane terjatve	0	-189.035
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	824.308	19.336
Dokončen odpis terjatev	0	-259.258
Stanje 31. decembra	854.273	29.965

v EUR

Terjatve po zapadlosti	Nezapadle	Do 3 mesece	Od 3 do 6 mesecev	Od 6 do 12 mesecev	Zapadle nad leto dni	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve	142.868.760	7.417.155	0	29.965	0	150.315.880
Kratkoročne finančne terjatve	109.317.324	0	0	0	0	109.317.324
Dolgoročne poslovne terjatve	870.313	0	0	0	0	870.313
Stanje na dan 31.12.2011	253.056.397	7.417.155	0	29.965	0	260.503.517
Kratkoročne poslovne terjatve	206.076.457	9.190.366	0	1.109.647	29.965	216.406.435
Kratkoročne finančne terjatve	303.576.705	0	0	0	0	303.576.705
Dolgoročne poslovne terjatve	676.352	0	0	0	0	676.352
Stanje na dan 31.12.2012	510.329.514	9.190.366	0	1.109.647	29.965	520.659.492

Terjatve, zapadle do treh mesecev, so bile do konca januarja 2013 že poravnane.

Na dan 31.12.2012 je imela družba 3.189.580 EUR zapadlih obveznosti do dobaviteljev, ki jih je do 4.1.2013 poravnala. Del svojih obveznosti do dobaviteljev ima družba zavarovanih z danimi bančnimi garancijami, menicami in ostalimi oblikami zavarovanj.

4.5.8.2 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje oziroma tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in s tem nesposobnostjo družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Za upravljanje likvidnostnega tveganja družba HSE v skladu z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP), oblikuje in izvaja politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki jo potrdi poslovodstvo in NS v letnem poslovnem načrtu. V ta namen se spremlja likvidnostna situacija družbe tako na dnevni kot na mesečni oziroma letni ravni in se o njej tekoče informira poslovodstvo in NS družbe.

Družba spremlja in aktivno obvladuje likvidnostno tveganje z:

- ažurnim spremljanjem denarnih tokov na dnevni, mesečni in letni ravni;
- upravljanjem z denarnimi sredstvi na nivoju skupine HSE (»cash management«), katerega glavni cilj je optimizacija likvidnosti družb v skupini preko izkoriščanja sinergijskih učinkov skupine kot celote;
- zagotavljanjem likvidnostne rezerve v obliki odobrenih kreditnih linij pri poslovnih bankah (v obliki okvirnih kreditov in limitov na transakcijskih računih);
- plasiranjem kratkoročnih likvidnostnih presežkov v obliki varnih in likvidnih kratkoročnih depozitov pri poslovnih bankah in v obliki združevanja denarnih sredstev na nivoju skupine HSE (»cash pooling«);
- aktivnim odnosom do finančnih trgov.

V razmerah finančno gospodarske krize je obvladovanje likvidnostnega tveganja izrednega pomena, zato se je previdnost pri obvladovanju plačilne sposobnosti močno povečala. Posebno pozornost družba zato posveča učinkovitemu planiranju denarnih tokov, kar omogoča pravočasno napoved morebitnih likvidnostnih presežkov in primanjkljajev ter optimalno upravljanje le-teh.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti družbe v naslednjih letih je razvidna iz spodnjih tabel:

▼ EUR

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti per 31.12.2011	Rok zapadlosti v plačilo			SKUPAJ
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	11.350.657	27.186.161	58.974.044	97.510.862
Dolgoročne poslovne obveznosti do drugih	2.498.733	0	0	2.498.733
Skupaj	13.849.390	27.186.161	58.974.044	100.009.595

▼ EUR

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti per 31.12.2012	Rok zapadlosti v plačilo			SKUPAJ
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	11.350.657	25.476.216	49.333.333	86.160.206
Dolgoročne poslovne obveznosti do drugih	3.398.275	0	0	3.398.275
Skupaj	14.748.932	25.476.216	49.333.333	89.558.481

Leto 2012 je bilo tako za družbo kot za celotno skupino HSE na področju obvladovanja likvidnostnega tveganja eno najtežjih doslej. Predvsem v družbi HSE, kot obvladujoči družbi skupine HSE, smo močno vpeti v največjo slovensko investicijo, projekt postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TE Šoštanj, katere investitor je sicer odvisna družba TEŠ. Zamiki pri izdaji državnega poročstva za dolgoročno posojilo, ki ga namerava najeti TEŠ pri EIB v višini 440 mio EUR, so močno vplivali na likvidnost družb HSE in TEŠ, kakor tudi na ostale družbe v skupini HSE. Vse aktivnosti so bile namreč usmerjene v zagotavljanje kratkoročnega premostitvenega financiranja za obveznosti družbe TEŠ za projekt nadomestni blok 6, do črpanja dolgoročnih virov financiranja družbe TEŠ pri mednarodnih finančnih institucijah EIB in EBRD.

Ker se družba TEŠ skladno z določili pogodbe z bankami ne more kratkoročno zadolžiti na finančnih trgih, si je morala premostitveno financiranje za obveznosti za investicijo v nadomestni blok 6 v letu 2012 zagotoviti z zadolževanjem v okviru skupine HSE (»cash management«) in v okviru lastnih sredstev. Ker v skupini HSE ni na razpolago dovolj prostih denarnih sredstev za zagotovitev premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ za investicijo nadomestni blok 6, se je za namen obvladovanja likvidnosti skupine HSE in v okviru tega za namen premostitvenega financiranja obveznosti družbe TEŠ, pri poslovnih bankah zadolžila obvladujoča družba HSE, kot edini družbenik TEŠ. Na dan 31.12.12 je znesek kratkoročnih okvirnih kreditov odobrenih družbi TEŠ s strani HSE znašal kar 300,6 mio EUR, v katerih so angažirana lastna sredstva družbe HSE, sredstva družb v skupini HSE in kratkoročni krediti najeti s strani HSE pri poslovnih bankah.

Družba HSE si je za namen obvladovanja likvidnosti v skupini HSE in v okviru tega za namen premostitvenega financiranja obveznosti družbe TEŠ za projekt nadomestni blok 6 pri poslovnih bankah v letu 2012 uspela zagotoviti zadostno količino kratkoročnih kreditov in jih preko koledarskega leta uspela tudi uspešno podaljšati. Glede na stanje na finančnih trgih in na težave, s katerimi se soočajo poslovne banke, smatramo slednje kot potrditev dobrega poslovnega ugleda in zaupanja, ki ga tako družba kot skupina HSE uživa na finančnih trgih.

V letu 2012 je obvladovanje likvidnostnega tveganja bilo zaznamovano tudi z dejavnostmi na mednarodnih trgih, ki so bile pogojene s padanjem kreditne ocene države. Tuje banke so namreč družbi pričele omejevati kreditne linije zaradi povečanega državnega tveganja. Ne glede na slednje, si je družba tudi na mednarodnih trgih uspela zagotoviti zadostno višino kreditnih linij za nemoteno poslovanje in je slednje smatrala še kot dodatni uspeh in potrditev dobre bonitete družbe in skupine HSE.

V mesecu marcu 2013 je družba TEŠ črpala dolgoročni posojili pri EIB in EBRD za namen financiranja projekta nadomestni blok 6. S tem je likvidnostni krč tako družbe kot tudi skupine HSE popustil in likvidnost skupine se je sprostila.

Skladno z vsem zgoraj navedenim se ocenjuje, da je bilo likvidnostno tveganje v letu 2012 ustrezno obvladovano.

4.5.8.8.3 Tečajno tveganje

Tečajno tveganje je tveganje v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in je vezano na spremembe gibanja deviznih tečajev. Pri poslovanju je tečajno tveganje prisotno v manjši meri, saj je večina prilivov in odlivov vezanih na domačo valuto evro. Tečajno tveganje nastaja predvsem pri izvajanju osnovne dejavnosti, to je pri trgovanju z EE na Madžarskem (nakup EE v HUF). Tečajno tveganje se preko ustrezne strategije ščitenja obvladuje z uporabo izvedenih finančnih instrumentov, in sicer z valutnim terminskim poslom FX Forward sklenjenim s poslovnimi bankami, s katerim se menjalni tečaj tuje valute v primerjavi z domačim fiksira. Družba si s fiksacijo tečaja zagotovi želeno in znano ceno EE v EUR ter obenem tudi znan denarni tok iz naslova plačil v tuji valuti. Posli valutnih zamenjav so sklenjeni na osnovi standardiziranih pogodb ISDA s poslovnimi bankami in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve teh poslov minimalna. Sklenjeni so izključno z namenom varovanja pred tveganji in ne iz špekulativnih razlogov ter se z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) smatrajo kot visoko učinkoviti, saj se sklenjeno valutno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko.

Ostale valute so pri poslovanju minimalno prisotne in družba zato ne dela analize občutljivosti za spremembo tečajev, saj sprememba tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid.

Za preračun sredstev in obveznosti družbe v letu 2012 so bili uporabljeni naslednji tečaji:

v EUR

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2012	Končni tečaj v EUR za leto 2011
Češka	CZK	25,1510	25,7870
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Bosna in Hercegovina	BAM	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,5575	7,5370
Madžarska	HUF	292,3000	314,5800
Makedonija	MKD	61,4870	62,0600
Romunija	RON	4,4445	4,3233
Srbija	RSD	113,3900	103,6300
Švica	CHF	1,2072	1,2156
ZDA	USD	1,3194	1,2939

v EUR

Vrsta finančnih instrumentov per 31.12.2011	EUR	HUF	Ostale valute	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve	150.207.417	0	78.498	150.285.915
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	109.317.324	0	0	109.317.324
Dolgoročne poslovne terjatve	676.417	0	193.896	870.313
Kratkoročne poslovne obveznosti	-143.891.732	-2.135.327	-55.473	-146.082.532
Kratkoročne finančne obveznosti	-80.108.197	0	0	-80.108.197
Dolgoročne finančne obveznosti	-100.009.595	0	0	-100.009.595
Neto izpostavljenost IFP	-63.808.366	-2.135.327	216.921	-65,726,772

v EUR

Vrsta finančnih instrumentov per 31.12.2012	EUR	HUF*	Ostale valute	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve	215.552.162	0	0	215.552.162
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	303.599.771	0	0	303.599.771
Dolgoročne poslovne terjatve	477.553	0	198.799	676.352
Kratkoročne poslovne obveznosti	-210.965.492	-441	-31.419	-210.997.352
Kratkoročne finančne obveznosti	-233.694.331	0	0	-233.694.331
Dolgoročne finančne obveznosti	-89.558.481	0	0	-89.558.481
Neto izpostavljenost IFP	-14.588.818	-441	167.380	-14.421.879

* Konec leta ni bilo odprtih postavk v HUF-ih

v EUR

Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti	2012	2011
do 12 mesecev	4.900.045	3.961.257

4.5.8.8.4 Obrestno tveganje

Družba je izpostavljena obrestnemu tveganju pri finančnih obveznostih, saj ima sklenjene kreditne pogodbe po variabilni obrestni meri vezani na Euribor, ki se dnevno spreminja. Obrestne mere Euribor so se v letu 2012 še dodatno znižale in dosegle zgodovinsko najnižje vrednosti. Obrestno tveganje je v skupini HSE ustrezno obvladovano, saj je bila že v letu 2011 določena strategija njegovega obvladovanja, ki jo je odobril tudi Odbor za tveganja družbe HSE in v kateri se je opredelil delež oziroma raven, do katere se skupina varuje pred tveganjem in instrumenti, s katerimi se varuje. V ta namen ima družba sklenjen posel obrestnega ščitenja z izvedenim finančnim instrumentom obrestna zamenjava (IRS – nterese trate swap). Sklenjeni posel obrestne zamenjave je visoko učinkovit, saj se sklenjeno obrestno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko. Cilj upravljanja z obrestnim tveganjem je ščitenje denarnega toka pred negativnimi vplivi rasti Euriborja na stroške financiranja najetih kreditov ter same razpršenosti tveganja. Varovano razmerje je bilo formalno opredeljeno in dokumentirano že ob začetku varovanja. Postavljena je bila strategija obrestnega ščitenja, določena varovana postavka, instrument varovanja, narava tveganja in način, kako se bo testirala učinkovitost ščitenja. Ker je bilo varovanje uspešno, se spremembe poštene vrednosti pripoznajo neposredno v kapitalu. Posel obrestnega ščitenja je bil sklenjen na osnovi standardizirane pogodbe ISDA s prvovrstno poslovno banko in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve posla minimalna.

v EUR

Sklenjene pogodbe za obrestne zamenjave po ročnosti	2012	2011
od 1 do 5 let	48.484.848	50.000.000

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 50 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza, ki je pripravljena za obe leti na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu so terjatve/obveznosti po variabilni obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS).

v EUR

Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	Čisti poslovni izid 2012		Čisti poslovni izid 2011	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančna sredstva	92.120	-92.120	256.231	-256.231
Finančne obveznosti	-880.994	880.994	-429.434	429.434

4.5.8.8.5 Cenovno tveganje

Terminske pogodbe za EE

Družba HSE je v letu 2009 sprejela Strategijo in Pravilnik za upravljanje s tržnimi tveganji, s čimer je zagotovila dolgoročno trgovanje z EE ter s tem izkoriščanje ugodnih tržnih priložnosti, ki zagotavljajo boljše poslovanje družbe in povečevanje tržnega deleža na trgih EE, hkrati pa definirala merila ocenjevanja cenovnih tveganj ter limite izpostavljenosti družbe omenjenim tveganjem.

Ena od oblik dolgoročnega trgovanja z EE so tudi terminske pogodbe (angl. Futuresi), ki imajo dva popolnoma diametralna osnovna namena: pozicijsko trgovanje ali zavarovanje pred cenovnimi tveganji. Družba HSE trguje s terminskimi pogodbami z namenom zavarovanja dolgoročnih poslov pred cenovnimi tveganji. Pri prodaji ali nakupu EE s fizično dobavo po letu 2012 (poslovanje preko OTC trga, bilateralno sklepanje pogodb) družba HSE istočasno sklene terminsko pogodbo s pozicijsko kontra količino in isto zapadlostjo. Na ta način družba HSE finančno fiksira dobiček od prodajnega oz. nakupnega posla, kar pomeni, da se npr. izguba iz naslova nakupa terminskih pogodb kompenzira z dobičkom iz naslova fizične pogodbe o prodaji EE.

Nakup ali prodaja terminske pogodbe z namenom pozicijskega trgovanja povečuje cenovno izpostavljenost družbe, saj je sklenjena z namenom ustvarjanja večjega dobička na račun nihanja cen EE, pozicijsko pa ni zaprta s pozicijsko kontra terminsko pogodbo. Cenovna izpostavljenost se zmanjša le v primeru sklenitve pozicijsko kontra terminske pogodbe.

Družba HSE je v letu 2012 sklepala le terminske pogodbe za zavarovanje pred cenovnim nihanjem že sklenjenih pogodb s fizično dobavo EE po letu 2012.

Razkritja poslov s terminskimi pogodbami so v točki 4.5.8.1 (9) Kapital in v točki 4.5.8.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.

Emisijski kuponi

Družba HSE je v letu 2010 sprejela Strategijo prodaje lastne proizvodnje z namenom zagotavljanja dolgoročno stabilnih prihodkov od prodaje EE. Podlaga za izvajanje strategije prodaje lastne proizvodnje je pričakovana proizvodnja EE odvisnih družb. Družba HSE tako že v tekočem letu prodaja EE odvisnih družb za nekaj let vnaprej, glavni cilj strategije pa je zavarovanje pred cenovnimi tveganji.

Slovenija kot članica EU in podpisnica Kjotskega protokola se je obvezala med drugim tudi k zmanjšanju CO₂ emisij. Največje breme zmanjševanja CO₂ emisij bodo nosile energetske družbe oz. tiste družbe, ki pri proizvodnji EE uporabljajo ogljične vire energije (premog, plin, mazut, ELKO itd.). Sicer strošek zmanjševanja CO₂ emisij v prvem (2005-2007) in drugem (2008-2012) trgovalnem obdobju ni bil znan, saj so omenjene proizvodne družbe večji del CO₂ emisij pokrile z brezplačno prejetimi emisijskimi kuponi s strani države. Z letom 2013 pa bo prišlo v energetiki do sprememb v načinu dodeljevanja kuponov, saj bodo morale zgoraj omenjene elektrarne v celoti pokriti vse emisije CO₂ z nakupom emisijskih kuponov na prostem trgu. S tem se bodo povečali obratovalni stroški elektrarn, povečalo pa se bo tudi tveganje na spremembo tržne vrednosti emisijskega kupona z vsako prodajo EE iz omenjenih proizvodnih družb brez istočasnega nakupa emisijskih kuponov glede na emisijski faktor CO₂/MWh. To velja tudi za odvisni družbi TEŠ in TET.

Družba HSE se je v letu 2011 odločila, da se bo deloma zavarovala pred tveganji spremembe cene emisijskih kuponov s sprejetjem Strategije trgovanja z emisijskimi kuponi za obdobje 2013-2020 in Sklepa o nakupih emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje po letu 2012, iz katerih izhaja, da mora družba HSE v določenem roku od prodaje količin lastne proizvodnje EE iz TEŠ in TET kupiti določen delež emisijskih kuponov. Posledično sta bila v letu 2011 z odvisnima družbama TEŠ in TET podpisana tudi Sporazuma o upravljanju portfelja z emisijskim kuponi, iz katerih izhaja da HSE upravlja z emisijskimi kuponi obeh družb in skrbi za zadostno količino kuponov za pokrivanje obveznosti do države.

Družba HSE je tako do konca leta 2012 kupila 1.740.462 emisijskih kuponov, ki jih bosta družbi TEŠ in TET potrebovali po letu 2012. Knjigovodska vrednost teh kuponov znaša 20.763.198 EUR. Z nakupom zadevnih kuponov je družba HSE zavarovala del dobička dolgoročno že prodane lastne proizvodnje TEŠ in TET pred cenovnim nihanjem emisijskih kuponov.

Razkritja poslov z emisijskimi kuponi so v točki 4.5.8.1 (1) Neopredmetena sredstva, v točki 4.5.8.2 (17) Čisti prihodki od prodaje in v točki 4.5.8.2 (19) Stroški blaga, materiala in storitev.

v EUR

Sklenjene nakupne standardizirane rokovne pogodbe	2012	2011
Za električno energijo	15.049.106	53.397.388
Za emisijske kupone	16.919.000	0
SKUPAJ	31.968.106	53.397.388

4.5.8.8.6 Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2012 višji glede na stanje konec leta 2011, zaradi večje kratkoročne zadolženosti. Razlog je, da je družba HSE v letu 2012 izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ, saj družba TEŠ zaradi zamika pri pridobivanju državnega poročila, do konca leta 2012 ni uspela črpati dolgoročnih posojil pri EIB in EBRD. Marca 2013 je družba TEŠ črpala dolgoročna posojila pri EIB in EBRD in vrnila vsa premostitvena posojila HSEju, HSE pa je delno odplačal kratkoročna posojila. S črpanjem dolgoročnih posojil se je likvidnostni krč skupine HSE sprostil.

v EUR

Upravljanje s kapitalom	2012	2011
Dolgoročne finančne obveznosti	89.558.481	100.009.595
Kratkoročne finančne obveznosti	233.694.331	80.108.197
Skupaj finančne obveznosti	323.252.812	180.117.792
Skupaj kapital	988.423.184	970.128.945
Finančne obveznosti/kapital	0,33	0,19
Neto finančna obveznost	320.052.318	161.914.660
Neto dolg/kapital	0,32	0,17

4.5.8.9 Poštene vrednosti

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne instrumente, razen izpeljanih finančnih instrumentov, ki so evidentirana po poštenu vrednosti.

v EUR

Finančni instrumenti	31. december 2012		31. december 2011	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po poštenu vrednosti	389.566	389.566	246.500	246.500
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	366.500	366.500	246.500	246.500
Izpeljani finančni instrumenti (sredstva)	23.066	23.066	0	0
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	523.005.713	523.005.713	278.676.684	278.676.684
Finančne terjatve	303.576.705	303.576.705	109.317.324	109.317.324
Poslovne terjatve	216.228.514	216.228.514	151.156.228	151.156.228
Denarna sredstva	3.200.494	3.200.494	18.203.132	18.203.132
Skupaj neizpeljana finančna sredstva	523.395.279	523.372.213	278.923.184	278.923.184
Neizpeljane finančne obveznosti po poštenu vrednosti	3.470.570	3.470.570	2.809.549	2.809.549
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	3.470.570	3.470.570	2.809.549	2.809.549
Neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	530.779.594	530.779.594	323.390.775	323.390.775
Bančna posojila	319.782.242	319.782.242	177.308.243	177.308.243
Poslovne obveznosti	210.997.352	210.997.352	146.082.532	146.082.532
Skupaj neizpeljane obveznosti	534.250.164	534.250.164	326.200.324	326.200.324

v EUR

Finančna sredstva vrednotena po poštenu vrednosti glede na hierarhijo	31. december 2012	31. december 2011
Finančna sredstva po poštenu vrednosti druge ravni	23.066	0
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	366.500	246.500
Skupaj finančna sredstva po poštenu vrednosti	389.566	246.500

4.5.8.10 Ostala razkritja

Družba je v letu 2011 pričela s proizvodnjo EE v SE v Velenju, kar pomeni, da poleg dejavnosti trgovanja z EE, opravlja tudi dejavnost proizvodnje. Vezano na določila EZ družba ločeno spremlja dejavnost proizvodnje EE v SE. V letu 2012 je družba ustvarila iz tega naslova 20.031 EUR prihodkov od prodaje in imela 1.689 EUR stroškov za zavarovanje opreme in stroškov nadomestil za služnost. Sama elektrarna je izkazana kot proizvodna oprema v sklopu osnovnih sredstev družbe, za katero je bilo v tem letu obračunane 5.080 EUR amortizacije. Čisti dobiček pred davki tako znaša 13.262 EUR.

4.5.8.11 Dogodki po datumu poročanja

Po datumu Izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2012.

5 RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE

5.1 Revizorjevo poročilo za skupino HSE

Deloitte.

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze skupine HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE (v nadaljevanju Skupina), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2012, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da skupinski računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irskije (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družic članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Skupine na dan 31. decembra 2012 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah:

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Naša odgovornost je podati oceno o tem, ali je poslovno poročilo skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v zvezi s tem so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni zgolj na oceno skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Ljubljana, 28. junij 2013

5.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Generalni direktor je odgovoren, da za vsako posamezno poslovno leto pripravi skupinske računovodske izkaze v skladu z MSRP in veljavno zakonodajo, kot jih je sprejela EU, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja skupine HSE.

Generalni direktor upravičeno pričakuje, da bo skupina HSE v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so skupinski računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja skupine HSE.

Odgovornost generalnega direktorja pri izdelavi skupinskih računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne
- skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP, sprejetimi v EU.

Generalni direktor potrjuje, da so skupinski računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Generalni direktor je skupinske računovodske izkaze skupine HSE za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2012, sprejel dne 28.6.2013.

Ljubljana, 28. junij 2013

Blaž Košorok,
generalni direktor HSE d.o.o.

5.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Računovodski del skupinskega računovodskega poročila predstavlja skupinske računovodske izkaze s pojasnili skupine HSE (v nadaljevanju Skupina).

Na podlagi sklepa AUKN RS v vlogi predstavnika ustanovitelja z dne 29.11.2010 Skupina od 1.1.2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. je revidirala skupinske računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

5.4 Skupinski računovodski izkazi

5.4.1 Skupinski izkaz finančnega položaja

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo 5.5.8.1	31. december 2012	31. december 2011
	SREDSTVA		2.595.852.738	2.275.886.031
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		2.294.319.898	1.970.829.476
I.	Neopredmetena sredstva	1	46.605.673	47.817.146
II.	Nepremičnine, naprave in oprema	2	2.231.808.245	1.900.121.752
III.	Naložbene nepremičnine	3	266.073	281.019
IV.	Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	4	422.300	4.378.971
V.	Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	5	3.995.914	5.137.980
VI.	Dolgoročne poslovne terjatve	6	1.234.782	1.685.613
VII.	Druga dolgoročna sredstva	7	520.189	632.148
VIII.	Odložene terjatve za davek	8	9.466.722	10.774.847
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		301.532.840	305.056.555
I.	Sredstva namenjena za prodajo		210.556	213.830
II.	Zaloge	5	33.913.722	33.177.324
III.	Kratkoročne finančne naložbe in posojila		1.210.394	1.894.071
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	6	247.340.093	188.986.897
V.	Terjatve za odmerjeni davek	28	3.026.808	6.814.899
VI.	Druga kratkoročna sredstva	7	9.036.070	6.962.296
VII.	Denar in denarni ustrezniki	8	6.795.197	67.007.238
	KAPITAL IN OBVEZNOSTI		2.595.852.738	2.275.886.031
A.	KAPITAL	9	1.473.462.757	1.409.097.763
I.	Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II.	Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III.	Rezerve iz dobička		384.313.947	359.472.047
IV.	Rezerva za pošteno vrednost		(9.391.631)	(4.292.977)
V.	Zadržani poslovni izid		438.408.173	392.977.563
VI.	Uskupinjevalni popravek kapitala		(1.203.048)	(823.705)
VII.	Kapital manjšinskih lastnikov		70.533.342	70.962.861
B.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		458.930.107	501.407.398
I.	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	10	14.509.581	14.010.145
II.	Druge rezervacije	11	45.113.607	53.403.922
III.	Druge dolgoročne obveznosti	12	13.277.434	18.131.459
IV.	Dolgoročne finančne obveznosti	13	383.769.140	411.791.973
V.	Dolgoročne poslovne obveznosti	14	2.223.015	4.068.412
VI.	Odložene obveznosti za davek		37.330	1.487
C.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		663.459.874	365.380.870
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	15	224.986.772	81.031.495
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	16	427.839.634	273.158.937
IV.	Obveznosti za odmerjeni davek	28	1.514.480	1.388.703
V.	Druge kratkoročne obveznosti	17	9.118.988	9.801.735

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo 5.5.8.2	2012	2011
1.	Čisti prihodki od prodaje	19	1.807.655.487	1.327.546.308
2.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		2.333.401	1.714.941
3.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	20	41.281.829	32.264.464
4.	Drugi poslovni prihodki	21	45.517.568	28.900.414
	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		1.896.788.285	1.390.426.127
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	22	1.459.518.583	995.533.662
6.	Stroški dela	23	148.039.926	146.313.727
7.	Odpisi vrednosti	24	118.146.203	96.183.027
8.	Drugi poslovni odhodki	25	57.786.308	56.205.456
	POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		113.297.265	96.190.255
9.	Finančni prihodki	26	1.303.482	2.716.453
10.	Finančni odhodki	27	13.261.357	11.461.164
	FINANČNI IZID		-11.957.875	-8.744.711
	POSLOVNI IZID PRED DAVKI		101.339.390	87.445.544
11.	Obračunani davek		13.996.266	17.563.285
12.	Odloženi davki		1.362.575	129.156
	DAVEK	28	15.358.841	17.692.441
13.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	29	85.980.549	69.753.103
	Čisti poslovni izid obračunskega leta večinskega lastnika		89.099.073	69.759.487
	Čisti poslovni izid obračunskega leta manjšinskega lastnika		-3.118.524	-6.384

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.3 Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

Zap. št.	Postavka	Pojasnilo	2012	2011
13.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		85.980.549	69.753.103
16.	Dobički in izgube, ki izhajajo iz pretvorbe računovodskih izkazov družb v tujini		-379.343	-369.873
17.	Neto dobiček (izguba) za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev		177.554	-108.266
18.	Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	5.5.8.3	-5.060.543	-7.079.467
19.	CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA		80.718.217	62.195.497
	Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta večinskega lastnika		83.838.010	62.332.996
	Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta manjšinskega lastnika		-3.119.793	-137.499

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.4 Skupinski izkaz denarnega toka

v EUR

Zap. št.	Postavka	2012	2011
A.	DENARNI TOKOVI IZ POSLOVANJA		
a)	Postavke izkaza poslovnega izida	168.972.633	133.802.117
	Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.844.345.680	1.354.779.496
	Poslovni odhodki (razen za prevrednotenje in amortizacijo) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(1.666.360.984)	(1.194.232.263)
	Davek iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(9.012.063)	(26.745.116)
b)	Spremembe poslovnih postavk zka finančnega položaja	(12.923.963)	1.703.341
	Začetne manj končne poslovne terjatve	(61.266.763)	(47.632.525)
	Začetna manj končna druga sredstva	(1.117.598)	(39.147)
	Začetne manj končne odločene terjatve za davek	1.360.649	(472.448)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	3.274	(3.274)
	Začetne manj končne zaloge	(2.285.745)	1.068.825
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	53.797.236	54.538.913
	Končne manj začetne druge obveznosti in rezervacije	(3.450.053)	(5.768.409)
	Končne manj začetne odločene obveznosti za davek	35.037	11.406
c)	Denarni tok, ustvarjen pri poslovanju	156.048.670	135.505.458
B.	DENARNI TOKOVI IZ NALOŽBENJA		
a)	Prejemki pri naložbenju	21.791.014	23.694.020
	Prejemki za obresti	840.691	1.526.945
	Prejemki za dividende in deleže v dobičku drugih	879	523
	Prejemki pri neopredmetenih sredstvih (vključno s predujmi)	14.067	619.244
	Prejemki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	638.811	607.560
	Prejemki pri naložbenih nepremičninah (vključno s predujmi)	11.700	21.377
	Prejemki pri danih kratkoročnih posojilih	8.076.979	20.429.670
	Prejemki pri drugih dolgoročnih naložbah	207.887	488.701
	Prejemki pri drugih kratkoročnih naložbah	12.000.000	0
b)	Izdatki pri naložbenju	(315.482.696)	(359.818.894)
	Izdatki pri neopredmetenih sredstvih (vključno s predujmi)	(9.148.159)	(20.548.497)
	Izdatki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	(288.952.423)	(318.666.285)
	Izdatki pri danih kratkoročnih posojilih	(4.968.970)	(18.491.488)
	Izdatki pri naložbah v odvisne družbe, pridružene in skupaj obvladovane družbe	(152.621)	(348.717)
	Izdatki pri drugih dolgoročnih naložbah	(260.523)	(1.763.907)
	Izdatki pri drugih kratkoročnih naložbah	(12.000.000)	0
c)	Denarni tok, ustvarjen pri naložbenju	(293.691.682)	(336.124.874)
C.	DENARNI TOKOVI IZ FINANCIRANJA		
a)	Prejemki pri financiranju	356.233.098	407.599.511
	Prejemki od vplačanega kapitala	924.000	2.765.800
	Prejemki iz prejetih dolgoročnih posojil	562.144	197.214.363
	Prejemki iz prejetih kratkoročnih posojil	354.746.954	207.619.348
b)	Izdatki pri financiranju	(278.554.560)	(232.280.577)
	Izdatki za obresti prejetih posojil	(11.515.625)	(8.309.626)
	Izdatki iz prejetih dolgoročnih posojil	(42.357.168)	(41.560.579)
	Izdatki iz prejetih kratkoročnih posojil	(204.681.767)	(182.410.372)
	Izdatki za izplačila dividend oz. deležev v dobičku	(20.000.000)	0
c)	Denarni tok, ustvarjen pri financiranju	77.678.538	175.318.934
D.	DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA ZAČETKU OBDOBJA	67.007.238	92.708.791
	Učinki sprememb deviznih tečajev na denarna sredstva in denarne ustreznike	(247.567)	(401.071)
	Povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in denarnih ustreznikov	(59.964.474)	(25.300.482)
E.	DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA KONCU OBDOBJA	6.795.197	67.007.238

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4.5 Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala

Zap. št.	Postavka	v EUR										SKUPAJ
		Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička		Zadržani poslovni izid			Uskupinjevalni popravek manjšinskih kapitala lastnikov			
		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta					
A.1.	Stanje 1.1.2011	29.558.789	561.243.185	296.361.536	2.763.640	386.328.588	0	(453.831)	68.334.560	1.344.136.467		
B.1.	Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	2.765.800	2.765.800		
a)	Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala								40.000	40.000		
d)	Vnos dodatnih vplačil kapitala								2.725.800	2.725.800		
B.2.	Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	(7.056.617)	0	69.759.487	(369.874)	(137.499)	62.195.497		
a)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						69.759.487		(6.384)	69.753.103		
b)	Druge spremembe v vseobsegajočem donosu				(7.056.617)			(369.874)	(131.115)	(7.557.606)		
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	63.110.511	0	(39.745.702)	(23.364.809)			0		
b)	Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			23.364.809			(23.364.809)			0		
c)	Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			39.745.702		(39.745.702)				0		
C.	Stanje 31.12.2011	29.558.789	561.243.185	359.472.047	(4.292.977)	346.582.886	46.394.678	(823.705)	70.962.861	1.409.097.764		
A.2.	Stanje 1.1.2012	29.558.789	561.243.185	359.472.047	(4.292.977)	392.977.564	0	(823.705)	70.962.861	1.409.097.764		
B.1.	Transakcije z lastniki	0	0	0	0	(19.043.501)	0	0	2.690.276	(16.353.225)		
d)	Vnos dodatnih vplačil kapitala								924.000	924.000		
h)	Izplačilo dividend					(20.000.000)			(20.000.000)			
j)	Druge spremembe lastniškega kapitala					956.499			1.766.276	2.722.775		
B.2.	Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	(4.881.720)	0	89.099.073	(379.343)	(3.119.793)	80.718.217		
a)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						89.099.073		(3.118.524)	85.980.549		
b)	Druge spremembe v vseobsegajočem donosu				(4.881.720)			(379.343)	(1.269)	(5.262.332)		
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	24.841.899	(216.934)	(3.147.876)	(21.477.089)	0	0	0		
b)	Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora			21.477.089			(21.477.089)			0		
c)	Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			3.364.810		(3.364.810)				0		
g)	Druge spremembe v kapitalu				(216.934)	216.934				0		
C.	Stanje 31.12.2012	29.558.789	561.243.185	384.313.946	(9.391.631)	370.786.187	67.621.984	(1.203.048)	70.533.344	1.473.462.756		

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.5 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

5.5.1 Poročajoča skupina

Skupinske računovodske izkaze za skupino sestavlja obvladujoča družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (v nadaljevanju obvladujoča družba). Naslov registriranega sedeža obvladujoče družbe je Koprška ulica 92, Ljubljana, kjer so na voljo skupinski računovodski izkazi kot del letnega poročila skupine.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni skupinski računovodski izkazi za leto, ki se je končalo dne 31. Decembra 2012.

5.5.1.1 Družbe, vključene v skupino HSE

Družbe in skupina, vključene v skupinske računovodske izkaze skupine HSE

Naziv družbe oz. skupine	Država sedeža družbe oz. skupine
Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Slovenija
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	Slovenija
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	Slovenija
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	Slovenija
Skupina Premogovnik Velenje	Slovenija
Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.	Slovenija
Hidroelektrarne na Spodnji Savi d.o.o.	Slovenija
Srednjesavske elektrarne d.o.o.	Slovenija
HSE Invest d.o.o.	Slovenija
HSE Italia S.r.l.	Italija
HSE Balkan Energy d.o.o.	Srbija
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška
HSE Bulgaria EOOD	Bolgarija
HSE Mak Energy DOOEL	Makedonija
HSE BH d.o.o.	Bosna in Hercegovina

Pred uskupinjevanjem skupine je bilo izvedeno uskupinjevanje skupine Premogovnik Velenje (v nadaljevanju skupina PV). Po metodi verižnega uskupinjevanja se že na ravni odvisne družbe izdelajo skupinski računovodski izkazi, ki se nato vključijo v skupinske računovodske izkaze Skupine. Skupinsko letno poročilo skupine PV je mogoče dobiti na sedežu družbe Premogovnik Velenje d.d., Partizanska cesta 78, Velenje.

Družbe, vključene v skupinske računovodske izkaze skupine PV

Naziv družbe	Država sedeža družbe
Premogovnik Velenje d.d.	Slovenija
GOST, podjetje za gostinstvo, turizem in trgovino d.o.o.	Slovenija
HTZ, Harmonija tehnologije in znanja, invalidsko podjetje d.o.o.	Slovenija
PV Invest, Naložbe, urejanje okolja, geodetske storitve d.o.o.	Slovenija
PV Center starejših Zimzelen d.o.o.	Slovenija
RGP, Rudarski gradbeni programi d.o.o.	Slovenija
*GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center	Slovenija

* prvič vključena v konsolidacijo skupine PV

V letu 2012 je bila iz skupinskih računovodskih izkazov izločena družba HSE Hungary, ki je zaključila s poslovanjem na podlagi postopka prostovoljne likvidacije z 31.8.2012.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 1.054.438.348 EUR dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe.

Odvisne družbe v Skupini Elprom d.o.o., MHE Lobnica d.o.o., Jama Škale v zapiranju d.o.o., in Saša Inkubator d.o.o. mirujejo oz. zaradi nepomembnosti niso vključene v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe, niti na nivoju skupine. Nevključitev teh družb ni pomembna za resničen in pošten prikaz delovanja skupine. Konec leta 2012 je bila ustanovljena družba TET Novi materiali d.o.o, katere vplačani kapital znaša 7.500 EUR. Družba je bila vpisana v sodni register v mesecu januarju 2013.

5.5.1.2 Pridružene družbe

Pridružene družbe	Država sedeža družbe
Eldom, družba za storitve in gostinstvo, d.o.o.	Slovenija
Erico, inštitut za ekološke raziskave, d.o.o.	Slovenija
PLP, lesna industrija, d.o.o.	Slovenija
Sipoteh, strojna in proizvodna industrija, d.o.o.	Slovenija
Fairwood PV	Singapur

5.5.1.3 Skupaj obvladovane družbe

Skupaj obvladovane družbe	Država sedeža družbe	Solastnica - družba skupine HSE
Soenergetika d.o.o.	Slovenija	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

5.5.2 Podlaga za sestavo

Pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov na dan 31.12.2012 je skupina upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU);
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon;
- Zakon o rudarstvu;
- Pravilnik o računovodstvu skupine;
- Ostalo veljavno zakonodajo.

A) Trenutno veljavni standardi in pojasnila

V trenutnem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde in sprejela EU:

- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** – Prenosi finančnih sredstev, ki ga je EU sprejela 22. Novembra 2011 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Julija 2011 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah skupine.

B) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OPMSRP in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, popravki in pojasnila, ki jih je sprejela EU, bili izdani, vendar še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **MSRP 11 »Skupne ureditve«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **MSRP 13 »Merjenje poštene vrednosti«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **MRS 27 (spremenjen leta 2011) »Ločeni računovodski izkazi«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2014 ali kasneje),
- **MRS 28 (spremenjen leta 2011) »Naložbe v pridružena podjetja in skupna vlaganja«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2014 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** – Visoka hiperinflacija in odstranitev dogovorjenih datumov za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** – Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov«** – Predstavljanje postavk drugega vseobsegajočega donosa, ki ga je EU sprejela 5. Junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Julija 2012 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 »Davek iz dobička«** – Odloženi davek: Povrnitev zadevnih sredstev, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja z začetkom 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 19 »Zasluzki zaposlencev«** – Izboljšave obračunavanja pozaposlitvenih zaslužkov, ki ga je EU sprejela 5. Junija 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavitev«** – Pobotanje finančnih sredstev in obveznosti, ki ga je EU sprejela 13. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **OPMSRP 20 »Stroški odstranjevanja v proizvodni fazi površinskega najdišča«**, ki ga je EU sprejela 11. Decembra 2012 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali kasneje).

Skupina se je odločila, da ne bo sprejela teh standardov, popravkov in pojasnil, preden stopijo v veljavo. Skupina pričakuje, da sprejetje teh standardov, popravkov in pojasnil ne bo imelo bistvenega vpliva na skupinske računovodske izkaze v obdobju začetne uporabe.

C) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OPMSRP in jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki na dan 28.6.2013 niso bili potrjeni za uporabo:

- **MSRP 9 »Finančni instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2015 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** - Vladna posojila (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 9 »Finančni instrumenti« in MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** - Obvezni datum uveljavitve in razkritja prehodov,
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 11 »Skupne ureditve« in MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah«** - Napotki za prehod (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 10 »Konsolidirani računovodski izkazi«, MSRP 12 »Razkritje deležev v drugih družbah« in MRS 27 »Ločeni računovodski izkazi«** - Naložbena podjetja (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. Januarja 2014 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP (2012)«,** ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP, objavljenega 17. Maja 2012 (MSRP 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. Januarja 2013 ali pozneje).

Skupina predvideva, da uvedba teh standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na skupinske računovodske izkaze.

Hkrati je obračunavanje varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU še ni sprejela, še vedno neregulirano.

Skupina ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti v skladu z zahtevami **MRS 39: »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje«** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine, če bi bila uporabljena na datum izkaza finančnega položaja.

5.5.3 Podlaga za merjenje

Skupinski računovodski izkazi so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk družb v Skupini, razen naslednjih sredstev in obveznosti, ki so prikazana po poštenu vrednosti:

- izpeljani finančni instrumenti in
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, če je pošteno vrednost mogoče določiti.

5.5.4 Valutna poročanja

5.5.4.1 Funkcijska in predstavitvena valuta

Skupinski računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta skupine. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

5.5.4.2 Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v skupinskem izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

Pri prevajanju računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini, katerih funkcijsko valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se uporabijo naslednji tečaji:

- sredstva in obveznosti (razen kapitala) preračunani po menjalnem tečaju na dan poročanja,
- kapital po izvirnem tečaju in
- prihodki in odhodki po povprečnem menjalnem tečaju v letu poročanja.

5.5.5 Uporaba ocen in presoj

Priprava skupinskih računovodskih izkazov zahteva, da posloводства oblikujejo določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (razkritje 5.5.8.1 – točka 1, 2),
- preizkusu oslabitve sredstev (razkritje 5.5.8.1 – točka 1, 2, 3),
- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov (razkritje 5.5.8.3 in 5.5.8.4),
- oceni udenarjljive vrednosti terjatev (razkritje 5.5.8.1),
- oceni čiste iztržljive vrednosti zalog (razkritje 5.5.8.1– točka 5)
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine (razkritje 5.5.8.1– točka 10)
- oceni drugih rezervacij (razkritje 5.5.8.1 – točka 11) in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje 5.5.8.1 – točka 18).

5.5.6 Podružnice in predstavništva

Skupina ima v tujini tri podružnice, in sicer na Češkem, Slovaškem in v Makedoniji, ter predstavništvo v Romuniji. Preko podružnic so se posli v letu 2012 izvajali v minimalnem obsegu. Poslovanje podružnic in predstavništev je vključeno v računovodske izkaze Skupine.

5.5.7 Pomembne računovodske usmeritve

Skupinski računovodski izkazi so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za vsa predstavljena leta, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

5.5.7.1 Osnova za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb. Odvisne družbe so tiste, ki jih obvladuje Skupina. To pomeni, da ima Skupina zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v skupinske računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Transakcije z lastniki neobvladujočega deleža se obravnavajo enako kot transakcije z zunanjimi partnerji. Dobički in izgube lastnikov neobvladujočega deleža se izkažejo v skupinskem izkazu poslovnega izida. Kapital lastnikov neobvladujočega deleža se v skupinskem izkazu finančnega položaja prikaže ločeno od ostalih postavk kapitala.

Računovodski izkazi družb skupine so združeni v skupinske računovodske izkaze na podlagi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi so združeni od postavke do postavke, tako da se seštevajo sorodne postavke sredstev, dolgov, kapitala, prihodkov in odhodkov.

Pri sestavi skupinskih računovodskih izkazov so izločena stanja terjatev in obveznosti med družbami v Skupini, prihodki in odhodki ter nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine.

Tečajne razlike iz prevedbe računovodskih izkazov odvisnih družb, katerih funkcijska valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se pripoznajo v uskupinjevalnem popravku kapitala oz. v izkazu drugega vseobsegajočega donosa.

5.5.7.2 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družb skupine, pri tem pa fizično ne obstajajo.

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice (tudi emisijski kuponi), dobro ime in druga neopredmetena sredstva.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odšteti trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Skupina nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo. Emisijski kuponi, prejeti od države, se vrednotijo na začetku po 1 EUR za kupon ob hkratnem povečanju dolgoročno odloženih prihodkov.

Dobro ime se pojavi pri uskupinjevanju in predstavlja presežek nabavne vrednosti nad deležem družbe v poštenu vrednosti pridobljenih razpoznavnih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti odvisne družbe na datum pridobitve. Dobro ime se pripozna kot sredstvo in se najmanj enkrat letno pregleda zaradi oslabitve. Vsaka oslabitev se takoj pripozna v skupinskem izkazu poslovnega izida in se naknadno ne odpravi. Ob odtujitvi odvisne družbe se ustrezni znesek dobrega imena vključi v ugotavljanje dobička/izgube pri prodaji in vpliva na poslovni izid skupine.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

Skupina neopredmetenih sredstev	Amortizacijska stopnja v %	Življenjska doba v letih
Računalniški programi	5-50%	2-20
Licence	10-50%	2-10
Koncesijske pravice	2%	50
Druge dolgoročne premoženjske pravice	2-25%	4-50
Druga neopredmetena sredstva	10-25%	4-10

Dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Neopredmeteno sredstvo se izloči iz poslovnih knjig ob odtujitvi, razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med druge poslovne prihodke oz. odpise vrednosti.

5.5.7.3 Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družb skupine, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družb.

Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema (v nadaljevanju osnovna sredstva) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. V nabavno vrednost so vključeni stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo osnovnega sredstva do njegove usposobitve za uporabo. Nabavna vrednost ne vsebuje stroškov razgradnje oz. obnovitve osnovnih sredstev.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Nadomestni deli večjih vrednosti so evidentirani med osnovnimi sredstvi in se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva, za katerega so bili nabavljeni.

Predvideni stroški rednih pregledov in popravil osnovnih sredstev se obravnavajo kot deli osnovnih sredstev. To so popravila, ki se običajno izvajajo vsakih nekaj let (ciklično) in so vrednostno pomembna.

Nabavno vrednost osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v Skupini, tvorijo stroški, ki jih je povzročila njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Skupina nima osnovnih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Brezplačno pridobljena sredstva se amortizirajo, hkrati pa se med druge poslovne prihodke prenese del dolgoročno odloženih prihodkov, ki je enak vrednosti obračunane amortizacije.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela osnovnega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Zemljišča, kamnolomi in sredstva v gradnji oz. izdelavi se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

Skupina nepremičnin, naprav in opreme	Amortizacijska stopnja v %	Življenjska doba v letih
Zgradbe	1-10%	10-100
Deli zgradb	2,5-20%	5-40
Proizvavalna oprema	1,3-20%	5-77
Deli proizvodne opreme	5-33%	3-20
Računalniška oprema	5-50%	2-20
Pohištvo	10-25%	4-10
Drobni inventar	12,5-33,33%	3-8
Osebna vozila	10-30%	3-10
Druga vozila	4-25%	4-25
Druge naprave in oprema	4-33,33%	3-25

Dobe koristnosti skupin osnovnih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo osnovno sredstvo zamortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave nekega dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi osnovnega sredstva, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oz. odpisi vrednosti.

5.5.7.4 Najeta sredstva

Najem je razvrščen kot finančni najem, če se s pogoji najema pomembna tveganja in koristi lastništva prenesejo na najemnika.

5.5.7.5 Dolgoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima Skupina pomemben vpliv, praviloma se delež v takih družbah giblje med 20-50%.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih Skupina skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v skupinskih računovodskih izkazih izkazane po nabavni vrednosti.

V skupinskih računovodskih izkazih se obračunava naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe po kapitalski metodi.

5.5.7.6 Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti,
- izpeljane finančne instrumente.

5.5.7.6.1 Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva Skupine vključujejo za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, terjatve in posojila ter denar in denarne ustreznike.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve ali finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po poštenu vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti in se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu oz. kapitalu, razen izgub zaradi oslabitve. Te se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v poštenu vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v rezervi za pošteno vrednost.

Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v drugem vseobsegajočem donosu, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, saj je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, družbe Skupine merijo finančno sredstvo po nabavni vrednosti.

Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve so v skupinskem izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila, dane depozite, terjatve do kupcev in terjatve do drugih.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave, terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazani so po nabavni vrednosti. Prekoračitve stanj na bančnih računih so vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

5.5.7.6.2 Neizpeljane finančne obveznosti

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo finančne in poslovne obveznosti. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Med njimi Skupina izkazuje prejeta posojila z obrestmi in druge finančne obveznosti, obveznosti do dobaviteljev in obveznosti do drugih.

Prejeta posojila na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

5.5.7.6.3 Izpeljani finančni instrumenti

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti Skupine pred tveganji (cenovnimi, obrestnimi in valutnimi). Skupina ima sklenjene obrestne in valutne zamenjave ter standardizirane rokovne pogodbe za nakup EE in emisijske kupone v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer, cen blaga ali deviznega tečaja.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju:

- ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za pošteno vrednost. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Skupina predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, ostane izkazan v rezervi za pošteno vrednost, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.
- učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu.

5.5.7.7 Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozní stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu ali materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Vrednost gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje vključuje celotne proizvodne stroške v ožjem pomenu, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, neposredne stroške storitev, neposredne stroške dela, neposredne stroške amortizacije in splošne proizvodne stroške. Splošni proizvodni stroški so stroški materiala, storitev, plač in amortizacije, ki so obračunani v okviru proizvodnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezati z nastajajočimi poslovnimi učinki. Delež proizvodnih stroškov v skupnih stroških (materiala, storitev, stroškov dela in amortizacije) se ugotovi enkrat letno na podlagi podatkov iz preteklega leta.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (fifó).

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokazi o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi, na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

5.5.7.8 Oslabitev sredstev

5.5.7.8.1 Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi terjatev posamično.

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja, za dosego poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbe Skupine negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Skupina ocenjuje dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

5.5.7.8.2 Nefinančna sredstva

Družbe Skupine ob vsakem datumu poročanja preverijo knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovijo, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družbe Skupine izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednotijo in tako ugotovijo, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

5.5.7.9 Kapital

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika obvladujoče družbe.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. Decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi SRS vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove SRS je bil prenesen v kapitalske rezerve. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala.

Druge rezerve so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička iz predhodnih let obvladujoče družbe. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj izpeljanih finančnih instrumentov in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev Skupine.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani poslovni izidi družb v Skupini preteklih in tekočega leta.

V uskupinjevalnem popravku kapitala so prikazane tečajne razlike iz preračunov postavk v računovodskih izkazih družb v skupini, delujočih v tujini.

Kapital manjšinskih lastnikov predstavlja njihov delež v celotnem kapitalu odvisnih družb.

5.5.7.10 Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

Družbe Skupine so v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivnimi pogodbami in internimi pravilniki zavezane k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar za vse družbe

Skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

5.5.7.11 Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklih dogodkov pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanjí vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oz. odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oz. odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru da se predvidene obveznosti ne pojavijo se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

5.5.7.12 Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki).

Odloženi stroški oz. odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

5.5.7.13 Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih Skupina ne obvladuje v celoti; ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Med pogojnimi obveznostmi Skupina izkazuje dane garancije in poročstva.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih Skupine ne obvladuje v celoti.

Med pogojnimi sredstvi Skupina izkazuje zneske tožb, kjer je Skupina tožnik.

Pogojne obveznosti in sredstva še niso pripoznana v skupinskem izkazu finančnega položaja.

5.5.7.14 Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov in ko Skupina preneha odločati o prodanih proizvodih.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba skupine stranki dostavi blago, stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev.

Prihodki iz naslova obračunanih **zamudnih obresti** in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe skupine pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki (npr. državne podpore).

Državna podpora je obravnavana kot odloženi (časovno razmejeni) prihodek, ki ga družba strogo dosledno in preudarno pripozna kot drugi poslovni prihodek v dobi koristnosti zadevnega sredstva (na drugi strani družba izkaže strošek amortizacije tega sredstva med poslovnimi odhodki).

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter dobičke pridruženih družb. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

5.5.7.15 Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oz. ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

V **nabavni vrednosti prodanega blaga** izkazujemo odhodke povezane s prodajo EE in odvisne stroške EE. V primeru, da ima v Skupina več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkažejo v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejamskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin.

Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja, koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja vključno z njimi povezanimi izpeljanimi finančnimi instrumenti in slabitve finančnih naložb. Odhodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

5.5.7.16 Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida in skupinskem izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družb skupine za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja. V primeru, da je obveznost za odmerjeni davek nižja od plačanih akontacij, se izkaže terjatev za odmerjeni davek.

Država	Veljavna davčna stopnja v letu 2012
Slovenija	18%
Hrvaška	20%
Srbija	10%
Makedonija	10%
Bosna in Hercegovina	10%
Bolgarija	10%
Italija	27,5%

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan skupinskega izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od obdavčljivih začasnih razlik, kar pomeni večje plačilo davka v prihodnosti.

5.5.7.17 Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Skupina odložene davke, ki izhajajo iz postavk drugega vseobsegajočega donosa ne prikazuje ločeno v samem izkazu, ampak izkaže znesek davka za vsako posamezno postavko v pojasnilih.

5.5.7.18 Skupinski izkaz denarnega toka

V skupinskem izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Skupinski izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkazov finančnega položaja in izkazov poslovnega izida družb skupine, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

5.5.7.19 Poročanje po odsekih

Skupina v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

5.5.7.20 Določanje poštene vrednosti

Finančni instrumenti so izkazani po poštenu vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Za določanje poštene vrednosti obrestih in valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbam skupine posredujejo banke, pri kateri imajo sklenjene posamezne zamenjave. Vrednosti se preverjajo v finančnih službah družb.

5.5.7.21 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je podrobneje opredeljeno v poslovnem delu letnega poročila.

Pri pojasnilih k skupinskim računovodskim izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v skupinskih računovodskih izkazih (točka 5.5.8.8 Finančni instrumenti in tveganja).

5.5.8 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

5.5.8.1 Skupinski izkaz finančnega položaja

Neopredmetena sredstva (1)

v EUR

Neopredmetena sredstva	31. december 2012	31. december 2011
Dolgoročne premoženjske pravice	34.212.762	35.365.667
Dobro ime	12.387.056	12.387.056
Druga neopredmetena sredstva	5.855	64.423
Neopredmetena sredstva	46.605.673	47.817.146

Pretežni del dolgoročnih premoženjskih pravic sestavljajo emisijski kuponi in programska oprema.

Skupina je za obdobje 2008 do 2012 prejela emisijske kupone na podlagi Zakona o varstvu okolja, Odloka o državnem načrtu razdelitve emisijskih kuponov in Odločbe o emisijskih kuponih. Ti kuponi so izkazani po vrednosti 1 EUR/kupon, na drugi strani so v isti vrednosti izkazani dolgoročno odloženi prihodki. Prav tako ima Skupina kupljene emisijske kupone za potrebe proizvodnje električne energije v Skupini v naslednjih letih.

Začetno stanje emisijskih kuponov v Skupini znaša 10.654.119 oz. 26.128.868 EUR, v letu 2012 je bilo kupljenih 1.273.888 in prodanih oz. porabljenih 5.510.545 emisijskih kuponov, tako da ima Skupina konec leta 2012 še 6.417.462 emisijskih kuponov, katerih vrednost znaša 26.585.736 EUR.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 1.057.216 EUR emisijskih kuponov zaradi prodaje znotraj skupine.

V Skupini v letu 2012 ni bilo ugotovljenih razlogov za slabitev dolgoročnih premoženjskih pravic.

Dobro ime v višini 12.387.056 EUR je bilo oblikovano v letu 2007 iz naslova presežka nabavne vrednosti dolgoročne finančne naložbe nad knjigovodsko vrednostjo kapitala odvisne družbe. V tem času ni bilo razloga za slabitev dobrega imena.

V letu 2012 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme in ugotovljeno je bilo, da so dobe koristnosti pri večini pravilno ocenjene glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev. Zaradi podaljšanja dobe koristnosti pri nekateri programski opremi je bila v letu 2012 obračunana amortizacija v skupni višini 59.061 EUR, kar je 42.426 EUR manj od obračunane amortizacije prvotno določene dobe koristnosti.

Družbe skupine v letu 2012 nabavni vrednosti neopredmetenih sredstev niso pripisale obresti iz naslova nabave pred usposodbitvijo za uporabo.

v EUR

Gibanje neopredmetenih sredstev	Dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2011	32.930.893	12.387.056	64.063	45.382.012
Pridobitve	27.717.545	0	58.568	27.776.113
Odtujitve	-15.532.610	0	-52.060	-15.584.670
Prenosi - preknjižbe	709	0	0	709
Tečajne razlike	-1.650	0	0	-1.650
Nabavna vrednost 31.12.2011	45.114.887	12.387.056	70.571	57.572.514
Odpisana vrednost 1.1.2011	8.575.073	0	5.533	8.580.606
Amortizacija	1.529.467	0	615	1.530.082
Odtujitve	-354.415	0	0	-354.415
Tečajne razlike	-905	0	0	-905
Odpisana vrednost 31.12.2011	9.749.220	0	6.148	9.755.368
Knjigovodska vrednost 1.1.2011	24.355.820	12.387.056	58.530	36.801.406
Knjigovodska vrednost 31.12.2011	35.365.667	12.387.056	64.423	47.817.146

v EUR

Gibanje neopredmetenih sredstev	Dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2012	45.114.887	12.387.056	70.571	57.572.514
Pridobitve	8.266.560	0	0	8.266.560
Odtujitve	-8.746.410	0	0	-8.746.410
Prenosi - preknjižbe	-555.844	0	-58.568	-614.412
Tečajne razlike	943	0	0	943
Nabavna vrednost 31.12.2012	44.080.136	12.387.056	12.003	56.479.195
Odpisana vrednost 1.1.2012	9.749.220	0	6.148	9.755.368
Amortizacija	1.623.799	0	0	1.623.799
Odtujitve	-1.506.168	0	0	-1.506.168
Tečajne razlike	523	0	0	523
Odpisana vrednost 31.12.2012	9.867.374	0	6.148	9.873.522
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	35.365.667	12.387.056	64.423	47.817.146
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	34.212.762	12.387.056	5.855	46.605.673

Nepremičnine, naprave in oprema (2)

v EUR

Nepremičnine, naprave in oprema	31. december 2012	31. december 2011
Zemljišča	38.614.997	38.667.781
Zgradbe	557.929.901	568.214.238
Proizvajalna oprema	560.356.644	557.041.519
Druga oprema	15.496.029	22.144.302
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	1.059.410.674	714.053.912
Nepremičnine, naprave in oprema	2.231.808.245	1.900.121.752

Glavnina družb v Skupini se ukvarja s proizvodnjo EE oz. surovin za njeno proizvodnjo, kar zahteva specifično opremo in zgradbe, kjer se oprema nahaja. Tako predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema največji delež sredstev skupine.

Med najpomembnejšimi investicijami v osnovna sredstva družb skupine v letu 2012 so vlaganja v nadomestni blok 6 v TEŠ, vlaganja v izgradnjo HE na spodnji Savi, prenova HE in obnova ostalih proizvodnih naprav. Več o vlaganjih skupine je razkrito v poslovnem delu letnega poročila (poglavje 2.9. Naložbe).

Družbe so v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme v letu 2012 vključile za 21.029.248 EUR stroškov izposojanja.

V letu 2012 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejših osnovnih sredstev in ugotovljeno je bilo, da so dobe koristnosti pri večini pravilno ocenjene glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev. Na podlagi analize stanja naprav in predvidenega režima obratovanja proizvodnega bloka 5 v TEŠ se je doba koristnosti podaljšala, tako pri samem objektu, kot pri proizvodilni opremi. Zaradi navedenega je za poslovno leto 2012 obračunana amortizacija pri objektu 947.223 EUR, kar je za 568.333 EUR manj od prvotne, pri proizvodilni opremi pa 5.587.346 EUR, kar je za 4.202.177 EUR manj od prvotne. Prav tako se je podaljšala oz. skrajšala ocena dobe koristnosti pri nekateri drugi opremi, in sicer znaša skupno spremenjena amortizacija 255.500 EUR, kar je za 67.064 EUR več od obračunane amortizacije po starih amortizacijskih stopnjah.

Zaradi vključitve družbe Golte v konsolidacijo so se nepremičnine, naprave in oprema povečale za 13.853.781 EUR, od tega se glavnina nanaša na zgradbe (8.251.595 EUR) in proizvodilno opremo (4.335.460 EUR).

Pri skupini nepremičnin je bila na osnovi cenitev izvedena slabitev zgradb in zemljišč v skupni vrednosti 506.000 EUR, v skupini nepremičnine v pridobivanju je bila na podlagi cenitve izvedena slabitev objekta v višini 579.975 EUR. V skupini proizvodilna oprema je bila izvedena slabitev v višini 600.000 EUR, in sicer zaradi ugotovljenih napak v garancijski dobi, zaradi katerih oprema ne dosega prvotno dogovorjenih tehničnih karakteristik kljub sanaciji in ostale opreme v višini 250.765 EUR.

V postopku konsolidacije je bila izvedena slabitev zgradb in proizvodilne opreme družbe TET v skupni višini 15.764.589 EUR.

Glavnina odpisov nepremičnin, naprav in opreme se nanaša na odpise uničenih sredstev v novembrskih poplavah, odpis remonta bloka 5 in odpis dotrajane opreme, ki je povečini nadomeščena z novo opremo. Nekaj nepremičnin in opreme je bilo tudi prodane.

V Skupini je v finančni najem vzeta oprema v višini 269.276 EUR, nepremičnin nima v finančnem najemu.

Skupina ima na nepremičninah in opremi vpisane hipoteke do skupne višine 38.636.111 EUR. Natančno stanje hipotek je odvisno od trenutnega stanja kreditne izpostavljenosti in pogojev banke pri zavarovanjih s hipoteko.

v EUR

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2011	38.592.355	1.268.431.968	2.008.003.799	48.686.049	351.160.059	3.714.874.230
Pridobitve	0	0	0	6.381	437.347.916	437.354.297
Odtujitve	-15.202	-605.561	-34.132.188	-5.420.521	-168.918	-40.342.390
Prenosi iz investicij v teku	164.758	11.276.152	52.222.686	10.828.426	-74.469.109	22.913
Ostali prenosi	-74.130	-710.360	-1.066.569	1.258.293	183.964	-408.802
Tečajne razlike	0	0	0	600	0	600
Nabavna vrednost 31.12.2011	38.667.781	1.278.392.199	2.025.027.728	55.359.228	714.053.912	4.111.500.848
Odpisana vrednost 1.1.2011	0	687.290.160	1.438.597.363	31.700.250	0	2.157.587.773
Amortizacija	0	23.270.942	64.055.911	3.833.723	0	91.160.576
Odtujitve	0	-344.555	-33.689.935	-3.289.353	0	-37.323.843
Ostali prenosi	0	-38.586	-977.130	969.909	0	-45.807
Tečajne razlike	0	0	0	397	0	397
Odpisana vrednost 31.12.2011	0	710.177.961	1.467.986.209	33.214.926	0	2.211.379.096
Knjigovodska vrednost 1.1.2011	38.592.355	581.141.808	569.406.436	16.985.799	351.160.059	1.557.286.457
Knjigovodska vrednost 31.12.2011	38.667.781	568.214.238	557.041.519	22.144.302	714.053.912	1.900.121.752

v EUR

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	SKUPAJ
Nabavna vrednost 1.1.2012	38.667.781	1.278.392.199	2.025.027.728	55.359.228	714.053.912	4.111.500.848
Pridobitve	0	0	0	0	430.035.605	430.035.605
Odtujitve	-109.564	-11.409.635	-26.735.645	-2.719.018	-159.064	-41.132.926
Prenosi iz investicij v teku	143.437	15.292.742	62.867.066	5.304.424	-83.709.566	-101.897
Ostali prenosi	211.082	9.007.770	6.173.023	476.772	-230.235	15.638.412
Oslabitve	0	-59.482	-600.000	0	-579.975	-1.239.457
Tečajne razlike	0	0	0	-1.925	-3	-1.928
Nabavna vrednost 31.12.2012	38.912.736	1.291.223.594	2.066.732.172	58.419.481	1.059.410.674	4.514.698.657
Odpisana vrednost 1.1.2012	0	710.177.961	1.467.986.209	33.214.926	0	2.211.379.096
Amortizacija	0	22.955.480	59.942.017	5.132.351	0	88.029.848
Pridobitve	17.907	50.327	0	0	0	68.234
Odtujitve	0	-6.306.275	-26.507.777	-2.518.482	0	-35.332.534
Ostali prenosi	0	486.081	-5.286.971	7.096.092	0	2.295.202
Oslabitve	279.833	5.930.119	10.242.046	0	0	16.451.998
Tečajne razlike	-1	0	4	-1.435	0	-1.432
Odpisana vrednost 31.12.2012	297.739	733.293.693	1.506.375.528	42.923.452	0	2.282.890.412
Knjigovodska vrednost 1.1.2012	38.667.781	568.214.238	557.041.519	22.144.302	714.053.912	1.900.121.752
Knjigovodska vrednost 31.12.2012	38.614.997	557.929.901	560.356.644	15.496.029	1.059.410.674	2.231.808.245

Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila (3)

v EUR

Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	31. december 2012	31. december 2011
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	853.938	802.184
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	300.637	120.897
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.639.047	3.879.701
Druge dolgoročne finančne naložbe	2.000	2.000
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	200.292	333.198
SKUPAJ	3.995.914	5.137.980

Naložbe v pridružene družbe

V postopku uskupinjevanja se je vrednost naložb v pridružene družbe na osnovi vrednotenja po kapitalski metodi povečala za 15.633 EUR. Pridružene družbe niso revidirane.

Pridružena družba	Naslov	Dejavnost	Družba solastnica	% solastništva
ELDOM d.o.o.	Vetrinjska ulica 2, Maribor, Slovenija	Upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi	Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	50%
ERICO d.o.o.	Koroška cesta 58, Velenje, Slovenija	Ekološke raziskave, monitoringi	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o., Premogovnik Velenje d.d.	26% 23%
PLP d.o.o.	Partizanska 78, Velenje, Slovenija	Lesna dejavnost	Premogovnik Velenje d.d.	26%
SIPOTEH d.o.o.	Partizanska 79, Velenje, Slovenija	Proizvodnja tehnološke in rudarske opreme	Premogovnik Velenje d.d.	42%
PV Fairwood	Singapur	modernizacija premogovništva	Premogovnik Velenje d.d.	40%

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb za leto 2012

v EUR

Pridružena družba	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
ELDOM d.o.o.	460.008	226.857	1.016.569	9.172	233.151
ERICO d.o.o.	1.749.981	439.680	2.193.542	42.490	1.310.301
PLP d.o.o.	1.854.336	1.092.269	3.018.393	89.655	762.067
SIPOTEH d.o.o.	2.717.391	2.372.918	5.050.520	1.995	344.473

*PV Fairwood je v mirovanju

Vrednost dolgoročnih finančnih naložb v pridružene družbe

v EUR

Pridružena družba	31. december 2012	31. december 2011
ELDOM d.o.o.	116.578	111.992
ERICO d.o.o.	391.475	370.655
PLP d.o.o.	158.790	135.480
SIPOTEH d.o.o.	184.895	184.057
PV Fairwood	2.200	0
SKUPAJ	853.938	802.184

Naložbe v skupaj obvladovane družbe

V postopku uskupinjevanja se je vrednost naložb v skupaj obvladovane družbe na osnovi vrednotenja po kapitalski metodi povečala za 59.740 EUR.

v EUR

Skupaj obvladovana družba	31. december 2012	31. december 2011
SOENERGETIKA d.o.o.	300.637	120.897

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Skupina ima med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi evidentirane delnice in deleže družb in bank. V Skupini so bile v letu 2012 preko poslovnega izida oslABLJENE delnice NLB, in sicer na podlagi izračuna mediane mnogokratnika P/B za nabor primerljivih kotirajočih bank. Objavljena knjigovodska vrednost delnice NLB konec leta 2012 znaša 85,3 EUR za delnico, za slabitev pa se je upoštevala vrednost iz izpeljane analize, in sicer 26,54 EUR/delnico.

v EUR

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2012	2011
Delnice podjetij	564.609	350.811
Deleži podjetij	1.040.637	1.033.138
Delnice bank	1.032.249	2.494.200
Drugo	1.552	1.552
SKUPAJ	2.639.047	3.879.701

Odložene terjatve za davek (4)

V letu 2012 so bile na novo oblikovane odložene terjatve za davek iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- oblikovanja drugih rezervacij,
- oblikovanja dvomljivih terjatev,
- slabitve finančnih naložb,
- poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov in
- razlike med poslovno in davčno amortizacijo.

Črpanje oz. zmanjšanje terjatev za odloženi davek izhaja iz:

- porabe rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- odprave in črpanja drugih rezervacij,
- odprave dvomljivih terjatev in
- črpanja za razliko med davčno in poslovno amortizacijo.

Sprememba terjatev za odloženi davek v letu 2012 je izkazana v vrednosti -1.308.125 EUR, in sicer je pripoznana v višini -1.362.575 EUR v skupinskem izkazu poslovnega izida, v višini 54.450 EUR pa v kapitalu.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 3.281.835 EUR odloženih terjatev za davek.

v EUR

Gibanje terjatev za odloženi davek	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	6.586.063	460.360	267.666	2.845.408	10.159.497
V breme/(dobro) poslovnega izida	-221.167	114.103	-17.334	-4.784	-129.182
V breme/(dobro) drugega vseobsegajočega donosa	0	0	0	744.532	744.532
Stanje na dan 31.12.2011	6.364.896	574.463	250.332	3.585.156	10.774.847
Stanje na dan 1.1.2012	6.364.896	574.463	250.332	3.585.156	10.774.847
V breme/(dobro) poslovnega izida	-2.325.207	161.043	10.857	790.732	-1.362.575
V breme/(dobro) drugega vseobsegajočega donosa	0	0	0	54.450	54.450
Stanje na dan 31.12.2012	4.039.689	735.506	261.189	4.430.338	9.466.722

Zaloge (5)

v EUR

Zaloge	31. december 2012	31. december 2011
Zaloga rezervnih delov in materiala	23.001.935	22.614.188
Zaloga nedokončane proizvodnje	52.536	59.922
Zaloga gotovih proizvodov in trgovskega blaga	10.859.251	10.503.214
SKUPAJ	33.913.722	33.177.324

Glavnino zalog skupine predstavljajo zaloge rezervnih delov in materiala ter gotovih proizvodov.

Največjo vrednost v zalogah rezervnih delov in materiala predstavljajo zaloge rezervnih delov in materiala za vzdrževanje, ki so potrebni za hitro odpravo napak proizvodne opreme in s tem zagotavljanja zanesljivega obratovanja proizvodnje, zaloga premoga in kurilnega olja.

Zaloge proizvodov v glavnini predstavlja premog, pri katerem je bila opravljena slabitev zaloge zaradi previsoke knjigovodske vrednosti v primerjavi s čisto iztržljivo vrednostjo v višini 1.284.768 EUR.

Pri ostalih zalogah čista iztržljiva vrednost zalog ni nižja od knjigovodskih vrednosti.

Med zalogami ni takih, ki bi bile dane v zastavo.

v EUR

Inventurni viški in primanjkljaji	31. december 2012	31. december 2011
Inventurni viški	12.705	43.039
Inventurni primanjkljaji	-6.035	-70.855
SKUPAJ	6.670	-27.816

Kratkoročne poslovne terjatve (6)

v EUR

Kratkoročne poslovne terjatve	31. december 2012	31. december 2011
Do družb v skupini	360	433.658
Do pridruženih družb	223.613	203.906
Do kupcev	179.319.904	152.079.207
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-3.716.484	-2.735.681
Dani predujmi	14.174.839	9.168.989
Popravek vrednosti danih predujmov	-3.572.077	0
Do državnih in drugih inštitucij	53.848.823	24.882.072
Do drugih	7.081.630	4.956.025
Popravek vrednosti terjatev do drugih	-20.515	-1.279
SKUPAJ	247.340.093	188.986.897

Zaradi proizvodnje EE v odvisnih družbah in nakupa s strani obvladujoče družbe, predstavlja glavnina kratkoročnih terjatev do kupcev terjatve iz naslova prodaje EE obvladujoče družbe.

Med kratkoročnimi danimi predujmi predstavljajo približno polovico denarna sredstva na depozitno poravnalnem računu za plačilo prenosnih kapacitet za EE. Konec leta 2011 je bila ta terjatev izkazana med danimi depoziti na odpoklic v višini 6.857.611 EUR. Ostalo so kratkoročno dani predujmi dobaviteljem za opremo.

Glavnino terjatev do državnih in drugih inštitucij predstavlja terjatev za vstopni DDV.

Glavnino terjatev do drugih so dane kratkoročne garancije kot varščine za plačilo EE na borzi v tujini.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 119.212.238 EUR kratkoročnih terjatev.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo terjatev, oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev in zavarovanje so predstavljena v poglavju o kreditnem tveganju.

Druga kratkoročna sredstva (7)

v EUR

Druga kratkoročna sredstva	31. december 2012	31. december 2011
Odloženi stroški	2.494.123	5.603.063
Nezaračunani prihodki	6.541.947	1.359.233
SKUPAJ	9.036.070	6.962.296

Med drugimi kratkoročnimi sredstvi so kratkoročno odloženi stroški (v glavnini se nanašajo na posle, povezane s trgovanjem z električno energijo) in kratkoročno nezaračunani prihodki (v glavnini se nanašajo terjatev do zavarovalnice za povračilo škode ob novembrskih poplavih).

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 5.728.294 EUR drugih kratkoročnih sredstev.

Denar in denarni ustrezniki (8)

v EUR

Denar in denarni ustrezniki	31. december 2012	31. december 2011
Gotovina v blagajni in čeki	16.674	4.782
Denarna sredstva na računih	4.697.236	13.898.960
Depoziti na odpoklic	1.581.287	0
Depoziti do treh mesecev	500.000	53.103.496
SKUPAJ	6.795.197	67.007.238

Kapital (9)

v EUR

Kapital	31. december 2012	31. december 2011
Vpoklicani kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Rezerve iz dobička	384.313.947	359.472.047
Rezerva za pošteno vrednost	-9.391.631	-4.292.977
Zadržani poslovni izid	438.408.173	392.977.563
Uskupinjevalni popravek kapitala	-1.203.048	-823.705
Kapital manjšinskih lastnikov	70.533.342	70.962.861
Celotni kapital	1.473.462.757	1.409.097.763

Vrednost osnovnega kapitala in kapitalskih rezerv skupine se v letu 2012 ni spremenila.

Druge rezerve iz dobička v višini 384.313.947 EUR predstavljajo del prenesenih dobičkov obvladujoče družbe in so podrobneje razkrite pri izkazu sprememb lastniškega kapitala.

Rezerva za pošteno vrednost v višini -9.391.631 EUR vsebuje:

- rezervo za pošteno vrednost pri obvladujoči družbi v višini -8.169.827 EUR (podrobneje razkrita v računovodskem poročilu obvladujoče družbe) in
- delež obvladujoče družbe v rezervi za pošteno vrednost odvisnih družb v višini -1.221.804 EUR (v glavnini gre za pošteno vrednost finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov).

Zadržani poslovni izid predstavlja delež obvladujoče družbe v prenesenih dobičkih odvisnih družb v višini 369.612.754 EUR, nerazporejen dobiček tekočega leta obvladujoče družbe v višini 21.477.090 EUR in delež obvladujoče družbe v poslovnih izidih tekočega leta odvisnih družb v višini 47.815.764 EUR, zmanjšan v postopku uskupinjevanja za -1.670.868 EUR, kar je podrobneje v točki 5.5.8.2 (29). V višini 1.173.433 EUR se je povečal zadržani poslovni izid pri skupini PV, kar je prav tako podrobneje razkrito pri izkazu sprememb lastniškega kapitala.

Uskupinjevalni popravek kapitala predstavlja tečajne razlike pri pretvorbi računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini v predstavitevno valuto skupine.

Kapital manjšinskih lastnikov, ki so udeleženi v kapitalu šestih odvisnih družb je prikazan ločeno in je podrobneje razkrit pri izkazu sprememb lastniškega kapitala.

Kapital odvisnih družb je v postopku uskupinjevanja izločen v višini 1.045.333.127 EUR.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade (10)

v EUR

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	31. december 2012	31. december 2011
Odpravnine	10.164.253	10.037.410
Jubilejne nagrade	4.345.328	3.972.735
SKUPAJ	14.509.581	14.010.145

Konec leta 2012 Skupina izkazuje **rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade**, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2012.

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v družbi na dan 31.12.2012 (spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje julij – september 2012),
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbi,
- rast povprečne plače v višini 1,9% za leto 2013, 1,5% za leti 2014 in 2015, ter 3,0% v naslednjih letih,
- diskontna obrestna mera 4,6% in
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

v EUR

Gibanje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	10.155.831	4.149.903	14.305.734
Oblikovanje, povečanje	721.546	359.502	1.081.048
Zmanjšanje - črpanje	-839.967	-499.015	-1.338.982
Zmanjšanje - odprava	0	-37.655	-37.655
Stanje na dan 31.12.2011	10.037.410	3.972.735	14.010.145
Stanje na dan 1.1.2012	10.037.410	3.972.735	14.010.145
Oblikovanje, povečanje	966.156	907.633	1.873.789
Zmanjšanje - črpanje	-737.345	-535.040	-1.272.385
Zmanjšanje - odprava	-101.968	0	-101.968
Stanje na dan 31.12.2012	10.164.253	4.345.328	14.509.581

Druge rezervacije (11)

v EUR

Druge rezervacije	31. december 2012	31. december 2011
Za tožbe	11.250.027	12.319.134
Za zapiralna dela jamskega odkopa	28.716.337	37.331.283
Za odškodnine	43.293	43.293
Druge	5.103.950	3.710.212
SKUPAJ	45.113.607	53.403.922

Rezervacije za zapiralna dela jamskega odkopa so oblikovane na podlagi interno izdelanih elaboratov in se črpajo za stroške rudarskih del, hidrogeološke stroške in ekološke sanacije. Na podlagi ponovne preveritve ocene rezervacij in sanacije nekaterih del z lastnimi sredstvi, se je v letu 2012 del rezervacij odpravilo.

Rezervacije za tožbe so oblikovane na podlagi ocene obveznosti in naslova tožb, v katerih Skupina nastopa kot tožena stranka. Oblikovanje se nanaša tako na povečanje zaradi novih

tožb kot na povečanje iz naslova obračunanih zamudnih obresti od dela toženih zneskov. Zaradi zaključenih sodnih postopkov v korist skupine so bile v letu 2012 te rezervacije odpravljene.

Med drugimi rezervacijami predstavlja največji delež rezervacija za sanacijo deponije odpadnih produktov. Skupina je v letu 2012 na novo oblikovala rezervacije za neizplačan del regresa v višini 1.238.555 EUR.

v EUR

Gibanje drugih rezervacij	Za tožbe	Za zapiralna dela jamskega odkopa	Za odškodnine	Druge	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	10.785.610	38.811.344	1.016.903	11.931.949	62.545.806
Oblikovanje, povečanje	1.763.048	554.576	0	6.918	2.324.542
Zmanjšanje - črpanje	-229.524	-2.034.637	-973.610	-8.003	-3.245.774
Prenosi	0	0	0	-8.220.652	-8.220.652
Stanje na dan 31.12.2011	12.319.134	37.331.283	43.293	3.710.212	53.403.922
Stanje na dan 1.1.2012	12.319.134	37.331.283	43.293	3.710.212	53.403.922
Oblikovanje, povečanje	824.597	0	0	1.393.738	2.218.335
Zmanjšanje - odprava	-1.893.704	-8.614.946	0	0	-10.508.650
Stanje na dan 31.12.2012	11.250.027	28.716.337	43.293	5.103.950	45.113.607

Druge dolgoročne obveznosti (12)

v EUR

Druge dolgoročne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Emisijski kuponi	215.305	5.152.334
Kvote za invalide	6.083.837	6.449.653
Prejete druge državne podpore	6.883.054	6.306.132
Druge	95.238	223.340
SKUPAJ	13.277.434	18.131.459

Med emisijskimi kuponi je izkazan preostanek brezplačno pridobljenih emisijskih kuponov za obdobje 2008-2012.

Kvote za invalide predstavljajo vrednost oprostitev plačil prispevkov za invalide v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Uporabljajo se za pokrivanje stroškov, ki so opredeljeni po tem zakonu.

Med prejetimi državnimi podporami in sredstvi EU so izkazana prejeta sredstva za sofinanciranje osnovnih sredstev, ki se zmanjšujejo za obračunano amortizacijo teh sredstev.

v EUR

Gibanje drugih dolgoročnih obveznosti	Emisijski kuponi	Kvote za invalide	Prejete državne podpore in sredstva EU	Drugo	SKUPAJ
Stanje na dan 1.1.2011	10.058.110	464.157	7.684.285	1.669.105	19.875.657
Oblikovanje, povečanje	0	8.414.694	0	226.311	8.641.005
Zmanjšanje - črpanje	-4.905.776	-10.649.850	-1.378.153	-1.672.076	-18.605.855
Prenosi	0	8.220.652	0	0	8.220.652
Stanje na dan 31.12.2011	5.152.334	6.449.653	6.306.132	223.340	18.131.459
Stanje na dan 1.1.2012	5.152.334	6.449.653	6.306.132	223.340	18.131.459
Oblikovanje, povečanje	0	7.106.281	1.955.073	0	9.061.354
Zmanjšanje - črpanje	-4.937.029	-7.472.097	-1.378.151	-128.102	-13.915.379
Stanje na dan 31.12.2012	215.305	6.083.837	6.883.054	95.238	13.277.434

Dolgoročne finančne obveznosti (13)

v EUR

Dolgoročne finančne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Do bank	378.466.499	407.863.636
Drugo	5.302.641	3.928.337
SKUPAJ	383.769.140	411.791.973

Dolgoročne finančne obveznosti družb predstavljajo dolgoročna bančna posojila in negativna poštena vrednost obrestnih zamenjav.

Posojila so najeta pri domačih in tujih bankah, obrestne mere se gibljejo v odvisnosti od vrste kredita, ročnosti in trenutka najema med 0,56% in 6,06 %. Med njimi so tudi posojila, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od petih let, najkasneje 2036.

Dolgoročna posojila so v glavnini namenjena financiranju nepremičnin, naprav in opreme.

Dolgoročna posojila so zavarovana z menicami, garancijami, hipotekami na nepremičninah, odstopom terjatev, zastavo računov in denarnih sredstev, s poroštvom obvladujoče družbe ali s poroštvom Republike Slovenije.

Podrobneje so dolgoročna posojila razkrita v letnih poročilih posameznih družb skupine.

Za del dolgoročnih posojil v Skupini so sklenjene pogodbe o obrestnih zamenjavah, s katerimi se zmanjšuje tveganje rasti spremenljive obrestne mere. Zaradi padca obrestnih mer so njihove poštene vrednosti izkazane med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi in kot negativna rezerva za pošteno vrednost. Podrobnejša razkritja so v poglavju o obrestnem tveganju.

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti so razkriti pri likvidnostnem tveganju.

Dolgoročne poslovne obveznosti (14)

v EUR

Dolgoročne poslovne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Do dobaviteljev	1.777.218	3.441.001
Predujmi	5.758	67.284
Drugo	440.039	560.127
SKUPAJ	2.223.015	4.068.412

Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev se v glavnini nanašajo na sklenjena zavarovanja za gradbišče nadomestnega bloka 6, z odloženim rokom plačila.

Med drugimi dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi predstavljajo največje vrednosti izkazane obveznosti iz naslova odškodnin in soudeležbe za stanovanja.

Kratkoročne finančne obveznosti (15)

v EUR

Kratkoročne finančne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Do bank	224.876.081	80.533.337
Drugo	110.691	498.158
SKUPAJ	224.986.772	81.031.495

Kratkoročne finančne obveznosti do bank sestavljajo del dolgoročnih posojil družb skupine, ki zapadejo v plačilo v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja in kratkoročna posojila. Obrestne mere se gibljejo v razponu od 1,77 % in 5,73 %. Obračunane nezapadle obresti od posojil znašajo ob koncu poročevalskega obdobja 1.513.619 EUR.

Kratkoročne finančne obveznosti do drugih se v glavnini nanašajo na negativno pošteno vrednost valutnih zamenjav obvladujoče družbe.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 378.623.344 EUR kratkoročnih finančnih obveznosti.

Kratkoročne poslovne obveznosti (16)

v EUR

Kratkoročne poslovne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Do družb v skupini	5.323	80.815
Do pridruženih družb	1.583.807	719.192
Do skupaj obvlodovanih družb	153.522	0
Do dobaviteljev	374.655.800	240.448.368
Predujmi	439.633	607.039
Do zaposlencev	10.547.379	11.074.143
Do državnih in drugih institucij	36.892.824	15.765.379
Drugo	3.561.346	4.464.001
SKUPAJ	427.839.634	273.158.937

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev največji delež predstavljajo obveznosti do dobaviteljev za nadomestni blok 6 TEŠ in obveznosti za kupljeno EE v Sloveniji in tujini.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 124.476.441 EUR kratkoročnih poslovnih obveznosti.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo obveznosti so pri likvidnostnem tveganju.

Druge kratkoročne obveznosti (17)

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani vnaprej vračunani stroški, ki v glavnini predstavljajo stroške povezane z nakupi EE (vključno s stroški emisijskih kuponov), stroški za neizkoriščene dopuste in stroške koncesij.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 3.657.774 EUR vračunanih stroškov.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva (18)

v EUR

Pogojne obveznosti	31. december 2012	31. december 2011
Dana poroštva in starševske garancije za odvisne družbe	676.591.050	706.681.425
Garancije za odpravo napak	4.387.598	2.619.403
Drugo	82.467.541	19.647.297
Skupaj pogojne obveznosti	763.446.189	728.948.125

V letu 2011 je Skupina med pogojnimi obveznostmi razkrivala tudi dane bančne garancije in ostale oblike zavarovanj svojih obveznosti. Ker gre za zavarovanje dela obveznosti, ki so že izkazane v skupinskem izkazu finančnega položaja, tega v letu 2012 ne izkazujemo več med pogojnimi obveznostmi.

Med drugimi pogojnimi obveznostmi predstavlja glavnino ocenjen strošek razgradnje osnovnih sredstev v višini 19.647.297 EUR. Rezervacije še niso oblikovane, ker še ni odločitve o tem kdaj in v kakšni obliki naj bi do razgradnje dejansko prišlo.

Dana poroštva in starševske garancije obvladujoče družbe odvisnim družbam v Sloveniji so podrobneje razkrita v spodnji tabeli.

Upravičenec	Dolžnik	Vrsta poroštva	Osnovni pravni posel	OD	DO	Vrednost v mio EUR	Pogojna obveznost v EUR na dan 31.12.2012
Evropska Investicijska Banka/konzorcij bank	SENG	Poroštvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 15.02.06	15.2.06	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 43 mio EUR + obresti + stroški	33.250.000
Geoplin d.o.o.	TEŠ	Poroštvena izjava	Dolgoročna kupoprodajna pogodba za zemeljski plin št. 277 med TEŠ in Geoplin, z dne 23.11.06, 17.02.10	23.11.06	Za čas veljavnosti pogodbe	Za čas 2011-2015 skupaj 96 mio EUR + stroški + obresti	61.500.000
Konzorcij Alstom	TEŠ	Starševska garancija	Pogodba med TEŠ d.o.o. in konzorcijem Alstom (Contract on the design, procurement and erection of the power island for the facility called "Sostanj Unit 6"), z dne 27.6.2008 + aneksi	25.11.09	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 695 mio EUR + eskalacijska klavzula + montaža + obresti + stroški	407.831.437
Evropska Investicijska Banka/konzorcij bank	TEŠ	Poroštvo za garancijo bank	Garancijska pogodba (Guarantee Facility Agreement), z dne 24.11.10	24.11.10	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 88 mio EUR + obresti + stroški	88.000.000
UniCredit Slo, SID	TEŠ	Poroštvo za posojilo bank	Kreditna pogodba št. K 1967/07-SIN-107/07, z dne 21.12.07, 24.11.10	21.12.07	Za čas veljavnosti pogodbe	Skupaj 24 mio EUR + obresti + stroški	4.000.000
EBRD	TEŠ	Poroštvo za posojilo EBRD	Dogovor o poroštvu in povračilu škode med HSE in EBRD, z dne	12.1.11	Za čas veljavnosti posojilne pogodbe	Skupaj 160 mio EUR + obresti + stroški	66.000.000
Skupaj pogojne obveznosti iz danih poroštev in starševskih garancij odvisnim družbam							660.581.437

Ob upoštevanju povišanja ocenjene vrednosti investicije v primerjavi z NIP5 v višini 127.083.332 EUR družba HSE iz naslova kritja morebitnih povečanj vrednosti investicije izkazuje do družbe TEŠ na dan 31.12.2012 pogojne obveznosti v višini 61.874.606 EUR.

PV ima naslednja dana poroštva svojim odvisnim družbam:

Upravičenec	Dolžnik	Vrsta poroštva	Osnovni pravni posel	OD	DO	Pogojna obveznost v EUR na dan 31.12.2012
VOLKSBANK, NLB	GOST	Zavarovanje kredita	dolgoročni kredit	14.8.2012	30.6.2021	5.084.000
NLB, Probanka, Zavarovalnica Triglav	HTZ	Poroštvo za zavarovanje bančne garancije	jamstvo za resnost ponudbe - TEŠ in kavcijsko zavarovanje	25.5.2012	20.7.2022	4.064.868
NLB bančne garancije	RGP	Poroštvo za zavarovanje	jamstvo za izpolnitev obveznosti iz pogodbe	8.3.2012	28.6.2021	1.360.745
Skupaj pogojne obveznosti iz danih poroštev odvisnim družbam						10.509.613

Davčni organi lahko kadarkoli v zakonsko predpisanem roku v posamezni državi, v kateri imajo sedeže družbe skupine, preverijo poslovanje teh družb, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb oz. drugih davkov in dajatev.

Med pogojnimi sredstvi Skupina izkazuje glavnico kazni, ki je bila plačana v letu 2009 s strani obvladujoče družbe zaradi kartelnega dogovarjanja družbe TDR Metalurgija (ni več v Skupini). Sprožen je bil spor pred Komisijo Evropske skupnosti za vračilo kazni v višini 9.100.000 EUR.

V letu 2011 je Skupina med pogojnimi sredstvi razkrivala prejete bančne garancije in druge oblike zavarovanj iz naslova svojih terjatev. Ker gre za zavarovanje dela terjatev, ki so že izkazane v skupinskem izkazu finančnega položaja, v letu 2012 tega več ne razkrivamo med pogojnimi sredstvi.

5.5.8.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

Čisti prihodki od prodaje (19)

Glavnino čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki iz naslova prodaje EE v obvladujoči družbi.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 890.159.454 EUR čistih prihodkov od prodaje.

v EUR

Čisti prihodki od prodaje	2012	2011
a) na domačem trgu	760.216.444	598.333.930
Električne energije	720.439.875	565.314.612
Toplotne energije	3.797.846	4.041.945
Ostalih proizvodov	76.173	142.177
Ostalega trgovskega blaga in materiala	1.001.893	2.134.224
Ostalih storitev	34.900.657	26.700.972
b) na tujem trgu	1.047.439.043	729.212.378
Električne energije	1.024.562.315	718.633.430
Ostalih proizvodov	134.197	50.395
Ostalega trgovskega blaga in materiala	2.417.575	6.574.303
Ostalih storitev	20.324.956	3.954.250
Skupaj čisti prihodki od prodaje	1.807.655.487	1.327.546.308

Usredstveni lastni proizvodi (20)

Usredstveni lastni proizvodi in storitve se v glavnini nanašajo na:

- izgradnjo nadomestnega bloka 6 TEŠ,
- gradbena dela vezana na investicijo jašek NOP II,
- inženiring storitve pri izgradnji in rekonstrukcijah HE,
- izdelavo transportnih poti v jami in
- izdelavo sončne elektrarne.

Vrednost usredstvenih lastnih proizvodov in storitev se je v postopku uskupinjevanja povečala za 32.018.594 EUR, in sicer za vrednost izvedenih del znotraj skupine.

Drugi poslovni prihodki (21)

Večji del drugih poslovnih prihodkov predstavljajo prihodki iz naslova koriščenja odstopljenih sredstev v skladu z zakonodajo o invalidskih organizacijah, prihodki od brezplačno dobljenih emisijskih kuponov, prihodki od dobljenih tožb in prejetih oziroma ocenjenih škod s strani zavarovalnic.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 28.655.779 EUR drugih poslovnih prihodkov.

v EUR

Drugi poslovni prihodki	2012	2011
Prihodki od odprave rezervacij	10.159.646	2.301.815
Črpanje odloženih prihodkov	14.350.418	17.564.413
Dobički pri prodaji stalnih sredstev in odpravi slabitve terjatev	1.660.154	764.383
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	8.797.860	5.007.249
Drugi poslovni prihodki	10.549.490	3.262.554
Skupaj drugi poslovni prihodki	45.517.568	28.900.414

Stroški blaga, materiala in storitev (22)

V nabavni vrednosti prodanega blaga v višini 1.288.274.353 EUR so izkazani odhodki za nakup EE in odvisni stroški nakupa EE.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločene za 793.335.608 EUR nabavne vrednosti prodanega blaga.

Med stroški materiala v višini 94.663.652 EUR predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški plina, premoga in ostalih energentov, potrebnih pri proizvodnji EE ter stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenega za 123.889.165 EUR stroškov materiala.

Med stroški storitev v višini 76.580.578 EUR predstavljajo največje vrednosti stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov, stroški vzdrževanja stalnih sredstev družb skupine, stroški vzdrževanja osnovnih sredstev, zavarovalne premije in komunalne storitve.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 3.020.511 EUR stroškov storitev.

v EUR

Stroški blaga, materiala in storitev	2012	2011
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.288.274.353	840.914.670
Skupaj stroški materiala	94.663.652	88.253.480
Skupaj stroški storitev	76.580.578	66.365.512
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev	1.459.518.583	995.533.662

Za leto 2012 je revizijo računovodskih izkazov družb Skupine v Sloveniji izvajala revizijska družba Deloitte revizija d.o.o in opravila tudi pregled družb v tujini, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze, niso pa se revidirale v državi rezidentstva. Tri družbe, registrirane v tujini, so bile revidirane s strani revizijskih družb v njihovi državi, in sicer ena s strani družbe KPMG, dve pa s strani družb Deloitte.

v EUR

Stroški revizorja	2012	2011
Revidiranje letnih poročil*	157.023	168.744
Druge storitve revidiranja	13.000	12.996
Druge nerevizijske storitve	3.720	52.800
Skupaj stroški revizorja	173.743	234.540

* upoštevane pogodbene vrednosti

Stroški dela (23)

Stroški dela zajemajo stroške plač in nadomestil, stroške socialnih zavarovanj, stroške dodatnih pokojninskih zavarovanj in druge stroške dela (prehrana na delu, prevoz na delo in z dela, regres za letni dopust, solidarnostne pomoči, itd.). Vključeni so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2012, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30.6.2013.

Zaradi poenotenja prikazovanja stroškov prehrane zaposlenih v družbah skupine, kjer imajo obrat za pripravo toplih obrokov, se je v postopku konsolidacije med stroške dela in na drugi strani med čiste prihodke od prodaje vključilo 607.147 EUR.

v EUR

Stroški dela	2012	2011
Plače	108.833.508	105.002.437
Stroški pokojninskih zavarovanj	18.492.461	18.228.861
Stroški drugih zavarovanj	8.199.367	7.904.988
Drugi stroški dela	12.514.590	15.177.441
Skupaj stroški dela	148.039.926	146.313.727

Odpisi vrednosti (24)

Glavnino odpisov vrednosti predstavlja amortizacija nepremičnin, naprav in opreme.

Za istovrstna neopredmetena sredstva in osnovna sredstva v Skupini se uporabljajo podobne amortizacijske stopnje, medtem ko se pri proizvodni opremi uporabljajo v posamezni družbi amortizacijske stopnje, primerne za dejavnost, ki jo družba opravlja. Za osnovna sredstva, pridobljena z državnimi dotacijami oz. brezplačno, se amortizacija obračunava posebej in se za njen znesek črpajo dolgoročno odloženi prihodki in izkazujejo drugi poslovni prihodki.

Med popravki vrednosti terjatev in zalog se glavnina nanaša na oblikovanje dvomljivih terjatev iz poslovanja in slabitev vrednosti zalog premoga na čisto iztržljivo vrednost.

Glavnino odpisov vrednosti osnovnih sredstev predstavlja slabitev osnovnih sredstev v postopku uskupinjevanja – podrobneje razkrito v točki 5.5.8.1 (2) in odpis zaradi katastrofalnih poplav na reki Dravi v novembru 2012.

v EUR

Odpisi vrednosti	2012	2011
Amortizacija neopredmetenih sredstev	1.623.799	1.530.082
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	88.029.848	91.160.576
Amortizacija naložbenih nepremičnin	14.946	14.946
Popravek ali odpis vrednosti terjatev in zalog	6.145.521	3.011.550
Prodaja in odpisi neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme	22.332.089	465.873
Skupaj odpisi vrednosti	118.146.203	96.183.027

Drugi poslovni odhodki (25)

Med drugimi poslovnimi odhodki so najpomembnejši izdatki za varstvo okolja (stroški emisijskih kuponov in vodnih povračil), koncesijski prispevek državi, prispevki za stavbna zemljišča in pogodbene kazni.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 28.669.316 EUR drugih poslovnih odhodkov.

v EUR

Drugi poslovni odhodki	2012	2011
Rezervacije	3.448.585	2.450.898
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	8.334.534	6.766.799
Koncesije	18.207.743	15.398.579
Izdatki za varstvo okolja	18.854.305	22.044.550
Donacije	1.331.463	1.474.260
Drugi poslovni odhodki	7.609.678	8.070.370
Skupaj drugi poslovni odhodki	57.786.308	56.205.456

Finančni prihodki (26)

Med finančnimi prihodki predstavljajo glavnino obresti danih depozitov in posojil.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 13.392.165 EUR finančnih prihodkov.

v EUR

Finančni prihodki	2012	2011
Iz dividend in drugih deležev dobičku	87.615	9.463
Delež dobičkov iz naložb, vrednotenih po kapitalski metodi	109.294	202.437
Obresti iz danih posojil in depozitov	919.062	1.765.811
Neto tečajne razlike iz financiranja	0	399.026
Drugo	187.511	339.716
Skupaj finančni prihodki	1.303.482	2.716.453

Finančni odhodki (27)

Pretežni del finančnih odhodkov predstavljajo odhodki za obresti dolgoročnih in kratkoročnih posojil. Obresti posojil za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme do usposodobitve za uporabo, so izkazane kot del vrednosti teh sredstev.

Družbe skupine so v letu 2012 slabile del svojih naložb, glavnina se nanaša na slabitev delnic NLB.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 16.083.831 EUR finančnih odhodkov.

v EUR

Finančni odhodki	2012	2011
Obresti prejetih posojil	11.466.705	8.387.544
Delež v poslovnem izidu pridruženih podjetij in skupnih podvigov, vrednotenih po kapitalski metodi	0	10.533
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida	1.752.524	3.044.239
Od prodaje finančnih naložb razpoložljivih za prodajo	0	12.945
Drugo	42.128	5.903
Skupaj finančni odhodki	13.261.357	11.461.164

Davki (28)

Družbe skupine so zavezanke za davek od dobička, davek na dodano vrednost in trošarine.

Za leto 2012 je obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji izkazalo šest od petnajstih družb v Skupini, v tujini pa štiri družbe od šestih. Ostale družbe niso ugotovile osnove za njegovo plačilo zaradi uveljavljanja olajšav oz. črpanja davčnih izgub.

Odmerjeni davek družb skupine za leto 2012 znaša 11.957.875 EUR. Družbe skupine iz naslova odmerjenega davka konec leta 2012 izkazujejo za 3.026.808 EUR terjatev za odmerjeni davek (višje akontacije od obračunanega davka) in za 1.514.480 EUR obveznosti za odmerjeni davek.

Odloženi davki se nanašajo na terjatve za odloženi davek, ki so pripoznane v višini verjetnega razpoložljivega dobička, v breme katerega jih bo v prihodnosti mogoče uporabiti. Odložene terjatve so znižane za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno priznane odhodke oz. so bili odhodki vključeni v davčne izkaze tekočega leta. Med odloženimi davki Skupina izkazuje odložene terjatve za davek v višini 9.466.722 EUR in 37.330 EUR odloženih obveznosti za davek. Podrobnejša razkritja odloženih terjatev za davek so v točki 5.5.8.1 (4).

Družbe skupine imajo konec leta 2012 neizkoriščene davčne izgube v višini 34.928.588 EUR.

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, korigirani v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v naslednji tabeli.

v EUR

Izračun obračunanega davka	2012	2011
Poslovni izid pred davki	101.339.390	87.445.544
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	19.035.697	17.633.929
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-1.331.528	-847.292
Davek od davčnih olajšav	-8.822.811	-1.484.827
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-239.160	-115.156
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	4.797.897	1.366.736
Davek od ostalih sprememb v davčnem obračunu	556.171	1.009.895
Davek	13.996.266	17.563.285
Efektivna davčna stopnja	13,81%	20,08%

Padec efektivne davčne stopnje je v glavnini posledica spremembe Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji, saj za leto 2012 40% davčna olajšava v investirano opremo in neopredmetena sredstva ni več limitirana na 30.000 EUR. Ker so investicije Skupine velike, se to odraža v višini olajšav.

Čisti poslovni izid (29)

Čisti poslovni izid v višini 85.980.549 EUR predstavlja čisti dobiček obvladujoče družbe v višini 42.954.179 EUR, delež obvladujoče družbe v poslovnem izidu odvisnih družb v višini 47.815.764 EUR, kumulativno znižanje poslovnega izida v postopku uskupinjevanja v višini -1.670.870 EUR (v glavnini se nanaša na izločitev slabitve naložbe obvladujoče družbe v odvisni družbi in slabitev zgradb in proizvodne opreme odvisne družbe) in čisto izgubo manjšinskih lastnikov v višini -3.118.524 EUR.

v EUR

Vrsta poslovnega izida	2012	2011
Kosmati donos iz poslovanja	1.896.788.285	1.390.426.127
Poslovni izid iz poslovanja	113.297.265	96.190.255
Finančni izid	-11.957.875	-8.744.711
Poslovni izid pred davki	101.339.390	87.445.544
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	85.980.549	69.753.103

5.5.8.3 Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa izkazuje Skupina spremembe v poštenu vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, spremembo poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo in tečajne razlike, ki izhajajo iz preračuna računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini. Celotna vrednost spremembe v letu 2012 znaša -5.262.332 EUR.

Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo znaša 177.554 EUR in že vključuje za 35.843 EUR odloženih obveznosti za davek.

Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov znaša -5.060.543 EUR in že vključuje za 54.450 EUR odloženih terjatev za davek. Glavnina se nanaša na obvladujočo družbo, kar je podrobneje razkrito v računovodskem poročilu družbe.

Iz preračunov računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini je v letu 2012 izkazan negativni učinek v višini -379.343 EUR.

Ob upoštevanju naštetega celotni vseobsegajoči donos, ki vključuje čisti poslovni izid v višini 85.980.549 EUR in spremembe v drugem vseobsegajočem donosu v višini -5.262.332 EUR, konec leta 2012 znaša 80.718.217 EUR, od tega pripada večinskemu lastniku 83.838.010 EUR, manjšinskemu lastniku pa -3.119.793 EUR.

5.5.8.4 Skupinski izkaz denarnih tokov

V skupinskem izkazu denarnih tokov so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto.

Denarna sredstva skupine so gotovina, knjižni denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

Podatki v skupinskem izkazu denarnih tokov so dobljeni iz izkazov denarnih tokov družb v Skupini, z upoštevanjem izločanja v postopku konsolidacije.

v EUR

Vrste denarnih tokov	2012	2011
Denarni tokovi iz poslovanja	156.048.670	135.505.458
Denarni tokovi iz naložbenja	-293.691.682	-336.124.874
Denarni tokovi iz financiranja	77.678.538	175.318.934
Denarni izid v obdobju	-59.964.474	-25.300.482

5.5.8.5 Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala

V skupinskem izkazu gibanja kapitala so prikazane spremembe sestavin kapitala v poslovnem letu.

V letu 2012 je prišlo v okviru transakcij z lastniki do sprememb v skupni višini -16.353.225 EUR, in sicer:

- izplačilo udeležbe v dobičku v višini -20.000.000 EUR, kar predstavlja del bilančnega dobička obvladujoče družbe leta 2011,
- povečanje prenesenega poslovnega izida Skupine v višini 956.499 EUR zaradi vključitve družbe GOLTE d.o.o. v skupino PV,
- povečanje prenesenega poslovnega izida manjšinskih lastnikov v višini 1.766.276 EUR zaradi vključitve družbe GOLTE d.o.o. v skupino PV in
- dodana vplačila manjšinskih lastnikov v odvisno družbo v višini 924.000 EUR.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je povečal za 80.718.217 EUR, in sicer za:

- čisti dobiček tekočega leta, ki pripada večinskemu lastniku v višini 89.099.073 EUR,
- čisto izgubo tekočega leta, ki pripada manjšinskemu lastniku v višini -3.118.524 EUR,
- spremembo vrednosti rezerve za pošteno vrednosti pri obvladujoči družbi v višini -4.659.940 EUR (podrobneje razkrita v računovodskem poročilu obvladujoče družbe),
- delež obvladujoče družbe v rezervi za pošteno vrednost odvisnih družb v višini -221.780 EUR (v glavnini gre za pošteno vrednost finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov),
- spremembo drugih sestavin vseobsegajočega donosa, ki pripada manjšinskemu lastniku v višini -1.269 EUR in
- izgubo iz prevedbe računovodskih izkazov družb v tujini v višini -379.343 EUR.

Na posameznih postavkah kapitala skupine je v tekočem letu prišlo do sprememb v višini 30.924.596 EUR, in sicer:

- po sklepu skupščine obvladujoče družbe se je del bilančnega dobička leta 2011 v višini 3.364.810 EUR prenesel med druge rezerve iz dobička,
- po sklepu NS na predlog posloводства obvladujoče družbe se je del čistega poslovnega izida leta 2012 v višini 27.342.852 EUR prenesel med druge rezerve iz dobička,
- pri konsolidaciji skupine PV se je razlika iz konsolidiranja preteklih let v višini 216.934 EUR iz rezerve za pošteno vrednost prenesla na preneseni poslovni izid.

Bilančni dobiček se na ravni skupine ne ugotavlja.

5.5.8.6 Povezane osebe

v EUR

Povezave s povezanimi družbami	Prodaje v letu 2012	Nakupi v letu 2012	Dana posojila z obrestmi na dan 31.12.12	Ostale terjatve na dan 31.12.12	Ostale obveznosti na dan 31.12.2012
Družbe v skupini	14.806	8.934	0	360	5.322
Pridružene družbe	330.325	2.548.888	452.529	676.142	1.583.807
Skupaj obvladovane družbe	0	318.481	0	0	153.522
SKUPAJ	330.325	2.867.369	452.529	676.142	1.737.329

Med prodajo in nakupi je izkazan promet vseh poslov (brez DDV), vključno s finančnimi prihodki in odhodki.

5.5.8.7 Prejemki

Prejemki poslovodij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice, neobdavčen del jubilejnih nagrad) in
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov NS vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov NS znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v NS in revizijski komisiji.

Člani uprav in poslovodstev, zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb in člani NS družb skupine v letu 2012 od družb skupine niso prejeli deležev v dobičku po sklepu skupščin, niti jim družbe niso odobrile predujmov, novih posojil ali poroštev.

v EUR

Prejemki posloводства, članov nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	Plača	Drugi prejemki	Bonitete	Povračila stroškov	SKUPAJ
Posloводства	1.401.325	0	65.968	165.730	1.633.023
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije	0	23.733	2.654	4.574	30.961
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	4.016.631	68.948	125.500	400.521	4.611.600
Skupaj prejemki	5.417.956	92.681	194.122	570.825	6.275.584

5.5.8.8 Finančni instrumenti in tveganja

To poglavje je povezano s točko 5.5.7.21 računovodskega poročila in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

5.5.8.8.1 Kreditno tveganje

Večina družb skupine prodaja glavnino svoje proizvodnje obvladujoči družbi, ki svoje terjatve poravnava v roku. Tako je izpostavljenost kreditnemu tveganju največja pri obvladujoči družbi, kar je razkrito v njenem računovodskem delu letnega poročila.

Ostale družbe skupine obvladujejo kreditno tveganje z uporabo instrumentov, kot so: spremljanje bonitete kupcev in informacij iz okolja o poslovanju kupcev, zavarovanje terjatev z bančnimi garancijami in ostalimi oblikami zavarovanj.

Družbe skupine imajo zavarovanih okoli 60% kratkoročnih terjatev do kupcev, ki predstavljajo glavnino vseh terjatev v Skupini.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo.

v EUR

Dolgoročne terjatve po rokih zapadlosti per 31.12.2011	Rok zapadlosti v plačilo			SKUPAJ
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Finančne terjatve do drugih	24.000	0	0	24.000
Finančne terjatve za dane depozite drugim	309.198	0	0	309.198
Poslovne terjatve do pridruženih družb	275.791	275.791	0	551.582
Poslovne terjatve iz danih predujmov	100.000	10.147	82.318	192.465
Poslovne terjatve do drugih	929.376	4.232	7.958	941.566
Skupaj	1.638.365	290.170	90.276	2.018.811

v EUR

Dolgoročne terjatve po rokih zapadlosti per 31.12.2012	Rok zapadlosti v plačilo			SKUPAJ
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Finančne terjatve do drugih*	18.000	6.000	0	24.000
Finančne terjatve za dane depozite drugim	112.445	63.847	0	176.292
Poslovne terjatve do pridruženih družb	137.895	275.792	0	413.687
Poslovne terjatve iz danih predujmov	27.000	9.147	82.318	118.465
Poslovne terjatve do drugih	688.890	12.295	1.445	702.630
Skupaj	984.230	367.081	83.763	1.435.074

* 6.000 finančnih terjatev je zapadlih

v EUR

Kratkoročne terjatve po rokih zapadlosti per 31.12.2011	Razčlenitev po rokih zapadlosti						SKUPAJ
	nezapadle	zapadle do 3 mesecev	zapadle od 3 do 6 mesecev	zapadle od 6 do 9 mesecev	zapadle od 9 do 12 mesecev	zapadle nad 1 leto	
Finančne terjatve do družb v skupini	1.620.948	0	0	0	0	0	1.620.948
Finančne terjatve do pridruženih družb	69.893	0	0	0	0	449.655	519.548
Finančne terjatve do drugih	76.594	0	0	0	0	0	76.594
Finančne terjatve za dane depozite drugim	126.636	0	0	0	0	0	126.636
Poslovne terjatve do družb v skupini	433.658	0	0	0	0	0	433.658
Poslovne terjatve do pridruženih družb	203.906	0	0	0	0	0	203.906
Poslovne terjatve do kupcev	139.279.089	9.323.511	723.389	469.173	709.266	1.574.779	152.079.207
Poslovne terjatve za dane predujme	9.165.989	0	0	0	0	3.000	9.168.989
Poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	24.882.072	0	0	0	0	0	24.882.072
Poslovne terjatve do drugih	4.938.400	17.477	89	59	0	0	4.956.025
Skupaj	180.797.185	9.340.988	723.478	469.232	709.266	2.027.434	194.067.583

v EUR

Kratkoročne terjatve po rokih zapadlosti per 31.12.2012	Razčlenitev po rokih zapadlosti						SKUPAJ
	nezapadle	zapadle do 3 mesecev	zapadle od 3 do 6 mesecev	zapadle od 6 do 9 mesecev	zapadle od 9 do 12 mesecev	zapadle nad 1 leto	
Finančne terjatve do pridruženih družb	0	0	452.529	0	0	0	452.529
Finančne terjatve do drugih	54.605	0	200.000	0	75.876	0	330.481
Finančne terjatve za dane depozite drugim	48.919	6.037	0	0	349.362	0	404.318
Poslovne terjatve do družb v skupini	360	0	0	0	0	0	360
Poslovne terjatve do pridruženih družb	223.613	0	0	0	0	0	223.613
Poslovne terjatve do kupcev	163.730.331	10.957.154	419.539	46.610	1.109.739	3.056.531	179.319.904
Poslovne terjatve za dane predujme	9.747.522	18.142	4.409.175	0	0	0	14.174.839
Poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	53.684.871	163.952	0	0	0	0	53.848.823
Poslovne terjatve do drugih	7.081.630	0	0	0	0	0	7.081.630
Skupaj	234.571.851	11.145.285	5.481.243	46.610	1.534.977	3.056.531	255.836.497

Glavnina terjatev, zapadlih do treh mesecev, je bila že poravnana.

v EUR

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih finančnih terjatev in posojil	2012	2011
Stanje 1. januarja	449.655	449.655
Izterjane odpisane terjatve in posojila	-449.655	0
Stanje 31. decembra	0	449.655

v EUR

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	2012	2011
Stanje 1. januarja	2.736.960	2.130.436
Izterjane odpisane terjatve	-353.318	-573.464
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	5.052.808	1.499.635
Dokončen odpis terjatev	-127.374	-319.647
Stanje 31. decembra	7.309.076	2.736.960

Družbe Skupine imajo konec leta 2012 oblikovanih za 7.309.076 EUR dvomljivih kratkoročnih poslovnih terjatev.

V letu 2012 so družbe skupine prejele plačila v višini 353.318 EUR dvomljivih in spornih kratkoročnih poslovnih terjatev.

Oblikovanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev se v glavnini nanaša na terjatve, ki so jih imele družbe v Skupini do gradbenih podjetij in skupaj znaša 5.052.808 EUR.

Na dan 31.12.2012 je imela Skupina za 11.569.608 EUR zapadlih kratkoročnih poslovnih obveznosti, ki jih je že poravnala.

5.5.8.8.2 Likvidnostno tveganje

V razmerah finančno gospodarske krize je obvladovanje likvidnostnega tveganja izrednega pomena. Družbe v Skupini uspešno obvladujejo likvidnostno tveganje in si na tak način zagotavljajo optimalno plačilno sposobnost pri poravnavanju svojih tekočih obveznosti. Pri tem skrbno spremljajo in načrtujejo kratkoročno plačilno sposobnost, ki jo zagotavljajo z ažurnim usklajevanjem in načrtovanjem denarnih tokov na dnevni, mesečni in letni ravni. Zaradi povečane plačilne nediscipline zaradi zaostrenih gospodarskih razmer, predvsem obvladujoča družba posebno pozornost posveča tudi tveganjem, ki so povezana z morebitnimi zamiki plačil s strani kupcev.

V Skupini je za namen optimizacije likvidnosti družb vzpostavljeno upravljanje z denarnimi sredstvi ali »cash management«, ki se izvaja v skladu s sprejetimi Internimi navodili družb Skupine za upravljanje z denarnimi sredstvi »cash management« in za združevanje denarnih sredstev »cash pooling«. »Cash management« v Skupini poteka v obliki zadolževanja med družbami: osnovni vir financiranja kratkoročnih primanjkljajev družb so presežki prostih denarnih sredstev ostalih družb v Skupini. Družbe imajo za obvladovanja likvidnostnega tveganja odobrene tudi kreditne linije pri poslovnih bankah v obliki okvirnih kreditov in limitov na transakcijskih računih. Kratkoročne likvidnostne presežke so plasirani v varnih in likvidnih kratkoročnih depozitih pri poslovnih bankah in preko združevanja denarnih sredstev na zakladnem računu (»cash pooling«).

Leto 2012 je bilo za Skupino na področju obvladovanja likvidnostnega tveganja eno najtežjih doslej, saj je družba TEŠ investitor največje slovenske investicije, projekta postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TE Šoštanj. Zamiki pri izdaji državnega poročstva za dolgoročno posojilo, ki je najela družba TEŠ pri EIB v višini 440 mio EUR, so močno vplivali na likvidnost družb HSE in TEŠ, kakor tudi na ostale družbe v Skupini. Vse aktivnosti so bile namreč usmerjene v zagotavljanje kratkoročnega premostitvenega financiranja za obveznosti družbe TEŠ za projekt nadomestni blok 6, do črpanja dolgoročnih virov financiranja družbe TEŠ pri mednarodnih finančnih institucijah EIB in EBRD. Ker se družba TEŠ skladno z določili pogodbe z bankami ne more kratkoročno zadolžiti na finančnih trgih, si je morala premostitveno financiranje za obveznosti za investicijo nadomestni

blok 6 v letu 2012 zagotoviti z zadolževanjem v okviru Skupine (»cash management«) in v okviru lastnih sredstev. Ker v Skupini ni na razpolago dovolj prostih denarnih sredstev za zagotovitev premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ za investicijo blok 6, se je za namen obvladovanja likvidnosti Skupine in v okviru tega za namen premostitvenega financiranja obveznosti družbe TEŠ, pri poslovnih bankah zadolžila obvladujoča družba HSE, kot edini družbenik TEŠ. Na dan 31.12.12 je znesek kratkoročnih okvirnih posojil odobrenih družbi TEŠ s strani HSE znašal kar 300,6 mio EUR, v katerih so angažirana lastna sredstva družbe HSE, sredstva družb v Skupini in kratkoročna posojila najeta s strani HSE pri poslovnih bankah. Družba HSE si je za namen obvladovanja likvidnosti v Skupini in v okviru tega za namen premostitvenega financiranja obveznosti družbe TEŠ za projekt nadomestni blok 6 pri poslovnih bankah v letu 2012 uspela zagotoviti zadostno količino kratkoročnih posojil in jih preko koledarskega leta uspela tudi uspešno podaljšati. Glede na stanje na finančnih trgih in na težave, s katerimi se soočajo poslovne banke, smatramo slednje kot potrditev dobrega poslovnega ugleda in zaupanja, ki ga Skupina uživa na finančnih trgih.

Ocenjuje se, da je bilo likvidnostno tveganje Skupine v letu 2012 ustrezno obvladovano.

Zapadlost dolgoročnih obveznosti Skupine v naslednjih letih je razvidna iz spodnjih tabel:

v EUR

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti per 31.12.2011	Rok zapadlosti v plačilo (vse nezapadle)			SKUPAJ
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	37.912.325	89.670.235	280.281.076	407.863.636
Dolgoročne finančne obveznosti do drugih	3.128.842	799.495	0	3.928.337
Dolgoročne poslovne obveznosti dobaviteljev	3.441.001	0	0	3.441.001
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	53.122	0	14.162	67.284
Dolgoročne poslovne obveznosti do drugih	401.308	0	158.819	560.127
Skupaj	44.936.598	90.469.730	280.454.057	415.860.385

v EUR

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti per 31.12.2012	Rok zapadlosti v plačilo (vse nezapadle)			SKUPAJ
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	26.233.841	98.117.484	254.115.174	378.466.499
Dolgoročne finančne obveznosti do drugih	5.302.641	0	0	5.302.641
Dolgoročne poslovne obveznosti dobaviteljev	1.777.218	0	0	1.777.218
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	0	0	5.758	5.758
Dolgoročne poslovne obveznosti do drugih	200.000	0	240.039	440.039
Skupaj	33.513.700	98.117.484	254.360.971	385.992.155

5.5.8.3 Tečajno tveganje

Skupina je tečajnemu tveganju izpostavljena v manjši meri, saj je glavnina prilivov in odlivov v domači valuti evro. Izpostavljenost tečajnemu tveganju je vezana na trgovanje z EE na tujih trgih.

Obvladujoča družba je izpostavljena tečajnemu tveganju predvsem pri trgovanju z EE na Madžarskem (nakup EE v HUF), ki ga obvladuje z uporabo izvedenih terminskih instrumentov, in sicer valutne terminske zamenjave FX Forward. Sklenjeni posli valutnega ščitenja se z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) smatrajo kot visoko učinkoviti, saj se sklenjeno valutno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko.

V Skupini se izpostavljenost tečajnim tveganjem pojavlja pri poslovanju hčerinskih družb v JV Evropi. Glede na to, da predstavlja poslovanje odvisnih družb v JV Evropi manjši del

poslovanja v primerjavi s celotnim poslovanjem Skupine, je izpostavljenost tečajnim tveganjem iz tega naslova minimalna.

v EUR

Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti	31. december 2012	31. december 2011
do 12 mesecev	4.900.045	3.961.257

Ker so ostale valute so pri poslovanju prisotne v manjši meri, skupina ne dela analize občutljivosti za spremembo tečajev ostalih valut, saj sprememba teh tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid skupine.

Za preračun računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini, so bili uporabljeni naslednji tečaji:

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2012	Povprečni tečaj v EUR za leto 2012
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Bosna in Hercegovina	BAM	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,5575	7,5473
Madžarska	HUF	292,3000	303,4400
Makedonija	MKD	61,4870	61,7735
Srbija	RSD	113,3900	108,5100

v EUR

Vrsta finančnih instrumentov per 31.12.2011	EUR	HUF	Ostale valute	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve	185.602.941	16.055	3.367.901	188.986.897
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	1.846.648	0	47.423	1.894.071
Dolgoročne poslovne terjatve	1.491.717	0	193.896	1.685.613
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	333.198	0	0	333.198
Kratkoročne poslovne obveznosti	-270.760.043	-2.139.490	-259.404	-273.158.937
Kratkoročne finančne obveznosti	-81.031.495	0	0	-81.031.495
Dolgoročne poslovne obveznosti	-4.068.412	0	0	-4.068.412
Dolgoročne finančne obveznosti	-411.791.973	0	0	-411.791.973
Neto izpostavljenost IFP	-578.377.419	-2.123.435	3.349.816	-577.151.038

v EUR

Vrsta finančnih instrumentov per 31.12.2012	EUR	HUF*	Ostale valute	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve	247.015.845	0	324.248	247.340.093
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	1.140.034	0	47.294	1.187.328
Dolgoročne poslovne terjatve	1.035.983	0	198.799	1.234.782
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	200.292	0	0	200.292
Kratkoročne poslovne obveznosti	-426.710.571	-441	-1.128.622	-427.839.634
Kratkoročne finančne obveznosti	-224.986.772	0	0	-224.986.772
Dolgoročne poslovne obveznosti	-2.223.015	0	0	-2.223.015
Dolgoročne finančne obveznosti	-383.769.140	0	0	-383.769.140
Neto izpostavljenost IFP	-788.297.344	-441	-558.281	-788.856.066

* Konec leta ni bilo odprtih postavk v HUF-ih

5.5.8.4 Obrestno tveganje

Družbe HSE, SENG, PV in TEŠ so v Skupini izpostavljene obrestnemu tveganju pri finančnih obveznostih, saj imajo sklenjene dolgoročne kreditne pogodbe po variabilni obrestni meri vezani na Euribor, ki se dnevno spreminja. V skladu »Izvedbeno politiko obvladovanja obrestnega tveganja v skupini HSE« sprejeto v letu 2011, imajo družbe HSE, SENG in PV pred obrestnim tveganjem zaščitene do 50% dolgoročnega kreditnega portfelja posamezne družbe z izvedenim finančnim instrumentom obrestna zamenjava (IRS – nteres trate swap). Družba TEŠ ima sprejeto strategijo obrestnega ščitenja dolgoročnega kreditnega portfelja z razpršitvijo najema kreditov po fiksni in po variabilni obrestni meri v razmerju 50%:50%. Namen obrestnega ščitenja v Skupini je izključno varovanje pred tveganjem in doseganje nespremenljivega denarnega toka in so zato z vidika računovodenja varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) visoko učinkoviti. Družbe HSE, SENG in PV so posle obrestnega ščitenja sklenile na osnovi standardizirane pogodbe ISDA s prvovrstnimi poslovnimi bankami in ocenjuje se, da je možnost neizpolnitve poslov minimalna.

v EUR

Sklenjene pogodbe za obrestne zamenjave po ročnosti	31. december 2012	31. december 2011
od 1 do 5 let	75.578.598	80.481.250

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

sprememba obrestne mere za 50 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid Skupine za spodaj navedene vrednosti. Analiza, ki je pripravljena za obe leti na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu so terjatve/obveznosti po variabilni obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS).

v EUR

Finančni instrumenti	Čisti poslovni izid 2012		Čisti poslovni izid 2011	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri				
Finančna sredstva	23.982	-23.982	66.680	-66.680
Finančne obveznosti	-1.567.390	-1.567.390	-1.046.132	1.046.132

5.5.8.5 Cenovno tveganje

Gledano z vidika skupine pretežni del cenovnega tveganja izhaja iz poslovanja obvladujoče družbe, kar je razkrito v njenem računovodskem delu.

5.5.8.6 Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljše kapitalsko ustreznost in kreditno boniteto za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbam v skupini zagotavlja polega normalnega poslovanja tudi zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Skupina spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti se vključujejo prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo skupine in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2012 višji glede na stanje konec leta 2011, zaradi večje kratkoročne zadolženosti Skupine. Razlog je, da je Skupina v letu 2012 izvajala premostitveno financiranje nadomestnega bloka 6 v TEŠ, saj družba TEŠ zaradi zamika pri pridobivanju državnega poročstva, do konca leta 2012 ni uspela črpati dolgoročnih posojil pri EIB in EBRD. Ker v Skupini ni bilo dovolj prostih denarnih sredstev za zagotovitev premostitvenega financiranja obveznosti TEŠ, se je za namen obvladovanja likvidnosti Skupine in v okviru tega za namen premostitvenega

financiranja nadomestnega bloka 6 v TEŠ, zadolževala obvladujoča družba HSE. Marca 2013 je družba TEŠ črpala dolgoročna posojila pri EIB in EBRD in vrnila vsa premostitvena posojila HSE-ju, HSE pa je delno odplačal kratkoročna posojila. Glede na stanje zadolženosti in predvidevanj glede dogajanja na trgih EE ostaja zagotavljanje kapitalske ustreznosti ena od ključnih nalog poslovodstev Skupine.

v EUR

Upravljanje s kapitalom	31. december 2012	31. december 2011
Dolgoročne finančne obveznosti	383.769.140	411.791.973
Kratkoročne finančne obveznosti	224.986.772	81.031.495
Skupaj finačne obveznosti	608.755.912	492.823.468
Skupaj kapital	1.473.462.757	1.409.097.763
Finančne obveznosti/kapital	0,41	0,35
Neto finančna obveznost	601.960.715	425.816.230
Neto dolg/kapital	0,41	0,30

5.5.8.9 Poštene vrednosti

Skupina ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne instrumente, razen izpeljanih finančnih instrumentov, ki so evidentirana po poštenu vrednosti.

v EUR

Finančni instrumenti	31. december 2012		31. december 2011	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po poštenu vrednosti	2.664.113	2.664.113	3.881.701	3.881.701
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2.641.047	2.641.047	3.881.701	3.881.701
Izpeljani finačni inštrumenti (sredstva)	23.066	23.066	0	0
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	256.757.692	256.757.692	259.907.017	259.907.017
Finančne terjatve	1.387.620	1.387.620	2.227.269	2.227.269
Poslovne terjatve	248.574.875	248.574.875	190.672.510	190.672.510
Denarna sredstva	6.795.197	6.795.197	67.007.238	67.007.238
Skupaj neizpeljana finančna sredstva	259.421.805	259.421.805	263.788.718	263.788.718
Neizpeljane finančne obveznosti po poštenu vrednosti	5.322.962	5.322.962	4.230.652	4.230.652
Izpeljani finačni inštrumenti (obveznosti)	5.322.962	5.322.962	4.230.652	4.230.652
Neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	1.033.495.599	1.033.495.599	765.820.165	765.820.165
Bančna posojila	603.342.580	603.342.580	488.396.973	488.396.973
Druge finančne obveznosti	90.370	90.370	195.843	195.843
Poslovne obveznosti	430.062.649	430.062.649	277.227.349	277.227.349
Skupaj neizpeljane obveznosti	1.038.818.561	1.038.818.561	770.050.817	770.050.817

Finančna sredstva vrednotena po pošteni vrednosti glede na hierarhijo	31 december 2012	31 december 2011
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prve ravni	542.718	328.920
Finančna sredstva po pošteni vrednosti druge ravni	1.007.994	2.446.879
Finančna sredstva po pošteni vrednosti tretje ravni	1.113.401	1.105.902
Skupaj finančna sredstva po pošteni vrednosti	2.664.113	3.881.701

5.5.8.10 Dogodki po datumu poročanja

Po datumu skupinskega izkaza finančnega položaja v družbah skupine ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na skupinske računovodske izkaze leta 2012.

Kontaktni podatki

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Koprska ulica 92
1000 Ljubljana

DIREKTOR DRUŽBE: Blaž Košorok

T: 01 470 41 00
F: 01 470 41 01
E: hse@hse.si; info@hse.si
www.hse.si

dravske elektrarne maribor

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.

Obrežna ulica 170
2000 Maribor

DIREKTOR DRUŽBE: mag. Viljem Pozeb

T: 02 300 50 00
F: 02 300 56 55
E: dem@dem.si
www.dem.si

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Erjavčeva ulica 20
5000 Nova Gorica

DIREKTOR DRUŽBE: Vladimir Gabrijelčič

T: 05 339 63 10
F: 05 339 63 15
E: seng@seng.si
www.seng.si

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI

Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.

Cesta bratov Cerjakov 33a
8250 Brežice

DIREKTOR DRUŽBE: Bogdan Barbič

T: 07 49 92 860
F: 07 49 92 880
E: info@he-ss.si
www.he-ss.si

Srednjesavske elektrarne d.o.o.

Ob železnici 27
1420 Trbovlje

DIREKTOR DRUŽBE: mag. Matjaž Janežič

TERMoelektrarna
ŠOŠTANJ

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.

Cesta Lole Ribarja 18
3325 Šoštanj

DIREKTOR DRUŽBE: Peter Dermol

T: 03 899 32 00
F: 03 899 34 85
E: info@te-sostanj.si
www.te-sostanj.si

TERMoelektrarna TRBOVLJE

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.

Ob železnici 27
1420 Trbovlje

DIREKTOR DRUŽBE: Franc Blaznek

T: 03 565 12 00
F: 03 565 12 32
E: info@tet.si
www.tet.si

Premogovnik Velenje d.d.

Partizanska cesta 78
3320 Velenje

PREDSEDNIK UPRAVE: dr. Milan Medved
ČLAN UPRAVE: dr. Vladimir Malenkovič
ČLANICA UPRAVE: Sonja Kugonič

T: 03 899 61 00
F: 03 586 91 31
E: info@rlv.si
www.rlv.si

HSE Invest d.o.o.

Obrežna 170a
2000 Maribor

DIREKTOR DRUŽBE: Sandi Ritlop

T: 02 300 59 92
F: 02 300 59 91
E: info@hse-invest.si
www.hse-invest.si

Soenergetika d.o.o.

Ulica Mirka Vadnova 3a
4000 Kranj

DIREKTOR DRUŽBE: Aleš Ažman

T: 04 2083 531
F: 04 2083 512

HSE Italia S.r.l.

Via Roma 20
34170 Gorizia
Italija

UPRAVNI ODBOR: dr. Tomaž Štokelj
Ana Zaljetelj
Damjan Lipušček

T: +390 481 521 720
F: +390 481 525 917
E: hse.italia@hse.si
www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-italia

HSE Adria d.o.o.

Miramarska 24
10 000 Zagreb
Hrvaška

DIREKTORJA DRUŽBE: dr.Tomaž Štokelj
Irena Stare

T: +385 917 808 408
E: hse.adria@hse.si
www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-adria

HSE Balkan Energy d.o.o.

Bulevar Mihaila Pupina 117
11 070 Beograd
Srbija

DIREKTORJA DRUŽBE: Irena Stare
Drago Skornšek

T: +381 11 311 55 86
F: +381 11 311 55 87
E: hse_beograd@hse.si
www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-balkan-energy

HSE BH d.o.o.

Bulevar Meše Selimovića broj 16
71000 Sarajevo, Novi Grad
Bosna i Hercegovina

DIREKTOR DRUŽBE: Zlatko Sahadžić

T: +387 33 774 775
F: +387 33 774 722
E: hse.bh@hse.si
www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-bh

HSE MAK Energy DOOEL

Belasica no. 2
1000 Skopje
Makedonija

DIREKTORJA DRUŽBE: dr. Tomaž Štokelj
Drago Skornšek

T: +389 23 118 825
F: +389 23 114 862
E: hse.mak@hse.si
www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-mak-energy

HSE Bulgaria EOOD

45A Bulgaria Blvd.
Triaditza Region
1404 Sofia
Bolgaria

DIREKTORJA DRUŽBE: Drago Skornšek
Irena Šlemic

T: +359 2 96 97 600
F: +359 2 98 05 340
E: hse.bulgaria@hse.si
www.hse.si/si/druzbe-hse/druzbe-v-tujini/hse-bulgaria

Podružnica HSE Bratislava

Svätoplukova 30
821 08 Bratislava
Rep. Slovaška

VODJA: dr. Tomaž Štokelj

T: +421 23 30 147 60
F: +421 23 30 147 58
www.hse.si/si/druzbe-hse/podruznice/podruznica-hse-bratislava

Podružnica HSE Praga

Ujezd 409/19
118 00 Praha 1 – Mala Strana
Rep. Češka

VODJA: dr. Tomaž Štokelj

T: +420 257 311 210
F: + 420 257 317 238
E: hse.praga@hse.si
www.hse.si/si/druzbe-hse/podruznice/podruznica-hse-praga

Predstavništvo HSE Bukarešta

Str. Economu Cezărescu nr. 31B
RO-060754, sector 6
Bucharest
Romunija

VODJA: Drago Skornšek

T: +40 (0) 312 292 600
F: +40 (0) 312 292 601
www.hse.si/si/druzbe-hse/predstavnistva/predstavnistvo-hse-bukaresta

Pomen kratic

ACER	Evropska agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev	ENDUR	Računalniški program za trgovanje z EE
ARSO	Agencija RS za okolje in prostor	ERP	Enterprise resource planning
AUKN RS	Agencija za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije	EUR	Evro
BDP	Bruto domači proizvod	EZ	Energetski zakon
CCS	Carbon capture and storage (zajemanje in skladiščenje ogljika)	GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
CDM	Clean Development Mechanism (mehanizem čistega razvoja)	HE	Hidroelektrarna
CV	Center vodenja	HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.
CZ	Center zaščite	HSE	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
ČHE	Črpalna hidroelektrarna	HSE BE	HSE Balkan Energy
DDV	Davek na dodano vrednost	HSE BH	HSE BH Energetsko proizvede d.o.o.
DEM	Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	IDP	Idejni projekt
DIIP	Dokument identifikacije investicijskega projekta	IDZ	Idejna zasnova
DPN	Državni prostorski načrt	ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
DZ	Državni zbor	IT	Informacijska tehnologija
DZP	Direktorat za prostor	JE	Jedrska elektrarna
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja	MF	Ministrstvo za finance
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo	MG	Ministrstvo za gospodarstvo
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj	mHE	Male hidroelektrarne
ECB	Evropska Centralna Banka	MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
EE	Električna energija	MO	Mestna občina
EERP	European Energy Recovery Programme	MRS	Mednarodni računovodski standardi
EES	Elektroenergetski sistem	MSE	Modra sončna elektrarna
EEX	European Energy Exchange	MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
EFET	Generalna pogodba za trgovanje z električno energijo	MZIP	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
EIB	Evropska investicijska banka	NEK	Nuklearna elektrarna Krško
EK	Evropska komisija	NEP	Nacionalni energetski program
ELES	Elektro – Slovenija d.o.o.	NIP 5	Novelirani investicijski program Postavitev bloka 6 moči 600 MW Rev. 5
ELKO	Ekstra lahko kurilno olje	NKBM	Nova Kreditna banka Maribor d.d.
		NLB	Nova Ljubljanska banka d.d.
		NORP	Nadomestila za omejeno rabo prostora
		NS	Nadzorni svet

NUP	Nosilci urejanja prostorov	SSD	Skupni svet delavcev
ODOS	Elektronski dokumentni sistem	STP	Strokovni tehnični pregled
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu	SUVI	Sistem upravljanja z varnostjo informacij
OMRS	Odbor za mednarodne računovodske standarde	TE	Termoelektrarna
OOS	Opredmetena osnovna sredstva	TEB	Termoelektrarna Brestanica d.o.o.
OP	Okoljsko poročilo	TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.
OPMSRP	Odbor pojasnjevanja mednarodnih standardov računovodskega poročanja	TET	Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.
OVE	Obnovljivi viri energije	TGP	Toplogredni plini
PE	Poslovna enota	TK	Telekomunikacije
PID	Projekt izvedenih del	TP	Tehnološka platforma
PN	Projektna naloga	TSO	Sistemski operater prenosnih omrežij
PO	Pametno omrežje	UL RS	Uradni list Republike Slovenije
PPE	Plinsko parna elektrarna	UPIS	Upravljavski informacijski sistem
PV	Premogovnik Velenje d.d.	URE	Učinkovita raba energije
PVO	Poročilo o vplivih na okolje	UVK	Urad za varstvo konkurence RS
PVO	Poročila o vplivih na okolje	VPD	Varstvo pri delu
PZI	Projekt za izvedbo	VPSZP	Visokotlačno podzemno skladišče zemeljskega plina
RN	Razvojni načrt	VZD	Varnost in zdravje pri delu
RRP	Razvojno raziskovalni projekt	ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopki zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
RS	Republika Slovenija	ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
RTH	Rudnik Trbovlje Hrastnik	ZGO	Zakon o graditvi objektov
SCADA	Supervisory control and data acquisition	ZPODPTEŠ	Zakon o poroštvu RS za financiranje izgradnje nadomestnega bloka 6 v TEŠ
SD	Svet delavcev	ZR	Zaščitni relej
SDE	Sindikate delavcev dejavnosti energetike Slovenije	ZRS	Znanstveno raziskovalno središče
SE	Sončna elektrarna	ZSDU	Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	ZUPEVIP	Zakon o umeščanju energetske infrastrukture v prostor
SOD	Slovenska odškodninska družba	ZUPUDPP	Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostoru
SOP	Stalni odbor za pojasnjevanje	ZV-1	Zakon o vodah
SPTE	Soproizvodnja toplote in električne energije		
SRS	Slovenski računovodski standardi		

Letno poročilo 2012 je objavljeno z upoštevanjem Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

IZDAJATELJ: Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

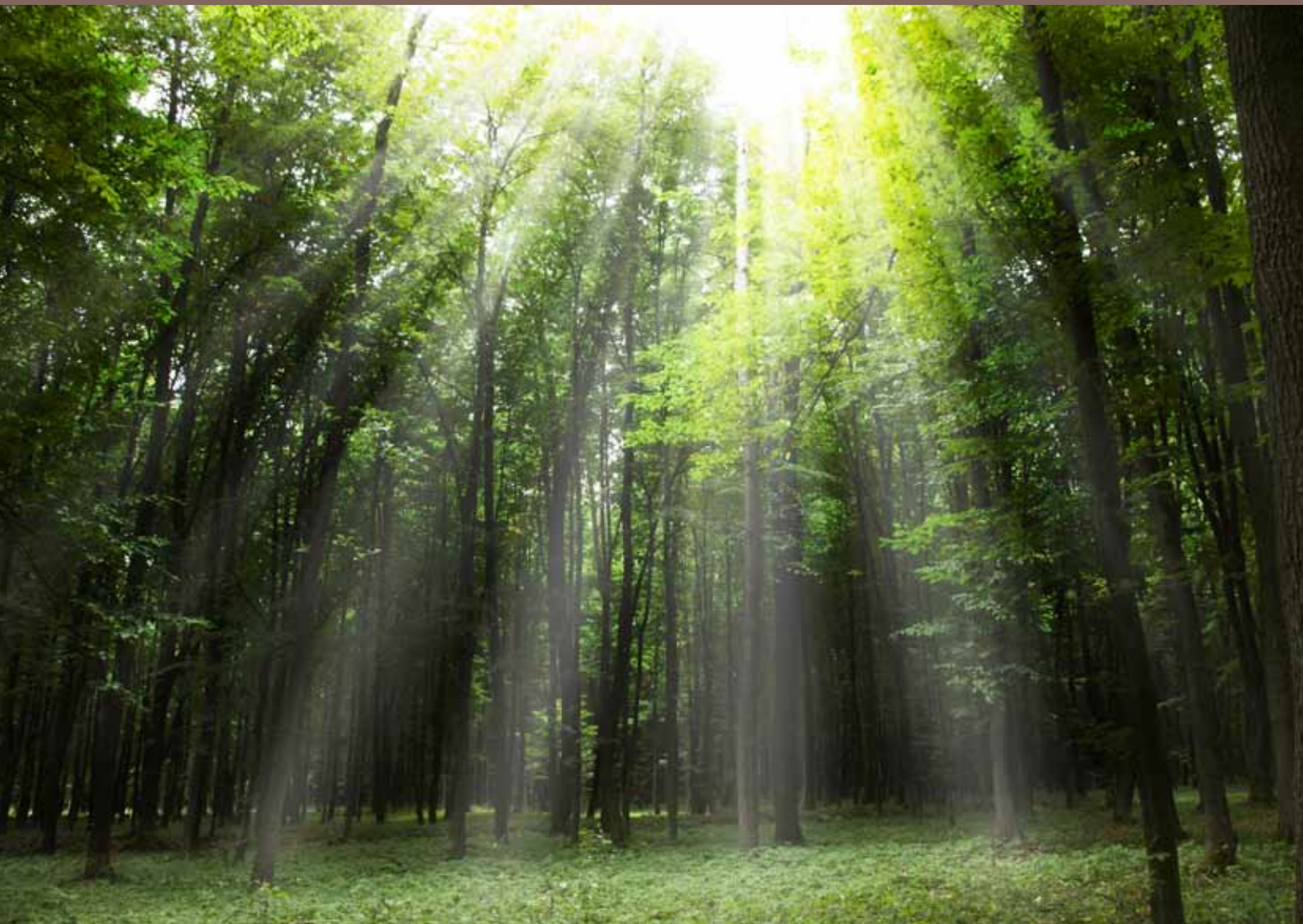
BESEDILO: Strokovne službe HSE

OBLIKOVANJE: Katja Gaspari Leben

DTP: Andrea Plavljanič

TISK: HTZ Velenje, I.P. d.o.o.

NAKLADA: 50 izvodov
avgust 2013

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 (0)1 470 41 00
F: +386 (0)1 470 41 01
www.hse.si
E: hse@hse.si, info@hse.si

